

**Caja Laboral Popular
Coop. de Crédito**

Auditoria-txostena,
Urteko kontuak eta Kudeaketa-txostena
2019ko abenduaren 31n

Espainieraz idatzitako Urteko Kontuen Ikuskaritza-Txostenaren jatorrizko bertsioaren itzulpen librea. Desadostasunik balego, espainierazko bertsioa nagusitzen da.

Urteko kontuei buruzko auditoria-txostena, auditore independente batek emana

Caja Laboral Popular Coop. de Crédito entitateko bazkideentzat:

Urteko kontuei buruzko txostena

Iritzia

Caja Laboral Popular Coop. de Crédito (Entitatea) entitatearen urteko kontuak auditatu ditugu, honako hauek barne: 2019ko abenduaren 31ko balantzea, galdu-irabazien kontua, onartutako sarreraren eta gastuen egoera-orria, ondare garbian gertatutako aldaketen egoera-orria, eskudiru-fluxuen egoera-orria eta txostena, egun horretan amaitutako ekitaldiari dagozkionak.

Gure iritiz, urteko kontu erantsiek, alderdi adierazgarri guztietan, Entitatearen 2019ko abenduaren 31ko ondarearen eta finantza-egoeraren benetako irudia adierazten dute, baita egun horretan amaitutako urteko ekitaldiari dagozkion emaitza eta eskudiru-fluxuen irudia ere, aplikatzekoa den finantza-informazioko arau-esparruarekin bat etorritik (txostenaren 2. oharrean identifikatu da), eta, bereziki, horretan bildutako kontabilitate-printzipio eta -irizpideekin bat etorritik.

Iritziaren oinarria

Gure auditoria Espainian kontu-auditorien jarduera arautzeko indarrean dagoen araudiari jarraikiz egin dugu. Arau horiei jarraikiz dagozkigun erantzukizunak aurrerago deskribatu ditugu gure txostenean, *Auditorearen erantzukizunak urteko kontuen auditoriari dagokionez* atalean.

Entitatearekiko independenteak gara, eta, beraz, Espainian urteko kontuen gure auditoriari aplikatzekoak diren etika-eskakizunak betetzen ditugu, independentzia-betekizunak barne, kontu-auditorien jarduera erregulatzen duen araudiak eskatutakoaren arabera. Ildo horretan, kontu-auditoriaren zerbitzuaz bestelako zerbitzurik ez dugu eskaini, eta araudi erregulatuaren horretan ezarritakoa betez beharrezko independentzia hori kolokan jar zezakeen egoerarik edo gorabeherarik ere ez da gertatu.

Gure ustez, lortu dugun auditoria-ebidentziak oinarri nahikoa eta egokia eskaintzen du gure iritzia bermatzeko.

Auditoriaren funtsezko gaiak

Auditoriaren funtsezko gaiak dira, gure judizio profesionalaren arabera, aldi honetako urteko kontuei buruz egin dugun auditorian adierazgarrien gertatu direnak. Urteko kontu guztien gure auditoriaren testuinguruan eta haiei buruz dugun iritzia osatzerakoan aztertu dira gai horiek guztiak, eta, beraz, gai horiei buruz uste duguna ez dugu aparteko atal batean bereizi.

Auditoriaren funtsezko gaiak

Finantza-aktiboak narriatzeagatiko balio-zuzenketak, kreditu-zorroa

Kreditu-zorroa narriatzearen ondoriozko balio-zuzenketak zehaztea zereginik konplexu eta garrantzitsuenetako bat izan da, honekin batera doazen urteko kontuak prestatzean. Hori dela eta, auditoriaren funtsezko gaitzat hartu da hori.

Kreditu-arriskuagatiko narriaduraren ebaluazioa eredu jakin batzuetan oinarritzen da, hain zuzen ere, narriaduragatiko galerak zehazteko judizio-osagai handia eskatzen duten ereduetan, honako elementu hauek aintzat hartuz:

- Kreditu-zorroak kreditu-arriskuko profilararen arabera sailkatzea.
- Zaintza bereziko edo narriatutako aktiboak identifikatu eta sailkatzea.
- Horniduretan eragina duten hipotesiak erabiltzea, eta kreditudunek eskudiru-fluxuen maila jakin bat lortzeari dagokionez estimazioak egitea, narriadura banan-banan estimatzen delarik, eskuragarri dagoen azken informazioaren arabera.
- Emandako kreditu-eragiketei lotutako benetako bermeen balio bihurtzea.

Testuinguru horretan, Entitateak erabaki du Espainiako Bankuak zehaztutako estaldura-ehunekoak erabiltzea, Espainiako banku-sektorean duen esperientzian eta eskura duen informazioan oinarrituta, eta etorkizuneko egoerari buruz egindako aurreikuspenak kontuan hartuta, eta, eredu horiei jarraikiz, kreditu-arriskuagatiko hornidura kolektiboak estimatzeko aukera dauka. Horrez gain, hornidura indibidualizatuen estimaziorako kalkulu-metodologia espezifikoa ere erabiltzen ditu.

Ikusi honekin batera doazen urteko kontuen memoriako 2., 13., 24. eta 54. oharra.

Auditorian nola aztertu diren

Kreditu-zorroaren narriadura estimatzeko, barne-kontrolerako esparru orokorra aztertu, ebaluatu eta egiaztatu egin dugu, eta xehetasun-probak egin ditugu horniduretan (kolektibo zein banakakoetan).

Barne-kontrolerako sistemari dagokionez besteak beste, honako prozedura hauek eraman ditugu aurrera:

- Aplikaturako kalkulu-metodologiak ulertu eta berrikustea.
- Entitateko Gobernu Organoek onartutako politika eta prozedurak arau-eskakizun aplikagarrietara egokitzen diren ebaluatzea.
- Hornidura-kalkuluaren euskarri diren informazio-sistemen segurtasun-inguruneari dagozkion alderdi nagusiak egiaztatzea.
- Zaintza berezikotzat edo narriatutzat jo litezkeen arriskuen identifikaziorako Entitateak egindako jarraipen-alerten eta -arriskuen aldi behingo ebaluazioa egiaztatzea.
- Kontabilitate-sailkapenaren jarraipenerako eta narriaduraren erregistrorako kreditudunen espedienteak aldi behin berrikusteko prozesua, aplikatzen den kasuetan, ongi gauzatzen dela ebaluatzea.

Horrez gain, honako xehetasun-proba hauek egin ditugu:

- Hornidurak kalkulatzeko datu-baseen egiaztapen selektiboak, ezaugarri nagusiak euskarri gisa erabiltzeko dokumentazioarekin alderatuz.

Auditoriaren funtsezko gaiak

Auditorian nola aztertu diren

- Kreditu-arriskuagatiko hornidura kolektiboan kalkularen berregikaritzea.
- Egindako estimazioak, hornidurak azterketa indibidualizatuaren arabera kalkulatzeko egokiak ote diren ebaluatzea.
- Hainbat espediente hautatu eta aztertzea, ongi sailkatuta eta erregistratuta ote dauden ebaluatzeko, eta, hala badagokio, dagokion narriadura zehazteko.

Gure prozeduren emaitzen eta Zuzendaritzaren kalkuluen arteko desberdintasunak arrazoizko maila batean daude, honekin batera doazen urteko kontuetan adierazitako zenbatekoari dagokionez

Zerga-, lege- eta arau-auziengatiko hornidurak

Prozedura administratiboetan eta judizialean edo lege-, zerga- eta arau-izaerako gaiekin zerikusia duten beste edozein prozeduretan murgilduta dago Entitatea, nagusiki bere jardueraren ohiko bilakaeraren ondorioz.

Testuinguru horretan, badira beste hainbat egoera, prozedura judizialaren eraginpean ez badaude ere, horniduren erregistroa eskatzen dutenak Zuzendaritzaren ebaluazioari jarraikiz, hala nola 1/2017 Errege Lege Dekretua, kontsumitzaileak zoru-klausuletatik babesteko neurriei buruzkoa, aplikatzearen ondorioz jasotako diru-zenbatekoak itzultzeko beharrari aurre egiteko ezarritakoak, eta produktu jakin batzuk merkaturatzeagatik bezeroei ordaina emateko ezarritakoak.

Prozedura horiek konplexuak direnez eta denbora luzean garatzen direnez, gai horiek oso zailak dira, eta nola bilakatuko diren eta/edo behin betiko zenbatekoa zein izango den ziur jakiterik ez dago.

Horren ondorioz, auziengatiko horniduren estimazioa da estimazio-osagai handiena dutenatariko bat, erantsitako urteko kontuetan izan dezakeen inpaktuari dagokionez. Hori dela eta, auditoriaren funtsezko gaitzat hartu da hori.

Entitateak kontzeptu horiengatiko hornidura erregistratu du, eta beraz, lotutako

Irekitako auzi eta prozesuak identifikatu eta ebaluatzeko Entitateak ezarritako prozesua eta Entitateak hornidurak erregistratzeko prozesua nola ulertzen dugun aztertu eta dokumentatu dugu, gure prozedurak honako hauetan zentratuz:

- Erreklamazio eta auziak kalifikatzeko politika ulertzea eta hornidura esleitzea, hala badagokio.
- Indarrean dauden demanda, erreklamazio eta auzien tipologia nagusiak aztertzea.
- Entitatearekin diharduten abokatu eta aholkularien berrespen-gutunak lortzea, erreklamazio edo auzietatik espero zuten emaitzaren ebaluazioa kontrastatzeko, informazio osoa jasotzeko, hornidurak behar bezala erregistratu direla egiaztatzeko eta bete gabe gera zitezkeen pasiboak identifikatzeko.
- Ikuskatzeko irekitako aldi guztietarako zerga-betebeharrak betetzearen harira gerta litezkeenak ebaluatzea.
- Kontabilitate-horniduren erregistroa, estimazioa eta mugimendua aztertzea.

Bereziki bezeroei konpentsatzeko horniduretarako eta lurzoru-klausulekin lotutako kontingentzien ondorioak estaltzeko, gure prozedurak honako

Auditoriaren funtsezko gaiak	Auditorian nola aztertu diren
<p>despoltsapena posibletzat jo du egindako estimazioen arabera, kalkulu-prozedura sendoak erabiliz, arrakasta-esperientziarekin, lege-azterketarekin eta betetzen dituzten betebeharrei dagozkien ziurgabetasun-baldintzekin.</p> <p>Ikusi erantsitako urteko kontuen txostenaren 33. oharra.</p>	<p>hauetan zentratu ziren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kontrol-ingurunea ulertzea, lotutako horniduraren kalkulari eta berrikuspenari dagokienez. • Entitateak erabilitako metodologia eta hipotesia ebaluatzea, aplikatzekoa den kontabilitate-esparruarekin bat datozela egiaztatzeko. • Mantendu beharreko hornidurak erabakitzeko datu historikoak erabili direla egiaztatzea. • Hautatutako hainbat eskari eta erreklamazio aztertzea, hornidurak kalkulatzeko kasuak tipologiaren arabera ongi elkartu direla egiaztatuz. • Lurzoru-klausuladun eragiketa-sorta bat aztertzea, horniduraren ezaugarri nagusien trazabilitatea egiaztatuz Entitatearen kalkuluei jarraikiz. • Barne-abokatuen berrespena irekitako prozesu guztiei dagokienez. <p>Gure lanaren emaitzak agerian uzten du erantsitako urteko kontuetan bildutako zerga-, lege- eta arau-auziengatiko hornidurak maila egoki batean daudela, haiek ebaluatu eta estimatzeko prozesuan arrazoizko judizioak aplikatu izanaren ondorioz, Entitateko Zuzendaritzak eta/edo lege- eta zerga-aholkulariek identifikatutako eta jakinarazitako erreklamazio, auzi eta gainerako kontingentziak kontuan hartuz.</p>

Auditoriaren funtsezko gaiak	Auditorian nola aztertu diren
<p>Plataforma informatikoa aldatzea</p> <p>Entitateak bere sistema transakzional informatiko nagusia aldatu eta plataforma informatiko berria ezarri du 2019ko ekitaldian. Banatutako inguruneetan oinarrituta dago, eta Entitateak berak kudeatu eta administratzen du plataforma berria.</p> <p>Plataforma informatikoa aldatzeko proiektuak eragina izan du Entitatearen antolamenduan. Hala, informazioa plataforma batetik bestera eraman behar izan da, eta, gainera, plataforma berria Entitatearen ezaugarrietara</p>	<p>Hasteko, informazio-sistemen alorreko gure espezialisten laguntzarekin, Entitateak plataforma aldatzeko egindako prozesua, aldaketa kudeatzeko esparrua eta horretarako ezarritako kontrolak ulertu ditugu.</p> <p>Testuinguru horretan, Entitatearen finantza-informazioan eragina duten sistemak eta aplikazioak aintzat hartuta, berriazko azterketak egin ditugu proiektuaren funtsezko kontrolak identifikatzeko eta balidatzeko, honako esparru hauek kontuan izanda:</p>

Auditoriaren funtsezko gaiak	Auditorian nola aztertu diren
<p>egokitu, haren operatibari erantzuteko.</p> <p>Proiektuaren kudeaketa, kontrola eta jarraipena egiteko berariazko esparrua zehaztu du Entitateak hasierako fasetik, huts egiteko arriskua saihesteko eta balizko hutsegite batek Entitatearen negozio gehiena euskarritzen duen aplikazioan eragin lezakeen kaltea arintzeko.</p> <p>Beraz, auditoriaren funtsezko alderditzat jo dugu plataforma aldatzeko berariazko kontrol-esparru hori, baita ingurune berrian prozesu informatikoen balidazioa ere, Entitatearen finantza-informazioaren sorreran dakarren eragina dela eta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Plan Zuzentzailea • Aplikazio-perimetroa • Arriskuen analisisa • Funtsezko jardueren kudeaketa • Plataforma berriaren egokitzapena ebaluatu eta zehaztea (gap funtzionalen azterketa) • Eraldatzeko eta kargatzeko prozesuak • Balidazioak eta simulazioak • Gertaerak kudeatu eta konpontzea • Migrazio-prozesuak • Migrazioaren osteko jarraipena eta kudeaketa <p>Plataforma aldatzeko berariazko prozesuez gain, honako auditoria-prozedura hauek burutu ditugu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kontrolaren ingurune orokorra ulertzea, plataforma informatiko berriari lotutako teknologia informatikoaren arloan. • Negozioaren funtsezko kontrolak ebaluatzea plataforma berrian. • Plataforma berriaren prozesu automatikorik garrantzitsuenak balidatzea. <p>Gure prozesuen emaitzak, oro har, onak izan dira, eta ez dute agerian jarri honekin batera doazen urteko kontuetan sartutako finantza-informazioan eragin esanguratsua izan dezakeen alderdi nabarmenik.</p>

Bestelako informazioa Kudeaketa-txostena

Gainerako informazioa 2019ko ekitaldiko kudeaketa-txostenari dagokio soil-soilik, eta haren formulazioa Entitatearen administratzaileen erantzukizuna da, urteko kontuen parte ez delarik.

Urteko kontuei buruz eman dugun auditoria-iritziak ez du eraginik kudeaketa-txostenean. Kudeaketa-txostenean jasotako informazioari dagokionez dugun erantzukizuna kontu-auditoriaren jarduera erregulatzen duen araudian zehaztu da, eta horrek bi maila bereizten ditu:

- a) Maila espezifikoko bat, informazio ez-finantzarioaren egoera-orriari eta Gobernu Korporatiboaren Urteko Txostenean bildutako informazio jakin batzuei aplikatzekoa, Kontu Auditoriari buruzko 22/2015 Legearen 35.2. b) artikuluan zehaztutakoaren arabera. Horri jarraikiz, aipatutako informazioa kudeaketa-txostenean jasota dagoela egiaztatu behar da soilik, edo, hala badagokio, informazio ez-finantzarioari buruzko txosten bereiziari dagokion aipamena txosten horri erantsi zaiola araudian aurreikusitako moduan, eta, hala ez bada, hori ezagutzera eman behar da.
- b) Maila orokor bat, kudeaketa-txostenean bildutako gainerako informazioari aplikatzekoa. Horren arabera, informazio hori urteko kontuekin bat ote datorren ebaluatu behar da, eta hori ezagutzera eman, urteko kontu horien auditoria egitean Entitateak dakienetik abiatuta eta auditoria horretan ebidentzia gisa lortutakoaz bestelako informaziorik erantsi gabe. Horrez gain, kudeaketa-txostenaren zati horren edukia eta aurkezpena aplikatzekoa den araudiarekin bat ote datozen ebaluatu behar da, eta ebaluazioaren emaitza ezagutzera eman. Egin dugun lanean oinarrituta ondorioztatzen badugu akats materialak egin direla, horren berri eman beharko dugu nahitaez.

Aurrez deskribatutakoaren arabera egindako lanean oinarriturik, egiaztatu dugu aurreko a) atalean aipatutako informazio ez-finantzarioa jasota dagoela kudeaketa-txostenean, kudeaketa-txostenean dagoen gainerako informazioa bat datorrela 2019ko ekitaldiko urteko kontuetan dagoenarekin, eta haren edukiak eta aurkezpenak bete egiten dituztela indarreko arauak.

Administratzaileen eta Auditoria Batzordearen erantzukizuna urteko kontuei dagokienez

Administratzaileek urteko kontu erantsiak azaltzeko ardura dute, Entitatearen ondarearen, finantza-egoeraren eta emaitzen benetako irudia adieraziz, Entitateari Espainian aplikatu beharreko finantza-informazioko arauzko esparruarekin bat etorriz. Gainera, urteko kontuak iruzur edo errorean ondoriozko akats materialik gabe prestatzeko beharrezkotzat jotzen duten barne-kontrolaz arduratuko dira.

Urteko kontuak prestatzean, administratzaileek beren gain hartu behar dute Entitateak jarduneko enpresa gisa jarraitzeko duen ahalmena balioestea, kasuan-kasuan jarduneko enpresarekin zerikusia duten gaien berri emanez, eta jarduneko enpresaren kontabilitate-printzipioa erabiliz, non eta administratzaileek Entitatea likidatzeko eta jarduna bertan behera uzteko asmorik ez duten edota beste alternatiba errealistarik ez dagoen.

Auditoria Batzordeak bere gain hartuko du urteko kontuen elaborazio- eta aurkezpen-prozesua gainbegiratzeko ardura.

Auditorearen erantzukizunak urteko kontuen auditoriari dagokionez

Gure helburua da arrazoizko segurtasun batekin esan ahal izatea urteko kontuek, oro har, iruzur edo errorean eraginez egindako akats materialik ez dutela, eta gure iritzia biltzen duen auditoria-txosten bat ematea.

Arrazoizko segurtasunak segurtasun-maila handia esan nahi du, baina horrek ez du bermatzen Espainian indarrean dagoen kontu-auditoriaren jardura arautzen duen araudiari jarraikiz egindako auditoria batek akats material guzti-guztiak detektatzea. Iruzur edo errorean eraginez gerta daitezke akatsak, eta materializat jotzen dira baldin eta, banaka edo multzoka hartuta, arrazoizkoa bada aurreikustea urteko kontuetan oinarrituta erabiltzaileek hartzen dituzten erabaki ekonomikoetan eragina izango dutela.

Espanian auditoria-jarduera erregulatzeko indarrean dagoen araudia bete behar duen auditoria den heinean, gure judizio profesionala eman dugu, eta gure jarrera eszeptizismo profesionalan oinarritu da auditoria osoan. Horrez gain:

- Iruzur edo errorean eraginez urteko kontuetan akats materialak izateko arriskuak identifikatu eta balioetsi ditugu, arrisku horiei erantzuteko auditoria-prozedurak aplikatu ditugu eta gure iritzia oinarritzeko moduko auditoria-ebidentzia nahikoa eta egokia lortu dugu. Iruzuraren ondorioz akats material bat ez detektatzeko arriskua handiagoa da errorearen ondorioz gertatutako akats materialen kasuan baino, iruzurrak kolisioa, faltsutzea, nahitako ez-egiteak, nahitako adierazpen okerrak edo barne-kontrola saihestea ekar ditzakeelako berekin.
- Auditoriarentzat garrantzitsua den barne-kontrolaren berri izan dugu zirkunstantzien arabera egokiak diren auditoria-prozedurak diseinatzeko helburuarekin, eta ez Entitatearen barne-kontrolaren eraginkortasunaren gaineko iritzia emateko asmoarekin.
- Aplikatutako kontabilitate-politikak egokiak eta kontabilitate-estimazioak arrazoizkoak ote diren ebaluatu dugu, baita administratzaileek emandako informazioa ere.
- Administratzaileek jarduneko enpresaren kontabilitate-printzipioa erabiltzea egokia den edo ez ondorioztatu dugu, eta, lortutako auditoria-ebidentzian oinarrituta, zalantza materialik bazegoen edo ez ondorioztatu dugu, Entitateak jarduneko enpresa gisa jarraitzeko duen gaitasunaren inguruan zalantza esanguratsuak sorraraz ditzaketen gertaera edo baldintzei loturik. Eskatu digutenez, zalantza materiala dagoela ondorioztatzen badugu, gure auditoria-txostenean ohartarazi egin behar dugu urteko kontuetan jasotako informazioaz, edo, informazio hori ezagutaraztea egokia ez bada, iritzia aldatu bat eman behar dugu. Gure auditoria-txostenean egun horretara arte lortutako auditoria-ebidentzian oinarritu dira gure ondorioak. Alabaina, litekeena da etorkizuneko gertaera edo baldintzen ondorioz Entitateak jarduneko enpresa bat izateari uztea.
- Urteko kontuen aurkezpen orokorra, egitura eta edukia ebaluatu ditugu, jakitera emandako informazioa barne, eta urteko kontuek, azpiko transakzio eta gertaerak irudikatzean, benetako irudi bat ematen ote duten aditzera emanez.

Entitatearen Auditoria Batzordearekin harremanetan jarri gara, honako hauen berri emateko, besteak beste: auditoriaren norainokoa eta auditoria egiteko planifikatutako unea eta auditoriaren aurkikuntza esanguratsuak, bai eta auditoria egiten ari ginenean identifikatutako barne-kontrolaren edozein hutsune esanguratsu ere.

Entitatearen Auditoria Batzordeari helarazi diogu, halaber, aplikatzekoak diren etika-eskakizunak bete izanaren aitortpena, independentzia-eskakizunak barne, eta harekin harremanetan jarri gara, orobat, gure independentziarentzat mehatxagarri izan zitezkeen gaien eta, hala bazegokion, zegozkien babesen berri emateko.

Entitatearen Auditoria Batzordeari jakinarazi dizkiogun gaien artean, aldi honetako urteko kontuen auditorian guretzat adierazgarrienak zein diren erabaki dugu, eta, horren ondorioz, horietan izan dira auditoriaren funtsezkoak gaiak.

Gure auditoria-txostenean gai horiek guztiak deskribatu ditugu, non eta lege- edo arau-xedapenek gaia jendaurrean ezagutzera ematea debekatzen ez duten.

Beste lege- eta arau-errekerimendu batzuei buruzko txostena

Txosten osagarria Auditoria Batzordearentzat

Txosten honetan emandako iritzia bat dator 2020ko martxoaren 9an Entitatearen Auditoria Batzordearentzat egin dugun txosten gehigarrian adierazitakoarekin.

Kontratazioaren aldia

Entitateak, 2019ko apirilaren 6an egindako Ohiko Batzar Nagusian, 2019ko ekitaldirako urteko kontuen auditore izendatu gintuen.

Aldez aurretik, Entitatearen Ohiko Batzar Nagusiak hasierako aldi baterako izendatu gintuen, eta kontu-auditorien lanetan aritu gara, etengabe, 2001eko abenduaren 31n amaitutako ekitaldiaz geroztik.

Emandako zerbitzuak

Kontu-auditoriaz gain auditatutako Entitateari eta haren mendeko sozietateei eman dizkiogun zerbitzuak erantsitako urteko kontuen txostenaren 11. oharrean jaso dira, zehatz-mehatz.

PricewaterhouseCoopers Auditores SL (S0242)

José Antonio Simón Maestro (15886)

2020ko martxoaren 9a

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

BALANTZEA, 2019KO ABENDUAREN 31KOA (Mila eurokotan adierazita)

AKTIBOA	Oharra	2019	2018 (*)
Eskudirua, banku zentraletako eskudirutako saldoak eta ageriko beste gordailu batzuk (**)	21	1.712.359	1.552.392
Negoziatzeko eutsitako finantza-aktiboak	22	46.490	126.617
Deribatuak		2.173	4.342
Zorra adierazten duten baloreak		44.317	122.275
<i>Pro-memoria: saltzeko edo pignoratzeko eskubidearekin mailegatutakoak edo berme gisa emandakoak</i>		5.224	13.815
Negoziatzeko helbururik ez duten, nahitaez arrazoizko balioarekin balioztatu diren eta emaitzetan aldaketak dituzten finantza-aktiboak	25	18.574	26.969
Ondare-tresnak		18.574	17.969
Zorra adierazten duten baloreak		-	9.000
<i>Pro-memoria: saltzeko edo pignoratzeko eskubidearekin mailegatutakoak edo berme gisa emandakoak</i>		-	-
Beste emaitza global batean aldaketak dituzten finantza-aktiboak arrazoizko balioan	23	741.839	640.278
Ondare-tresnak		82.898	114.366
Zorra adierazten duten baloreak		658.941	525.912
<i>Pro-memoria: saltzeko edo pignoratzeko eskubidearekin mailegatutakoak edo berme gisa emandakoak</i>		60.998	54.456
Finantza-aktiboak amortizatutako kostuan	24	20.770.842	18.848.602
Zorra adierazten duten baloreak		6.341.402	5.410.389
Maileguak eta aurrerakinak		14.429.440	13.438.213
<i>Pro-memoria: saltzeko edo pignoratzeko eskubidearekin mailegatutakoak edo berme gisa emandakoak</i>		1.522.435	807.602
Deribatuak – estaldura-kontabilitatea	26	106.525	148.906
Mendekoetako, baterako negozioetako eta elkartuetako inbertsioak	27	163.795	141.128
Mendekoak		163.462	141.098
Elkartuak		333	30
Aktibo ukigarriak	28	324.749	297.989
Ibilgetu materiala		285.230	259.324
Erabilera propiokoa		267.165	244.393
Errentamendu operatiboan utzitakoa		18.065	14.931
Gizarte-ekintzari lotua		-	-
Ondasun higiezinak inbertsioak		39.519	38.665
<i>Horietatik: errentamendu operatiboan utzitakoa</i>		39.077	38.223
<i>Pro-memoria: finantza-errentamenduan eskuratutakoa</i>		-	-
Aktibo ukiezinak		-	-
Zergen ondoriozko aktiboak	29	283.073	257.828
Zerga korronteen ondoriozko aktiboak		1.242	2.758
Geroratutako zergen ondoriozko aktiboak		281.831	255.070
Beste aktibo batzuk	30	54.353	43.356
Izakinak		385	570
Bestelako gainerako aktiboak		53.968	42.786
Saltzeko eutsitako arteen sailkatu diren aktibo ez-korrontek eta elementu-talde besterengarriak	31	167.708	202.926
AKTIBOA GUZTIRA		24.390.307	22.286.991

(*) Alderatzeko helburu bakarrarekin aurkeztu dugu (2.4 oharra).

(**) Ikusi xehetasuna eskudiru-fluxuen egoera-orrian.

1etik 62ra bitarteko oharrek eta 1.etik IV.era bitarteko eranskinek 2019ko abenduaren 31ko balantzea osatzen dute.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

BALANTZEA, 2019KO ABENDUAREN 31KOA (Mila eurokotan adierazita)

PASIBOA	Oharra	2019	2018 (*)
Negoizatzeko eutsitako finantza-pasiboak	22	1.215	1.893
Deribatuak		1.215	1.893
Finantza-pasiboak amortizatutako kostuan	32	22.205.042	20.210.125
Gordailuak		21.876.203	19.928.385
Banku zentralak		296.640	297.857
Kreditu-erakundeak		6.372	9.061
Bezeroak		21.573.191	19.621.467
Beste finantza-pasibo batzuk		328.839	281.740
<i>Pro-memoria: mendeko pasiboak</i>		-	-
Deribatuak – estaldura-kontabilitatea	26	255.198	158.166
Hornidurak	33	173.859	188.915
Pentsioak eta enplegu ostean zehaztutako prestazioen bestelako obligazioak		24.700	40.204
Emandako konpromisoak eta bermeak		20.768	20.979
Gainerako hornidurak		128.391	127.732
Zergen ondoriozko pasiboak	29	63.649	42.674
Zerga korranteen ondoriozko pasiboak		9.719	854
Geroratutako zergen ondoriozko pasiboak		53.930	41.820
Beste pasibo batzuk	30	69.093	65.579
<i>Horietatik: Gizarte Ekintzako Fondoak</i>		13.914	13.089
Saltzeko eutsitako arteen sailkatu diren elementu-talde besterengarrietan sartutako pasiboak		-	-
PASIBOA GUZTIRA		22.768.056	20.667.352
ONDARE GARBIA			
Fondo propioak		1.712.681	1.637.898
Kapitala	35	759.608	741.461
Ordaindutako kapitala		759.608	741.461
<i>Pro-memoria: galdatu gabeko kapitala</i>		-	-
Bestelako erreserbak		860.082	811.076
Ekitaldiko emaitza		127.307	118.926
(Konturako dibidenduak)		(34.316)	(33.565)
Beste emaitza global metatu bat	34	(90.430)	(18.259)
Emaitzetan birsailkatuko ez diren elementuak		17.518	16.589
Emaitzetan birsailka daitezkeen elementuak		(107.948)	(34.848)
ONDARE GARBIA GUZTIRA		1.622.251	1.619.639
ONDARE GARBIA ETA PASIBOA GUZTIRA		24.390.307	22.286.991
Pro-memoria: balantzetik kanpoko esposizioak			
Emandako finantza-bermeak	38	218.394	106.394
Emandako maileguen konpromisoak	39	962.402	990.296
Emandako bestelako konpromisoak	39	324.629	314.238

(*) Aldertzeko helburu bakarrarekin aurkeztu dugu (2.4 oharra).

1etik 62ra bitarteko oharrek eta I.etik IV.era bitarteko eranskinek 2019ko abenduaren 31ko balantzea osatzen dute.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

GALDU-IRABAZIEN KONTUA, 2019KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO

EKITALDIKOA

(Mila eurokotan adierazita)

	Oharra	2019	2018 (*)
Interesen ondoriozko sarrerak	40	269.073	262.421
(Interesen ondoriozko gastuak)	41	33.203	33.005
INTERESEN MARJINA		235.870	229.416
Dibidenduen ondoriozko sarrerak	42	21.112	17.361
Komisioen ondoriozko sarrerak	43	103.616	101.101
(Komisioen ondoriozko gastuak)	44	6.127	6.634
Arrazoizko balioarekin balioztatu ez diren eta emaitzetan aldaketak dituzten finantza-aktibo eta -pasiboei kontuan baja ematearen ondoriozko irabazi edo (-) galera garbiak	45	66	25.597
Negoziatzeko eutsitako finantza-aktiboaren eta -pasiboen ondoriozko irabazi edo (-) galera garbiak	46	426	227
Negoziatzeko helbururik ez duten, nahitaez arazoizko balioarekin balioztatu diren eta emaitzetan aldaketak dituzten finantza-aktiboaren ondoriozko irabazi edo (-) galera garbiak	45	2.142	(1.951)
Estaldua-kontabilitatearen ondoriozko irabazi edo (-) galera garbiak	47	(62)	(15.947)
Kanbio-alde [irabazi edo (-) galera] garbiak	48	501	543
Beste ustiapen-sarrera batzuk	49	41.585	39.960
(Beste ustiapen-gastu batzuk)	50	44.086	41.316
<i>Horietatik: gizarte-ekintzako fondoetarako nahitaezko zuzkidurak</i>		<i>10.332</i>	<i>9.485</i>
MARJINA GORDINA		355.043	348.357
(Administrazio-gastuak)	51	179.385	183.686
(Pertsonal-gastuak)		108.406	108.506
(Beste administrazio-gastu batzuk)		70.979	75.180
(Amortizazioa)	52	21.339	16.896
(Hornidurak edo (-) hornidura-itzulketak)	53	15.796	21.375
(Arrazoizko balioarekin balioztatu ez diren eta emaitzetan aldaketak eta aldaketen ondorioz galerak edo (-) irabaziak dituzten finantza-aktiboaren balioa narriatzea edo (-) narriadura itzultzea)	54	(8.064)	15.554
(Beste emaitza global batean aldaketak dituzten finantza-aktiboak arazoizko balioan)		(98)	6.540
(Finantza-aktiboak amortizatutako kostuan)		(7.966)	9.014
(Mendekoetako, baterako negozioetako eta elkartuetako inbertsioen balioa narriatzea edo (-) balioaren narriadura itzultzea)	55	(5.012)	(15.330)
(Aktibo ez-finantzarioen balioa narriatzea edo (-) narriadura itzultzea)	56	1.440	77
(Aktibo ukigarriak)		1.440	77
Aktibo ez-finantzarioei kontuan baja ematearen ondoriozko irabazi edo (-) galera garbiak	57	(738)	306
<i>Horietatik: mendekoetako, baterako negozioetako eta elkartuetako inbertsioak</i>		-	-
Saltzeko eutsitako arteen sailkatu diren eta jarduera etentzat har ez daitezkeen aktibo ez-korronteen eta elementu-talde besterengarrien ondoriozko irabazi edo (-) galerak	58	(10.425)	3.939
JARDUERA ETENGABEEN ONDORIOZKO ZERGA AURREKO IRABAZIAK EDO (-) GALERAK		138.996	130.344
(Jarduera etengabeen emaitzen gaineko zergen ondoriozko gastuak edo (-) sarrerak)	36	11.689	11.418
JARDUERA ETENGABEEN ONDORIOZKO ZERGA ONDORENGO IRABAZIAK EDO (-) GALERAK		127.307	118.926
Jarduera etenen ondoriozko zerga ondorengo irabaziak edo (-) galerak		-	-
EKITALDIKO EMAITZA		127.307	118.926

(*) Alderatzeko helburu bakarrarekin aurkeztu dugu (2.4 oharra).

1etik 62ra bitarteko oharrek eta I.etik IVera bitarteko eranskinek 2019ko abenduaren 31n amaitutako ekitaldiko galdu-irabazien kontua osatzen dute.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

AINZATETSITAKO SARRERA ETA GASTUEN EGOERA-ORRIA, 2019KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

	<u>Oharra</u>	<u>2019</u>	<u>2018 (*)</u>
EKITALDIKO EMAITZA		127.307	118.926
BESTE EMAITZA GLOBAL BAT		(72.171)	(26.234)
Emaizetan birsailkatuko ez diren elementuak		929	(4.749)
Arrazoizko balioarekin balioztatu diren eta beste emaitza global batean aldaketak dituzten ondare-tresnen arrazoizko balioaren aldaketak	45	1.290	(6.596)
Irabazien gainerako zerga, birsailkatuko ez diren elementuena		(361)	1.847
Emaizetan birsailka daitezkeen elementuak		(73.100)	(21.485)
Azterriko negozioetako inbertsio garbier estaldura (zati eraginkorrena)		-	-
Dibisa-bihurketa		-	-
Eskudiru-fluxuen estaldurak (zati eraginkorra)		(150.249)	945
Ondare garbian kontabilizatutako balio-irabaziak edo (-) -galerak		(150.249)	945
Emaizetara transferitua		-	-
Estalitako elementuen hasierako liburutetako zenbatekora transferitua		-	-
Beste birsailkapen batzuk		-	-
Estaldura-tresnak (izendatu gabeko elementuak)		-	-
Beste emaitza global batean aldaketak dituzten zor-tresnak arrazoizko balioan	45	48.721	(30.785)
Ondare garbian kontabilizatutako balio-irabaziak edo (-) -galerak		48.388	1.353
Emaizetara transferitua		333	(32.138)
Beste birsailkapen batzuk		-	-
Saltzeko eutsitako aktibo ez-korronteak eta elementu-talde besterengarriak		-	-
Irabazien gainerako zerga, irabazietan edo (-) galeretan birsailka daitezkeen elementuena	36	28.428	8.355
EKITALDIKO GUZTIZKO EMAITZA GLOBALA		55.136	92.692

(*) Alderatzeko helburu bakarrarekin aurkeztu dugu (2.4 oharra).

1etik 76ra bitarteko oharrek eta 1.etik IV.era bitarteko eranskinek 2019ko abenduaren 31n amaitutako ekitaldiko sarrera eta gastu aintzatetsien egoera-orria osatzen dute.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

ONDARE GARBIKO ALDAKETEN EGOERA-ORRIA, 2019KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

2019ko abenduaren 31n

Ondare garbiko aldaketen iturriak	Kapitala	Bestelako erreserbak	(-) Norberaren akzioak	Ekitaldiko emaitza	(-) Konturako dibidenduak	Beste emaitza global metatu bat	Guztira
2019ko urtarrilaren 1eko irekierako saldoa	741.461	811.076	-	118.926	(33.565)	(18.259)	1.619.639
Akatsen zuzenketaren eraginak	-	-	-	-	-	-	-
Kontabilitate-politiketako aldaketen eraginak	-	-	-	-	-	-	-
2019ko urtarrilaren 1eko irekierako saldoa (*)	741.461	811.076	-	118.926	(33.565)	(18.259)	1.619.639
Ekitaldiko guztizko emaitza globala	-	-	-	127.307	-	(72.171)	55.136
Ondare garbiaren beste aldakuntza batzuk	18.147	49.006	-	(118.926)	(751)	-	(52.524)
Emisión de acciones ordinarias	24.265	50	-	-	-	-	24.315
Lehentasunezko akzioen jaulkipena	-	-	-	-	-	-	-
Emisión de otros instrumentos de patrimonio	-	-	-	-	-	-	-
Jaulkitako beste ondare-tresna batzuen erabilera edo mugaeguneratzea	-	-	-	-	-	-	-
Zorra ondare garbi bihurtzea	-	-	-	-	-	-	-
Kapitala murriztea	(6.118)	(34)	-	-	-	-	(6.152)
Dibidenduak (edo ordainketak bazkideei)	-	-	-	(23.711)	(34.316)	-	(58.027)
Norberaren akzioak erostea	-	-	-	-	-	-	-
Norberaren akzioak saltzea edo ezerezte	-	-	-	-	-	-	-
Ondare garbiko finantza-tresnak pasibora birsailkatzea	-	-	-	-	-	-	-
Pasiboko finantza-tresnak ondare garbira birsailkatzea	-	-	-	-	-	-	-
Ondare garbiko osagaien arteko transferentziak	-	47.423	-	(80.988)	33.565	-	-
Negozio-konbinazioen ondoriozko ondare garbiaren igoera edo (-) jaitsiera	-	-	-	-	-	-	-
Akzioetan oinarritutako ordainketak	-	-	-	-	-	-	-
Ondare garbiaren beste gehikuntza edo (-) murrizketa batzuk	-	1.567	-	(14.227)	-	-	(12.660)
<i>Horietatik: obra eta fondo sozialetarako eskatutako zuzkidura</i>	-	-	-	(14.227)	-	-	(14.227)
2019ko abenduaren 31ko itxierako saldoa	759.608	860.082	-	127.307	(34.316)	(90.430)	1.622.251

(*) Alderatzeko helburu bakarrarekin aurkeztu dugu (2.4 oharra).

1etik 62ra bitarteko oharrek eta I.etik IV.era bitarteko eranskinek 2019ko abenduaren 31n bukatutako ekitaldiko ondare garbiko aldaketen egoera-orrian daude jasota.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

ONDARE GARBIKO ALDAKETEN EGOERA-ORRIA, 2019KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (Mila eurokotan adierazita)

2018ko abenduaren 31n

	Kapitala	Bestelako erreserbak	(-) Norberaren akzioak	Ekitaldiko emaitza	(-) Konturako dibidenduak	Beste emaitza global metatu bat	Guztira
Ondare garbiko aldaketan iturriak							
2018ko urtarrilaren 1eko irekierako saldoa	727.167	770.589	-	106.491	(29.170)	86.023	1.661.100
Akatsen zuzenketaren eraginak	-	-	-	-	-	-	-
Kontabilitate-politiketako aldaketan eraginak (*)	-	(3.878)	-	-	-	(77.374)	(81.252)
2018ko urtarrilaren 1eko irekierako saldoa (**)	727.167	766.711	-	106.491	(29.170)	8.649	1.579.848
Ekitaldiko guztizko emaitza globala	-	-	-	118.926	-	(26.234)	92.692
Ondare garbiaren beste aldakuntza batzuk	14.294	44.365	-	(106.491)	(4.395)	(674)	(52.901)
Akzio arruntak jaulkitzea	24.565	18	-	-	-	-	24.583
Lehentasunezko akzioak jaulkitzea	-	-	-	-	-	-	-
Beste ondare-tresna batzuk jaulkitzea	-	-	-	-	-	-	-
Jaulkitako beste ondare-tresna batzuk erabiltzea edo mugaeguneratzea	-	-	-	-	-	-	-
Zorra ondare garbi bihurtzea	-	-	-	-	-	-	-
Kapitala murriztea	(10.271)	-	-	-	-	-	(10.271)
Dibidenduak (edo bazkideei egindako ordainketak)	-	-	-	(21.478)	(33.565)	-	(55.043)
Norberaren akzioak erostea	-	-	-	-	-	-	-
Norberaren akzioak saltzea edo ezerezte	-	-	-	-	-	-	-
Ondare garbiko finantza-tresnak pasibora birsailkatzea	-	-	-	-	-	-	-
Pasiboko finantza-tresnak ondare garbira birsailkatzea	-	-	-	-	-	-	-
Ondare garbiko osagaien arteko transferentziak	-	42.956	-	(72.126)	29.170	-	-
Negozio-konbinazioen ondoriozko ondare garbiaren igoera edo (-) jaitsiera	-	-	-	-	-	-	-
Akzioetan oinarritutako ordainketak	-	-	-	-	-	-	-
Ondare garbiaren beste gehikuntza edo (-) murrizketa batzuk	-	1.391	-	(12.887)	-	(674)	(12.170)
<i>Horietatik: obra eta fondo sozialetarako eskatutako zuzkidura</i>	-	-	-	(12.887)	-	-	(12.887)
2018ko abenduaren 31ko itxierako saldoa	741.461	811.076	-	118.926	(33.565)	(18.259)	1.619.639

(*) 2018ko urtarrilaren 1eko 4/2017 Zirkularrari egindako aldaketak (2.2 oharra) eta III. eranskina.

(**) Alderatzeko helburu bakarrarekin aurkeztu dugu.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

ESKUDIRU-FLUXUEN EGOERA-ORRIA, 2019KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA (*) (Mila eurokotan adierazita)

	Oharra	2019	2018 (*)
A) USTIAPEN-JARDUEREN ESKUDIRU-FLUXUAK		210.561	(280.693)
Ekitaldiko emaitza		127.307	118.926
Ustiapen-jardueren eskudiru-fluxuak lortzeko doikuntzak		76.125	70.815
Amortizazioa	52	21.339	16.896
Bestelako doikuntzak (a)		54.786	53.919
Ustiapen-aktiboan gehikuntza/murrizketa garbia		(1.838.006)	(1.024.755)
Negoziatzeko eutsitako finantza-aktiboak		80.127	17.303
Negoziatzeko helbururik ez duten, nahitaez arrazoizko balioarekin balioztatu diren eta emaitzetan aldaketak dituzten finantza-aktiboak		8.396	36.420
Emaitzetan aldaketak dituzten finantza-aktiboak arrazoizko balioan		-	-
Beste emaitza global batean aldaketak dituzten finantza-aktiboak arrazoizko balioan		(49.689)	(61.740)
Finantza-aktiboak amortizatutako kostuan		(1.919.881)	(1.035.212)
Beste ustiapen-aktibo batzuk		43.041	18.474
Ustiapen-pasiboan gehikuntza/murrizketa garbia		1.846.377	555.099
Negoziatzeko eutsitako finantza-pasiboak		(678)	360
Emaitzetan aldaketak dituzten finantza-pasiboak arrazoizko balioan		-	-
Finantza-pasiboak amortizatutako kostuan		1.960.372	694.794
Beste ustiapen-pasibo batzuk		(113.317)	(140.055)
Irabazien gaineko zergen ondoriozko kobrantzak/ordainketak		(1.242)	(778)
B) INBERTSIO-JARDUEREN ESKUDIRU-FLUXUAK		3.497	64.427
Ordainketak		(67.438)	(27.106)
Aktibo ukigarriak	28	(16.746)	(20.307)
Aktibo ukiezinak		-	-
Mendekoetako, baterako negozioetako eta elkartuetako inbertsioak	27	(50.692)	(6.799)
Beste negozio-unitate batzuk		-	-
Saltzeko eutsitakoan artean sailkatu diren aktibo ez-korronteak eta pasiboak		-	-
Inbertsio-jarduerekin zerikusia duten beste ordainketa batzuk		-	-
Kobrantzak		70.935	91.533
Aktibo ukigarriak (b)	28	2.660	5.451
Aktibo ukiezinak		-	-
Mendekoetako, baterako negozioetako eta elkartuetako inbertsioak	27	39.565	48.646
Beste negozio-unitate batzuk		-	-
Saltzeko eutsitakoan artean sailkatu diren aktibo ez-korronteak eta pasiboak		28.710	37.436
Inbertsio-jarduerekin zerikusia duten beste kobrantza batzuk		-	-
C) FINANTZAKETA-JARDUEREN ESKUDIRU-FLUXUAK		(54.091)	(53.618)
Ordainketak		(54.661)	(56.723)
Dibidenduak	35	(34.316)	(33.565)
Mendeko pasiboak		-	-
Ondare propioaren tresnak amortizatzea	35	(6.118)	(10.271)
Ondare propioaren tresnak eskuratzea		-	-
Finantzaketa-jarduerekin zerikusia duten beste ordainketa batzuk	4	(14.227)	(12.887)
Kobrantzak		570	3.105
Mendeko pasiboak		-	-
Ondare propioaren tresnak jaulkitzea	35	570	3.105
Ondare propioaren tresnak besterentzea		-	-
Finantzaketa-jarduerekin zerikusia duten beste kobrantza batzuk		-	-
D) KANBIO-TASEN ALDAKETEN ERAGINA		-	-
E) ESKUDIRUAREN ETA ANTZEKOEN GEHIKUNTZA/(MURRIZKETA) GARBIA (A+B+C+D)		159.967	(269.884)
F) ESKUDIRUA ETA ANTZEKOAK EPEAREN HASIERAN		1.552.392	1.822.276
G) ESKUDIRUA ETA ANTZEKOAK EPEAREN AMAIERAN		1.712.359	1.552.392
PRO-MEMORIA			
ESKUDIRUAREN ETA ANTZEKOEN OSAGIAK EPEAREN AMAIERAN	21		
Eskudirua		77.325	67.318
Eskudirua pareko saldoak banku zentraletan		1.624.987	1.395.458
Beste finantza-aktibo batzuk		10.047	89.616
Ken: ageriko banku-zorpeko itzulgarriak		-	-

(*) Alderatzeko helburu bakarrarekin aurkeztu dugu (2.4 oharra).

(a) Batez ere fondoetarako zuzkidurak sartzen dira: narriaduraren ondoriozko zuzenketen ondoriozkoak eta eskudiru-irteerarik ekarri ez duten hornikuntzen ondoriozkoak.

(b) Salmentan sortutako irabazia edo galera dago zenbateko horietan sartuta.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

URTEKO KONTUEN TXOSTENA, 2019KO ABENDUAREN 31N BUKATUTAKO EKITALDIKOA

(Mila eurokotan adierazita)

1. Entitatearen izaera

Caja Laboral Popular Coop. de Crédito (aurrerantzean Entitatea, Entitate Berria, LABORAL Kutxa edo Caja Laborala), helbide soziala Arrasaten (Gipuzkoan) duen eta 2012ko azaroaren 2an eratu zen kreditu-kooperatiba berria da. Caja Laboral Popular Coop. de Crédito eta Ipar Kutxa Rural S. Coop. de Crédito bat eginez sortu zuten. Kooperatiba kalifikatuaren izaera du Entitateak.

Espainiako Bankuak gainbegirutzen du, eta, baloreak jaulkitzen dituenetz, baita Balore Merkatuko Komisio Nazionalak ere.

Entitate Nagusiaren kapitalak ez du burtsan kotizatzen.

1.1 Caja Laboralaren eta Ipar Kutxaren arteko bat-egitea

2012ko urtean, Caja Laboral Popular Coop. de Créditoren eta Ipar Kutxa Rural, S. Coop. de Créditoren gonernu-organoen erabakiz, bi erakundeek bat egin eta Kreditu Kooperatiba Berria sortu zuten. Caja Laboral Popular Coop. de Crédito du izena eta estatutu sozialetan zehaztuta dauden helburua, helbidea, kapitala eta gainerako ezaugarriak ditu. Kreditu Kooperatiben 1989ko maiatzaren 26ko 13/1989 Legeak eta legezko gainerako xedapen aplikagarriek arautzen dute.

Bat-egite horren eraginez, bat egindako kreditu-kooperatiba biak desegin eta iraungi egin ziren, likidazio-aldirik ireki gabe. Kreditu Kooperatiba Berria 2012ko azaroaren 2an erregistratu zen Gipuzkoako Merkataritza Erregistroan, eta data hori ezarri zen bat egindako entitateen eragiketak kontabilitateari begira Kreditu Kooperatiba Berriaren eragiketatzat hartzeko lehen eguntzat.

1.2 Estatutuak

Entitateko estatutu sozialen arabera, beraren jarduera ez dago inolako lurralde-eremutara mugatuta, eta bazkideen eta hirugarrenen finantza-beharrak kreditu-erakundeen berezko jardueren bidez asetzea du helburu. Xede horrekin, gainerako kreditu-erakundeek egin ditzaketen mota guztietako eragiketa aktibo, pasibo eta zerbitzuzkoak egin ahal izango ditu, bere helburu kooperatiboak sustatzeko eta ondoen betetzeko balio dutenak barne. Arreta berezia eskainiko die bere bazkideen finantza-beharrei, eta hirugarrenetik eragiketa aktiboetarako legezko mugak errespetatuko ditu.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Kreditu-kooperatibei besteak beste hauek agintzen dizkie beren lege-araudiak:

- a) Espainiako Bankuan aktibo likidoen gutxieneko ehuneko bat gordailututa izatea, gutxieneko erreserben koefizientea estaltzeko.
- b) Gordailuak Bermatzeko Funtsera hainbateko bat bideratzea, gordailugileek euren gordailuen zenbateko jakin bat berreskuratu ahal izateko.
- c) Ekitaldi bakoitzeko soberakin garbia Heziketako eta Sustapeneko Fondora eta erreserbetara bideratzea.
- d) Baliabide propioen gutxieneko bat gordetzea, egindako inbertsioen eta onartutako arriskuen arabera.

Kooperatibarteko Lankidetzaren Erakundeetarako ekarpena

2016ko uztailaren 20an MONDRAGONek egindako Kongresuko erabakien arabera, Entitateak aurreko ekitaldiko soberakinen (zergak eta kapitalerako interesak ordaindu ondorengoan) % 15eko dirulaguntza ematen die MONDRAGON Inversiones S. Coop. sozietateari eta MONDRAGON fundazioari. Zenbateko hori Kooperatiba arteko Fondo Sozialetik (KFStik) kentzen da.

Kongresu horretan hitzartutakoaren arabera, amaitu egin zen MONDRAGON korporazioari atxikitako entitateen alde arrisku-linea bat zuzkitzeko Entitatearen konpromisoa.

1.3 Urteko kontu bateratuak

Caja Laboral Popular Taldeak eta haren partaidetzapeko erakundeek osatzen duten Partaidetzapeko Erakundearen Taldeko —aurrerantzean Taldea edo LABORAL Kutxa Taldea— azken Entitate Nagusia da Entitatea. Hortaz, Entitatea behartuta dago, urteko kontu individual hauez gain, Taldearen urteko kontu bateratuak egitera. Horietan, mendeko sozietateetako eta baterako negozioetako partaidetzak eta erakunde elkartuetako inbertsioak sartuko dira. Urteko kontu bateratuok bereizita aurkezten dira, eta honako hauek jasotzen dituzte: Taldeari egotzitako ekitaldiko 127.364 mila euroko emaitza bateratua (124.173 mila eurokoa 2018ko abenduaren 31n), 1.764.292 mila euroko fondo propioak (2018ko abenduaren 31n 1.688.842 mila eurokoak) eta 1.693.498 mila euroko ondare garbi bateratua (2018ko abenduaren 31n 1.687.948 mila eurokoa). Kontuoi auditoretza independentea egiten zaie gainera.

Urteko kontu bateratu horiek 2020ko otsailaren 28an formulatu dira, eta Gipuzkoako Merkataritza Erregistroan daude gordailututa.

LABORAL Kutxa Taldea osatzen duten sozietateak I. eranskinean zerrendatu ditugu.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

2. Urteko kontuak aurkezteko oinarriak

2.1 Egoera zehaztasunez

2005eko urtarrilaren 1ean, obligazio berria sartu zen indarrean: urteko kontu bateratuak egiteko, Europar Batasunak onartu zituen Finantza Informazioko Nazioarteko Arauak — aurrerantzean FINA-EB— bete behar dituzte sozietateek, baldin eta balantzea ixtean baloreak estatu kideren bateko merkatu arautuan kotizatzeke onartuta bazituzten. Hori guztia, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 1606/2002 Arautegian, 2002ko uztailaren 19koan, dago ezarrita.

Hain zuzen ere, Espainiako kreditu-erakundeen kontabilitate-araubidea araudi horretara egokitzeko asmoz argitaratu zuen Espainiako Bankuak 2004ko abenduaren 22ko 4/2004 Zirkularra, finantza-informazio publiko eta isilpekoari buruzko araei eta finantzetako egoera-orrien erduei buruzkoa, 2016ko ekitaldian apirilaren 27ko 4/2016 Zirkularrak (4/2016 EBZ) aldatua eta 2018ko urtarrilaren 1ean indargabetua, Espainiako Bankuaren 2017ko azaroaren 27ko 4/2017 Zirkularra (4/2017 EBZ) indarrean jarri zenean.

4/2017 Zirkular horretan jasota dagoenez, arau hori, bere izaera kontuan hartuta, bat dator bai Finantza Informazioko Nazioarteko Arauekin, bai Espainiako kontabilitate-ezarpenekin, eta ezarpen horiek aldatu ahala, moldatuz joango da.

Horrenbestez, atxikitako urteko kontuak prestatzeko, Entitateko kontabilitate-erregistroak erabili dira, arauak agindutakoa betez, besteak beste hauek: Espainiako Bankuaren 2017ko azaroaren 27ko 4/2017 Zirkularrak; Merkataritza Kodeak; Kapital Sozietateen Legearen testu bategina onartu zuen 2010eko uztailaren 2ko 1/2010 Legegintzako Errege Dekretuak (Sozietate Anonimoen Legea eta Erantzukizun Mugatuko Sozietateen Legea indargabetu zituenak) eta haren ondorengo aldaketek; eta ezarri beharreko Espainiako gainerako legeriak. Horiek horrela, Entitateak 2019ko abenduaren 31n zeukan ondarearen eta finantza-egoeraren irudi zehatza ez ezik, egun horretan amaitutako urteko ekitaldiko eragiketen emaitzen, aintzatetsitako sarrera eta gastuen, ondare garbiko aldaketen eta eskudiru-fluxuen berri zehatza ere ematen du.

Nabarmenak diren kontabilitate-printzipio nahiz -arau eta nahitaezko balorazio-irizpide guztiak aplikatu ditugu, bat bera ere ahaztu gabe. Horiek guztiak, hau da, urteko kontu hauetan aplikatutako kontabilitate-printzipio eta -arauak eta balioztapen-irizpideak 13. oharrean jaso ditugu laburtuta. Urteko kontu hauetan jaso den informazioa Entitateko kontseilarien erantzukizuna da.

Entitatearen 2019ko ekitaldiko urteko kontuak Kontseilu Errektorearen 2020ko otsailaren 28ko bileran formulatu dituzte Entitateko kontseilariak. Orain, Batzar Nagusiaren onespeneraren zain daude, eta espero da aldaketa nabarmenik egin gabe onetsiko dituela.

Urteko kontuok, kontrakorik esaten ez bada, mila eurokotan aurkeztu dira.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

2.2 Espainiako Bankuaren 2017ko azaroaren 27ko 4/2017 Zirkularra indarrean sartzea

2018ko urtarrilaren 1ean indarrean sartu zen Espainiako Bankuaren 2017ko azaroaren 27ko kreditu-erakundeentzako 4/2017 Zirkularra, finantza-informazio publiko eta isilpekoari buruzko arauari eta finantzetako egoera-orrien ereduari buruzkoa, 2004ko abenduaren 22ko 4/2004 Zirkularra indargabetu zuena. Hauxe da zirkular horren helburua: Finantza Informazioko Nazioarteko Arau (FINA) berri 2, FINA 15a eta FINA 9a, ezartzearen ondorioz Europako kontabilitate-ordenamenduan egin diren aldaketetara egokitzea Espainiako kreditu-erakundeen kontabilitate-araubidea. Izan ere, aldarazi egin zituzten 2018ko urtarrilaren 1etik aurrera sarrera arruntak eta finantza-tresnak, hurrenez hurren, kontabilizatzeko irizpideak. Azken horiek aparteko garrantzia dute kreditu-erakundeentzat.

FINA 9 «Finantza-tresnak» araura egokitzeko prozesuaren harira, 4/2017 Zirkularrak aldaketak eragin zituen aurreko araudian, finantza-aktiboak eta -pasiboak sailkatzearen, balioztatzearen eta aintzatestearen alorretan. Errekerimendu horiek atzeraeraginez ezarri behar ziren, 2018ko urtarrilaren 1eko irekierako balantzea doitu. Halere, ez zen beharrezkoa finantzetako egoera-orri konparatiboak berriro ematea. Hona hemen arau horren alderdi nagusiak:

- 4/2017 Zirkularrak eutsi egiten dio balioztapen-eredu mistoari, baina sinplifikatuta, eta finantza-aktiboak balioztatze 3 kategorian nagusi ezartzen ditu: amortizatutako kostuan, arazoizko balioarekin eta emaitzetan aldaketak dituztela eta arazoizko balioarekin eta beste emaitza global batean aldaketak dituztela. Entitatearen negozio-ereduan eta finantza-aktiboaren kontratuzko eskudiru-fluxuen ezaugarrietan oinarrituta dago sailkapena. Ondare garbiko tresnetako inbertsioak arazoizko balioarekin eta emaitzetan aldaketak dituztela balioztatu behar dira, baina hasieran aukera emanez arazoizko balioko aldaketak beste emaitza global ez-birziklagarri batean aurkezteko, betiere tresnari negoziatzeko ez bazaio eusten. Negoziatzeko eusten bazaio ondare-tresnari, emaitzetan aurkeztu behar dira arazoizko balioko aldaketak.

Finantza-pasiboak dagokienez, 4/2017 Zirkularrak ez du aldaketarik ekarri sailkapenean eta balioztapenean. Salbuespen bakarra dago: norberaren kredituaren arriskuko aldaketak beste emaitza global batean aintzatesi behar dira, arazoizko balioarekin izendatu diren eta emaitzetan aldaketak dituzten pasiboetan.

- 2017ko azaroaren 27ko 4/2017 Zirkularraren baitan, «espero diren kreditu-galeren» eredu berria dago; 2004ko abenduaren 22ko 4/2004 Zirkularreko eta ondorengo aldaketetako «narriaduraren ondoriozko galeren» eredu ordezkatzen du.

Metodologia horren arabera, hasierako aintzatespenaren ondoren arrisku normalekoen multzoan sailkatzen dira eragiketak, eta espero diren galerak hurrengo 12 hilabeteetan aintzatesten dira. Ez betetzeko arriskua nabarmen handitzen bada eragiketa hasieran aintzatesteko unean zegoen arriskuarekin alderatuta, edo beste faktore kualitatibo batzuk identifikatzen badira (besteak beste, 30 egunetik gorako ez-ordaintzeak edo eragiketen birfinantzaketa/berregituraketa), zaintza bereziko arrisku normalekoen multzoan sailkatzen dira, eta espero diren galerak eragiketaren hondar-epemugari dagokion epean aintzatesten dira, ezar litezkeen hedapen-aukerak ere aintzat hartuta, dagokionean. Azkenik, eragiketak narriatuta badaude edo 90 egunetik gorako ez-ordaintzeak badituzte, hau da, diruaren denbora-balioa kontuan hartuta inbertsioaren zati bat ez berreskuratzea espero bada, zalantzako arriskuen multzoan sailkatzen dira, eta espero den galera eragiketen hondar-epemugan aintzatesten da. Orobat, eragiketa narriatuetan, kontabilitate-balioan (hornikuntzak kenduta)

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

aintzatesten dira interesak, ez hornikuntzak egin aurretiko zenbateko gordina aintzat hartuta.

Gainera, espero den galeraren eredu berria kontuan hartuta, Espainiako Bankuak eguneratu egin zituen horniduren estimazio kolektiboa zehazteko parametroak eta metodologia, Espainiako banku-sektoreko erakundeen batez besteko portaera biltzen duten datu eta estatistika-ereduetan oinarrituz eta barneko metodologiak garatzearen ordezkoko aukera gisa.

- 4/2017 Zirkularrak aldatu egin ditu estalduraren eraginkortasunerako errekerimenduak, eta eskatzen du harreman ekonomikoa egon dadila estalitako partidaren eta estaldura-tresnaren artean, eta estalitako ratioa Entitateak arriskua kudeatzeko erabiltzen duena izan dadila. Aurreko araudiaren baitan, estaldura oso eraginkorra zen, hala aurrera nola atzera begira.

2018ko urtarrilaren 1ean araua lehen aldiz ezartzeko, esparru hauek hartzen zituen egokitzapen-proiektua jorratu zuen Entitateak 2017an, Kontseilu Errektoreak gainbegiratuta:

a) Finantza-tresnen sailkapena eta balioztapena

Entitatean zeuden negozio-ereduak ebaluatu eta identifikatzeaz gain, tresnak sailkatu egin ziren, negozio-eredu horiek kontuan hartuta eta «printzipalaren eta interesen ordainketa soilik» izeneko baldintzak bete ziren ala ez kontuan hartuta.

Hauek dira Entitateak esparru horretan izan zituen inpaktu kualitatibo nagusiak:

- «Maileguak eta kobratzeko partidak» zorroko finantza-aktiboen sailkapenak eta balioztapenak ez zuten aldaketa handirik izan, kreditu-zorroen azpiko finantza-aktiboen kontratuzko fluxuak lortzea baita gure negozio-ereduaren oinarria. Era berean, egindako azterketan ez genuen antzeman inolako zorrerik, 4/2017 Zirkularrak amortizatutako kostuan neurtzeko ezartzen duen kontratuzko eskudiru-fluxuen irizpidea ez betetzea eragingo zuten ezaugarri bereziak zituenik.
- Kontseilu Errektoreak eta Entitateko Aktiboen eta Pasiboen Batzordeak 2018ko urtarrilaren 1ean ebaluatu egin zituzten «Saltzeko prest dauden finantza-aktiboak» eta «Muga-egunera arte eutsitako inbertsioak» izeneko zorro zaharrak osatzen zituzten azpi-zorroetarako negozio-eredu egokiak. Horretarako, faktore jakin batzuk hartu zituzten aintzat: maiztasuna, aurreko ekitaldietako salmenten egutegia eta zenbatekoa, saltzeko arrazoiak, interes-tasen sentikortasuna eta etorkizuneko salmenten proiektzioak. Ildo horretatik, zorra adierazten duten baloreen zorroak birsailkatu egin ziren: arrazoizko balioarekin balioztatu direnen eta beste emaitza global batean aldaketak dituztenen multzotik amortizatutako kostuan multzora. Era berean, birsailkatu egin ziren 4/2017 Zirkularrean xedatutako kontratuzko eskudiru-fluxuen irizpidea betetzen ez zuten errenta finkoko aktiboak, «arrazoizko balioarekin eta beste emaitza global batean aldaketak dituztela» kategoriatik «arrazoizko balioarekin eta emaitzetan aldaketak dituztela» kategoriara.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

- «Saltzeko prest dauden finantza-aktiboak» zorroan sailkatuta zeuden kapital-tresna batzuk, batez ere inbertsio-kolektiboko erakundeak, «arrazoizko balioarekin eta emaitza-kontuan aldaketak dituztela» sailkatu ziren.
- «Negoziatzeko eutsitako finantza-aktiboak» zorroak ez zuten aldaketarik izan, eta «arrazoizko balioarekin eta emaitzetan aldaketak dituztela» sailkatu zen.
- Entitateak ez zuten finantza-pasiboetan aldaketarik izan, ez zuelako «arrazoizko balioarekin eta emaitzetan aldaketak dituztela» balioztatutako pasiborik.

b) Finantza-tresnetan kreditu-arriskuaren narriadura nabarmena neurtzea

Alor horretan, Entitateak erabaki zuen Espainiako Bankuak bere esperientzian eta Espainiako bankuen sektoreaz eta etorkizuneko aurreikuspenez duen informazioan oinarrituz zehaztutako estaldura-ehunekoak eta etorkizuneko baldintzei buruzko aurreikuspenak aplikatzea, 4/2017 Zirkularrean xedatutako errekerimendu berrietara egokituta.

Era berean, berme erreal eraginkorretatik zer zenbateko berreskuratu zehazteko, Espainiako Bankuak —bere esperientzian eta Espainiako banku-sektoreari buruz duen informazioan oinarrituta— 4/2017 Zirkularren bidez zenbatetsitako deskontuak ezarri zizkion Entitateak erreferentziako balioari.

Espero diren kreditu-galeretan oinarritutako narriaduraren eredu berriaren ondorioz, handitu egin ziren «Maileguak eta kobratzeko partidak» zorroaren hornidurak.

c) Estaldura-kontabilitatea

4/2017 Zirkularren Lehen Xedapen Iragankorreko 4. atala ezarriz, Entitateak erabaki zuen 2004ko abenduaren 22ko 4/2004 Zirkularrean eta ondorengo aldaketetan jasota dagoen estaldura-kontabilitateari eustea, eta, ondorioz, arlo horretan ez zen aldaketarik gertatu.

d) Beste eragin batzuk

Azpimarratu behar da, halaber, esleitutako higiezinaren kontabilitate-erregimenari ia bere horretan eutsi zitzaiola; hau da, ez zuela ia aldaketarik izan indargabetutako zirkularren edukitik, azalpen batzuk gehitu baziren ere. Alde batetik, azpimarratu da esleitutako aktiboak merkatuaren egungo baldintzen arabera balioztatu behar direla, etorkizuneko balizko errebalorizazioak kontuan hartu gabe; eta, bestetik, esleitutako higiezinak sailkatzeko irizpideak oso-osorik bildu dira, lehentasunez saltzeko eutsitako aktibo ez-korrante gisa aintzatesteko irizpideari eutsiz. Izan ere, kreditu-erakundeen ohiko helburua da aktibo horiek lehenbailehen saltzea, erakundeen ohiko jarduerarekin bat ez datozen beste erabilera etengabe batzuk albo batera utzita. Era berean, Espainiako Bankuak gogortu egin zituen estaldura-ehunekoak, bere esperientzian eta Espainiako bankuen sektoreaz eta etorkizuneko aurreikuspenez duen informazioan oinarrituz. Hain zuzen ere, Entitateak ehuneko horiek ezartzea erabaki zuen. Narriadura-irizpide berriek 2018ko urtarrilaren 1ean indarrean zeuden eragiketa bizietan izandako inpaktua zenbatetsi zuen Entitateak.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Azkenik, 4/2017 Zirkularraren Lehen Xedapen Iragankorreko 6. atala betez, inpaktu kualitatibo nagusi hauek eduki zituen Entitateak, 2018ko urtarrilaren 1ean indarrean zeuden kontratuetan xedapen hori atzeraeraginez ezarri ondoren:

- *Eragiketa horien etekina edo kostu efektiboa osatzen duten kreditu-komisioak:* 2017ko azaroaren 27ko 4/2017 Zirkularraren pean, komisio horiek geroratu eta eragiketaren bizialdi osoan aintzatetsi behar dira galdu-irabazien kontuan. Hala, 2004ko abenduaren 22ko 4/2004 Zirkularraren aurretiko irizpidea ordeztu egin da, haren arabera zerbitzuei lotutako kostu zuzenak eragiketaren hasieran egozteko aukera baitzegoen. Aurretik egotzitako kostu zuzen horiek erabat geroratu izanak 2018ko urtarrilaren 1ean indarrean zeuden eragiketa bizietan izandako eragina zenbatetsi zuen Entitateak.

4/2017 Zirkularra ezartzeak inpaktu negatiboa izan zuen Talde bateragarriaren CET1 Fully loaded ratioan: oinarritzko 93 puntu ingurukoa. Ikusi 4/2017 Zirkularra ezartzeak duen inpaktuaren xehetasuna III. eranskinean.

Azkenik, FINA 9 arauak kapitalean eragindako inpaktuak (Espainiako Bankuaren 2017ko azaroaren 27ko 4/2017 Zirkularraren parekoak) arintzeko trantsizio-doikuntzak ez aplikatzea erabaki zuen Entitatea kide duen Talde bateragarriak. Doikuntza horiek 2017ko abenduaren 12ko Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren EB Erregelamenduan jasotzen dira. Araudi horrek 575/2013 EB Erregelamendua aldarazten du, FINA 9 araua indarrean jartzeak fondo propioetan eragindako inpaktua arintzeko eta edozein estatu kideetako nazio-diruan izendatutako sektore publikoaren esposizio handien tratamendurako xedapen iragankorrei dagokienez.

2.3 Espainiako Bankuaren 2018ko abenduaren 21eko 2/2018 Zirkularra indarrean sartzea

2019ko urtarrilaren 1ean indarrean sartu da Espainiako Bankuaren 2018ko abenduaren 21eko 2/2018 Zirkularra, kreditu-erakundeentzako 2017ko azaroaren 27ko 4/2017 Zirkularra, finantza-informazio publiko eta isilpekoari buruzko arauari eta finantzetako egoera-orrien ereduari buruzkoa, eta 2013ko maiatzaren 24ko 1/2013 Zirkularra, Arriskuen Informazio Zentralari buruzkoa, indargabetu dituena. Zirkular horren helburua da Espainiako kreditu-erakundeen kontabilitate-erregimena aldatzea eta 16 zenbakiko Finantza Informazioko Nazioarteko Arau (FINA) berria onartzearen ondorioz Europako kontabilitate-ordenamenduan egindako aldaketetara egokitzea. Arau berri horrek errentamenduak kontabilizatzeko irizpideak aldatu ditu 2019ko urtarrilaren 1etik aurrera.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Errentarientzat eta errentatzaileentzat kontabilitate-eredu bakarra ezartzea da 2/2018 Zirkularrak ekarri duen aldaketarik handiena. Ildo horretan, 12 hilabetetik gorako iraupena duten errentamendu guztien aktiboak eta pasiboak aintzatesteko eskatzen die batzuei nahiz besteei, salbu eta ezkutuko aktiboa balio txikikoa edo ukiezina bada. Aldaketarik handiena, beraz, hauxe da: errentariak erabilera-eskubideagatiko aktibo bat aintzatetsi behar du, errentan hartutako ezkutuko aktiboa erabiltzeagatik, eta, horrekin batera, errentamenduagatiko pasiboa ere aintzatetsi behar du; hau da, errentamendua ordaintzeak dakarren balioa. Aktiboa kontratuaren bizitzan zehar amortizatuko da; pasiboak, berriz, finantza-gastu bat sortuko du.

Ondoren, arau horretarako trantsizioaren alderdirik garrantzitsuenak, Entitateak jarraitutako inplementazio-plana eta arauak izan dituen inpaktu nagusiak azalduko ditugu:

- Entitateak atzeraeraginez aplikatu du 2/2018 Zirkularra, hasierako aplikazio-datan (2019ko urtarrilaren 1ean) aintzatetsitako eragin metatuarekin eta informazio konparatiboa berriro adierazi gabe (2.4 oharra).
- Arauak baimendutako irtenbide praktikoa aplikatu du Entitateak: lehen aplikazioan ez ebaluatzea definizio berriaren arabera kontratuek errentamendu bat adierazten duten. Beraz, 2/2018 Zirkularra aplikatu die lehengo 4/2017 Zikularraren arabera errentamendu-kontratu gisa identifikatuta zeuden kontratuei. Alokutatutako lokalak eta bulegoak dira inpaktu nagusia izan duten aktiboak.
- Entitateak 34.544 mila euroko errentamenduagatiko pasiboa aintzatetsi du hasierako aplikazioaren datan, lehenago 4/2017 Zirkularraren arabera errentamendu operatibo gisa sailkatutako errentamenduetarako. Errentamenduagatiko pasibo hori gainerako errentamenduen ondoriozko ordainketen egungo balioan neurtzen du Entitateak, baina hasierako aplikazio-datan errentariaren maileguengatiko tasa inkrementala (% 2,5) erabiliz deskontatuta. Kontratuaren hasieran finantzaketaren kostu marjinala kalkulatzeko modurik onena da hori, antzeko epea duen bermatu gabeko finantzaketa baterako.
- Entitateak 34.544 mila euroko erabilera-eskubideagatiko aktiboa aintzatetsi du hasierako aplikazioaren datan, lehenago 4/2017 Zirkularraren arabera errentamendu operatibo gisa sailkatutako errentamenduetarako.
- Arauak baimendutako aukeretatik, Entitateak erabaki du eragindako kontratu guztien erabilera-eskubideagatiko aktiboa errentamenduagatiko pasiboaren zenbateko berean neurtzea (aktiboa berdintzeko metodoa).
- 2/2018 Zirkularraren lehen aplikazioaren inpaktua oinarritzko minus 7,42 puntuan kuantifikatu da Entitatearen CET1 Fully Loaded kapitalean, 2019ko urtarrilaren 1ean.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

2/2018 Zirkularra indarrean jarri ondoren, kontabilitate-printzipio eta balioztapen-arau hauek ezarri ditu Entitateak, errentariaren ikuspuntutik errentamenduen kontabilitatea egiteko:

- Errentamendu-epea. Errentamendu baten aldi errebokaezinaren parekoa da. Horri errentamendua luzatzeko aukerak estalitako epealdiak gehitu behar zaizkio, baldin eta seguru badakigu errentariak aukera hori erabiliko duela, eta, seguru bagaude errentariak ez duela aukera hori erabiliko, errentamendua hutsaltzeko aukerak estalitako epealdiak. Horren harira, irizpide hauek erabiltzen ditu Entitateak:
  - a) Kontratuan adierazitakoa ez den beste data bat aurreikusita badago kontratua ezerezteko, azken data hori aplikatuko da erabilera-eskubidea ezerezteko.
  - b) Kontratuaren muga-eguna 50 urtetik beherakoa bada, kontratuaren data aplikatuko da.
  - c) Higiezin errentamenduaren muga-eguna 50 urtetik gorakoa bada, 50 urtera mugatuko da muga-eguna, Entitateak aplikatutako higiezin amortizazio-eperik txikienarekin bat etorriko baita.
  - d) Urtebetetik beherako muga-eguna duten errentamenduetan ez da batere aktibaziorik egingo, eta erregistroa emaitza-kontuaren bidez egiten jarraituko da. Izan ere, aukera handia dago kontratu hori ezereztu eta birnegoziatzeko; hau da, beste baldintza batzuk dituen kontratu berri bat egiteko.
- Aintzatesteko irizpide orokorra. Errentamendu-kontratuetatik sortzen diren aktiboak eta pasiboak errentamenduaren hasierako datan aintzatesten dira. Errentatzaileak ondasuna errentariaren eskuetan erabiltzeko prest uzten duen egunekoa da data hori.
- Errentamenduaren ondoriozko pasiboaren hasierako balioztapena. Kontratua hasteko datan, Entitateak errentamenduaren ondoriozko pasibo bat aintzatesten du, data horretan ordainduta ez dauden errentamenduaren ondoriozko ordainketen egungo balioan.

Ordainketa horien balio eguneratua kalkulatzeko, honako hau hartzen da deskontu-tasatzat: antzeko ingurune ekonomiko batean errentariak erabilera-eskubideagatiko aktiboaren antzeko balioa duen ondasun bat eskuratzeko behar dituen fondoak antzeko epearekin eta bermearekin maileguan hartzeko ordaindu beharko lukeen interes-tasa (finantzaketa-tasa gehigarria).
- Erabilera-eskubideagatiko aktiboaren hasierako balioztapena. Kontratuaren hasierako datan, Entitateak erabilera-eskubideagatiko aktibo bat aintzatesten du, eta kostu-prezioan balioztatzen du, honako hauek barne hartuta:
  - a) Errentamenduagatiko pasiboaren hasierako balioztapenaren zenbatekoa, lehen azaldutakoaren arabera.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

- b) Kontratuaren hasierako datan edo lehenago egindako errentamenduagatiko edozein ordainketa ken errentatzailearengandik jasotako edozein kobrantza (adibidez, kontratua sinatzeko jasotako hobariak).
- c) Errentariak jasandako hasierako kostu zuzenak. Horiek barne hartzen dituzte, besteak beste, ondasun ukigarri bat errentariak erabiltzeko moduko lekuan eta baldintzekin kokatzearekin zerikusi zuzena duten kostuak.
- d) Aurreikusten dituen kostuak, errentan hartutako ondasuna desegin edo kentzeko, ondasuna dagoen lekua birgaitzeko edo ondasuna kontratuan finkatutako egoeran itzultzeko, salbu eta kostu horiek izakinak sortzeko sortzen badira. Kostu horiek erabilera-eskubideagatiko aktiboaren kostuaren zati gisa aintzatesten dira, Entitateak horiek jasateko betebeharra hartzen duenean.

Erabilera-eskubideagatiko aktiboak aurkezteko, ukigarriak eta ukiezinak bereizten dira, errentan emandako ondasunaren izaeraren arabera.

- Errentamenduagatiko pasiboaren ondorengo balioztapena. Hasierako aintzatespenaren ondoren, errentamenduagatiko pasiboa balioztatzen du Entitateak, helburu hauekin:
  - a) Haien liburuetako zenbatekoa handitzea, sortutako interesak adieraziz. Interesak kalkulatzeko, hasierako balioztapenean erabilitako interes-tasa aplikatzen da pasiboaren saldoaren gainean.
  - b) Haien liburuetako zenbatekoa txikitzea, errentamenduagatik egindako ordainketak adieraziz.
  - c) Honako hauek eguneratuta adieraztea: (i) errentamendu-epea, kontratua luzatu edo hutsaltzeko aukeren ebaluazioa aldatu eta gero; (ii) errentamendu-epea eta errentamenduagatiko ordainketak, errentan hartutako ondasuna erosteko aukeraren ebaluazioa aldatu eta gero; (iii) errentamenduagatiko ordainketak, hondar-balioaren bermearen arabera ordaintzea espero den zenbatekoaren ebaluazioa aldatu eta gero, eta (iv) etorkizuneko errentamenduagatiko ordainketen zenbateko aldakorrak, indize edo tasa baten arabera direnean, azken horiek aldatu eta gero. (i) eta (ii) puntuetan aurreikusitako kasuetan, errentamendu-epea eguneratu egin denez, berrikusitako ordainketak hasierako balioztapenean erabilitako deskontu-tasaren arabera deskontatuko dira, salbu eta ordainketen aldaketa interes-tasa aldakorren aldaketaren ondorioa bada; kasu horretan, interes-tasaren aldaketa islatuko duen berrikusitako deskontu-tasa erabiliko da. Entitateak errentamendu-epea berrikusten du, hondar-balioaren bermearen arabera ordaintzea espero duen zenbatekoetan, kontratuan jasotako aukeren ebaluazioan egitate edo aldaketa garrantzitsu bat gertatzen denean. Era berean, Entitateak indize edo tasa bat erreferentziazat hartzen duten ordainketak berrikusten ditu, baldin eta, kontratuzko baldintzetan finkatutakoaren arabera, ordainketa horien zenbatekoak eguneratu egin behar badira.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

- d) Errentamenduaren edozein aldaketa adieraztea.
- e) Saihestezintzat hartu ez ziren errentamenduagatiko ordainketak adieraztea, hala nola lehenago guztiz gertagarritzat jotzen ez ziren gertaeren mende daudenak, baldin eta erreferentziako datan gertaera horiek finakoak badira, saihestezinak direlako.

Errentamenduagatiko pasiboaren balioztapenean sartu ez diren errentamenduagatiko ordainketa aldakorrak, berriz, ordainketa horiek eragin dituen egitatea edo inguruabarra gertatu den ekitaldiko galdu-irabazien kontuan aintzatesiko dira.

Erabilera-eskubideagatiko aktiboaren ondorengo balioztapena. Hasierako aintzatespenaren ondoren, erabilera-eskubideagatiko aktiboa kostu-prezioan balioztatzen du Entitateak:

- a) Metatutako amortizazioa eta narriaduraren ondoriozko galera metatuak kenduta. Erabilera-eskubideagatiko aktiboa errentan hartutako ondasunaren balio-bizitzan amortizatzen da, kontratua amaitzean errentan hartutako ondasunaren jabetza transferitzen bada edo erabilera-eskubideagatiko aktiboaren kostuaren hasierako balioztapenak islatzen badu errentariak erosteko aukera erabiliko duela. Gainerako kasuetan, balio-bizitzaren edo errentamendu-eperearen arabera amortizatzen da, txikiena zein den.
  - b) Doituta, lehen azaldutakoaren arabera egin beharreko errentamenduagatiko ordainketen egungo balioaren aldaketak islatzeko.
- Aintzatespenerako eta balioztapenerako tratamendu erraztua. Entitateak gastu gisa kontabilizatzen ditu errentamendu hauek direla eta egindako ordainketak:
- a) Epe laburrerako errentamenduak (hau da, hasierako datan 12 hilabeteko edo gutxiagoko epea dutenak), erosteko aukerarik jasotzen ez badute.
  - b) Errentan hartutako ondasuna balio txikikoa denean, betiere beste ondasun batzuen mende egon gabe (edo haiekin lotura zuzenik izan gabe) erabili ahal bada ondasuna eta errentariak etekinak lortu ahal baditu ondasuna erabiliz (ondasuna bakarrik edo erraz eskura daitezkeen beste baliabide batzuekin batera). Errentan hartutako ondasunaren balioaren ebaluazioa kopuru absolutuetan egiten da, berria zeneko balioa oinarri hartuta.

Bi kasuetan, linealki egozten da galdu-irabazien kontuan, errentamendu-epean zehar.

- Errentamendua aldatzea. Errentamendu baten aldaketa kontabilizatzeko, beste errentamendu bat erregistratzen du Entitateak, baldin eta aldaketa horrek kontratuaren eremua zabaltzen badu (errentan hartutako ondasun bat edo batzuk gehituta) kontraprestazioa handitzearen truke; hau da, kontratuari gehitutako ondasunen gaineko errentamendu-kontratu berezia egingo balitz ordainduko litzatekeen prezioaren zenbatekoan handitzearen truke.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Baldintza horiek betetzen badira, aldeek aldaketa adosten duten datan, Entitateak: (a) aldatutako kontratuaren kontraprestazioa banatzen du, errentamenduaren partaideen eta beste mota batekoen artean; (b) aldatutako errentamendu-epea zehazten du; (c) errentamenduagatiko pasiboa balioztatzen du berriro, berrikusitako errentamenduagatiko ordainketak berrikusitako deskontu-tasaren arabera deskontatuta eta errentamenduaren gainerako epean eta aldaketa-datan dagokiona zehaztuz, eta (d) errentamenduagatiko pasiboaren balioztapen berria kontabilizatzen du.

2.4 Informazioaren alderagarritasuna

Espainiako kreditu-erakundeen kontabilitate-erregimena FINA 15 eta FINA 9 arauak ekarritako aldaketetara egokitzeko asmoz, 2017ko abenduaren 6an Espainiako Bankuaren 2017ko azaroaren 27ko 4/2017 Zirkularra kaleratu zen, 2004ko abenduaren 22ko 4/2004ko Zirkularra indargabetu zuena, 2018ko urtarrilaren 1etik aurrerako ekitaldietarako.

Zirkular horrek aldatu egin zuen finantzetako egoera-orrien epigrafe batzuk banakatzeko eta aurkezteko modua, aipaturiko FINA 9 araura egokitzeko asmoz. Arauak berak baimentzen zuenez, 2018ko abenduaren 31n amaitutako ekitaldiko finantzetako egoera-orri konparatiboak berriz ez adieraztea erabaki zuen Entitateak.

Gainera, Espainiako kreditu-erakundeen kontabilitate-erregimena FINA 16 arauak ekarritako aldaketetara egokitzeko asmoz, 2018ko abenduaren 21ean 2/2018 Zirkularra argitaratu zen, 2017ko azaroaren 27ko 4/2017 Zirkularra eta 2013ko maiatzaren 24ko 1/2013 Zirkularra aldatu zituena, 2019ko urtarrilaren 1etik aurrerako ekitaldietarako.

Arauak berak baimentzen duenez, 2018ko abenduaren 31n amaitutako ekitaldiko informazioa ez da Zirkular horren pean egin. Halere, 2.3 oharrean jaso dira arau horretarako trantsizioaren alderdirik garrantzitsuenak, Entitateak erabilitako ezarpen-plana eta 2019ko urtarrilaren 1ean izan daituen inpaktu nagusiak.

2019ko abenduaren 31n amaitutako urteko ekitaldiari dagokion kontabilitate-informazioa, 2017ko azaroaren 27ko 4/2017 Zirkularren irizpideei jarraikiz jaso, 2018koaren parean jarri da, alderatu ahal izateko. 2018ko ekitaldiko informazioa 2019koarekin alderatzeko helburu bakarrarekin aurkeztu da, eta ez da Entitatearen 2019ko ekitaldiko urteko kontuetan sartu.

2.5 Transakzioen urtarokotasuna

Entitatearen jarduerak direla eta, transakzioak ez dira ziklikoak edo urtaroaren arabekoak. Horregatik, ez da banakapen berezirik sartu 2019ko ekitaldiko urteko kontuen txostenean.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

3. Aldaketak eta akatsak kontabilitate-irizpide eta -estimazioetan

a) Ziurgabetasuna balioztatu eta estimatzearen alderdi kritikoak

Urteko kontu hauetan jaso den informazioa Entitateko kontseilarien erantzukizuna da. Urteko kontu hauetan zenbait aktibo, pasibo, sarrera, gastu eta konpromiso balioztatze erabili diren estimazioak, dagokionean, Entitateko goi-zuzendariak egin dituzte, eta kontseilariak berretsi. Honako hauek hartu dira kontuan estimazio horietan:

- Finantza-aktiboak kudeatzeko erabiltzen diren negozio-ereduetako aldaketak (13.e oharra).
- Zenbait finantza-aktiboren narriaduraren ondoriozko galerak (13.h oharra).
- Aktibo ukigarriko eta aktibo ukiezineko elementuei aplikatutako balioa eta balio-bizitza (2, 13.q eta 13.r oharra).
- Bigarren mailako merkatu ofizialetan kotizatu ez diren zenbait finantza-aktiboren arrazoizko balioa (13.e oharra).
- Horniduretan eta pasibo kontingenteetan espero den kostua eta bilakaera (13.s oharra)
- Enplegu ondoko ordainketen ondoriozko pasiboak eta konpromisoak kalkulatzeko erabilitako hipotesi aktuarialak (13.o oharra).
- Kreditu fiskal aktibatuen berreskuragarritasunaren ebaluazioa (13.p oharra).
- Balantzean eutsitako aktibo higiezinaren arrazoizko balioa (13.t oharra).
- Sozietateen gaineko zergaren estimazioa (36. oharra).

Ukitutako kontu-sailei buruz 2019ko abenduaren 31n eskuragarri genuen informaziorik onena erabili dugunez estimazioak egiteko, gerta liteke etorkizuneko gertakarien ondorioz horiek aldatu behar izatea hurrengo ekitaldietan. Edozein modutan ere, aldaketa hori prospektiboa izango da, eta estimazio-aldaketaren eraginak dagokion galdu-irabazien kontuan aintzatetsiko dira.

b) Kontabilitate-irizpideen aldaketak

Transakzio edo jazoera jakin bat arautzen duen kontabilitate-arauren bat aldatzen denean edo Kontseilu Errektoreak, behar bezala justifikatutako arrazoiak tarteko, kontabilitate-irizpideak aldatzea erabakitzen duenean, aldaketok atzeraeraginez aplikatzen dira, baldin eta:

- Ezinezkoa bada lehenagoko ekitaldi batean alderatzeko emandako informazioaren gainean kontabilitate-irizpide bat aldatzeak ekitaldi bakoitzean izango dituen eraginak zehaztea; kasu horretan, atzeraeraginezko aplikazioa egin daitekeen ekitaldirik zaharrenaren hasieran aplikatuko da kontabilitate-irizpide berria. Ezinezkoa bada aurreko ekitaldi guztiei kontabilitate-irizpide berria aplikatzeagatik uneko ekitaldian metatuko den eragina zehaztea; kasu horretan, aukera dagoen datarik urrunekoenetik aurrera aplikatuko da irizpide berria.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

- Noiztik aplikatu behar den zehazten badu irizpidea aldatu edo finkatzen duen kontabilitate-xedapen edo -arauak.

Entitateari aplikagarri zaion kontabilitate-araudian gertatutako aldaketak 2. oharrean komentatu dira.

c) Erroreak eta aldaketak kontabilitate-estimazioetan

Kontabilitate-erroreak

Urteko kontuak egitean aurreko ekitaldietan sortutako erroreak ez-egiteen edo zehaztasun-falten ondorio dira, eta horiek epealdiotarako urteko kontuak egitean eskura zegoen eta Entitateak egoera-orriak egitean erabili behar zukeen informazio fidagarria erabiltzean gertatutako hutsegiteek ekarri dituzte.

Aurreko ekitaldietako erroreak horiek aurkitu ondorengo lehen urteko kontuetan zuzentzen dira atzeraeraginez, inoiz egin izan ez balira bezala, eta:

- erroreak ukitu dituen egoera-orri finantzarioetako kontu-sailen zenbatekoak, urteko kontuetan alderatzeko argitaratzen direnak eta errorea gertatu den ekitaldiari eta ondorengoei dagozkienak, berriro ematen dira, txosteneko oharra barne hartuta, eta, dagokionean,
- informazioa dugun ekitaldirik zaharrenaren irekiera-balantzea berriro ematen da, baldin eta alderatzeko aurkezten diren finantzetako lehen egoera-orriak baino lehenago gertatu bazen errorea.

Ezinezkoa denean lehenagoko ekitaldi batean alderatzeko emandako informazioaren gainean errore batek ekitaldi bakoitzean izango dituen eraginak zehaztea, hasierako saldoak berriro ematen dira, hori egin daitekeen ekitaldirik zaharretarako. Ezinezkoa denean aurreko ekitaldi guztietako errore batek uneko ekitaldiaren hasieran izango duen eragin metatua zehaztea, alderatzeko informazioa berriro ematen da, atzeraeraginez, aukera dagoen datarik urrunekoenetik.

Ondare garbiari eragiten dioten aurreko ekitaldietako erroreak aurkitzen diren ekitaldian zuzentzen dira, kasuan kasuko ondare garbiko kontua erabiliz. Aurreko ekitaldietako erroreak ez dira sekula horiek aurkitu diren ekitaldiko galdu-irabazien kontua erabiliz zuzenduko. Bi salbuespen daude: garrantzi erlatiborik ez izatea eta, aurreko paragrafoan adierazitakoari jarraikiz, errorearen eragina zehaztea ezinezkoa izatea.

Aldaketak kontabilitate-estimazioetan

Kontabilitate-estimazio batean aldaketak egitea, doikuntzak egitea da; hain zuzen ere, aktibo edo pasibo baten liburuetako zenbatekoan edo aktibo baten aldizkako kontsumoan doikuntzak egitea. Horretarako, elementuaren egungo egoera, etorkizunean espero diren mozkinak eta kasuan kasuko aktibo eta pasiboei lotutako betebeharrak hartzen dira kontuan.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Kontabilitate-estimazioetan aldaketak egin ahal izateko, aparteko informazioa edo gertakari berriak lortu behar dira, eta, beraz, aldaketak ez dira erroreen zuzenketak. Aldaketok aurrera begira aintzatesten dira aldaketak eragindako ekitaldiko edo etorkizuneko ekitaldiko edo ekitaldietako galdu-irabazien kontuan.

2019ko eta 2018ko ekitaldietan ez da aurreko ekitaldiei dagokien errore-zuzenketa nabarmenik egin. Bestalde, kontabilitate-estimazioetan ere ez da egin ekitaldi horiei eragiten dien edo etorkizuneko ekitaldiei eragin ahal dien aldaketa nabarmenik, 2. oharrean adierazitakoez gain.

4. Ekitaldiko soberakinaren aplikazioa

Kreditu Kooperatibei buruzko 13/1989 Legearen arabera —Kooperatiben Erregimen Fiskalari buruzko 20/1990 Legeak aldatu zuen—, Nahitaezko Erreserba Fondora eta Heziketako eta Sustapeneko Fondora bideratzen ez diren zenbatekoak Batzar Nagusiaren esanera jarri behar dira. Batzarrak honela bana ditzake:

- Bazkideei banatu edo itzulita.
- Borondatezko Erreserba Fondora bideratuta.

Entitatearen estatutu sozialetan ezarrita dagoenez, soberakin erabilgarria honela banatuko da, nahitaezko kapitalari edo kaudimen-koefizienteari erantzuteko sortzen diren obligazioak betetakoan:

- % 50, gutxienez, Nahitaezko Erreserba Fondora.
- % 25, gehienez, sozietatearen eta kooperatiben arteko sustapen-beharrei erantzuteko. Zehazki, % 10 gutxienez Heziketako eta Sustapeneko Fondora bideratuko da eta % 15, gehienez, Kooperatiba arteko Fondo Sozialera.
- Gainerakoa Batzar Nagusiaren esku geratuko da, eta hark honela banatu ahal izango du: bazkideentzako itzulkinetarako, Borondatezko Erreserba Fondoetarako edo antzekoetarako.

Kooperatiba-itzulkinetarako zenbatekoa erdibanatu egingo da lan-bazkideen eta gainerako bazkideen artean.

Entitatearen estatutuen arabera, lan-bazkideek beren lan-aurrerakinen arabera jasoko dute bazkideentzako itzulkina, eta gainerako bazkideek Entitatearekin egindako eragiketen arabera.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Hauxe da Entitatearen 2019ko ekitaldiko emaitzen soberakina banatzeko proposamena, Entitate Nagusiko Kontseilu Errektoreak Batzar Nagusiari onesteko aurkeztuko diona, eta 2018rako onetsita dagoena:

	Mila eurokotan	
	2019	2018
Banaketa:		
- Kapital sozialera egindako ekarpenen ondoriozko ekitaldiko soberakin gordina aplikatzearen kontura banatutako interes gordinak (35. oharra)	34.316	33.565
- Nahitaezko Erreserba Fondoa	51.662	47.423
- Heziketako eta Sustapeneko Fondoa (*)	-	-
- Itzulkin kooperatiboak	25.831	23.711
- Kooperatiba arteko Fondo Soziala	15.498	14.227
Ekitaldiko emaitza	127.307	118.926

(*) Heziketako eta Sustapeneko Fondorako zenbatekoa nahitaezko minimoari dagokio, eta 2019an 10.332 mila eurokoa eta 2018an 9.485 mila eurokoa izan da (50. oharra).

5. Negozio-segmentuen arabera informazioa

Batik bat txikizkako banku-jardueran egiten du lan Entitateak, eta ez dago beste negozio-linea esanguratsurik, negozio autonomoa izango balitz bezala eta baliabide propio independenteak balitu bezala sailkatu edo banakatu behar denik.

Ildo beretik, ez da geografia-alderik ikusi Entitatearen jarduera-eremuen artean (Euskal Autonomia Erkidegoaren eta Nafarroaren eta Estatuko gainerako lurraldeen artean), eta, beraz, ez dago irizpide horren arabera informazioa bereizi eta zatikatu beharrik.

6. Gutxieneko koefizienteak

6.1 Gutxieneko baliabide propioen koefizienteak

Basileako Banku Ikuskaritzako Batzordea arduratzen da nazioarteko finantza-arauketa bateratzeaz. Batzorde horrek hartutako erabakien bidez kreditu-erakundeetarako taxututako lehen arautegian, arrisku guztien ganean % 8ko gutxieneko kapitala finkatu zen (Basilea I, 1988). Geroago, 2004an, Basilea II hitzarmenak hobetu egin zuen arriskua estimatzeko mekanismoen sentiberatasuna, eta beste 2 zutabe eman zituen: erakunde bakoitzak bere kapitala eta arriskuak ebaluatzearena (II. zutabea) eta merkatu-diziplinarena (III. zutabea). 2010eko abenduan, arau-esparru berria onartu zuen Batzordeak: Basilea III, alegia. Kalitate handiagoko tresnen bidez, kapital-eskakizunak handitzen ditu, eta sendoa izatea eta erakundeetan eta herrialdeetan homogeneotasunez aplikatzea du xede. Kapital-ratioen gardentasuna eta alderagarritasuna hobetzen ditu kapitalari buruzko akordio berriak. Gainera, zuhurtziazko tresna berriak ere erantsi zituen, likideziaren eta palanka-efektuaren alorretan.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Europar Batasunak bere ordenamendu juridikora eraman zituen Basilea III akordio horiek, 2019ko urtarrilaren 1era arte iraun zuen fasekako (*phase-in*) eredu baten bidez. Horretarako, arau hauek onartu zituen: Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2013/36/EB Zuzentaraua (CRD-IV), 2013ko ekainaren 26koa, kreditu-erakundeen jardueran sartzeari eta kreditu-erakundeak eta inbertsio-enpresak zuhurtziaz gainbegiratzeari buruzkoa; eta Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren EB 575/2013 Erregelamendua (CRR), 2013ko ekainaren 26koa, kreditu-erakundeen eta inbertsio-enpresen zuhurtziazko betekizunei buruzkoa. Arau horiek, Europako Erkidegoen Egunkari Ofizialean argitaratu ondoren, 2014ko urtarrilaren 1etik aurrera aplikatzen dira.

Ordenamendu juridiko nazionala nazioartetik datozen araudi-aldaketetara egokitzeko asmoarekin, 2014ko ekainaren 26ko 10/2014 Legea, kreditu-erakundeen antolamendu, ikuskapen eta kaudimenari buruzkoa, onetsi zen, 2013ko azaroaren 29ko 14/2013 Errege Lege Dekretuak eta Espainiako Bankuaren 2/2014 Zirkularrak, trantsizio-epealdian aplikatzekoak diren errekerimenduetarako arautze-aukerak ezartzen dituenak, abiatutako transposizioari jarraikiz. Indarreko araudiak (I. oinarriak) ezartzen dituen gutxieneko baliabide propioak kalkulatzeko, Taldearen kreditu-arriskua, truke-arriskua, negoziazio-zorroaren arriskua, merkatu-arriskua eta eragiketa-arriskua hartzen dira kontuan. Horrez gain, arrisku-kontzentrazioaren mugak bete behar ditu Taldeak.

2015eko otsailaren 13ko 84/2015 Errege Dekretuak, kreditu-erakundeen antolamenduari, gainbegiratzeari eta kaudimenari buruzko 2014ko ekainaren 26ko 10/2014 Legea garatzen duenak, lege horren arau-garapena osatzen du eta testu bakarrean biltzen ditu berori argitaratu arte kreditu-erakundeen antolamenduari eta diziplinari buruz egin diren erregelamendu-mailako arau guztiak.

Halaber, azpimarratzekoa da 2015-2018 epealdian CRR Erregelamendua osatzen duten arau berriak argitaratu zirela, fondo propioei, likideziari, I. oinarriko arriskuei eta kapital-errekerimenduei dagozkien gaietan.

Horrela, bada, 2016ko otsailaren 2an, Espainiako Bankuak 2/2016 Zirkularra jaulki zuen, Espainiako ordenamendu juridikoan 2013/36/EB Zuzentaruaren transposizioa egiteko helburuz, kreditu-erakundeei dagokienez. Horrez gain, 575/2013 Erregelamenduak (EBrenak) nazioko agintaritzak eskudunari aitortzen dizkion aukeretako bat jasotzen du Zirkularrak, Espainiako Bankuak 2/2014 Zirkularrean erabilitakoak osatuz.

Zirkular horrek Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2011ko azaroaren 16ko 2011/89/EB Zuzentaruaren transposizioaren alderdi batzuk ere garatzen ditu. Zuzentarau horrek 98/78/CE, 2002/87/CE, 2006/48/CE eta 2009/138/CE Zuzentaruak aldatzen ditu, finantza-konglomeratu bat osatzen duten finantza-erakundeen gainbegiratze osagarriari dagokionez. Zuzentarau horren transposizioa eginda dago, funtsean, bai 10/2014 Legeak bai 84/2015 Errege Dekretuak, hurrenez hurren, 5/2005 Legean, apirilaren 22koan, finantza-konglomeratuen gainbegiratzeari buruzkoan —finantzen sektoreko beste lege batzuk aldatzen ditu—, eta lege hori garatzen duen 1332/2005 Errege Dekretuan egindako aldaketen bidez.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Azkenik, 2017ko ekitaldian Espainiako Bankuaren 2017ko urriaren 24ko 3/2017 Zirkularra kaleratu zen, 2014ko urtarrilaren 31ko 2/2014 Zirkularra aldatzen duena. Zirkular horren funtsezko helburua da 2/2014 Zirkularren alderdi batzuk, hain zuzen garrantzi txikieneko kreditu-erakundeei dagozkienak, Europako Banku Zentralak erakunde garrantzitsuentzat onartutako azken xedapenetara egokitzea —batez ere, Europako Banku Zentralaren 2017ko apirilaren 4ko 2017/697 (EB) Orientazioa, Europar Batasuneko zuzenbideak garrantzi txikieneko erakundeei dagokienez agintaritza nazional eskudunei eskaintzen dizkien aukera eta ahalmenei buruzkoa—. Era berean, kendu egin ziren 2017ko ekitaldira arte ezarri beharrekoak ziren aukera iragankorreki buruzko arauak.

Azkenik, 2019ko ekitaldian kaleratu da Espainiako Bankuaren 2019ko urriaren 22ko 3/2019 Zirkularra, mugaeguneratutako obligazioen nabarmentasun-muga zehazteko. 2020ko abendutik aurrera izango da aplikagarri.

CRR Erregelamenduan ezarritako errekerimenduei jarraikiz, kapitalaren % 8ko ratioa bete beharko dute, une oro, kreditu-erakundek. Dena den, kontuan izan behar dugu arau-esparru berrian arautzaileek beren ahalmenak erabil ditzaketela, erakundeei aparteko kapital-maila bati eustea eskatzeko.

Zentzu horretan, Entitateak jakinarazpen bat jaso zuen Espainiako Bankutik, Entitateari aplikagarri zaizkion zuzentzaio gutxieneko errekerimenduen inguruko erabakiari buruz. Horren arabera, LABORAL Kutxak % 8,38ko CommonEquityTier 1 (CET 1) ratioa izan behar du, kapital erregulatorioaren gainean neurtua. Baldintza horrek barne hartzen ditu I. zutabeak eskatzen duen gutxienekoa eta II. zutabearen errekerimendua, bai eta kapitalari eusteko koltxoia ere. Aldi berean, I. zutabearen % 8ko eskakizunetik abiatuz, Kapital Osoaren gutxieneko errekerimenduak % 11,88koak dira.

CET1en % 8,38aren errekerimenduak osagai hauek ditu: I. zutabeak eskatzen duen CET1aren gutxienekoa (% 4,5ekoa), II. zutabearen errekerimendua (%1,38koa) eta kapitalari eusteko koltxoia (% 2,5ekoa).

Hona hemen Entitatearen Taldearen zuzendaritzak baliabide propioen kudeaketaren inguruan finkatutako helburu estrategikoak:

- Gutxieneko baliabide propioen inguruan aplikatzekoa den araudia eta erakunde gainbegiraleen erabakiak une oro betetzea, bai banaka bai taldean.
- Baliabide propioen kudeaketan efizientziarik handiena bilatzea, errentagarritasuneko eta arriskuko beste aldagai batzuekin batera baliabide propioen kontsumoa funtsezko aldagaitzat hartu dadin, Taldeko inbertsio-erabakiak hartzeko egiten diren analisietan.

Helburu horiek betetzeko, baliabide propioak kudeatzeko hainbat politika eta prozesu ditu Taldeak ezarrita. Hauek dira horien jarraibideak:

- Taldeak jarraipeneko eta kontroleko unitate bat du, Entitatearen Arriskuen Zuzendaritzaren mende. Espainiako Bankuak baliabide propioez ezarrita duen araudia zenbateraino ari den betetzen aztertzen du.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

- Taldearen antolamendu estrategiko eta komertzialean, horiek Taldearen baliabide propio konputagarrietan duten eragina eta kontsumoaren, errentagarritasunaren eta arriskuaren arteko erlazioa gakotzat hartzen dira erabakiak hartzeko orduan.
- Monitorizatzea, Taldearen kaudimen-egoerari eta etorkizuneko plangintzari etengabeko jarraipena eginez. Bi agertoki hartzen dira kontuan: nagusia, datozen 3 ekitaldietarako gertagarrienak diren hipotesiekin, eta hainbat estres-agertoki, askotariko aurkako egoerak gainditzeko duen finantza-gaitasuna ebaluatzeko helburuarekin.

Aurrez azaldu dugun kaudimen-araudian xedatutakoari lotuz kudeatzen ditu Taldeak bere baliabideak, definizio kontzeptualei dagokienean.

	2019	2018
<u>1. mailako kapital arrunta (CET1)</u>		
Kapitala	759.601	741.454
Emitza onargarriak	77.550	76.381
Erreserbak	913.393	858.321
Balioztapenagatiko doikuntzak	(70.794)	(895)
(-) Beste kenketa batzuk	(62.189)	(61.829)
(-) CET1 doikuntzak, zuhurtziako iragazkiak direla eta	114.075	18.513
	1.731.636	1.631.945
<u>1. mailako kapital gehigarria</u>		
Kapital-tresna onargarriak	-	-
	-	-
<u>2. mailako kapitala</u>		
Kapital-tresnak eta mendeko maileguak	-	-
Kreditu-arriskueterako estaldura osagarria metodo estandarren bidez	-	-
Balioztapenagatiko doikuntzak	-	-
Heziketako eta Sustapeneko Fondoa	-	-
(-) Doikuntza iragankorrak	-	-
	-	-
Beste kontzeptu eta kenketa batzuk	-	-
Fondo propio konputagarriak guztira	1.731.636	1.631.945
Fondo propio konputagarriak guztira	686.912	696.041
Arriskuaren arabera haztatutako aktiboak	8.586.398	8.700.515

Hona hemen 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n Taldeak zituen gutxienerako baliabide propioen daturik garrantzitsuenak:

	2019	2018
1. mailako kapital arruntaren ratioa (CET1)	% 20,17	% 18,76
1. mailako kapitalaren ratioa	% 20,17	% 18,76
Kapital-ratioa guztira	% 20,17	% 18,76

1. mailako gutxienerako kapital arruntaren ratioa % 4,5koa da eta 1. mailako gutxienerako kapitalaren ratioa % 6,0koa.

Urteko kontu hauek formulatzeko egunean, Taldeak bete egiten du araudi hori.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

6.2 Gutxieneko erreserben koefizienteak

1998ko irailaren 29ko 1/1998 Zirkular Monetarioak, 1999ko urtarrilaren 1ean indarrean sartu zenak, indargabetu egin zuen hamar urterako kutxa-koefizientea, eta, horren orde, gutxieneko erreserben koefizientea jarri zuen.

Europar Batasunaren 2011ko abenduaren 21eko egunkari ofizialak Europako Banku Zentralaren 2011ko abenduaren 14ko 1358/2011 EB Erregelamendua argitaratu zuen, Gutxieneko Erreserbak aplikatzeari buruzko 1745/2003 EB Erregelamendua aldatu zuena. Aldaketa honako hau izan zen: Europako Banku Zentralaren Gobernu Kontseiluak 2011ko abenduaren 8an erabakitako erreserba-koefizientearen murrizketa jasotzea. Erabaki horren arabera, erakunde lotuek 2012ko urtarrilaren 18tik aurrera eutsi beharreko gutxieneko erreserba-koefizientea % 2tik % 1era murriztu zen.

2019ko eta 2018ko abenduaren 31n, eta 2019ko eta 2018ko ekitaldietan zehar, araudi aplikagarriak une bakoitzean koefiziente horretarako ezarritako gutxienekoak betetzen zituen Entitateak.

2019ko abenduaren 31n, Entitateak 1.624.987 mila euroko zenbatekoa du, helburu horrekin, Espainiako Bankuko kontuan (1.395.658 mila eurokoa 2018ko abenduaren 31n) (21. oharra). Dena den, araudi aplikagarriak gutxieneko erreserben koefiziente hori betetzeko eskatzen duen saldoaren kalkuluan, mantentze-aldian kontu horretan egunean dauden azken saldoen batez bestekoa hartzen da kontuan.

7. Entitateko kontseilarien eta goi-zuzendarien ordainsariak

a) Estatutuetako ezarpenak

Kontseilu Errektoreko lan-bazkideek ez dute ordainsaririk jaso Kontseiluko kide izateagatik, ez finkorik ez aldakorrik, Entitateko «ohiko» lanpostua betetzearren jasotzen dutenaz gain. Era berean, Kontseilu Errektoreko gainerako kideek ere ez dute inolako ordainsaririk jaso kontseilari izateagatik.

Caja Laboral Popularrek ordaindu egiten du lehendakariaren lana, eta, zehaztutako prozeduren bitartez, Caja Laboral Popular Coop. de Créditok finkatutako ordainsariei buruzko irizpideak aplikatzen ditu.

Jarraian, Kontseilu Errektoreko lehendakariak jasotako ordainsariak ageri dira:

	Epe laburreko ordainsariak eta dietak	
	2019	2018
Kontseilu Errektoreko lehendakaria	167	166
	<u>167</u>	<u>166</u>

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

b) Kontseilu Errektorearen eta goi-zuzendaritzako kideen beste ordainsari batzuk

Hona hemen Kontseilu Errektoreko 4 lan-bazkideek beren lanpostuetan jaso dutena, 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n (4 lan-bazkidek 2018ko abenduaren 31n):

	Epe laburreko ordainsariak eta dietak	
	2019	2018
Kontseilu Errektoreko kideak	261	257
	<u>261</u>	<u>257</u>

Era berean, 9 lagun hartu dira Entitateko goi-zuzendaritzako kideetat, 2019ko abenduaren 31n Zuzendaritza Kontseilua osatzen dutenak alegia —2018ko abenduaren 31n 7 ziren—.

Taula honetan bildu ditugu talde horrek aurrez zehaztu dugun eran jasotakoak:

	Epe laburreko ordainsariak eta dietak	
	2019	2018
Goi-zuzendaritza	1.106	984
	<u>1.106</u>	<u>984</u>

Bestalde, 2019ko eta 2018ko ekitaldietan, Kontseilu Errektoreko eta goi-zuzendaritzako kideek 243,46 mila euro eta 284,44 mila euro jaso dituzte, hurrenez hurren, konturako kapital-ordainketengatik (interesengatik) eta erabilgarri dagoen soberakinaren (kooperatibaitzulkinen) banaketa osagarriagatik.

Entitateko Kontseilu Errektoreko eta goi-zuzendaritzako kideen alde ekitaldian adierazitako ordainsariez gain, beste sarrera eta gastu batzuk ere erregistratu dira 2019ko eta 2018ko galdu-irabazien kontuan, hain zuzen ere Entitatearen Kontseilu Errektoreko eta goi-zuzendaritzako kideekin egindako eragiketenak, eta horien xehetasunak aurkeztuko ditugu jarraian:

	Finantza-sarrerak		Finantza-gastuak		Komisioen ondoriozko sarrerak	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Kontseilu Errektoreko eta goi-zuzendaritzako kideak	5	3	-	-	5	3
	<u>5</u>	<u>3</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>5</u>	<u>3</u>

Taldeko partaidetzapeko erakundeen administrazio-kontseiluetan Entitatearen izenean jarduten duten goi-zuzendariak ez dute, 2019an eta 2018an, inolako ordainsaririk jaso partaidetzapeko erakunde horietako kontseilari izateagatik.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

- c) Kontseilu Errektoreko eta goi-zuzendaritzako kideekiko mailegu, kreditu, eperako gordailu, abal eta konpromisoak

Entitatearen Kontseilu Errektoreko eta goi-zuzendaritzako kideekin egindako eragiketen ondorioz 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n balantzean erregistratu diren aktiboko eta pasiboko saldoen xehetasuna eskainiko dizuegu jarraian:

	Aktiboa - emandako maileguak (zenbateko gordina)		Aktiboa - kreditu-kontuak (zenbateko gordina)		Pasiboa - ageriko eta eperako gordailuak		Abalak eta konpromisoak	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Kontseilu Errektoreko eta goi-zuzendaritzako kideak	1.887	1.548	-	-	1.240	914	-	-

8. Agentziako kontratuak

2015eko otsailaren 13ko 84/2015 Errege Dekretuaren 21. artikularekin bat —2014ko ekainaren 26ko 10/2014 Legea, kreditu-erakundeen antolamendu, ikuskapen eta kaudimenari buruzkoa garatzen du—, II. eranskinean jaso da kreditu-erakundeen jarduerako ohiko eragiketak Entitatearen izenean eta kontura bezeroekin negoziatzeko edo formalizatzeko 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n ahaldunduta dauden pertsona fisiko eta juridikoen zerrenda.

Zerrenda hori behar bezala jakinarazi zaio Espainiako Bankuari, 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n.

9. Ingurumenarekiko inpaktua

Entitatearen eragiketa globaletan, besteak beste, ingurumena eta langileen segurtasuna eta osasuna babesteko legeak zaintzen dira. Entitateak uste du behar bezala betetzen dituela legeok, eta horiek betetzen direla bermatzeko diseinatutako prozedurak dituela ezarrita.

Entitateak beharrezko neurriak hartu ditu ingurumena babestu eta hobetzeko edota, dagokionean, ingurumen-inpaktua minimizatzeko, betiere indarrean dagoen araudia eta legeak betez. Horren haritik, 2001ean ISO 14001 Arauaren arabera Ingurumen Kudeaketaren Ziurtagiria lortu zuen Entitateak, eta oraindik ere indarrean du. 2019ko eta 2018ko ekitaldietan zehar, Entitateak ez du inolako hornikuntzarik egin ingurumen-arrisku eta -gastuetarako, Kontseilu Errektorearen iritziz ez dagoelako urteko kontuetan eragin nabarmenik izan dezakeen era horretako kontingentziarik.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

10. Gordailuak Bermatzeko Funtsa

10.1 Suntsiarazpen Funts Bakarra

11/2015 Legeak, ekainaren 18koak, eta hori garatzen duen 1012/2015 Errege Dekretuak, azaroaren 6koak, 2014ko maiatzaren 15eko 2014/59/EB Zuzentaraua estatuko ordenamendu juridikoan transposizioz jasotzea arautzen dute. Arau horrek esparru berria finkatu du, kreditu-erakundeak eta inbertsio-zerbitzuetako enpresak suntsiarazteko. Hain zuzen, Suntsiarazpen Mekanismo Bakarra osatzen dutenetako bat da. 2014ko uztailaren 15eko 806/2014 (EB) Araudiak hainbat arau eta prozedura finkatzen ditu kreditu-erakundeak eta inbertsio-zerbitzuetako enpresak suntsiarazteko, Europako Suntsiarazpen Mekanismo Bakarraren eta Suntsiarazpen Funts Bakarraren esparruan.

Araudi hori garatzeko, 2016ko urtarrilaren 1ean Suntsiarazpen Funts Bakarra sartu zen indarrean. Suntsiarazpenaren alorreko erabakiak hartzeari dagokionez Europako agintaria den Suntsiarazpen Batzorde Bakarrarentzako finantzaketa-tresnatzat eratu zen, berak hartutako suntsiarazpen-neurriak eraginkortasunez ezartzeko asmoz. Berari atxikitako kreditu-erakundeek eta inbertsio-zerbitzuak emateko enpresek elikatuko dute Suntsiarazpen Funts Bakarra.

Suntsiarazpen Mekanismo Bakarra Suntsiarazpen Funts Bakarrean oinarritzen da. Funts hori bankuen ekarpenez zuzkituko da, 2024ko abenduaren 31ra arteko epealdian, bermatutako gordailuen % 1eko tamainara iritsi arte.

EBren 2015/63 Erregelamenduak arautzen duen Suntsiarazpen Funts Bakarrera entitate bakoitzak egin beharreko ekarpena kalkulatzeko, atxikitako entitateen pasibo osoen guztizko agregatuan entitateari dagokion proportzioa hartzen da aintzat, berorren baliabide propioak eta gordailuetan bermatutako zenbatekoa kenduta. Ateratzen den kopurua entitatearen arrisku-profilari egokitzen zaio ondoren. Suntsiarazpen Funts Bakarrera ekarpena egiteko eginbeharra urte bakoitzaren urtarrilaren 1ean sortuko da.

2019ko ekitaldian, erakunde horri egindako ekarpenaren gastua 3.131 mila eurokoa izan da (2.852 mila eurokoa 2018ko ekitaldian) (50. oharra). Gastu hori FINAIB 21 arauaren arabera kontabilizatu da, Gordailuak Bermatzeko Funtsak aintzatetsitako gastuaren antzera.

10.2 Gordailuak Bermatzeko Funtsa

Entitatea Kreditu Erakundeen Gordailuak Bermatzeko Funtsean dago sartuta.

1996ko abenduaren 20ko 2606/1996 Errege Dekretuak, 2015eko azaroaren 6ko 1012/2015 Errege Dekretuak aldatu zuenak, hauxe ezartzen du: Gordailuak Bermatzeko Funtsean Gestio Batzordeak finkatuko ditu Kreditu Erakundeen Gordailuak Bermatzeko Funtsera atxikitako erakundeen urteko ekarpenak. 2019ko ekitaldian, 2019ko ekainaren 30ean bermatuta zeuden gordailuen milako 1,8ko ekarpena finkatu zuen Gestio Batzordeak (2018ko ekainaren 30ean bermatuta zeuden gordailuen milako 1,8koa izan zen 2018ko ekitaldian). Entitate bakoitzaren ekarpena kalkulatzeko, bermatutako gordailuen zenbatekoa eta arrisku-profila hartzen dira aintzat, bai eta zenbait adierazle ere: kapitalaren egokitasuna, aktiboen kalitatea eta likidezia. Horiek Espainiako Bankuaren 2016ko maiatzaren 27ko 5/2016 Zirkularrak garatu ditu —1/2018 Zirkularrak aldatu zuen—. Era berean, 2019ko abenduaren 31n zaintzan dauden baloreen eta beste finantza-tresna batzuen % 5en milako 2an finkatu da balore-bermeen konpartimentura egin beharreko ekarpena.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Aurreko paragrafoan aipatu diren ohiko ekarpenen gastua FINAIB 21en arabera sortzen da, ordainketa-betebeharra dagoenean —urte bakoitzeko abenduaren 31n izan ohi da—.

2012ko uztailaren 30ean, berari atxikitako entitateen artean aparteko derrama bat egitea erabaki zuen Gordailuak Bermatzeko Funtsaren Gestio Batzordeak: entitate bakoitzak urteko 10 kuota berdin ordainduko ditu. Entitatearen derramaren zenbatekoa 35.277 mila eurokoa da: 3.522 mila euroko urteko 10 kuota. Dagokionean Entitateak ordaintzen duen urteko ohiko ekarpenetik kenduko dira kuota horiek, ohiko ekarpen horren zenbatekoraino. 2019ko abenduaren 31n, Entitateak erregistratuta du 10.568 mila euroko (2018ko abenduaren 31n 14.091 mila euroko) konpromiso hori; hain zuzen, balantzeko aktiboko «Beste aktibo batzuk – Beste periodifikatze batzuk» epigrafean (30. oharra) eta balantzeko pasiboko «Finantza-pasiboak amortizatutako kostuan – Beste finantza-pasibo batzuk» epigrafean (32. oharra).

6/2013 Errege Lege Dekretuak honako hau ezarri zuen, Kreditu Erakundeen Gordailuak Bermatzeko Funtsaren ondarea sendotzeko xedez: Kreditu Erakundeen Gordailuak Bermatzeko Funtsei buruzko 1996ko abenduaren 20ko 2606/1996 Errege Dekretuaren 3. artikuluan aurreikusitako urteko ekarpena, erakunde lotuek 2012ko abenduaren 31n gordailuen gainean egin beharrekoa, beste milako 3 handituko da, salbuespenez eta behin bakarrik.

Bi zatitan gauzatu behar zen hazkuntza hori:

- a) Lehen zatia, guztizkoaren 2/5en parekoa, 2013ko abenduaren 31tik aurrerako 20 egun baliodunetan ordaindu behar zen. Zati hori murriztu egin zen, araudian aurreikusitako kenketen ondorioz, eta 7.693 mila euroko zenbatekoarekin gastu moduan erregistratu zen, 2013ko ekitaldiko emaitza-kontuan.
- b) Bigarren zatia (24.455 mila eurokoa) gainerako hiru bostenen parekoa da, eta 2014ko urtarrilaren batetik aurrera Gestio Batzordeak zehaztuko duen egutegiaren arabera ordaindu behar zen, gehienez ere 7 urteko epearen barruan. FINAIB 21 ezarritakoari jarraikiz, 2013ko martxoaren 22ko Errege Lege Dekretu hori indarrean sartzerakoan sortutakotzat jo zen gastua, batetik Entitatearen etorkizuneko jardueraren mende ez zegoen ekarpena zelako eta bestetik osotasunean pasibo gisa aintzatetsi behar zelako egun horretan, noiz ordaindu zen aintzat hartu gabe. 2014ko irailaren 30ean, 3.494 mila euro abonatu zituen Entitateak. Bestalde, 2014ko abenduaren 17an, ekarpenaren bigarren zati horren gainerako zatia kopuru bereko 2 zatitan ordaintzea erabaki zuen Kreditu Erakundeen Gordailuak Bermatzeko Funtsaren Gestio Batzordeak, araudi horrek emandako gaikuntzaren barruan: 2015eko ekainaren 30ean lehena eta 2016ko ekainaren 30ean bigarrena. 2015eko ekainaren 30ean, 10.480 mila euro abonatu zituen Entitateak, eta, beraz, 2015eko abenduaren 31n 10.480 mila euro geratzen zitzaizkion ordaintzeko. 2016ko ekainaren 30ean abonatu zuen zenbatekoa, eta, beraz, ordainduta geratu zen 2. zati horretako kopuru osoa.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

2019ko ekitaldian, erakunde horri egindako ekarpen guztien gastu osoa 26.509 mila eurokoa izan da (24.786 mila eurokoa, 2018ko ekitaldian), eta honi atxikitako galdu-irabazien kontuan jaso ditugu, «Beste ustiapen-zama batzuk» epigrafean (50. oharra).

11. Ikuskaritzako zerbitzu-sariak

Kanpo-ikuskaritzarako PricewaterhouseCoopers Auditores SLri kontratatutakoaren zerbitzu-sariak 284 mila eurokoak izan dira 2019ko ekitaldian (255 mila eurokoak 2018koan).

PricewaterhouseCoopers Auditores SLk eta PricewaterhouseCoopers markari lotutako beste sozietate batzuek emandako beste zerbitzu batzuek 42 mila euroko balioa izan dute 2019an (114 mila eurokoa 2018an). Beste zerbitzu horietatik, PricewaterhouseCoopers Auditores SLk 2019ko ekitaldian Entitateari emandako kontu-auditoretzaz bestelako zerbitzuak 34 mila eurokoak izan dira, eta auditorearen txosten independenteari, bezeroen aktiboak babesteari buruzkoari, dagozkio; Balore Merkatuko Komisio Nazionalaren 5/2009 Zirkularrak, azaroaren 25ekoak, eskatzen du txosten hori.

Beste zerbitzu horietatik, PricewaterhouseCoopers Auditores SLk 2018ko ekitaldian Entitateari emandako kontu-auditoretzaz bestelako zerbitzuak 114 mila eurokoak izan ziren. Hauek dira zerbitzuok: batetik, auditorearen txosten independentea, bezeroen aktiboak babesteari buruzkoa, Balore Merkatuko Komisio Nazionalaren 5/2009 Zirkularrak, azaroaren 25ekoak, eskatua, eta, bestetik, Datuak Babesteko Erregelamendu Orokorrari dagokionez, Entitatearen egokitzapen-mailari buruzko aholkularitza.

12. Ondorengo gertakariak

2019ko abenduaren 31tik urteko kontu hauek egin bitarteko epealdian ez da Entitateari nabarmen eragiteko moduko aparteko gertakaririk jazo.

13. Aplikatutako kontabilitate-printzipio eta -arauak eta balioztapen-irizpideak

Ondoren, urteko kontu hauek egiteko erabili ditugun kontabilitate-printzipio eta -arau eta balorazio-irizpide esanguratsuenak azalduko ditugu:

a) Jarduneko enpresaren printzipioa

Urteko kontuak egitean, Entitatearen kudeaketak etorkizunean ere aurrera jarraituko duela hartu da kontuan. Hortaz, kontabilitate-arauak aplikatzearen helburua ez da izan ondare garbi osoa edo zati bat transmititzeari begira horren balioa ezartzea edo likidazioa eginez gero emango lukeen zenbatekoa finkatzea.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

b) Sortzapen-printzipioa

Urteko kontu hauek, eskudiru-fluxuen egoera-orriekin zerikusia duten gaietan salbu, ondasun eta zerbitzuen korrante errearen arabera prestatu dira, noiz ordaindu edo kobratu diren kontuan hartu gabe.

c) Beste printzipio orokor batzuk

Kostu historikoaren ikuspegiari jarraikiz egin dira urteko kontuak. Dena den, 2004ko urtarrilaren 1ean eta 13.q oharrean adierazitakoaren arabera lursailei eta eraikuntzei aplikatutako errebalorizazioa ere sartu da, eta arrazoizko balio baliotapena ere bai, bai «Beste emaitza global batean aldaketak dituzten finantza-aktiboak arrazoizko balioan» atalarena eta bai «Beste finantza-aktibo eta -pasibo batzuk» atalarena (deribatutak barne hartuta).

Urteko kontuak egiteko, kontabilitateko zenbait estimazio erabili behar dira. Bestalde, Entitatearen kontabilitate-politikak aplikatzeko prozesuan bere iritzia erabili behar du Zuzendaritzak. Estimazio horiek eragina izan dezakete, bai urteko kontu bateratuen eguneko aktiboen eta pasiboen zenbatekoan eta aktibo eta pasibo kontingenteen banakapenean, bai urteko kontuei dagokien aldiko sarreraren eta gastuen zenbatekoan. Estimazioak Zuzendaritzaren egungo eta etorkizuneko gorabeheren ezagutzan oinarritzen badira ere, azken emaitzak bestelakoak izan daitezke.

d) Finantza-deribatuen izaera eta funtzionamendua

Finantza-deribatutak izeneko tresnek, galerak edo irabaziak ekartzeaz gain, saldoei eta transakzioei lotutako kreditu- eta/edo merkatu-arrisku guztiak edo batzuk konpentsatzeko aukera eman dezakete, baldintza batzuk betetzen badira. Horretarako, azpiko elementu gisa erabiltzen dituzte interes-tasak, indize jakin batzuk, balore batzuen prezioak, zenbait dibisaren kanbio-tasa gurutzatuak eta antzeko beste erreferentzia batzuk. Entitateak merkatu antolatuetan negoziatutako finantza-tresna deribatutak erabiltzen ditu, edo, bestela, antolatutako merkatuetatik kanpo (OTC) aurkako alderdiarekin negoziatutak.

Eskatzen dituzten bezeroekin negoziatzeko erabiltzen dira finantza-tresna deribatutak, bai eta Entitatearen posizioen arriskuak (estaldura-deribatutak) gestionatzeko eta horien salneurrien aldaketei onura ateratzeko ere. Kontabilitatean estaldura-eragiketatzat hartu ezin diren finantza-deribatutak negozio-deribatutatzat hartzen dira. Hauek dira estaldura-kontabilitatea aplikatu ahal izateko baldintzak:

- i) Finantza-tresna deribatutak arrisku hauek estali behar ditu: interes-tasak edo kanbio-tasak gorabeherak izatearen ondorioz aktiboen eta pasiboen balioan aldaketak izatekoa (arrazoizko balioen estaldura); jatorria finantza-aktibo eta -pasiboetan, konpromisoetan eta aurreikusitako transakzio oso probabletan duten eskudiru-fluxu baliotzatuetan gorabeherak izatekoa (eskudiru-fluxuen estaldura); eta atzerriko negozioetako inbertsio garbiarena (atzerriko negozioetako inbertsio garbien estaldura).

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

- ii) Estaldura-epean zehar, finantza-tresna deribatuak eraginkortasunez deuseztatu behar du estalitako elementu edo posizioaren berezko arriskuren bat. Hortaz, eraginkortasuna izan behar du: prospektiboa, erretrospektiboa eta estaldura baldintza normaletan kontratatzen den unekoa. Bermatu behar du, estalitako elementu edo posizioaren bizitza osoan iraungo duela estaldurak.

Estalduren eraginkortasuna prospektiboa eta erretrospektiboa dela ziurtatzeko, eraginkortasun-testak erabiltzen ditu Entitateak. Horien bidez frogatzen du estaldura-tresnaren arrazoizko balioaren aldakuntza hein handian datorrela bat estalitako elementuaren arrazoizko balioaren aldakuntzarekin. Horrela, bada, indarreko arautegiari jarraikiz, estaldura eraginkorra izatekotan, estaldura-tresnaren arrazoizko balioaren aldakuntzak estalitako elementuaren arrazoizko balioaren aldakuntzaren % 80 eta % 125 bitartekoa izan behar du. Deribatu batek hasieran eraginkortasun-testa betetzen badu, baina aurrerago utzi egiten badio betetzeari, kontabilitatean negoziazio-deribatutzat hartuko da une horretatik, eta estaldurak eteteko araua aplikatuko zaio.

- iii) Egoki dokumentatu behar dira, batetik, finantza-tresna deribatua saldo edo transferentzia jakin batzuk estaltzeko kontratatu zela berariaz eta, bestetik, estaldura eraginkor hori nola lortu eta neurtu nahi zen, betiere bat badator Entitateak arrisku propioak kudeatzeko duen moduarekin.

Elementu edo saldo indibidualak nahiz finantza-aktiboen eta -pasiboen zorroak estal daitezke. Azken kasu horretan, estaliko ditugun finantza-aktibo edo -pasiboek arrisku-tasa bera izan behar dute. Baldintza hori betetzeko, elementu indibidualetan estalitako arriskuak aldaketarekiko duen sentikortasuna antzekoa izan behar da.

Estaldurak gauzatzeko, hainbat izaeratako deribatuak erabiltzen ditu Entitateak: interes-tasaren deribatuak, errenta aldakorrarenak, dibisarenak eta abarrenak, estali nahi den elementuaren ezkutuko arrisku-motaren arabera. Estaldura-tresna hauek erabil daitezke: Interes Rate Swap (IRS) izenekoak, Call Money Swap (CMS) deritzenak, FRAk, interes-tasen gaineko gerokoak, bonuen gaineko gerokoak, errenta aldakorreko interesen gaineko gerokoak, akzioen gaineko gerokoak, eperako dibisa-salerosketa, interes-tasen gaineko aukerak, errenta aldakorreko indizeen gaineko aukerak, akzioen gaineko aukerak, dibisaren gaineko aukerak, interes-tasen egituren gaineko aukerak, errenta aldakorreko egituren gaineko aukerak eta Equity Swapak.

Entitateak kontratatutako eta tresna deribatuarekin egindako estaldura-eragiketak arrazoizko balioko estalduratzat hartzen dira, oro har. Estaltzen dute, batetik, Entitateak jaulkitako zenbait pasiboren edo gordailuren arrazoizko balioak interes-tasen gorabeherengatik izan dezakeen aldaketa-arrisku osoa edo zati bat eta, bestetik, «Beste emaitza global batean aldaketak dituzten finantza-aktiboak arrazoizko balioan» zorroko ondare-tresna eta zorra adierazten duten balore batzuen arrazoizko balioa.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Beste finantza-tresna batzuetan edo beste kontratu nagusi batzuetan sartzen diren finantza-tresna deribatuak bereizi erregistratzen dira deribatu gisa, horien arriskuak eta ezaugarriak kontratu nagusietakoekin estuki lotuta ez daudenean eta kontratu nagusi horiek «Negoziatzeko eutsitako finantza-aktiboak» eta «Emaitzetan aldaketak dituzten finantza-aktibo eta -pasiboak arrazoizko balioan» epigrafeetan sailkatuta ez daudenean.

Entitateak aurkako alderdiekin sinatutako netting- eta kolateral-hitzarmenak erabiltzen ditu arriskuak arintzeko politika moduan; izan ere, aurkako alderdiaren balizko porrotarekiko esposizioa minimizatzen du horrela. 2019ko abenduaren 31n, berme kolateral gisa jasotako eta entregatutako gordailuak 63.010 eta 250.578 mila eurokoak dira, hurrenez hurren, eta «Finantza-pasiboak amortizatutako kostuan – Beste finantza-pasibo batzuk» eta «Finantza-aktiboak amortizatutako kostuan – Maileguak eta aurrerakinak» epigrafeetan daude erregistratuta (113.585 eta 126.564 mila euro, hurrenez hurren, 2018ko ekitaldian) (32. eta 24. oharra).

Ohar horren beraren e) Finantza-aktiboak atalean deskribatzen dira finantza-deribatu horiek balioztatzeko irizpideak.

e) Finantza-aktiboak

Finantza-aktiboak hauetako zorroren batean sartzen dira balioztatzeko:

- i) Finantza-aktiboak amortizatutako kostuan.
- ii) Beste emaitza global batean aldaketak dituzten finantza-aktiboak arrazoizko balioan.
- iii) Nahitaez arrazoizko balioarekin balioztatu diren eta emaitzetan aldaketak dituzten finantza-aktiboak.
  - a. Negoziatzeko eutsitako finantza-aktiboak.
  - b. Negoziatzeko helbururik ez duten, nahitaez arrazoizko balioarekin balioztatu diren eta emaitzetan aldaketak dituzten finantza-aktiboak.
- iv) Emaitzetan aldaketak dituzten finantza-aktiboak arrazoizko balioan.

Kategoria horiek sailkatzeko, bi elementu hauek hartzen dira aintzat:

- finantza-aktiboak gestionatzeko Entitatearen negozio-eredua
- finantza-aktiboaren kontratuzko eskudiru-fluxuen ezaugarriak

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Negozio-eredua

Eskudiru-fluxuak sortzeko finantza-aktiboak gestionatzeko modua da negozio-eredua. Negozio-eredua zehaztu ahal izateko, helburu zehatz bat lortzearren finantza-aktiboen multzoak batera nola gestionatzen diren hartzen da aintzat. Beraz, negozio-eredua ez dago Taldeak tresna jakin baterako duen asmoaren mende; aitzitik, tresna-multzo baterako zehazten da.

Hona hemen Entitateak erabiltzen dituen negozio-ereduak:

- Finantza-aktiboei eustea, haien kontratuko eskudiru-fluxuak jasotzeko. Eredu horren arabera, kontratuzko eskudiru-fluxu zehatzak kobratzeko asmoz gestionatzen dira finantza-aktiboak, eta ez, ordea, errendimendu global bat eskuratzeko, aktibo horiek gordez eta salduz. Dena dela, egoera jakin batzuetan, aktiboak mugaeguneratu aurretik besterentzeko aukera dago. Aktiboak kontratuzko eskudiru-fluxuak jasotzeko asmoz mantentzeko ereduarekin bateragarriak diren salmenten artean daude oso maiztasun urriko edo garrantzi txikiko salmentak, muga-egunetik gertu dauden aktiboen salmentak, kreditu-arriskua hazi delako egindako salmentak, eta kontzentrazio-arriskua gestionatzeko egiten direnak.
- Finantza-aktiboen salmenta.
- Aurreko bi negozio-ereduak (finantza-aktiboak mantentzea kontratuzko eskudiru-fluxuak jasotzeko eta finantza-aktiboak saltzea) uztartzea. Negozio-eredu horretan, aktiboak maiztasun handiagoz eta zenbateko handiagoan saltzen dira, eta funtsezkoak izaten dira negozio-ereduan.

Finantza-aktiboen kontratuzko eskudiru-fluxuen ezaugarriak

Bi kategoria hauetakoren bat aukeratuko da hasiera batean finantza-aktiboak sailkatzeko:

- Kontratuko baldintzen ondorioz data jakin batzuetan eskudiru-fluxuak sorrarazten dituztenak, zor den kopuruaren printzipala eta interesak ordaintzean.
- Gainerako finantza-aktiboak.

Sailkapen horren ondoretarako, hasierako aintzatespenean duen arrazoizko balioa da finantza-aktiboaren printzipala, jakinik finantza-aktiboaren bizitzan aldaketak egon daitezkeela (adibidez, printzipala itzuliz gero). Era berean, interesa ateratzeko, hainbat arrazoiren ondorioz jasotako kontraprestazioak batzen ditugu; alegia, diruaren denbora-balioaren, finantzaketa- eta egitura-kostuen eta aldi zehatz batean kobratzeko dagoen printzipalaren zenbatekoari lotutako kreditu-arriskuaren ondoriozko kontraprestazioak, eta irabazi-marjina bat gehitzen zaio.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Zorroen sailkapena, balioztapen-ondoreetarako

Entitateak honela sailkatzen ditu finantza-aktiboak, balioztapen-ondoreetarako:

- «Finantza-aktiboak amortizatutako kostuan» zorroan, bi baldintza hauek betetzen direnean:
  - a. Kudeatzeko erabiltzen den negozio-ereduaren helburua izatea kontratuzko eskudiru-fluxuak jasotzeko mantentzea finantza-aktiboak.
  - b. Kontratuko baldintzek eskudiru-fluxuak sorrarazten dituzte data jakin batzuetan; zor den printzipalaren gaineko printzipalaren eta interesen ordainketak dira soilik.
- «Beste emaitza global batean aldaketak dituzten finantza-aktiboak arrazoizko balioan» zorroan, bi baldintza hauek betetzen direnean:
  - a. Kudeatzeko erabiltzen den negozio-ereduaren helburua izatea finantza-aktiboen kontratuzko eskudiru-fluxuak jasotzea eta saltzea.
  - b. Kontratuko baldintzek eskudiru-fluxuak sorrarazten dituzte data jakin batzuetan; zor den printzipalaren gaineko printzipalaren eta interesen ordainketak dira soilik.
- «Emaitzetan aldaketak dituzten finantza-aktiboak arrazoizko balioan» zorroan: baldin eta Entitateak horiek kudeatzeko darabilen negozio-ereduagatik edo horien kontratuzko eskudiru-fluxuen ezaugarriengatik ez bada komeni aurreko zorroetakoren batean sailkatzea.
- «Nahitaez arrazoizko balioarekin balioztatu diren eta emaitzetan aldaketak dituzten finantza-aktiboak» zorroan sartzen dira ezaugarri hauetakoren bat duten tresna guztiak:
  - a. Epe laburrean gauzatzeko helburuarekin sortu edo eskuratzea.
  - b. Batera identifikatu eta kudeatzen diren finantza-tresnen talde batekoak izatea eta ebidentziak egotea talde hori erabili egin dela arestian, epe laburrean irabaziak lortzeko.
  - c. Finantza-bermeko kontratuaren definizioa betetzen ez duten tresna deribatuak izatea eta kontabilitate-estaldurako tresnaren izendapena ez izatea.

Deskribatu berri ditugun balioztapen-irizpide orokorretatik kanpo gelditzen dira (salbuespenak dira) ondare-tresnetako inbertsioak. Oro har, Entitateak hasierako aintzatespenean eta era ezeztazinean gauzatzen du aukera, «Beste emaitza global batean aldaketak dituzten finantza-aktiboak arrazoizko balioan» zorroan sartzen dituelako negoziatzeko eutsitako tresna moduan sailkatzen ez diren ondare-tresna garbietan egindako inbertsioak, aukera hori gauzatu ezean «Nahitaez arrazoizko balioarekin balioztatu diren eta emaitzetan aldaketak dituzten finantza-aktiboak» zorroan sailkatu beharko liratekeenak.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Negoio-ereduaren ebaluazioari dagokionez, eredu hori ez dago banakako tresna batentzako asmoen mende; aitzitik, tresna-multzo batentzat zehazten da, honako hauek kontuan hartuta: aurreko ekitaldietako salmenten maiztasuna, zenbatekoa eta egutegia; salmenta horien zergatiak, eta etorkizuneko salmentekiko aurreikuspenak. Kontratuzko eskudiru-fluxuak jasotzeko aktiboek eustearen ereduarekin bateragarriak izan daitezke, besteak beste, oso gutxitan egiten diren edo oso garrantzi txikia duten salmentak, aktiboaren muga-egunetik hurbil daudenak eta finantza-aktiboen kreditu-arriskua handitu delako edo kontzentrazio-arriskua gestionatzeko egin direnak.

Finantza-aktibo baten kontratuko klausula batek egutegia edo kontratuzko eskudiru-fluxuen zenbatekoa aldatzeko aukera ematen badu (adibidez, amortizazio aurreratuko klausulak edo iraupena luzatzeko klausulak), Entitateak erabakitzen du ea kontratuko klausula hori erabiliz tresnaren bizitzan sortzen diren eskudiru-fluxuak zor den kopuruaren printzipalaren eta interesen ordainketak soilik diren. Horretarako, egutegia aldatu aurretik eta ondoren sor litezkeen kontratuzko eskudiru-fluxuak edo kontratuzko eskudiru-fluxuen zenbatekoa hartzen ditu aintzat.

Aldi berean, finantza-aktibo batek interes-tasa aldi berean behin doitzea jasotzen badu baina doikuntza horren maiztasuna ez badator bat erreferentziako interes-tasaren epearekin (adibidez, interes-tasa 3 hilean behin doitzen bada urtebeteko tasara), hasierako aintzatespena egiten duen unean ebaluatzen du Entitateak intereseko osagaien desdoikuntza, erabakitzeko ea kontratuzko eskudiru-fluxuak zor den kopuruaren printzipalaren eta interesen ordainketak soilik diren.

Hasierako aintzatespena egiteko unean eskudiru-fluxuen gainean oso eragin txikia duten edo gertatzeko oso zailak diren gorabehera berezien mende dauden kontratuko baldintzek (jaulkitzailearen likidazioak, adibidez) ez dute galarazten «Amortizatutako kostuan» edo «Arrazoizko balioan eta beste emaitza global batean aldaketak dituztela» zorroetan sailkatzea.

- v) Deribatuak - Estaldura-kontabilitatea: Entitateak eskuratu edo jaulkitako finantza-tresna deribatuak hartzen ditu barne, kontabilitate-estaldurakotzat hartzeko kalifikatzen direnak alegia.
- vi) Interes-tasaren arriskua estalita duen zorro bateko estalitako elementuen arrazoizko balioko aldaketak: galdu-irabazien kontuan ordaindutako zenbatekoen kontrapartida bateratuari dagokio, baldin eta zenbatekook finantza-tresnen zorroen balioztapenean badute jatorria eta zorro horiek interes-tasaren arriskutik eraginkortasunez babestuta badaude arrazoizko balioa estaltzeko deribatuen bidez.
- vii) Mendeko, baterako negozioetako eta elkartuetako inbertsioak: Taldeko, erakunde taldeaniztunetako edo elkartuetako ondare-tresnak hartzen dituzte barne.

Mendeko erakundetzat hartzen dira, Entitatearekin batera erabaki-unitate bakarra osatzen duten partaidetzapeko erakundeak; hain zuzen ere, zuzenean edo zeharka beste partaidetzapeko erakunde baten edo hainbaten bidez Entitateak kontrola ditzakeenak. Kontrolatzeko gaitasun horren erakusle dugu, baina ez bakarra, zuzenean edo zeharka beste partaidetzapeko erakunde baten edo hainbaten bidez partaidetzapeko entitateko boto-eskubideen % 50eko edo gehiagoko partaidetza izatea. Kontrola kasu hauetan dago: Entitateak partaidetzapekoan duen inplikaziotik datozen etekin aldakorak jasotzeko

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

moduan badago edo eskubidea badu, eta partaidetzapekoaren gainean duen boterearen bidez etekin horietan eragiteko gaitasuna badu.

Erakunde taldeaniztunak dira Entitatearen eta Entitatearekin eta baterako negozioekin loturarik ez duen beste erakunde baten edo hainbaten artean kontrolatutako partaidetzapeko erakundeak. Baterako negozioak dira, bi erakunde edo partaidek edo gehiagok eragiketak egiten badituzte edo aktiboak gordetzen badituzte, eta finantzei edo eragiketei lotutako edozein erabaki estrategiko bideratzeko, partaide guztien ahobatezko adostasuna behar bada, baina eragiketa edo aktibo horiek partaideen finantza-egituretan txertatuta egon gabe.

Erakunde elkartuak partaidetzapeko erakundeak dira, zeinetan Entitateak eragin handia duen. Eragin nabarmen horren erakusle dugu, baina ez bakarra, zuzenean edo zeharka beste partaidetzapeko erakunde baten edo hainbaten bidez partaidetzapeko entitateko boto-eskubideen % 20ko edo gehiagoko partaidetza izatea.

- viii) Bestelakoak – Pentsioei lotutako aseguru-kontratuak: aseguru-erakundeei dirua itzultzea eskatzeko eskubideak sartzen dira. Aseguru-polizek planeko aktibo izateko baldintzak betetzen ez dituztenean, zehaztutako prestazioaren ondoriozko obligazioa baliogabetzeko eskatzen den ordainketa osoa edo zati bat itzultzea eskatu daiteke.
- ix) Saltzeko eutsitakoen artean sailkatu diren aktibo ez-korronteak eta elementu-talde besterengarri finantzarioak: erabiltzeko talde batean sartuta edo besterendu nahi den negozio-unitate batean —etendako eragiketak— dauden partida indibidualen liburu-etako zenbaterokoei dagozkie, baldin eta gaur egungo baldintzetan eta urtebeteko epean (urteko kontuetan azaltzen den datatik aurrera) saltzeko probabilitate handia badute. Hortaz, besterentzen direnean jasotzen den diruarekin berreskuratuko da, seguruenik, finantza-izaerako partida horien kontabilitate-balioa. Badira finantza-izaerarik ez duten eta salgai dauden beste aktibo ez-korronte batzuk, eta horien kontabilitate-tratamendua 13.t oharrean jaso dugu.

Erregistroa eta balioztapena

Hasierako aintzatespenean, finantza-tresna guztiak arrazoizko balioarekin erregistratzen dira. Ondoren, kontabilitate-itxiera bakoitzeko balioztapena egiteko, irizpide hauek hartzen dira kontuan:

- i) Finantza-aktiboak arrazoizko balioaren arabera balioztatzen dira. Arau horretatik kanpo daude: finantza-aktiboak amortizatutako kostuan eta mendekoetako, baterako negozioetako eta elkartuetako inbertsioak, batetik, eta azpiko aktibotzat ondareko tresna horiek dituzten eta horiek entregatuta likidatzen diren finantza-deribatuak, bestetik.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

- ii) Hauxe da finantza-aktibo batek egun jakin batean duen arrazoizko balioa: egoki informatutako alderdi interesdunek independentziaz egindako transakzioan batak besteari aktiboa emateko prezioa. Merkatu aktibo batean, hau da, merkatu antolatu, garden eta sakon batean, aktiboak duen kotizazio-balioa da arrazoizko balioaren ebidentziarik garbiena.

Finantza-aktiboak merkatuko preziorik ez duenean, antzeko tresnekin egin diren transakzioetan erabilitakora jotzen da arrazoizko balioa zenbatesteko, eta, bestela, behar bezala egiaztatutako balioztapen-ereduetara. Orobat, balioztatu nahi dugun aktiboaren bereizgarriak hartu behar dira kontuan, eragiten dioten arrisku-motak batik bat. Halere, garatutako balioztapen-ereduen mugak eta eredu horiek eskatzen dituzten datuen zehaztasun-falta direla eta, gerta liteke modu horretan ateratako arrazoizko balioa bat ez etortzea balioztapen-egunean erosi edo saltzeko izango lukeenarekin,

- iii) Eguneroko kotizazio-prezioa da merkatu aktiboan kotizazio-balioa duten finantza-tresna deribatuen arrazoizko balioa; eta, ezohiko arrazoiengatik egun zehatz batean kotizazioa zehazterik ez badago, OTC finantza-deribatuak balioztatzeko erabiltzen diren pareko bideak erabiltzen dira.

Merkaturik gabeko deribatuak edo oso aktiboa ez den merkatua duten deribatuak balioztatzeko, metodologia ekonomikorik sendoenak eta egokienak erabiltzen dira, datu behagarrien erabilera maximizatuz eta merkatuko partaide batek balioztatuko lituzkeen faktore guztiak aintzat hartuz; alegia: a) antzekotasun handiko beste tresna batzuen bidez egindako transakzioak, b) eskudiru-fluxuen deskontua, c) aukerak balioztatzeko merkatu-ereduak. Merkatuko partaideek lehenesten dituzten eta tresnaren prezioaren estimaziorik errealistena emateko gaitasuna erakutsi duten teknikak ezarriko dira.

Hasierako aintzatespenean, finantza-deribatu guztiak arrazoizko balioarekin erregistratzen dira. Hasierako aintzatespenean, transakzioaren prezioa izan ohi da finantza-tresna baten arrazoizko balioaren ebidentziarik onena. LABORAL Kutxak ez du eragiketa garrantzitsurik egiten, hasierako aitortzean transakzioaren prezioa ez den beste arrazoizko balio bat ezarria duten tresna deribatuekin.

- iv) «Finantza-aktiboak amortizatutako kostuan» zorria balioztatzeko, amortizatutako kostua baliatzen da, eta interes-tasa efektiboaren metodoa erabiltzen da berori finkatzeko. Amortizatutako kostua finkatzeko, finantza-aktiboaren eskuratze-kostua hartzen da oinarri. Horri, baina, zuzenketa batzuk egiten zaizkio printzipaletik ateratako diru-kopuruekin eta galdu-irabazien kontuan sartutako zatiarekin, interes-tasa efektiboaren metodoa erabiliz. Hasierako kostuaren eta muga-eguneko itzultze-balioaren arteko aldea ere hartzen da kontuan. Gero, zuzenean edo balioa zuzentzeko kontu baten bidez, aktiboaren zenbatekoa murriztu egin dela aintzatesten duen narriaduraren ondoriozko edozein balio-murrizketa kentzen zaio. Arrazoizko balioa estaltzeko eragiketetan estalitako «Finantza-aktiboak amortizatutako kostuan» epigrafearen kasuan, estaldura-eragiketa horietan estalitako arriskuaren edo arriskuaren ondorioz arrazoizko balioan izaten dituzten aldakuntzak erregistratzen dira.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Interes-tasa efektiboa da finantza-tresna baten balioa tresna horri balio-bizitzan estimatu zaizkion eskudiru-fluxuekin parekatzen duen eguneratze-tasa. Kontratuko baldintzak hartzen dira horretarako, amortizazio aurreraturako aukerak esaterako, baina etorkizuneko kreditu-arriskuengatik galerak kontuan hartu gabe. Interes-tasa finkoa duten finantza-tresnetarako, eskuratu zirenean kontratuan ezarri zen interes-tasa da interes-tasa efektiboa, baina izaeragatik interes-tasen antzekoak diren komisioak eransten zaizkio, baldin badaude. Interes-tasa aldakorreko finantza-tresnei dagokienez, interes-tasa efektiboa bat dator erreferentziako interes-tasa lehen aldiz berrikusi arte kontzeptu guztiengatik indarrean dagoen errendimendu-tasarekin.

Arrazoizko balioarekin eta emaitzetan aldaketak dituztela erregistratzen ez diren finantza-tresnei dagokienez, erosteko edo jaulkitzeko zuzenean egotzi diren transakzio-kostuak gehituz edo kenduz doitzen da arrazoizko balioaren zenbatekoa. «Emaitzetan aldaketak dituzten finantza-tresnak arrazoizko balioan» zorroan, zuzenean egotz daitezkeen transakzio-kostuak galdu-irabazien kontuan aintzatesten dira berehala.

Transakzio-kostuak honela definitzen dira: finantza-aktibo bat eskuratzeari edo erabiltzeari zuzenean egotz dakizkiokeen gastuak, edota Entitateak transakzioa burutu ez balu sortuko litzatekeen finantza-pasiboa jaulkitzeari edo onartzeari zuzenean egotz dakizkiokeenak.

Finantzaketa-izaera esanguratsurik ez duten eragiketa komertzialengatik kobratu beharreko partidak eta hasieran transakzio-prezioan edo printzipalaren prezioan, hurrenez hurren, balioztatu diren kreditu komertzialak eta epe laburrerako zortresnak zenbateko horretan bertan balioztatzen jarraituko dira, 13. ohar honen h) atalean deskribatzen den moduan estimatutako narriaduraren ondoriozko balio-doikuntza kenduta.

Entitateak barne-proiektu bat burutu du 2019an, aktiboko eragiketen transakzio-kostu zuzenak eta gehikuntzakoak identifikatzeko asmoz. Proiektu horretan, transakzio-kostu batzuk aktiboaren baliorik handiena gisa aintzatesten dira hasiera batean, eta kontuan hartzen dira interes-tasa efektiboa zehazteko. Tasa hori txikitu egiten da finantza-aktiboetarako, eragiketaren iraunaldi osoan periodifikatuta (24.b.2 oharra).

- v) Erakunde mendeko, elkartu eta taldeaniztunen kapitaleko partaidetzak eskurapen-kostuan jasotzen dira, baina behar denean narriaduragatik izan dituzten galerak kontuan hartuta.

Finantza-aktiboen liburutako zenbatekoan gertatzen diren aldaketak, oro har, galdu-irabazien kontuan kontrapartida jasoz erregistratzen dira. Horretarako, bereizi egiten dira jatorria interesen sortzapenean eta antzeko kontzeptuetan dutenak eta beste arrazoi batzuk dituztenak. Lehenak «Interesen ondoriozko sarrerak» epigrafean jasotzen dira eta bigarrenak galdu-irabazien kontuko «Negoziatzeko eutsitako finantza-aktibo eta -pasiboen ondoriozko irabazi edo (-) galera garbiak», «Negoziatzeko helbururik ez duten, nahitaez arrazoizko balioarekin balioztatu diren eta emaitzetan aldaketak dituzten finantza-aktiboen ondoriozko irabazi edo (-) galera garbiak» eta «Arrazoizko balioarekin izendatu diren eta emaitzetan aldaketak dituzten aktibo eta pasiboen ondoriozko irabazi edo (-) galera garbiak» epigrafeetan, zenbateko garbian.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Halere, «Beste emaitza global metatu batean aldaketak dituzten finantza-aktiboak arrazoizko balioan» epigrafeko tresnen liburu-etako zenbatekoaren aldakuntzak ondare garbiko «Beste emaitza global metatu bat» epigrafean jasotzen dira aldi baterako, baldin eta finantza-aktibo monetarioen kanbio-aldeen ondoriozkoak ez badira. «Beste emaitza global metatu bat» epigrafeko zenbatekoak ondare garbia osatzen dute, harik eta horien jatorri den aktiboari balantzean baja ematen zaion arte; une horretan, galdu-irabazien kontuaren kontra kitatzen dira, eta «Arrazoizko balioarekin balioztatu ez diren eta emaitzetan aldaketak dituzten finantza-aktibo eta -pasiboei kontuetan baja ematearen ondoriozko irabaziak edo galerak» epigrafean (zor-tresnen kasuan) edo «Bestelako erreserbak» epigrafean (ondare-tresnen kasuan) erregistratzen dira.

Estalitako kontu-sail eta kontabilitateko estaldurako kontu-sail gisa hartzen diren finantza-aktiboetan, irizpide hauek kontuan hartuta erregistratzen dira balioztapen-aldeak:

- i) Arrazoizko balioaren estalduretan, estaldura-elementuetan eta estalitako elementuetan gertatzen diren aldeak galdu-irabazien kontuan jasotzen dira, zuzenean, estalitako arrisku-motari dagokionez.
- ii) Eskudiru-fluxuen estaldura-eragiketetan eta atzerriko negozioetako inbertsio garbietan eraginkorra ez den zatiaren balioztapen-aldeak galdu-irabazien kontuan sartzen dira, zuzenean.
- iii) Eskudiru-fluxuen estalduretan, ondare garbiko «Beste emaitza global metatu bat» epigrafean jasotzen dira, aldi baterako, estaldura-elementuen estalduran eraginkorra den zatiaren balioztapen-aldeak.
- iv) Atzerriko negozioetako inbertsio garbien estalduretan, ondare garbiko «Beste emaitza global metatu bat» epigrafean jasotzen dira, aldi baterako, estaldura-elementuen estalduran eraginkorra den zatiaren balioztapen-aldeak.

Azken bi urte hauetan, balioztapenagatiko aldaketak ez dira emaitza moduan aintzatesten, harik eta estalitako elementuaren galerak edo irabaziak galdu-irabazien kontuan erregistratzen diren arte edo estalitako elementua mugaeguneratu arte.

Finantza-tresnen zorroen arteko birsailkapena

Entitateak finantza-aktiboak gestionatzeko negozio-eredua aldatzen duenean, eragindako finantza-aktibo guztiak atal hauen arabera birsailkatzen dira. Birsailkapenaren egunetik era prospektiboan burutzen da birsailkapena, baina ez da beharrezkoa aurretiaz aintzatetsitako irabaziak, galerak edo interesak berriro adieraztea. Oro har, oso gutxitan gertatzen da negozio-eredua aldatzea; supostu hauetan, hain zuzen:

- i) Entitateak «amortizatuko kostuan» zorrotik «arrazoizko balioarekin eta emaitzetan aldaketak dituztela» zorrora birsailkatzen bada zor-tresnaren bat, birsailkatu den eguneko arrazoizko balioa estimatu beharko du Entitateak. Aurretiko amortizazio-kostuaren eta arrazoizko balioaren artean aldea dagoelako galerarik edo irabazirik gertatzen bada, galdu-irabazien kontuan aintzatetsiko da.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

- ii) Entitateak «arrazoizko balioarekin eta emaitzetan aldaketak dituztela» zorrotik «amortizatuko kostuan» zorrora birsailkatzen badu zor-tresnaren bat, birsailkatu den egunean aktiboak duen arrazoizko balioa izango da bere liburuetaiko zenbateko gordin berria.
- iii) Entitateak «amortizatuko kostuan» zorrotik «arrazoizko balioarekin eta beste emaitza global batean aldaketak dituztela» zorrora birsailkatzen badu zor-tresnaren bat, birsailkatu den eguneko arrazoizko balioa estimatu beharko du Entitateak. Aurretiko amortizazio-kostuaren eta arrazoizko balioaren artean aldea dagoelako galerarik edo irabazirik gertatuz gero, beste emaitza global bateko epigrafean aintzatetsiko da. Birsailkapenaren ondorioz ez dira doitu behar izango interes-tasa efektiboa eta aurreikusten diren kreditu-galeren estimazioa.
- iv) Zor-tresnaren bat «arrazoizko balioarekin eta beste emaitza global batean aldaketak dituztela» zorrotik «amortizatutako kostuan» zorrora birsailkatzen bada, birsailkatu den eguneko arrazoizko balioaren arabera birsailkatuko da finantza-aktiboa. Ondare garbiko beste emaitza global metatu batean birsailkatu den eguneko galera edo irabazi metatua ezereztu egingo da. Horretarako, birsailkapenaren egunean aktiboak duen liburuetaiko zenbatekoa erabiliko da kontrapartida moduan. Hala, zor-tresna beti amortizatutako kostuan balioztatu balitz bezala balioztatuko da, birsailkapenaren egunean. Birsailkapenaren ondorioz ez dira doitu behar izango interes-tasa efektiboa eta aurreikusten diren kreditu-galeren estimazioa.
- v) Entitateak «arrazoizko balioarekin eta emaitzetan aldaketak dituztela» zorrotik «arrazoizko balioarekin eta beste emaitza global batean aldaketak dituztela» zorrora birsailkatzen badu zor-tresnaren bat, finantza-aktiboa arrazoizko balioarekin balioztatzen jarraituko da. Ez da aldatuko aurretiaz erregistratutako balio-aldaketak kontabilizatzeko modua.
- vi) Entitateak «arrazoizko balioarekin eta beste emaitza global batean aldaketak dituztela» zorrotik «arrazoizko balioarekin eta emaitzetan aldaketak dituztela» zorrora birsailkatzen badu zor-tresnaren bat, finantza-aktiboa arrazoizko balioarekin balioztatzen jarraituko da. Aurretiaz ondare garbiko «Beste emaitza global metatu bat» epigrafean jasotako galera edo irabazi metatua aldi horretako emaitzara intsuldatuko da, birsailkapenaren egunean.
- vii) Mendeko erakunde batean, baterako negozio batean edo elkartu batean egindako inbertsioak halakotzat kalifikatzeari uzten dionean, eutsi zaion inbertsioa, dagokionean, birsailkatu den eguneko arrazoizko balioaren arabera neurtuko da, eta birsailkatu aurretik zeukan liburuetaiko zenbatekoaren eta arrazoizko balioaren artean aldea dagoelako sortzen den galera edo irabazia emaitzetan edo beste emaitza global batean aintzatetsiko da, eutsitako inbertsioaren ondorengo balioztapenaren arabera.

4/2017 Zirkularra indarrean sartzearen ondorioz III. eranskinean azaldutako zorroen birsailkapenez gain, 2019ko eta 2018ko ekitaldietan ez da finantza-tresnen zorroen arteko birsailkapenik egin, ez eta amortizatutako kostuan balioztatutako finantza-aktiboen salmentarik ere.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

f) Finantza-pasiboak

Sailkapena

Finantza-pasiboak balantzean sailkatzeko, irizpide hauek erabiltzen dira:

- i) Negoziatzeko eutsitako finantza-pasiboak: epe laburrera berriro eskuratzeko jaulki diren finantza-aktiboak hartzen ditu barne. Elkarrekin kudeatzen diren eta epe laburrera irabaziak lortzeko eguneratu berri diren finantza-tresna identifikatuen zorroko zati bat dira, edo kontabilitateko estaldura-tresnatzat hartu ez diren tresna deribatuak, edo aldi baterako eskuratu edo mailegutan hartu diren finantza-aktiboen salmenta irmoak sortuak.
- ii) Emaitzetan aldaketak dituzten finantza-pasiboak arrazoizko balioan: Entitateak hasierako azterketan edo horiek izendatzean informazio esanguratsuagoa lortzen denean izendatutako finantza-pasiboak dira.
  - Galerak edo irabaziak irizpide desberdinekin aintzatesteagatik edo aktiboak edo pasiboak irizpide desberdinekin balioztatzeagatik, aintzatespenean edo balioztatenean sortuko liratekeen inkoherentziak guztiz desagerrarazi edo nabarmen murrizteko.
  - Finantza-pasiboen edo finantza-aktibo eta -pasiboen talde bat kudeatu eta errendimendua arrazoizko balioan oinarrituz ebaluatzeko, arriskua kudeatzeko edo inbertsioa dokumentatzeko estrategia erabiliz, eta talde horren informazioa Zuzendaritzako funtsezko langileei emateko, arrazoizko balioa oinarritzat harturik.
- iii) Finantza-pasiboak amortizatutako kostuan: balantzeko gainerako ataletan sartu ezin direnak dira, finantza-erakundeen fondo-bilketako ohiko jardueren ondoriozkoak, eta berdin dio nola gauzatzen diren eta zer muga-egun duten.
- iv) Deribatuak – estaldura-kontabilitatea: Entitateak eskuratu edo jaulkitako finantza-tresna deribatuak hartzen ditu barne, kontabilitate-estaldurakotzat hartzeko kalifikatzen direnak alegia.
- v) Interes-tasaren arriskua estalita duen zorro bateko estalitako elementuen arrazoizko balioko aldaketak: galdu-irabazien kontuan ordaindutako zenbatekoen kontrapartida bateratuari dagokio, baldin eta zenbatekoak finantza-tresnen zorroen balioztatenean badute jatorria eta zorro horiek interes-tasaren arriskutik eraginkortasunez babestuta badaude arrazoizko balioa estaltzeko deribatuen bidez.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

- vi) Ageriko kapital itzulgarria: Entitateak jaulkitako finantza-tresnen zenbatekoa hartzen du barne. Kapitalaren izaera juridikoa dute, baina ez dituzte betetzen ondare garbian sartzeko baldintzak. «Finantza-pasiboak amortizatutako kostuan» zorrokoak moduan baloratzen dira, baldin eta Entitateak «Emaitzetan aldaketak dituzten finantza-pasiboak arrazoizko balioan» zorroan sartu ez baditu, horretarako baldintzak bete eta gero.

Entitatearen estatutuetan ezarri denez, bazkideen ekarpenak itzultzeko nahitaezkoa izango da Kontseilu Errektoreak aldeko erabakia hartzea eta itzulketa egin ondoren gutxieneko kapital soziala, baliabide propioak edo kaudimen-koefizientea behar adina estalita geratzea.

- vii) Saltzeko eutsitakoen artean sailkatu diren elementu-talde besterengarrietan sartutako pasiboak: «Saltzeko eutsitakoen artean sailkatu diren aktibo ez-korronteak eta elementu-talde besterengarriak» atalean jatorria duten saldo hartzekodunei dagozkie.

Erregistroa eta balioztapena

Finantza-pasiboak amortizatutako kostuan erregistratzen dira, hain zuzen ere, 13.e oharrean finantza-aktiboentzat zehaztu den eran. Dena den, badira salbuespenak:

- i) «Negoiazteko eutsitako finantza-pasiboak» eta «Emaitzetan aldaketak dituzten finantza-pasiboak arrazoizko balioan» epigrafeetako finantza-pasiboak arrazoizko balioarekin balioztatzen dira, 13.e oharrean finantza-aktiboentzat zehaztu den eran. Arrazoizko balioa estaltzeko eragiketetan estalitako finantza-pasiboen kasuan, estaldura-eragiketa horietan estalita dagoen arriskuaren ondorioz arrazoizko balioan izaten dituzten aldaketak erregistratzen dira, finantza-pasibo horiei dagokien «Mikro-estaldurako eragiketak» atalean.
- ii) Arrazoizko balioa behar bezalako objektibotasunez zehaztu ezin zaien kapital-tresnak azpian dituzten eta horiek entregatuz likidatzen diren finantza-deribatuak eskuratze-kostuan jasotzen dira.

Finantza-pasiboen liburuetaiko zenbatekoan gertatzen diren aldaketak, oro har, galdu-irabazien kontuan kontrapartida jasoz erregistratzen dira. Horretarako, bereizi egiten dira jatorria interesen sortzapenean eta antzeko kontzeptuetan dutenak eta beste arrazoi batzuk dituztenak. Lehenak «Interesen ondoriozko gastuak» epigrafean jasotzen dira eta bigarrenak galdu-irabazien kontuko «Negoiazteko eutsitako finantza-aktiboen eta -pasiboen ondoriozko irabazi edo (-) galera garbiak» edo «Arrazoizko balioarekin izendatu diren eta emaitzetan aldaketak dituzten aktibo eta pasiboen ondoriozko irabazi edo (-) galera garbiak» epigrafeetan, zenbateko garbian.

Estalitako kontu-sail eta kontabilitateko estaldurako kontu-sail gisa hartzen diren finantza-pasiboetan, 13.e oharrean finantza-aktiboetarako adierazitako irizpideak kontuan hartuta erregistratzen dira balioztapen-aldeak.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

g) Finantza-tresnak transferitzea eta balantzetik baja ematea

Finantza-tresnen transferentziak kontabilizatzeko, transferitutako finantza-tresnei lotutako arriskuak eta irabaziak intsuldatzeko modua hartzen da aintzat, irizpide hauek kontuan izanda:

- i) Arriskuen eta mozkinen funtsezko intsuldaketa egiten bazaie hirugarrenei, transferitutako finantza-tresnari baja ematen zaio balantzean, eta, aldi berean, transferentziaren ondorioz atxikitako edo sortutako edozein eskubide edo obligazio aintzatesten da. Eragiketa-mota horietan sartzen dira: baldintza gabeko salmentak; berrerosteko egunean arrazoizko balioan berrerosteko ituna duten salmentak; finantza-aktiboen salmentak, dirua alde batera utzita erosteko aukera eskuratua edo saltzeko aukera emana dutenak; aktiboen titulazioak, lagatzaileak ez dituenean mendeko finantzaketarik atxikitzen eta ez dienean titular berriei kreditu-hobekuntzarik eskaintzen; eta abar.
- ii) Transferitutako finantza-tresnari dagozkion arriskuen eta mozkinen funtsezko atxikipena egiten bada, transferitutako finantza-tresnari ez zaio baja ematen balantzean, eta transferentziaren aurretik erabiltzen ziren irizpide berberekin balioztatzen jarraitzen da. Eragiketa-mota horietan sartzen dira: salneurri finkoarekin edo salmenta-prezioari interes bat erantsita berrerosteko akordioa duten finantza-aktiboen salmentak; baloreak mailegatzeko kontratuak, mailegu-hartzaileak horiek edo antzeko aktiboak itzultzeko betebeharra duenean eta abar. Halarik ere, finantza-pasiboa kontabilitatean aintzatesteko, jasotako kontraprestazioaren kopurua —amortizatutako kostuan baloratzen da gero—, transferitu den baina baja eman ez zaion finantza-aktiboaren sarrerak eta finantza-pasibo berriaren gastuak hartzen dira kontuan.
- iii) Transferitutako finantza-tresnari dagozkion arriskuak eta mozkinak ez badira transferitzen eta ez bazaie funtsezko atxikipena egiten, hainbat aukera daude; eragiketa-mota horietan sartzen dira: eskuratutako erosketa-aukera edo jaulkitako salmenta-aukera duten eta sakonean diruaren barruan nahiz kanpoan ez dauden finantza-aktiboen salmentak, titulazioak (lagatzaileak mendeko finantzaketa hartzen duenean) eta transferitutako aktiboaren zati baten gaineko kreditu-hobekuntzak. Hauek dira aukerak:
  - Entitateak ez badio transferitutako finantza-tresnaren kontrolari eusten, baja ematen zaio balantzean eta transferentziaren ondorioz atxikitako edo sortutako edozein eskubide edo obligazio aintzatesten da.
  - Entitateak eutsi egiten badio transferitutako finantza-tresnaren kontrolari, balantzean aintzatesten jarraitzen du, balio-aldaketen eraginpean jartzeari dagozkion zenbatekoan, eta jasotako kontraprestazioaren pareko kopuruko finantza-pasiboa aintzatesten da. Pasibo hori amortizatutako kostuan balioztatuko da gerora, salbu eta «Emaizetan aldaketak dituzten finantza-pasiboak arrazoizko balioan» atalean sailkatzeko baldintzak betetzen baditu. Gaur egun bete beharrekoa ez denez, finantza-pasibo horren zenbatekoa kalkulatzeko kendu egingo zaio bere jabetzako finantza-tresnen (hala nola titulazio-bonuen eta maileguen) zenbatekoa, baldin eta finantza-aktiboak transferitu zaizkion entitatearentzat finantzaketa-iturri badira eta transferitutako aktiboak finantzatzen badituzte, bereziki, tresna horiek. Transferitutako aktiboaren eta lotutako pasiboaren zenbateko garbia hauxe izango da: atxikitako eskubide eta obligazioen amortizatutako kostua, baldin eta transferitutako aktiboa amortizatutako kostuan neurtzen

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

bada, edota atxikitako eskubide eta obligazioen arrazoizko balioa, baldin eta transferitutako aktiboa arrazoizko balioan neurtzen bada.

Beraz, finantza-aktiboei bi kasutan bakarrik emango zaie baja balantzetik: sortutako eskudiru-fluxuak agortzen direnean edo berezkoak dituzten arrisku eta irabazi gehienak hirugarrenen esku uzten direnean. Halaber, finantza-pasiboei egoera-balantzetik baja emateko, sortzen dituzten obligazioak agortuta egon behar dira, edo, bestela, berriro kitatu edo birkokatzeke helburuarekin eskuratu behar dira.

2019ko eta 2018ko abenduaren 31n, Entitateak ez du 2004ko urtarrilaren 1aren aurretik aplikatzen zen araudiaren ondorioz balantzetik baja emandako finantza-aktiborik edo -pasiborik (24. oharra).

h) Finantza-aktiboen eta beste kreditu-esposizio batzuen balioa narriatzea

Entitateak balio-narriaduraren inguruko eskakizunak aplikatzen dizkie beste emaitza global batean aldaketak dituzten eta amortizatutako kostuan eta arrazoizko balioarekin balioztatzen diren zor-tresnei, bai eta kreditu-arriskua dakarten beste esposizio batzuei ere, hala nola emandako maileguen konpromisoei, emandako finantza-bermeei eta emandako beste konpromiso batzuei. 4/2017ko Zirkularrak balio-narriaduraren inguruan zehazten dituen errekerimenduen helburua hauxe da: taldean edo banaka ebaluatutako eragiketetan espero diren kreditu-galerak aintzatestea, eskura dagoen arrazoizko eta zentzuzko informazio guztia, baita aurrera begirakoa ere, kontuan hartuta.

Zor-tresnetan epealdia narriatzearen ondoriozko galerak gastu moduan aintzatesten dira galdu-irabazien kontuko «Arrazoizko balioarekin balioztatu ez diren eta emaitzetan aldaketak eta aldaketen ondorioz galerak edo irabaziak dituzten finantza-aktiboen balioa narriatzea edo (-) narriadura itzultzea» epigrafean. Aktiboaren liburu-etako zenbatekoa txikitzen duen hornidurak zuzentzeko kontu batean aintzatesten dira zor-tresnen narriaduraren ondoriozko galerak, amortizatutako kostuan. Arrazoizko balioarekin eta beste emaitza global batean aldaketak dituztela balioztatutakoak, berriz, beste emaitza global metatu batean aintzatesten dira.

Zor-tresnak ez diren eta kreditu-arriskua dakarten esposizioetako narriaduraren ondoriozko galeren estaldurak horniduratzat erregistratzen dira balantzeko pasiboko «Hornidurak – Emandako konpromiso eta bermeak» epigrafean. Estaldura horien hornidurak eta itzulketak galdu-irabazien kontuko «Hornidurak edo (-) hornidura-itzulketak» epigrafearen kargura erregistratzen dira.

Ondoren, narriadura-irizpideak laburtuko ditugu, tresna-motaren eta zor-roaren arabera sailkatuta:

Amortizatutako kostuan balioztatutako zor-tresnak eta balantzetik kanpoko esposizioak

Narriaduraren ondoriozko galerak zehazteko asmoarekin, Entitateak zordunen banan-banako jarraipena egiten du, zordun garrantzitsuak izan daitezkeen kasuan behintzat. Era berean, finantza-aktiboko taldeen jarraipen kolektiboa ere egiten du, zordunek zorrak ordaintzeko duten gaitasunari buruz aipatu dugun kreditu-arriskuaren antzeko ezaugarriak dituztenean. Arrisku-ezaugarri antzekoak dituzten aktiboen talde batean ere sartu ezin den tresna bere aldetik aztertuko da, narriatuta dagoen ikusteko eta narriaduraren ondoriozko galera balioztatzeko.

Kreditu-arriskuaren ondorioz izan ditzakeen galerak estimatzeko politikak, metodoak eta prozedurak ditu Entitateak, bai kontrako alderdiari egotz dakiokkeen kaudimengabeziaren kasuetarako, bai herrialde-arriskuaren kasuetarako. Zor-tresnetako eragiketak eta balantzetik kanpoko esposizioak onartu, aldatu, ebaluatu, jarraitu eta kontrolatzen direnean

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

ezartzen dira politika, metodo eta prozedura horiek, bai eta beraien narriadura posiblea identifikatzen denean eta, dagokionean, aurreikusitako galerak estaltzeko zenbatekoak kalkulatzeko direnean ere.

Kaudimengabeziagatiko kreditu-arriskuaren arabera kontabilitate-sailkapena

Entitateak zenbait irizpide ezarri ditu, ahuleziak eta narriadura-ebidentzia objektiboak dituzten kreditu-hartzaileak identifikatu eta kreditu-arriskuaren arabera sailkatzeko.

Hurrengo ataletan, Entitateak erabiltzen dituen sailkapen-printzipioen eta -metodologiaren berri emango dugu.

1) Sailkapen-kategorien definizioa:

Negoziatzeko eutsitako finantza-aktiboen zorroan sartu ez diren zor-tresnak, balantzetik kanpoko esposizioak bezalaxe, kaudimengabeziagatiko kreditu-arriskuaren arabera sailkatzen dira, honela:

i) Arrisku normala:

- a. Gainerako kategorietan sailkatzeko baldintzak betetzen ez dituzten eragiketa guztiak sartzen dira bertan.
- b. Zaintza bereziko arrisku normala. Kategoria honetan sartzen dira banaka zalantzazko arriskutzat edo kobraezintzat sailkatzeko irizpideak betetzen ez dituzten eta hasierako aintzatespenetik kreditu-arriskuan gehikuntza nabarmenak edo 4/2017 Zirkularrak berak adierazten dituen beste irizpide kualitatibo batzuk dituzten eragiketak, besteak beste, 30 eta 90 egun bitarteko ez-ordaintzeak eta birfinantzatutako edo berregituratutako eragiketak.

ii) Zalantzazko arriskua:

- a. Titularraren berankortasunagatiko zalantzazko arriskua. Kategoria honek zor-tresnen zenbatekoa hartzen du barne, titularra eta bermea edozein direlarik ere, baldin eta 90 egunetik gorako antzinasuneko zenbatekoren bat (printzipala, interesak edo kontratuz hitzartutako gastuak) mugaeguneratuta bada; kobraezintzat sailkatzekoak izanez gero, ez dira kontuan hartzen. Emandako bermeak ere kategoria horretan sartuko dira, abalduna berandutzean erori bada abalatutako eragiketan.

Titular baten eragiketa guztiak ere kategoria horretan bertan sartuko dira, muga-egunetik zenbatuta 90 egunetik gorako antzinasuna duten eragiketak kobratzeko dagoen zenbatekoaren % 20 baino handiagoak direnean. Ehuneko hori zehazteko, zenbakitzailean jarriko da mugaeguneratutako zenbatekoak dituztelako berankortasuna duten zalantzazko eragiketen liburu-etako zenbateko gordina, eta izendatzailean, berriz, titularrari emandako zor-tresna guztien liburu-etako zenbateko gordina. Horrela kalkulaturako ehunekoak % 20tik gorakoa bada, berankortasunaren ondoriozko zalantzazkoetara eramango dira titular horren kreditu-arriskua osatzen duten zor-tresnak eta balantzetik kanpoko esposizioak.

- b. Titularraren berankortasuna ez beste arrazoiren batengatik zalantzazko arriskua. Mugaeguneratuta nahiz mugaeguneratu gabe dauden zor-tresnak hartzen ditu barne, baldin eta, nahiz eta titularraren berankortasuna dela eta kobraezinen edo zalantzazkoen kategorietan sailkatzeko baldintza nahikorik ez egon, arrazoizko zalantzarik badago kontratuz hitzartutako terminoetan

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

osorik (printzipala eta interesak) itzultzeko. Ildo beretik, hor sartzen dira balantzetik kanpoko esposizioak ere, baldin eta, nahiz eta titularraren berankortasuna dela eta zalantzazkoen artean sailkatuta ez egon, Entitateak ordainduko dituela probablea bada eta berreskuratzeko zalantzak badaude.

Kategoria honetan sartuko dira, besteak beste, euren kaudimena narriatzea eragingo duten egoeran dauden titularren eragiketak.

- iii) Arrisku hutsegina. Categoria horretan sartuko dira, mugaeguneratuta egon ala ez, banaka egindako azterketaren arabera berreskuratu ezinezkotzat jotzen diren zor-tresnak, eragiketaren edo titularraren kaudimenean ageriko narriadura berreskurazina gertatu delako. Categoria horretan sailkatuz gero, eragiketaren liburuetaiko zenbateko gordina oso-osorik saneatu beharko da eta aktibotik baja eman beharko zaio erabat.

2) Eragiketak sailkatzeko irizpideak:

Entitateak orotariko irizpideak erabiltzen ditu kreditu-hartzaileak nahiz eragiketak kategoria batean edo bestean sailkatzeko, kreditu-arriskuaren arabera. Horien artean daude hauek:

- Irizpide automatikoak.
- Birfinantzamenduetarako berariazko irizpideak.
- Jarraipen-ereduetan oinarritutako irizpideak, parametro jakin batzuen jarraipenean oinarrituak.

Faktore automatikoak eta birfinantzamenduetarako berariazko sailkapen-irizpideak zorro osoaren gainean ezartzen diren sailkapen- eta saneamendu-prozesuak dira. Era berean, eragiketen ahuleziak eta narriadurak ahalik eta lasterren antzemateko asmoz, Entitateak zehaztuta duen jarraipen-ereduak tratamendu zehatz bat esleitzen dio eragiketa bakoitzari, ez ordaintzeko arrisku-mailen arabera.

Kreditu-hartzaile garrantzitsuen kasuan, ez-ordaintze posibleak iragartzeko eredu bat erabiltzen da. Aldagai- eta alerta-sistema baten bidez, bezeroen etorkizuneko ez-ordaintzeak antzematea, larritasuna neurtu eta kuantifikatzea eta ez ordaintzeko arrisku-aukerak mailakatzea du helburu. Arrisku-analista adituen talde batek aztertzen ditu alerta aktiboak dituzten kreditu-hartzaileak, ahuleziarik edo narriadura-ebidentzia objektiborik dagoen erabakitzeko eta, narriadura-ebidentziarik badago, galera eragin duen gertakariak finantza-aktiboaren edo taldearen etorkizuneko eskudiru-fluxu estimatuen gainean inpakturik ba ote duen erabakitzeko.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Zalantzako arrisku gisa sailkatzeko beste arrazoirik ez badago, berankortasun-arrazoen ondorioz zalantzazkoen kategorian sailkatutako eragiketak arrisku normalekoen multzoan sailkatu ahal izango dira berriro ere, baldin eta, mugaeguneratutako zenbatekoen zati bat kobratu ondoren, zalantzako arrisku gisa sailkatzeko arrazoiak desagertzen badira eta eragiketa arrisku normalekoen multzoan sailkatzeko egunean titularrak ez badu 90 egun baino gehiagoko antzintasuna duen beste eragiketarik. Berankortasuna ez den beste arrazoi batzuegatiko zalantzazkoei dagokienez, berriro ere arrisku normalekoen multzoan sailkatu ahal izango dira, baldin eta kontratuan hitzartutako baldintzetan erabat ordainduko duelako arrazoizko zalantzak desagertzen badira eta arrisku normalekoen multzoan sailkatzeko egunean titularrak ez badu 90 egun baino gehiagoko antzintasuna duen beste eragiketarik.

Kreditu-narriadurarekin erosi edo sortutako eragiketak

Horrelako aktiboak erosi edo sortzean espero den kreditu-galera ez da sartuko estalduran, ez eta hasierako aitopeneko liburu-etako zenbateko gordinen ere. Eragiketa bat kreditu-narriadurarekin erosi edo sortzen denean, estaldura honako hau izango da: hasierako aintzatespenaren ondoren eragiketen bizitzan zehar espero diren kreditu-galeren aldaketen zenbateko metatua. Aktibo horien interesen bidezko sarrerak, berriz, honela kalkulatu dira: finantza-aktiboaren amortizatutako kostuari interes-tasa efektiboa aplikatuta, interes-tasa hori kreditu-kalitatearen arabera doitu ondoren.

Birfinantzamendu- eta berregituratze-eragiketak

Entitateak kreditu-arriskuen kudeaketaren alorrean erabiltzen dituen politiken eta prozeduren bidez, bermatuta dago kreditu-hartzaileei jarraipen zehatza egitea; gainera, beraien kaudimenean narriadura-zantzuak egonez gero, zuzkidurak egiteko beharra azaleratzen dute. Horregatik, berregituratze- eta birfinantzamendu-eragiketetan kreditu-hartzailearen egoerak hala eskatzen badu, behar diren kaudimengabezia-zuzkidurak egiten ditu Entitateak. Hauek dira berregituratze- eta birfinantzamendu-eragiketak:

- Birfinantzamendu-eragiketak. Eragiketa horiek ematen edo erabiltzen dira, titularrak eta bermeak edozein izanik ere, titularrak (edo titularrek) gaur egun dituen edo etorkizunean aurreikusten zaizkion zailtasun finantzarioekin lotutako arrazoi ekonomiko edo legezkoengatik, Entitateak berak nahiz taldeko beste erakunde batzuek titularrari (edo titularrei) nahiz talde ekonomikoko beste enpresa bati edo hainbati emandako eragiketa bat edo batzuk itzultzeko, edota eragiketa horien ordaintzeko betebeharra (osoa edo zati bat) egunean jartzeko, itzulitako edo birfinantzatutako eragiketen titularrei zorra (printzipala eta interesak) ordaintzen laguntzeko, egungo egoeran ezin dutenean ordainketa hitzartutako denboran eta moduan ordaindu, edo etorkizunean ezingo dutela aurreikusten denean.
- Berregituratutako eragiketa. Eragiketa horietan, titularrak (edo titularrek) gaur egun dituzten edo etorkizunean aurreikusten zaizkio(e)n zailtasun finantzarioei lotutako arrazoi ekonomiko edo legezkoengatik, baldintza finantzarioak aldatu egiten dira zorra (printzipala eta interesak) ordaintzen laguntzeko, hain zuzen ere egungo egoeran ezin du(t)elako hitzartutako denboran eta moduan ordaindu, edo etorkizunean ezingo du(t)ela aurreikusten denean, nahiz eta aldaketa hori kontratuan aurreikusita egon. Nolanahi ere, berregituratutako eragiketatzat jotzen dira kita egiten zaien edo zorra murrizteko aktiboak jasotzen dituzten eragiketak, edota baldintzak aldatzen zaizkienak, muga-eguna luzatzeko, amortizazio-taula aldatzeko (epe laburrean kuoten zenbatekoa edo maiztasuna gutxitzeko) edo printzipalaren, interesen edo bien gabealdia ezarri edo luzatzeko; salbu eta frogatzen bada baldintzak aldatzeko

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

arrazoia ez dela titularren finantza-arazoa eta aldaketa egiten den egunean merkatuan antzeko arrisku-profila duten erabiltzaileei ezarritako baldintza berberak ezartzen badira.

Eragiketa bat arrisku-kategoria jakin batean sailkatuta badago, birfinantzamendu-eragiketak ez du eragingo haren arrisku-maila hobetzea. Birfinantzatutako eragiketetan, hasierako sailkapena beraien ezaugarrien arabera zehazten da; batik bat, kreditu-hartzaileak finantza-arazoak izatea eta zenbait klausula (adibidez gabealdi luzeak) indarrean egotea hartzen dira aintzat.

Eragiketaren hasierako kalifikazioaren ondoren, arrisku txikiagoko beste kategoria bateko kalifikazioa justifikatuta egongo da agerikoa denean eragiketa berreskuratzeko aurreikuspenak hobetu egin direla, dela kreditu-hartzaileak denboraldi luzean etengabe bete dituelako ordaintzeko betebeharrak, dela hasierako zorra ehuneko handi batean berrordaindu delako.

Estaldurak estimatzeko irizpideak

Kreditu-arriskuaren ondoriozko galeren estaldurak kalkulatzeko, aurrerago zehaztu ditugun irizpideak erabiltzen ditu Entitateak.

Arrisku hautemangarririk gabekoen multzoan sailkatutako eragiketei (funtsean banku zentralekin, administrazio eta enpresa publikoekin eta finantza-erakundeekin egindakoei eta Europar Batasunekoak edo arriskurik gabekotzat jotako beste herrialde batzuetakoak direnei) % 0ko estaldura-ehunekoa ezartzen zaie, baldin eta zalantzazko eragiketa gisa sailkatuta ez badaude, kasu horretan banaka estimatzen baitzaie narriadura.

1) Estalduren banakako zenbatespenak

Hauek dira banakako estimazioa egiten zaien estaldurak:

- i) Banaka nabarmenak diren kreditu-hartzaileen zalantzazko eta zaintza bereziko eragiketen estaldurak. Entitateak 3 milioi euroko atalasea ezarri du arriskuarekiko guztizko esposizioan, kreditu-hartzaileak nabarmentzat hartzeko.
- ii) Arrisku-talde homogeen batekoak ez diren zalantzazko eragiketen estaldurak.
- iii) Berankortasunagatik edo beste arrazoi bategatik zalantzazkoen artean sailkatutako eta arrisku hautemangarririk gabetzat identifikatutako eragiketen estaldurak.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Estaldura horiek zenbatesteko erabiltzen diren irizpideen bidez, analistek hornidura-maila esleitzen dute, bezeroaren egoera zehatzaren eta eragiketaren arabera, eta hauek aintzat hartuz:

- i) Kutxa-fluxuen sorrera: zordunek beren negozioaren bidez etorkizunean kutxa-fluxuak sortzeko gaitasuna dutenean, eta aukera dutenean beren jardueraren eta egitura ekonomiko-finantzarioaren bidez zorraren zati bat edo osotasuna ordaintzeko.
- ii) Bermeen berreskurapena: zordunek beren negozioarekin kutxa-fluxuak sortzeko gaitasunik ez dutenean, bermeak exekutatzen dira zorra berreskuratzeko.

Era berean, hauek izango dira banakako zenbatespenerako aintzat hartu beharreko gutxieneko estaldurak: aztertuko diren arriskuen kasuan (kontabilitate-sailkapenaren arabera), zenbatespen kolektiborako irizpideak erabiliz aplikagarriak direnak, eta, sustatzaileen sektoreko eragiketen kasuan, 2012ko otsailaren 3ko 2/2012 Errege Lege Dekretuan zehaztutako irizpideen arabera aplikatzekoak direnak.

2) Estalduren zenbatespen kolektiboak:

Zenbatespen kolektiboa egingo zaie hauei:

- i) Arrisku normalekoen multzoan sailkatutako esposizioei (zaintza bereziko multzoan sailkatutakoak ere barne hartuta), kasu honetan izan ezik: 90 egunetik gorako ez-ordaintzerik egon gabe ere eta kreditu-hartzailearen egoera ekonomiko-finantzarioa zehatz aztertu ondoren, Entitateak erabakitzen duenean berankortasuna ez beste arrazoi batzuegatik zalantzakotzat ez sailkatzea, eta erregistratu beharreko hornidura-bolumena handiagoa denean, kreditu-hartzaileari dagokion kreditu-arriskuaren segmentuaren arabera erabili beharreko hornidura kolektiboko kalkulua aplikatzearen ondorioz ateratzen den zenbatespena baino.

Nabarmen izatera heltzen ez diren eta, gainera, zalantzakotzat jo ez diren kreditu-hartzaileentzat parametro jakin batzuk finkatu ditu Entitateak. Horiek gainditzen badituzte, zaintza bereziko arrisku normalekoen artean sailkatuko dira zuzenean. Oro har, ez-ordaintzeak 30 egun baino handiagoak eta 90 egun baino txikiagoak izango dira, eta mugaeguneratutako zenbatekoak 300 eurotik gorakoak.

- ii) Zalantzakoen artean sailkatutako eta estalduren banakako zenbatespenaren bidez ebaluatzen ez diren esposizioei.

Narriadura estimatzeko prozesuan, kreditu-esposizio guztiak hartzen dira aintzat, bai zortresnak eta bai balantzetik kanpoko esposizioak. Zentzu horretan, Espainiako Bankuak Espainiako banku-sektoreko erakundeen batez besteko portaera biltzen duten estatistika-datu eta -ereduetan oinarrituta agindutako parametroak eta metodologia erabili ditu Entitateak. Izan ere, FINA arauak osatutako esparruarekiko bateragarritasun osoa babesten du, Entitateak bere bezeroekin dituen balantze barneko eta balantzetik kanpoko esposizioen narriadura sailkatzeari eta kalkulatzeari dagokienez. Metodologiak kontzeptu hauek hartzen ditu aintzat: eragiketari dagokion kreditu-arriskuaren segmentua, jasotako berme erreal eta pertsonal eraginkorrak, zordunaren egoera ekonomiko-finantzarioa eta, dagokionean, mugaeguneratutako zenbatekoen antzinasuna.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Kreditu-arriskuagatiko galeren estalduren estimazioetan, higiezin-bermeetatik berreskuratu beharreko zenbatekoa berme horien erreferentzia-balioa doitzearen emaitza izango da; hau da, honako hauek behar bezala jasotzeko doikuntzak eginda: estimazioaren ziurgabetasuna, bermeak exekutatu eta saldu arte izan litzakeen balio-galerak, exekuzio-kostuak, mantentze-kostuak eta salmenta-kostuak.

Berme erreal eraginkorretatik zer zenbateko berreskuratu zehazteko, Espainiako Bankuak —bere esperientzian eta Espainiako banku-sektoreari buruz duen informazioan oinarrituta— 4/2017 Zirkularren bidez zenbatetsitako deskontuak ezartzen dizkio Entitateak erreferentziako balioari.

Herrialde-arriskuagatiko kreditu-arriskuaren araberako sailkapena eta estaldura

Herrialde-arriskutzat hartzen da herrialde jakin batean bizi diren titularrekin egindako eragiketek ohiko merkataritza-arriskuaz bestelako arrazoiengatik izan lezaketen arriskua (arrisku subiranoa, transferentzia-arriskua edo nazioarteko finantza-jarduerak eragindako arriskua). Hirugarrenekin egiten dituen eragiketak taldeka banatzen ditu Entitateak, herrialdeetako hainbat elementu aintzat hartuta: bilakaera ekonomikoa, egoera politikoa, arau- eta erakunde-esparrua, ordainketak egiteko gaitasuna eta esperientzia. Hala, herrialde bakoitzari kaudimengabeziagatiko zuzkidurarako ehuneko jakin bat ezartzen dio, indarreko araudian finkatutakoarekin bat.

Herrialde-arriskuagatiko zalantzazko aktibotzat jotzen dira aldi luzez beren zorrari aurre egiteko zailtasunak dituzten herrialdeetan bizi diren azken obligaziodunekin egindako eragiketak, berreskuratzeko aukera zalantzazkoa denean. Ildo beretik, herrialdeari egotz dakizkiokeen gorabeheren ondorioz berreskuratzeko aukera urruna duten balantzetik kanpoko esposizioek ere kategoria bera izango dute.

2019ko eta 2018ko ekitaldien itxieran, Entitateak ez du inolako zuzkidurarik kontzeptu horren pean.

Bermeak

Eraginkortzat jotzen dira Entitateak kreditu-arriskua arintzeko baliagarria dela frogatzeko balio duten berme errealak eta berme pertsonalak. Bermeen eraginkortasunaren analisiak kontuan hartzen ditu, besteak beste, bermeak gauzatzeko behar den denbora eta Entitateak horiek gauzatzeko duen gaitasuna, bai eta halakoak gauzatzeko duen esperientzia ere.

Ez dira inola ere berme eraginkortzat hartuko beren eraginkortasuna, funtsean, zordunaren kreditu-kalitatearen mende edo, dagokionean, zordunak parte hartzen duen talde ekonomikoaren mende dutenak.

Baldintza horiek betez gero, eraginkortzat jo daitezke berme-mota hauek:

- i) Lehen kargako ondasun higiezin hipoteka moduan eratutako higiezin-bermeak:
  - a. Bukatutako eraikinak eta eraikinetako elementuak:
    - Etxebizitzak.
    - Bulego eta lokal komertzialak, eta balio anitzeko pabiloiak.
    - Gainerako eraikinak, hala nola balio anitzekoak ez diren pabiloiak eta hotelak.
  - b. Hiri-lurzorua eta urbanizagarri antolatua.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

- c. Gainerako ondasun higiezinak.
- ii) Finantza-tresnen gaineko pignorazio-bermeak:
  - Diru-gordailuak.
  - Kaudimen handiko jaulkitzaileen ondare-tresnak edo zorra adierazten duten baloreak.
- iii) Beste berme erreal batzuk:
  - Bermean jasotako ondasun higigarriak.
  - Higiezin gaineko bigarren eta hurrengo hipotekak.
- iv) Abal-emaile berrien bezeroarekiko erantzukizun zuzen eta mankomunatua dakarten berme pertsonalak, betiere pertsona edo entitate horien kaudimena nahikoa frogatuta badago, hitzartutako baldintzetan eragiketa osorik itzuliko dutela bermatzeko.

Espanian kokatutako aktiboetarako, indarreko araudiarekin bat datozen irizpideak erabiltzen ditu Entitateak, berme errealak balioztatzeko. Zehazki, balioztapenen hornitzaileak hautatu eta kontratatuzko Entitateak erabiltzen dituen irizpideen xedea da horien independentzia eta balioztapenen kalitatea bermatzea. Guztiak ere Espainiako Bankuaren Tasazio Sozietateen Erregistro Berezian erregistratutako tasazio-sozietate eta -agentziak dira, eta balioztapenak egiteko irizpideak ECO/805/2003 Aginduan, ondasun higiezinak eta eskubide jakin batzuk finantza-xede jakin batzuetarako balioztatzeko arauen gainekoan, daude ezarrita.

Kreditu-eragiketen higiezin-bermeak eta higiezinak eurak eragiketa egiten denean tasatzen dira (azken horiek, erosketa, esleipen edo ordainean emate bidez), aktiboaren balioa nabarmen erortzen denean. Era berean, Espainiako Bankuaren 4/2004 Zirkularrak ezartzen dituen eguneratze-irizpideak erabiltzen dira; horien artean nabarmentzen da urtean behin zalantzazko arriskuak eta esleitutakoak eguneratzea.

Arrazoizko balioarekin balioztatutako zor-tresnak

«Beste emaitza global metatu batean aldaketak dituzten finantza-aktiboak arrazoizko balioan» epigrafean sartutako zorra adierazten duten baloreen narriaduraren ondoriozko galerak honela kalkulatu dira: eskuratze-kostuaren —printzipalaren edozein amortizazio kendu ostean— eta bere arrazoizko balioaren arteko alde positiboa ken galdu-irabazien kontuan aurrez aintzatetsitako narriaduraren ondoriozko edozein galera.

Ebidentzia objektiboak ditugunean arrazoizko balioa narriaduragatik txikitu dela, zuzenean ondare garbiko «Beste emaitza global metatu bat» epigrafean aintzatetsitako ezkutuko minusbalioak galdu-irabazien kontuan erregistratzen dira berehala. Aurrerago narriaduraren ondoriozko galera batzuk edo guztiak berreskuratzen badira, kopuru hori berreskurapen-epeko galdu-irabazien kontuan jasotzen da.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

«Beste emaitza global metatu batean aldaketak dituzten finantza-aktiboak arrazoizko balioan» edo «Negoziatzeko eutsitako finantza-aktiboak» epigrafean sailkatutako zorra adierazten duten baloreen kasuan, Entitatearen ustez narriadura gertatzen da, baldin eta printzipalean edota kupoian 90 egunetik gorako ez-ordaintzea gertatu bada edota kostuan eta kreditu-kalifikazioan % 40tik gorako minusbalioa gertatu bada.

«Saltzeko eutsitakoen artean sailkatu diren aktibo ez-korronteak eta elementu-talde besterengarriak» epigrafean sailkatuta dauden zor-tresnetan, aurrez ondare garbian erregistratutako galerak egindakotzat jotzeko, galdu-irabazien kontuan aintzatesten dira, sailkapena egiten den egunean.

Ondare-tresnak

«Beste emaitza global metatu batean aldaketak dituzten finantza-aktiboak arrazoizko balioan» epigrafean sartutako ondare-tresnetan narriaduraren ondorioz gertatu diren galeren zenbatekoa honela kalkulatzen da: eskuratzeko-kostuaren eta arrazoizko balioaren arteko alde positiboa ken aurrez galdu-irabazien kontuan aintzatestitako narriaduraren ondoriozko edozein galera.

Ebidentzia objektiboak ditugunean arrazoizko balioa narriaduragatik txikitu dela, zuzenean ondare garbiko «Beste emaitza global metatu bat» epigrafean aintzatestitako ezkutuko minusbalioak «Beste erreserba batzuk» epigrafean erregistratzen dira berehala. Aurrerago narriaduraren ondoriozko galera batzuk edo guztiak berreskuratzen badira, kopuru hori ondare garbiko «Beste emaitza global metatu bat» epigrafean aintzatesten da.

«Saltzeko eutsitakoen artean sailkatu diren aktibo ez-korronteak eta elementu-talde besterengarriak» epigrafean sailkatuta dauden zor-tresnetan, aurrez ondare garbian erregistratutako galerak egindakotzat jotzeko, galdu-irabazien kontuan aintzatesten dira, sailkapena egiten den egunean.

Mendekoetako, baterako negozioetako eta elkartuetako inbertsioen kasuan, narriaduraren ondoriozko galerak zenbatesteko, zenbateko berreskuragarria eta liburutako zenbatekoa alderatzen ditu Entitateak. Narriaduraren ondoriozko galera horiek, gertatzen diren epealdiko galdu-irabazien kontuan erregistratzen dira, eta ondorengo berreskurapenak, horiek gertatzen diren epeko galdu-irabazien kontuan.

Entitateak zantzu hauek hartzen ditu aintzat, besteak beste, narriadura-ebidentziarik dagoen zehazteko:

- Zailtasun finantzario nabarmenak.
- Zailtasun finantzarioen ondorioz kasuan kasuko tresnarentzat merkatu aktibo bat desagertzea.
- Emaitzetan aldaketa nabarmenak izatea, aurrekontuetan, negozio-planetan edo helburuetan jasotako datuekin alderatuta.
- Jaulkitzailearen ondare garbiko tresnen edo beraren produktu nahiz produktu posibleen merkatuan aldaketa nabarmenak izatea.
- Ekonomia globalean edo jaulkitzaileak jarduten duen inguruneko ekonomian aldaketa nabarmenak gertatzea.
- Jaulkitzaileak jarduten duen ingurune teknologiko edo legezkoan aldaketa nabarmenak gertatzea.

«Baterako negozioetako eta elkartuetako inbertsioak» epigrafean sartutako mendeko eta elkartutako entitateetako partaidetzen narriaduraren ondoriozko balio-zuzenketen zenbatekoa estimatzeko, haien zenbateko berreskuragarria eta kontabilitate-balioa alderatzen dira. Kontabilitate-balioa, berriz, bi zenbateko hauen artean handiena izango da: arrazoizko balioa ken salmenta-kostua eta erabilera-balioa.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Finantza-aktibo eta -pasiboen sarrerak eta gastuak

«Finantza-tresnen sarrerak eta gastuak amortizatutako kostuan» zorroa aintzatesteko, irizpide hauek erabiltzen dira:

- a) Sortutako interesak galdu-irabazien kontuan erregistratzen dira, eragiketaren interes-tasa efektiboa eragiketaren liburu-etako zenbatekoaren gainean aplikatuta (zalantzazko aktiboetan ez, halakoetan kontabilitate-balio garbiaren gainean aplikatzen baita).
- b) Gainerako balio-aldaketak sarrera edo gastu moduan aintzatetsiko dira, finantza-tresnak balantzean baja hartzen duenean, birsailkatzen denean eta, finantza-aktiboei dagokienez, balio-narriaduraren ondoriozko galerak edo ondoren berreskuratzearen ondoriozko irabaziak sortzen direnean.

«Emaitzetan aldaketak dituzten finantza-tresnen sarrerak eta gastuak arrazoizko balioan» zorroa aintzatesteko, irizpide hauek erabiltzen dira:

- a) Arrazoizko balioaren aldaketak galdu-irabazien kontuan erregistratzen dira zuzenean. Deribatuak ez diren tresnak jasotzean, bereizi egin behar dira tresnatik sortutako etekinei egoztekoa den zatia —interes edo dibidendu gisa erregistratuko da, izaeraren arabera— eta gainerako zatia —finantza-eragiketen emaitzatzat erregistratuko da dagokion partidan—.
- b) Zor-tresnen ondorioz sortutako interesak kalkulatzeko, interes-tasa efektiboaren metodoa aplikatuko da.

Salbuespen moduan, Entitateak honela aintzatetsi beharko lituzke arrazoizko balioarekin eta emaitzetan aldaketak dituztela balioztatutako finantza-pasiboen balio-aldaketak, dagokionean:

- a) Pasiboaren kreditu-arrisku propioaren aldaketei egotz dakiekeen finantza-pasiboaren arrazoizko balioko aldaketaren zenbatekoa beste emaitza global batean aintzatesten da, eta zuzenean erreserba-partida batera intsuldatuko litzateke, finantza-pasiboak baja hartuko balu.
- b) Pasiboaren arrazoizko balioko aldakuntzaren gainerako zenbatekoa ekitaldiko emaitzan aintzatesten da.

«Beste emaitza global batean aldaketak dituzten finantza-aktiboak arrazoizko balioan» zorroko sarrerak eta gastuak aintzatesteko, irizpide hauek erabiltzen dira:

- a) Sortutako interesak edota, dagokionean, sortutako dibidenduak galdu-irabazien kontuan aintzatetsiko dira. Interesekin, amortizatutako kostuko aktiboekin bezala jokutzen da.
- b) Kanbio-aldeak galdu-irabazien kontuan aintzatesten dira, finantza-aktibo monetarioak direnean, eta beste emaitza global batean, finantza-aktibo ez-monetarioak direnean.
- c) Zor-tresnei dagokienez, balio-narriadurak eragindako galerak edo ondoren berreskuratzearen ondoriozko irabaziak galdu-irabazien kontuan aintzatesten dira.
- d) Gainerako balio-aldaketak beste emaitza global batean aintzatesten dira.

Hartara, zor-tresna bat arrazoizko balioarekin eta beste emaitza global batean aldaketak dituela balioztatzen denean, amortizatutako kostuan balioztatuz gero aintzatetsiko liratekeen zenbatekoak aintzatetsiko dira ekitaldiko emaitzan.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Arrazoizko balioarekin eta beste emaitza global batean aldaketak dituela balioztatutako zortzenerri balantzean baja ematen bazaio, ondare garbian metatutako galera edo irabazia birsailkatu eta epealdiko emaitzara eramaten da. Aitzitik, arrazoizko balioarekin eta beste emaitza global batean aldaketak dituela balioztatu den ondare-tresna garbiari ematen bazaio baja balantzean, beste emaitza global metatu batean jasotako galeraren edo irabaziaren zenbatekoa ez da galdu-irabazien kontuan birsailkatzen, erreserben partida batean baizik.

Aurreko zorrotako bakoitzean, aintzatespena aldatu egingo litzateke, tresnak estaldura-erlazio baten parte izanez gero.

i) Kontuak atzerri-dirutan balioztatzea

Euroa da Entitateak bere jardunean erabiliko duen moneta. Beraz, eurotan ez dauden saldo eta transakzio guztiak atzerri-dirutan egindakotzat joko dira.

Hauxe da Entitateak 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n atzerri-dirutan guztira dituen aktiboen eta pasiboen kontrabalioa milaka eurotan:

	2019		2018	
	Aktiboak	Pasiboak	Aktiboak	Pasiboak
AEBko dolarrak	119.034	29.844	54.943	26.054
Libera esterlinak	773	1.109	5.280	1.505
Yen japoniarrak	653	136	160	165
Franko suitzarrak	195	29	760	103
Beste batzuk	143	242	1.239	909
	120.798	31.360	62.382	28.736

Hona hemen Entitateak 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n atzerri-dirutan guztira dituen aktiboen eta pasiboen kontrabalioa milaka eurotan, izaeraren arabera sailkatuta:

	2019		2018	
	Aktiboak	Pasiboak	Aktiboak	Pasiboak
Eskudirua, banku zentraletako eskudirutako saldoak eta ageriko beste gordailu batzuk	8.575	-	12.068	-
Negoziatzeko eutsitako finantza-aktiboak	38	-	15	-
Negoziatzeko helbururik ez duten, nahitaez arrazoizko balioarekin balioztatu diren eta emaitzetan aldaketak dituzten finantza-aktiboak.	9.252	-	8.826	-
Beste emaitza global batean aldaketak dituzten finantza-aktiboak arrazoizko balioan	22.501	-	27.963	-
Finantza-aktiboak amortizatutako kostuan	80.432	-	13.510	-
Deribatuak – estaldura-kontabilitatea	-	2.225	-	-
Negoziatzeko eutsitako finantza-pasiboak	-	38	-	20
Finantza-pasiboak amortizatutako kostuan	-	28.444	-	27.747
Emandako konpromisoak eta bermeak	-	653	-	969
	120.798	31.360	62.382	28.736

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Hasierako aintzatespenean, diru funtzionalera bihurtzen dira atzerri-dirutan dauden saldo zordun eta hartzekodunak. Helburu horretarako, aintzatespenaren eguneko eskurako kanbio-tasa erabiltzen da; hau da, berehala entregatzeko kanbio-tasa. Hasierako aintzatespenaren ondoren, arau hauek erabiltzen dira atzerri-dirutan dauden saldoak diru funtzionalera bihurtzeko:

- i) Izaera monetarioko aktibo eta pasiboak itxierako kanbio-tasara bihurtzen dira, hau da, finantzetako egoera-orrien eguneko eskurako batez besteko kanbio-tasara.
- ii) Kostu historikoarekin balioztatutako partida ez-monetarioak eskurapen-eguneko kanbio-tasara bihurtzen dira.
- iii) Arrazoizko balioarekin balioztatutako partida ez-monetarioak arrazoizko balio hori zehazten den eguneko kanbio-tasara bihurtzen dira.
- iv) Sarrerak eta gastuak bihurtzeko, berriz, eragiketaren eguneko kanbio-tasa aplikatzen da. Dena den, epealdiko eragiketa guztietan batez besteko kanbio-tasa bera erabiltzen da, aldaketa nabarmenik izan ez badu, behinik behin. Amortizazioak dagokion aktiboari aplikatutako kanbio-tasara bihurtzen dira.

Atzerri-dirutan dauden saldo zordun eta hartzekodunak bihurtzean sortutako kanbio-aldeak galdu-irabazien kontuan erregistratzen dira, oro har. Halarik ere, arrazoizko balioarekin balioztatu diren, arrazoizko balio horretara egindako doikuntza ondare garbiko «Beste emaitza global metatu bat» epigrafean jasotzen zaien eta monetarioak ez diren partidetak kanbio-aldeen kasuan, kanbio-tasaren osagaia bereizi egiten da monetarioa ez den elementuaren errebalorizaziotik.

j) Sarrerak eta gastuak aintzatestea

Interesen eta antzeko kontzeptuen ondoriozko sarrerak eta gastuak sortzapen-eparean arabera eta interes-tasa efektiboaren metodoaren bidez erregistratzen dira, oro har, kontabilitatean. Beste erakunde batzuetatik jasotako dibidenduak sarrera moduan aintzatesten dira, horiek jasotzeko eskubidea sortzen den unean.

Finantza-zerbitzuengatik ordaindutako eta kobratutako komisioak, kontratuan duten izendapena gorabehera, honela sailkatzen dira, eta sailkapen horren arabera egozten dira galdu-irabazien kontuan:

- a) Kreditu-komisioak. Finantzaketa-eragiketa baten etekina edo kostu efektiboa osatzen dutenak dira. Aurrez jasotzen dira komisio horiek, eta horrelakoak izan daitezke:
  - i) Arrazoizko balioarekin eta galdu-irabazietan aldaketak dituztela balioztatu ez diren finantzaketa-eragiketak sortu edo eskuratzeagatik jasotako komisioak. Hainbat jarduera betetzeagatik jasotako ordainsariak har ditzakete barne, hala nola mailegu-hartzailearen finantza-egoeraren ebaluazioa, zenbait bermeren ebaluazioa eta erregistroa, eragiketa-baldintzen negoziazioa, dokumentazioaren prestaketa eta tratamendua, eta transakzioaren itxiera. Eragiketaren etekinari edo kostu efektiboari egindako doikuntza gisa bereizten eta aintzatesten dira galdu-irabazien kontuan, eragiketaren bizitzan zehar. Hona hemen 2019an eta 2018an sortutako komisioak, produktuaren

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

arabera: 2019an, 6.755 mila euroko finantza-komisioak sortu dira (2018an, 6.561 mila eurokoak).

- ii) Finantzaketa emateko konpromisoagatik adostutako komisioak, konpromiso hori arrazoizko balioarekin balioztatzen ez denean, galdu-irabazien kontuak aldaketak dituenen eta Entitateak berariazko mailegu-akordioa egin dezakeenean. Komisio horien ondoriozko sarreraren erregistroa atzeratu egiten da, eta eragiketaren doikuntzari edo kostu efektiboari egindako doikuntza gisa esleitzen da galdu-irabazien kontuan, finantzaketa-eragiketaren aurreikusitako bizitzan zehar. Konpromisoa Entitateak mailegua eman gabe iraungitzen bada, komisioa sarrera moduan aintzatesten da konpromisoa iraungitzeko unean.
  - iii) Amortizatutako kostuan balioztatutako finantza-pasiboen jaulkipenean ordaindutako komisioak. Finantza-pasiboaren liburu-erregistroko zenbatekoan izandako kostu zuzen lotuekin batera sartzen dira, eta eragiketaren kostu efektiboari egindako doikuntza gisa esleitzen dira galdu-irabazien kontuan.
- b) Kredituzkoak ez diren komisioak: finantzaketa-eragiketak ez diren finantza-zerbitzuak emateagatik ordaindutakoak dira, eta honelakoak izan daitezke:
- i) Denboran zehar emandako zerbitzu batekin lotutakoak, hala nola kontuak administratzeagatik komisioak eta kreditu-txartelak jaulki edo berritzeagatik aldeztutakoak. Sarrerak galdu-irabazien kontuan jasoko dira denboran zehar, gauzatze-betebeharra erabat betetzeko aurrerapausoak neurtuz, hurrengo atalean zehaztutako irizpideen arabera. Hirugarrenek inbertsioak administratzeagatik komisioak badira, betebeharra betetzeko aurrerapausoak neurtuz jasoko dira, eta kontratua lortu eta betetzearen kostuei sarrerak eta gastuak erregistratzeko irizpide orokorrak aplikatuko zaizkie.
  - ii) Une jakin batean ematen den zerbitzu bati lotutakoak. Bezeroak zerbitzuaren gaineko kontrola duenean sortzen dira komisio horiek, adibidez baloreak harpidetzean, dibisa trukitzean edo maileguen aholkularitza edo sindikazioa egitean (kasu horretan, Entitateak beretzat eragiketaren zatirik atxikitzen ez duenean edo gainerako parte-hartzaileen arrisku-baldintza beretan atxikitzen duenean). Kreditu-eragiketetan, kredituaren esku dagoenean fondoak erabili edo ez, erabili ez den kredituaren zatiari dagokion erabilgarritasun-komisioa sarrera gisa erregistratuko da galdu-irabazien kontuan, kobratzen den unean.

Aurreko irizpideen salbuespena dira arrazoizko balioarekin balioztatu diren eta emaitzetan aldaketak dituzten finantza-tresnak. Tresna horien komisioaren zenbatekoa berehala erregistratzen da galdu-irabazien kontuan.

Finantza-jardueraren ohiko produktu edo zerbitzuen ondorioz sortutako komisioak bereizi egiten dira ohiko jarduerari ez dagozkion produktu eta zerbitzuen ondoriozko komisioetatik, eta azken horiek galdu-irabazien kontuko «Beste ustiapen-sarrera batzuk» epigrafean sartzen dira.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

k) Saldoak konpentsatzea

Kontratuaren edo lege-mailako arau baten ondorioz konpentsatzeko aukera duten transakzioen saldo zordun eta hartzekodunak zenbateko garbiarekin jasotzen dira balantzean, baldin eta horiek zenbateko garbiarekin likidatzeko edo aldi berean aktiboa egin eta pasiboa ordaintzeko asmoa badago.

l) Finantza-bermeak

Finantza-bermedun kontratuetan, jaulkitzaileak ordainketa espezifikoak egin behar dizkio hartzekodunari, baldin eta zordun jakin batek ez badu ordaintzeko betebeharra betetzen eta, ondorioz, hartzekodunak dirua galtzen badu, zor-tresna batean —berdin dio zer egitura juridiko duen: fidantza, finantza-abala, aseguru-kontratua edo kreditu-deribatua— hitzartutako baldintzen (jatorrizkoen nahiz aldatuen) arabera.

Finantza-bermedun kontratuen erakunde jaulkitzaileak «Finantza-pasiboak amortizatutako kostuan – Beste finantza-pasibo batzuk» partidan jasotzen ditu horrelakoak. Bertan, arrazoizko balioa gehi jaulkipenari zuzenean dagozkion transakzio-kostuak zehazten dira, aseguru-entitateek egindako kontratuetan izan ezik.

Hasieran, kontrako ebidentziarik ez badago, transakzio isolatuen bidez elkarrekiko independentzia-baldintzetan hirugarrenen alde egindako finantza-bermedun kontratuen arrazoizko balioztat jasotako primaren zenbatekoa hartuko da. Eta zenbateko horri, dagokionean, jaso beharreko eskudiru-fluxuen balio eguneratua gehituko zaio, Entitateak antzeko epean eta arriskuekin emandako finantza-aktiboen antzeko interes-tasa erabiliz. Era berean, aktiboko kreditu gisa aintzatetsiko da jasotzeko dauden etorkizuneko eskudiru-fluxuen egungo balioa, lehen aipatutako interes-tasa erabilita.

Hasierako aintzatespenaren ondoren, kontratuak irizpide hauen arabera erregistratzen dira:

- i) Finantza-bermeen ondorioz jaso beharreko komisio edo primen balioa eguneratzeko, aldeak galdu-irabazien kontuan erregistratzen dira finantza-sarrera gisa.
- ii) Zalantzazkoen artean sailkatu ez diren finantza-bermedun kontratuen balioa honela kalkulatzeko da: pasiboan hasieran aintzatetsitako zenbatekoa ken bermearentzat aurreikusitako bizitzan zehar galdu-irabazien kontuan linealki egotzitako zenbatekoa. Beste irizpide bat ere erabil daiteke, bermearen ekonomia-etekinak eta -arriskuak zehatzago islatzeko balio badu behintzat.

Finantza-bermedun kontratuak zalantzazkotzat hartzen direnean, «Hornidurak – Emandako konpromisoak eta bermeak» epigrafean birsailkatu behar dira. Balioztapenari dagokionez, aurreko 13.h oharrean adierazitakoa aplikatzen da.

m) Errentamenduak

Eragiketaren ekonomia-fondoaren arabera aurkezten dira errentamendu-kontratuak, edozein egitura juridiko dutelarik ere, eta finantza- edo errentamendu operatibo gisa sailkatzen dira hasieratik.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

- i) Kontratuko aktiboaren jabetzari atxikitako arrisku eta mozkinen funtsezko transferentzia egiten denean hartzen dira errentamenduak finantza-errentamendutzat.

Entitateak ondasunak errentan ematen dituenean, errentariak emango dizkion zenbatekoen egungo balioen eta bermatutako hondar-balioaren arteko batura hirugarrenei emandako finantzaketa gisa erregistratzen da, eta, beraz, balantzeko «Finantza-aktiboak amortizatutako kostuan» epigrafean sartzen da, errentariaren izaeraren arabera. Bermatutako hondar-balioa kontratua amaitzen denean errentariak erosteko aukera erabiltzearen prezioa izan ohi da.

Beste alde batetik, Entitateak errentari jarduten duenean, errentan emandako aktiboen kostua balantzean erregistratzen da, kontratuko ondasunaren izaeraren arabera, eta, aldi berean, zenbateko bereko pasibo bat ere bai. Pasibo hori kalkulatzeko, bi hauen arteko txikiena hartuko da: (1) errentan emandako ondasunaren arrazoizko balioa eta (2) errentatzaileari ordaindu beharreko kopuruen egungo balioak gehi, dagokionean, erosteko aukeraren ekitaldiko prezioa. Erabilera propioko aktibo materialetan aplikatzen direnen antzeko irizpidez amortizatzen dira aktibo horiek.

Jatorria kontratu horietan duten finantza-sarrerak eta -gastuak galdu-irabazien kontuan ordaindu eta kargatzen dira, hurrenez hurren, kontratuen bizitzan zehar errendimendua konstantea izateko moduan.

- ii) Finantza-errentamendutzat hartzen ez diren errentamendu-kontratuak errentamendu operatibo gisa sailkatzen dira.

Entitatea denean errentatzailea, errentan emandako ondasunen eskuratzeko-kostua «Aktibo ukigarriak – Ibilgetu materiala» epigrafean erregistratzen da. Erabilera propioko antzeko aktibo materialetan erabiltzen diren politiken arabera amortizatzen dira horiek, eta errentamendu-kontratuen ondoriozko sarrerak linealki aintzatesten dira galdu-irabazien kontuan.

Beste alde batetik, Entitateak errentari jarduten duenean, galdu-irabazien kontuan erregistratzen dira errentamendu-gastuak gehi, behar denean, errentatzaileak emandako pizgarriak.

- n) Kudeatutako ondareak

Entitateak kudeatzen dituen hirugarrenen jabetzako ondareak ez dira balantzean sartzen. Jarduera honek emandako komisioak galdu-irabazien kontuko «Komisioen bidezko sarrerak» epigrafean erregistratzen dira (43. oharra).

- o) Pertsonal-gastuak eta enplegu ondoko ordainketak

Langileei emandako ordainsariak, enplegualdia amaitzen denean likidatzen direnak, enplegu ondoko ordainketatzat hartzen dira. Enplegu ondoko ordainketak —baita barneko edo kanpoko pentsio-fondoek estalitakoak ere— ekarpen definituko plan edo prestazio definituko plan gisa sailkatzen dira, obligazio horien baldintzen arabera, eta kontuan hartzen dira enplegatuekin formalki hitzartutako terminoen barruan zein kanpoan onartutako konpromisoak.

2017ko azaroaren 27ko 4/2017 Zirkularrean ezarritakoari jarraikiz, enplegu ondoko ordainketak honela erregistratzen dira:

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

- i) Galdu-irabazien kontuan. Langileek emandako zerbitzuaren kostua (ekitaldi horretakoa nahiz aurreko ekitaldietakoa baina beraietan aintzatetsi gabea), horniduraren (aktiboaren) gaineko interes gordina eta likidatzeko unean gertatzen den irabazia edo galera.
- ii) Ondare garbiko aldaketen egoera-orrian. Irabazi edo galera aktuariaren ondoriozko horniduraren (aktiboaren) balioztapen berriak, horniduraren (aktiboaren) gaineko interes garbian sartu ez diren planeko aktiboen errendimenduaren balioztapen berriak eta Entitatearentzat erabilgarri dauden fluxuen balioan izandako aldaketen ondorioz egungo balioak izan dituen aldaketak, baldin eta horniduraren (aktiboaren) gaineko interes garbian sartuta ez badaude. Ondare garbiaren aldaketen egoera-orrian aintzatetsitako zenbatekoak ez dira birsailkatuko hurrengo ekitaldi bateko galdu-irabazien kontuan.

Horrela, prestazio-plan mugatuak galdu-irabazien kontuan jasotzen dira, irizpide hauei jarraikiz:

- a) Indarrean dagoen aldiko zerbitzuen kostua, pertsonal-gastu moduan.
- b) Horniduraren gaineko interes garbia, interes ondoriozko gastu moduan.
- c) Aktiboaren gaineko interes garbia, interesen ondoriozko sarrera moduan.
- d) Iragandako zerbitzuen kostua, hornidura edo hornidura-itzulketa moduan.

PD 58

Era berean, Entitateak PD 58 izeneko plana formalizatu zuen 2016ko ekitaldian. Plan hori Kontseilu Errektoreak onartu zuen eta lan-bazkideen kolektibo zehatz bati dago zuzenduta. 2017ko urtarrilaren 1etik 2020ko ekainaren 30era arte egongo da indarrean. Plan hori borondatezkoa da, eta helburu duen taldean aplikatuko da soilik. Horretarako, bazkide langileak idatziz jakinarazi behar du planari atxikitzeko gogoia.

Hona hemen plan horren ezaugarri nagusia:

- i) 1958an jaiotako bazkideei aukera ematen zaie, 60 edo 61 urte betetakoan jarduera uzten dutenean kontraprestazio edo laguntza ekonomiko bat jasotzeko, kontratua sinatzerakoan hautatu duten aukeraren arabera.

2019ko eta 2018ko ekitaldiak ixtean sortutako betebeharra data horretako balantzeko «Hornidurak – Pentsioak eta enplegu ostean zehaztutako prestazioen bestelako obligazioak» epigrafean dago jasota (33. oharra).

Sare Berria

2016ko, 2017ko eta 2018ko ekitaldietan, baldintza laboral eta ekonomiko zehatz batzuk finkatu zituen Entitateak, bazkide-talde jakin bati begira. Plan horren barruan, zenbait bazkide lan-baldintza jakin batzuetara atxiki dira, eta kontraprestazio ekonomiko bat jasoko dute, zerbitzuak emateari uzten dioten egunera arte.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

2019ko eta 2018ko ekitaldiak ixtean sortutako betebeharra data horretako balantzeko «Hornidurak – Pentsioak eta enplegu ostean zehaztutako prestazioen bestelako obligazioak» epigrafean dago jasota (33. oharra).

PD 59

Era berean, Entitateak PD 59 izeneko plana formalizatu zuen 2017ko ekitaldian. Plan hori Kontseilu Errektoreak onartu zuen eta lan-bazkideen kolektibo zehatz bati dago zuzenduta. 2018ko urtarrilaren 1etik 2021eko ekainaren 30era arte egongo da indarrean. Aurreko planak bezala, berri hau ere borondatezkoa da, eta helburu duen taldean aplikatuko da soilik. Horretarako, bazkide langileak idatziz jakinarazi behar du planari atxikitzeko gogoia.

Hona hemen plan horren ezaugarri nagusia:

- i) 1959an jaiotako bazkideei aukera ematen zaie, 60 edo 61 urte betetakoan jarduera uzten dutenean kontraprestazio edo laguntza ekonomiko bat jasotzeko, kontratua sinatzerakoan hautatu duten aukeraren arabera.

2019ko eta 2018ko ekitaldiak ixtean sortutako betebeharra data horretako balantzeko «Hornidurak – Pentsioak eta enplegu ostean zehaztutako prestazioen bestelako obligazioak» epigrafean dago jasota (33. oharra).

PD 60

Era berean, Entitateak PD 60 izeneko plana formalizatu zuen 2018ko ekitaldian. Plan hori Kontseilu Errektoreak onartu zuen eta lan-bazkideen kolektibo zehatz bati dago zuzenduta. 2019ko urtarrilaren 1etik 2022ko ekainaren 30era arte egongo da indarrean. Aurreko planak bezala, berri hau ere borondatezkoa da, eta helburu duen taldean aplikatuko da soilik. Horretarako, bazkide langileak idatziz jakinarazi behar du planari atxikitzeko gogoia.

Hona hemen plan horren ezaugarri nagusia:

- i) 1960an jaiotako bazkideei aukera ematen zaie, 60 edo 61 urte betetakoan jarduera uzten dutenean kontraprestazio edo laguntza ekonomiko bat jasotzeko, kontratua sinatzerakoan hautatu duten aukeraren arabera.

2019ko eta 2018ko ekitaldiak ixtean sortutako betebeharra data horretako balantzeko «Hornidurak – Pentsioak eta enplegu ostean zehaztutako prestazioen bestelako obligazioak» epigrafean dago jasota (33. oharra).

Kaleratzearen ondoriozko kalte-ordainak

Indarrean dagoen legeriaren arabera, bidezko arrazoirik gabe kaleratzen diren enplegatuei kalte-ordaina eman behar die Entitateak. Pertsonala murrizteko asmorik ez dagoenez, ez da beharrezkoa horretarako zuzkidurarik sortzea.

- p) Jarduera etengabeen ondoriozko irabazien gaineko zerga

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Sozietateen gaineko zerga gastutzat hartzen da, eta galdu-irabazien kontuko «Jarduera etengabeen irabazien gaineko zergen ondoriozko gastuak eta sarrerak» epigrafean erregistratzen da.

«Jarduera etengabeen irabazien gaineko zergen ondoriozko gastuak eta sarrerak» epigrafeko gastua ordaindu beharreko zergak zehazten du. Zerga hori ekitaldiko zerga-oinarriaren gainean kalkulatzen da, denbora-aldeak, kenkari eta hobarien ondoriozko kredituak eta zerga-oinarri negatiboak direla eta ekitaldian izandako aldaketak aintzat hartuta. Gerta liteke ekitaldiko zerga-oinarria ez bat etortzea galdu-irabazien kontuan aurkeztutako emaitza garbiarekin. Izan ere, beste ekitaldi batzuetan kargatzekoak edo deduzitzekoak diren partidak eta kargatzen eta deduzitzen ez diren partidak kanpoan uzten ditu.

Finantzetako egoera-orrietako aktiboen eta pasiboen liburuetaiko zenbatekoen eta horien zerga-oinarrien arteko aldeetatik ordaindu edo berreskuratzea espero diren zergak sartzen dira geroratutako zergen ondoriozko aktiboetan eta pasiboetan. Egoera-balantzean kontabilizatzen dira pasiboaren metodoa erabiliz, eta berreskuratu edo likidatzea espero den karga-tasari dagokion denbora-aldea edo kreditua aplikatuz kuantifikatzen dira.

Geroratutako zergaren ondoriozko aktiboa, hala nola aurreratutako zerga, dedukzioen eta hobarien ondoriozko kreditua eta zerga-oinarri negatiboen ondoriozko kreditua, aintzatesteko, horiek efektibo egiteko adina irabazi fiskal lortzeko itxaropena izan behar du Entitateak. Kasu hauetan esan dezakegu Entitateak etorkizunean behar adina irabazi fiskal lortzeko itxaropena izango duela:

- i) Geroratutako zergaren ondoriozko aktiboa egin den ekitaldian bertan edota momentuan dagoen edo aurreratutako zenbatekoak sortu duen zerga-oinarri negatiboa konpentsa daitekeen geroagoko batean kita daitezkeen geroratutako zergen ondoriozko pasiboak daudenean.
- ii) Zerga-oinarri negatiboak sortu dituzten arrazoiak nekez errepikatzekoak direnean.

Aurrekoa gorabehera, erakunde mendeko, taldeaniztun eta elkartuetako inbertsioen kontabilitate-erregistroan sortzen den geroratutako zergaren ondoriozko aktiboa aintzatesteko da, baldin eta hori etorkizunean gauzatzeko asmoa badago, eta etorkizunean behar adina irabazi fiskal izateko itxaropena badago, aktibo hori efektibo egiteko. Hasieran negozio-konbinazioa ez den ondare-elementu bat erregistratzen denean ere ez da aintzatesten, baldin eta aintzatespenaren unean kontabilitate-emaitzari eta emaitza fiskalari eragin ez badio.

Geroratutako zergen ondoriozko pasiboak beti jasotzen dira kontabilitatean, salbu eta merkataritzako fondo bat aintzatesten denean edo pasiboak erakunde mendeko, taldeaniztun edo elkartuen inbertsioak kontabilizatzean sortzen direnean. Baldintza da, Entitatea gai izatea denbora-aldea itzultzeko unea kontrolatzeko eta alde hori ez itzultzea aurreikusteko moduko etorkizunean. Hasieran negozio-konbinazioa ez den ondare-elementu bat erregistratzen denean ere ez da aintzatesten geroratutako zergaren ondoriozko pasiboa, baldin eta aintzatespenaren unean kontabilitate-emaitzari eta emaitza fiskalari eragin ez badio.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Kontabilitate-itxiera bakoitzean, erregistratutako geroratutako zergak berrikusten dira, bai aktiboak eta bai pasiboak, indarrean jarraitzen dutela egiaztatzeko, eta beharrezko zuzenketak egiten dira.

Deskribatutako azterketa egiteko, aldagai hauek hartzen dira aintzat:

- Entitateko emaitza-proiekzioak, Entitateko gobernu-organoen onartutako finantza-aurrekontuetan oinarritutakoak, gerora Entitateak epe luzera zenbatetsitako hazkunde-tasa iraunkorrak aplikatuta.
- Denbora-aldeak itzultzearen estimazioa, izaeraren arabera.
- Indarreko legediak zergen ondoriozko aktiboak itzultzeko ezarritako epea edo muga.

Zuzenean ondare garbian erregistratutako sarrerak edo gastuak, emaitza fiskalean edo alderantziz eraginik ez dutenak, denbora-alde moduan kontabilizatzen dira.

q) Aktibo ukigarriak

Aktibo ukigarrietan hauek sartzen dira: Entitateak gaur egun edo etorkizunean erabiltzeko duen eta ekitaldi batean baino gehiagoan erabiltzeko asmoa duen ibilgetu materiala, bezeroei errentamendu operatiboan lagatzen zaien ibilgetu materiala, gizarte-ekintzari atxikia eta ondasun higiezinak inbertsioak, aktiboak barne hartzen dituztenak alokairu-erregimenean ustiatzeko. Aktibo ukigarriak eskuratze-kostuaren arabera balioztatzen dira, baina metatutako amortizazioa kenduta eta, dagokionean, elementu bakoitzaren balio garbia eta zenbateko berreskuragarria alderatzen den narriaduraren ondoriozko edozein galera kenduta. Erabilera propioko eta libreko ibilgetu materialeko elementu batzuen eskuratze-kostua horiek 2004ko urtarrilaren 1ean arrazoizko balioarekin balioztatuta ateratzen da, 4/2004 Zirkularraren Lehen Xedapen Iragankorrean ezarritakoari jarraikiz —4/2017 Zirkularrak indargabetu zuen zirkular hori—. 2004ko urtarrilaren 1eko arrazoizko balio hori aditu independenteek egindako tasazioetan oinarrituta lortu da.

Esleitutako aktiboen kasuan, horien esleipenaren truke emandako finantza-aktiboen zenbateko garbia da eskuratze-kostua.

Amortizazioak metodo lineala erabiliz kalkulatu dira. Elementuei estimatutako balio-bizitzako urteak aktiboen eskuratze-kostuari aplikatzen zaizkio eta, gero, hondar-balioa kentzen da. Eraikinak eta bestelako eraikuntzak dauden lursailen kasuan, bizitza mugagabea dutela ulertzen da, eta, beraz, ez dira amortizatzen. Aktibo ukigarria amortizatzeagatik urteko zuzkidurak galdu-irabazien kontuaren kargura erregistratzen dira, eta elementu guztiei batez beste estimatzen zaizkien balio-bizitzako urteen arabera kalkulatu dira.

	<u>Estimatutako balio-bizitzako urteak</u>
Eraikinak eta urbanizazioak	33 - 50
Altzariak	7 - 10
Instalazioak	7 - 10
Makineria, ekipamendu elektronikoa eta beste batzuk	4 - 6

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Kontabilitate-itxiera bakoitzean, Entitateak aztertzen du ea barruan nahiz kanpoan zantzuren bat badagoen, aktibo ukigarriko elementuen balio garbia zenbateko berreskuragarria baino handiagoa dela erakusten duena. Kasu horretan, elementu horren liburuetako zenbatekoa kopuru berreskuragarriaraino murrizten du Entitateak, eta etorkizuneko amortizazioagatik karguak doitu egiten ditu, kontabilitate-balio doituaren eta geratzen zaion balio-bizitza berriaren arabera, baldin eta berriro kalkulatu beharra badago. Bestalde, elementu jakin baten balioa berreskuratu dela garbi dagoenean, aurreko epealdietan kontabilizatutako narriaduraren ondoriozko galeraren itzulketa erregistratzen du Entitateak, eta amortizazioagatik etorkizunean egin beharreko karguak doitzen ditu. Elementu baten narriaduraren ondoriozko galera itzultzeak ezin du inola ere eragin kontabilitate-balioa handitzea, aurreko ekitaldietan narriaduraren ondoriozko galerak aintzatetsi ez balitzaizkio izango zukeenetik gora.

Ekitaldi bakoitzaren amaieran behinik behin, erabilera propioko ibilgetu materialeko elementuen balio-bizitza estimatua berrikusten du Entitateak, horietan aldaketa nabarmenik dagoen ikusteko. Halako aldaketarik badago, doitu egiten ditu, dagozkion zuzenketak eginez balio-bizitza berriaren arabera amortizatu behar denaren zuzkidura etorkizuneko ekitaldietako galdu-irabazien kontuan erregistratzean.

Aktibo ukigarriak zaindu eta mantentzeagatik gastuak, egiten diren ekitaldiko galdu-irabazien kontuan erregistratzen dira.

Aktibo ukigarriaren ondasun higiezinetakako inbertsioetan, Entitateak dituen lursail, eraikin eta beste eraikuntza batzuen amortizazio metatuari dagokion balio garbiak sartzen dira. Ondasun horiek alokairu bidez ustiatzeko edo salmentarekin (etorkizunean merkatuko prezioetan izaten diren igoeren ondorioz) gainbalioa lortzeko erabiltzen ditu Entitateak.

Entitateak erabilera propioko aktibo materialetan erabiltzen dituen irizpide berberak aplikatzen ditu errentamendu operatiboan emandako aktiboen eskurapen-kostua aintzatesteko, amortizatzeke, horien balio-bizitzak kalkulatzeko eta narriaduraren ondoriozko galderak erregistratzeko.

r) Aktibo ukiezinak

Irudi fisikorik ez duten aktibo monetario identifikagarriak dira aktibo ukiezinak. Aktibo ukiezinak identifikagarritzat jotzen dira beste aktibo batzuetatik bereiz daitezkeenean, dela besterendu, errentan hartu edo banaka erabili daitezkeelako, dela kontratu edo bestelako negozio juridiko baten ondorioz sortu direlako. Aktibo ukiezina aintzatesterakoan, aurreko definizioa betetzeaz gain, Entitateak horren ondorioz mozkin ekonomikoak lortzeko asmoa izan behar du, eta haren kostua modu fidagarrian kalkulatzeko aukera egon behar da.

Kostuaren arabera aintzatesten dira, hasieran, aktibo ukiezinak. Eskurapeneko edo produkzioko izan daiteke kostu hori. Aurrerantzean, kostu horri amortizazio metatua eta narriaduraren ondoriozko galerak kentzen zaizkio.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Merkataritzako fondoa

Merkataritzako fondoa hauxe jasotzen du: eragiketan eskuratutako aktibo garbi identifikagarriek eskuratzeko-egunean duten arrazoizko balioaren gainean negozio-konbinazioaren kostuak duen soberakina. Ondorioz, merkataritzako fondoa aintzatesteko, kostu bidez erosi behar da nahitaez, eta banaka identifikatu, eta bereizita aintzatestu ezin izan diren aktiboetatik datozen etorkizuneko diru-irabaziei lotuta egon behar du.

Merkataritzako fondoa eskudirua sortzen duten unitateei (ESUei) esleitzen zaie, hain zuzen ere merkataritzako fondo hori sortu zuen negozio-konbinaziotik irabazia lortuko dutela espero denean.

Era bereizian aintzatestutako merkataritzako fondoa linealki amortizatzen da aurreikusten zaion balio-bizitzan zehar, eta urtean behin balio-narriaduraren ondoriozko frogak egiten zaizkio. Eskuratzeko-prezioan balioztatzen da, amortizazio metatua kenduta eta, dagokionean, aintzatestutako narriaduraren ondoriozko balio-zuzenketa zenbateko metatua ere kenduta. ESU bakoitzaren balio-bizitza bere aldetik zehazten da, eta 10 urtean finkatzen da, kontrakoa frogatzen ez bada.

Merkataritzako fondoa aintzatestutako narriaduraren ondoriozko balio-zuzenketak ez dira hurrengo ekitaldietan itzuliko.

s) Hornidurak eta pasibo kontingenteak

Iraganeko gertaeren ondorioz sortutako egungo obligazioak hartzen dira horniduratzat. Horien izaera argi eta garbi zehaztuta dago finantzetako egoera-errien egunean, baina zenbatekoa edo kitatzeko unea ez. Horiek kitatzeko, mozkin ekonomikoak ematen dituzten baliabideak besterendu beharko ditu muga-egunean Entitateak. Obligazio horiek iturri ugari izan ditzakete:

- i) Lege- edo kontratu-xedapen bat.
- ii) Obligazio inplizitu edo isilbidezkoa, hirugarrenen aurrean ardura batzuk hartzei buruz Entitateak sortutako baliozko igurikimenean jatorria duena. Itxaropenok sortzen dira Entitateak jendaurrean hartzen dituen ardurak, iraganeko portaeren ondorioz edo jabari publikoko enpresa-politiketan oinarrituta.
- iii) Araudiek alderdi jakin batzuetan duten bilakaera ia segurua, zehazki, Entitateak nahitaez bete behar dituen arautze-proiektuak.

Iraganeko gertaeren ondorioz sortutako obligazio posibleak dira pasibo kontingenteak, eta Entitatearen borondatearekin zerikusirik ez duten etorkizuneko gertaera bat edo gehiago gertatzearen edo ez gertatzearen mende egoten dira. Entitatearen egungo obligazioak sartzen dira pasibo kontingenteetan, hain zuzen ere, kitatuz gero mozkin ekonomikoak ematen dituzten baliabideak murriztea ekarriko ez dutenak eta behar adinako fidagarritasunez zehazteko moduko zenbatekoa dutenak, kasu oso arraroetan izan ezik.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Hornidura eta pasibo kontingenteak honela sailkatzen dira: probableak, gertatzea errazagoa denean ez gertatzea baino; posibleak, gertatzea zailagoa denean ez gertatzea baino; eta gertagaitzak, gertatzea oso zaila denean.

Entitateak hornidura eta pasibo kontingente nabarmen guztiak sartzen ditu urteko kontuetan; alegia, obligazioari erantzun behar izateko aukera handiagoa denean ez erantzutekoa baino. Posibleztat jotako pasibo kontingenteak ez dira urteko kontuetan aintzatesten. Besterik gabe horien berri ematen da, baldin eta ez bada irabazi ekonomikoak ematen dituzten baliabideak galtzeko aukerarik ikusten.

Hornidurak kuantifikatzeko, sortu dituen gertaeraren ondorioei buruzko informaziorik onena hartzen da kontuan, eta kontabilitate-itxiera guztietan estimatzen dira. Dagozkien obligazioei aurre egiteko erabiltzen dira, eta, obligazio horiek desagertu edo txikitu egiten badira, kopuru osoa edo zati bat itzultzen da.

2019ko eta 2018ko abenduaren 31n, bere jardueren ohiko garapenean sortutako hainbat auziri, erantzukizuni eta obligaziori erantzun beharra izan dezake Entitateak. Entitateko lege-aholkularien eta Entitatearen kontseilariaren ustetan, prozedura eta erreklamazio horiek ez dute eragin handirik izango, ez, behintzat, egindako hornidura baino handiagoa, mugaeguneratzen diren ekitaldietako urteko kontuetan.

- t) Saltzeko eutsitakoen artean sailkatu diren elementu-talde besterengarrietan sartutako aktibo ez-korronteak eta pasiboak

Balantzeko «Saltzeko eutsitakoen artean sailkatu diren aktibo ez-korronteak eta elementu-talde besterengarriak» epigrafean aktiboak sartzen dira, duten izaera gorabehera, ustiapen-jardueretatik kanpo daudelarik aurreikuspenen arabera urtebeteko gauzatze- edo berreskuratze-epea dutenak, epigrafe honetan sailkatu zirenetik.

Salbuespenez, salmenta urtebetetik gorako epean gertatzea aurreikusten denean, Entitateak salmenta-kostua balio eguneratuan balioztatzen du, eta denbora igaro ahalako balio-igoera erregistratzen du galdu-irabazien kontuko «Saltzeko eutsitakoen artean sailkatu diren eta jarduera etentzat har ez daitezkeen aktibo ez-korronteen eta elementu-talde besterengarrien ondoriozko irabaziak edo galerak» epigrafean.

Hortaz, besterentzen direnean jasotzen den diruarekin berreskuratuko da, seguruenik, kontu-sail horien liburuetaiko zenbatekoa. Kontu-sailok izaera finantzariokoak eta ez-finantzariokoak izan daitezke.

Beraz, zordunek Entitateari zor osoak edo zati bat ordaintzeko emandako aktibo higiezinak edo beste aktibo ez-korronte batzuk, salgai dauden aktibo ez-korrontetzat hartzen dira, salbu eta Entitateak horiek etengabe erabiltzea erabaki badu.

Bestalde, «Saltzeko eutsitakoen artean sailkatu diren elementu-talde besterengarrietan sartutako pasiboak» epigrafean, Entitateko erabilera-taldeekin edo etendako eragiketekin zerikusia duten saldo hartzekodunak sartzen dira.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

«Saltzeko eutsitakoen artean sailkatu diren aktibo ez-korronteak eta elementu-talde besterengarriak» partidan sailkatutako aktiboak balioztatzeko, oro har, kopururik txikiena hartzen da, aintzatesten diren unean duten kontabilitate-balioaren eta arrazoizko balioaren artean; azken horri, baina, aktibooi estimatu zaizkien salmenta-kostuak kentzen zaizkio, finantza-izaerakoak salbu, horiek 13.e.ix oharrean ezarritakoaren arabera balioztatzen dira eta. «Saltzeko eutsitakoen artean sailkatu diren aktibo ez-korronteak eta elementu-talde besterengarriak» epigrafean sailkatuta dirauten bitartean, beraien izaeragatik amortizagarriak diren aktibo ukigarri eta ukiezinak ez dira amortizatzen.

Zorrek ordaintzeko esleitu edo jasotako aktibo higiezinak erregistratzeko, erabilitako forma juridikoa edozein dela ere, bi zenbateko hauetatik txikiena hartzen da aintzat, hasiera batean: aplikatutako finantza-aktiboen liburuetakoa zenbatekoa —hau da, amortizatutako kostua, narriadura estimatua kontuan izanda— edo aktiboak esleitzeko edo hartzeko unean duen arrazoizko balioa ken salmenta-kostu estimatuak —hau da, banakako tasazio osoetan emandako merkatuko balioa ken salmenta-kostuak—.

Prozesuko gastu guztiak sortzen diren epealdiko galdu-irabazien kontuan aintzatetsiko dira, berehala. Erregistro-gastuak eta likidatutako zergak hasieran aintzatetsi zaien balioaz jaso ahal izango dira, baldin eta horrela arrazoizko balioa gainditzen ez bada, estimatutako salmenta-kostuak kendu ondoren. Esleipen-egunetik salmenta-egunera arte aktiboa mantentzeko eta babesteko egiten diren kostu guztiak (aseguruak, segurtasun-zerbitzuak eta beste) sortu diren epealdiko galdu-irabazien kontuan aintzatetsiko dira.

Esleitu edo jaso ondoren, arrazoizko balioa zenbatesteko abiapuntutzat erabiltzen den erreferentziako balioa eguneratzen da. Salmenta-kostuaren arrazoizko balio garbia zehazteko, Entitateak kontuan hartzen ditu sozietate tasatzaileek —guztiak ere Espainiako Bankuko Erregistro berezian daude erregistratuta— egindako balioztapenak, bai eta Espainiako Bankuak, bere esperientzian eta Espainiako banku-sektorearen inguruan duen informazioan oinarrituta erreferentziako balioaren gainean zenbatetsi dituen deskontuak ere. Era berean, higiezinak 300.000 euroko edo hortik beherako arrazoizko balioa badu, balioztapen-eredu automatizatuak erabiliz eguneratuko da. Dena dela, higiezinak balantzean hiru urte ematen dituztenean, tasazio osoa eginez eguneratuko dira. Era berean, balioztapenaren eguneratzea egiten duen tasazio-sozietatea ez da izango aurreko tasazioa egin duen berbera.

Liburuetakoa zenbatekoa handiagoa bada aktiboen arrazoizko balioa baino (salmenta-kostuak kendu ondoren), Entitateak doikuntza egiten du aktiboen kontabilitate-balioan. Horrela, bada, soberakin hori galdu-irabazien kontuko «Saltzeko eutsitakoen artean sailkatu diren eta jarduera etentzat har ez daitezkeen aktibo ez-korronteen eta elementu-talde besterengarrien ondoriozko irabaziak edo (-) galerak» epigrafean kontrapartida eginez jasotzen da. Aktiboen arrazoizko balioa hazi egiten bada aurrerago, Entitateak itzuli egin ditzake aurrez kontabilizatuta dituen galerak, eta aktiboen kontabilitate-balioa handitu dezake, narriatu aurreko zenbatekoaren mugarekin eta galdu-irabazien kontuko «Saltzeko eutsitakoen artean sailkatu diren eta jarduera etentzat har ez daitezkeen elementu-talde besterengarrien eta aktibo ez-korronteen ondoriozko irabaziak edo (-) galerak» epigrafean kontrapartida eginez.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Eragiketa etenak

Eragiketa edo jarduera etentzat hartzen da Entitatean besterendu egin den, edo beste era batera erabili den, edo salgai dagoen aktibo ez-korrante moduan sailkatu den eta, gainera, hauetako baldintzaren bat betetzen duen osagaia:

- Nabarmena eta gainerakotik independentea den ustiapenaren negozio-ildoak edo eremu geografikoa adierazten du.
- Nabarmena eta gainerakoetatik independentea den ustiapenaren negozio-ildoak edo eremu geografikoa besterentzeko edo beste bide batzuetatik eskuratzeko plan indibidual eta koordinatu baten atala da.
- Saltzeko asmo hutsez eskuratu den mendeko erakundea da.

Etendako eragiketatzat hartzen diren Entitateko kideek ekitaldian zehar sorrarazitako emaitzak galdu-irabazien kontuko «Jarduera etenen ondoriozko zerga ondorengo irabaziak edo (-) galerak» epigrafean jasotzen dira, Entitateko kidea jadanik aktibotik kanpo egon ala ez (ekitaldiaren bukaeran bertan jarraitzen badu). Etendako eragiketatzat hartu ondoren eragiketa jarraitutzat hartzea erabakiz gero, horien sarrerak eta gastuak, unean uneko galdu-irabazien kontuan ez ezik, urteko kontuetan argitaratutako ekitaldi konparatiboan ere jasotzen dira, kasuan kasuko ezaugarrien arabera dagozkien partidetan.

u) Eskudiru-fluxuen egoera-orria

Eskudiru-fluxuen egoera-orrian erabiltzen diren kontzeptuak honela definitzen dira:

- i) Eskudiru-fluxuak: eskudiruaren eta antzekoen sarrerak eta irteerak. Likidezia handia eta balio-aldaketak izateko arrisku txikia duten epe laburreko inbertsioak sartzen dira antzekoetan.
- ii) Ustiapen-jarduerak: Entitatearen ohiko jarduerak eta inbertsio edo finantzaketak hartu ezin diren beste jarduera batzuk, eta jasotako edozein finantzaketarengatik ordaindutako interesak, finantzaketa-jarduera moduan sailkatutako finantza-pasiboak egokitu arren.
- iii) Inbertsio-jarduerak. Epe luzeko aktiboak eta eskudiruan edo antzekoetan sartuta ez dauden beste inbertsio hauek eskuratzeko, besterentzeko edo beste bide batzuk erabiliz erabiltzeko jarduerak dira: aktibo ukigarriak, aktibo ukiezinak, mendekoetako inbertsioak, baterako negozioak eta elkartuak, «Beste emaitza global batean aldaketak dituzten finantza-aktiboak arrazoizko balioan» epigrafean sailkatutako aktibo ez-korranteak eta elementu-talde besterengarriak eta talde horietan sartutako pasiboak.

Negozio edo jarduera-lerro bat osatzen duten aktibo edo pasiboen multzoa eskuratzeko edo besterentzeko eragindako aldaketak «Beste negozio-unitate batzuk» partidan sartuko dira, banakako finantzaketako egoera-orrietan, eta «Mendeko erakundeak eta beste negozio-unitate batzuk» partidan, finantzaketako egoera-orri bateratuetan, haien zeinuaren arabera.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

- iv) Finantzaketa-jarduerak: ondare garbiaren eta ustiapen-jardueretan sartzen ez diren pasiboen tamainan eta osaeran aldaketak eragiten dituzten jarduerak.

Entitateak balantzeetako «Eskudirua, banku zentraletako eskudirutako saldoak eta ageriko beste gordailu batzuk» epigrafean sartutako saldoak hartzen ditu eskudiru eta antzekotzat.

- v) Heziketako, Prestakuntzako eta Kooperatiba Sustapeneko Fondoa (HSF)

Heziketako eta Sustapeneko Fondoa balantzeko «Beste pasibo batzuk» epigrafean erregistratzen da.

Kooperatiben Legearen eta Entitatearen estatutuen arabera fondo horretara nahitaez egiten diren zuzkidurak ekitaldiko gastu gisa jasotzen dira, nahiz eta kuantifikazioa egiteko ekitaldiko soberakina hartzen den oinarri. Zuzkitzen diren aparteko kopuruak ekitaldiko emaitzaren aplikazio moduan aintzatetsiko dira.

Legeari jarraikiz Heziketako eta Kooperatiba Sustapeneko Fondoari lotuta dauden dirulaguntzak, dohaintzak eta gainerako laguntzak, eta kooperatibak bazkideei ezarritako zehapen ekonomikoen ondoriozko fondoak, arautegiaren arabera fondo horri lotuta badaude, kooperatibaren sarrera gisa aintzatetsiko dira, eta fondo horretan sartu.

Heziketako, Prestakuntzako eta Kooperatiba Sustapeneko Fondoa bere xederako aplikatzen denean, baja ematen zaio eta, normalean, altxortegiko kontuetan egiten da abonua. Bestalde, fondoaren aplikazioa kreditu-erakundeak berezkoak dituen jardueren bidez gauzatzen denean, Heziketako, Prestakuntzako eta Kooperatiba Sustapeneko Fondoaren zenbatekoa txikitu egiten da eta, aldi berean, sarrera bat erregistratzen da kreditu-kooperatibaren galdu-irabazien kontuan, horrelako jardueretarako merkatuan dauden baldintzen arabera.

Heziketako eta Sustapeneko Fondoari loturiko ibilgetu materiala «Aktibo ukigarriak» epigrafean agertzen zen 2017ko abenduaren 31n. Horren zenbatekoa zehazteko, eskurapen-kostu eguneratua hartu zen —aurreko q) ataleko arauen arabera—, metatutako amortizazioak kenduta. Ibilgetu hori dohaintzan eman zen 2018ko ekitaldian (28. eta 30. oharrak).

Ibilgetuko elementuen amortizazioa, kostu-balioen edo kostu eguneratuaren gainean egiten da, elementu-talde bakoitzari estimatu zaion balio-bizitzan zehar metodo lineala erabiliz eta aurreko q) atalean agertzen diren koefizienteak erabiliz.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

- w) Ondare garbiko aldaketen egoera-orria eta aintzatetsitako sarrera eta gastuen egoera-orria

Urteko kontu hauetan aurkeztu ditugun egoera-orri horiek ekitaldian zehar ondare garbiak izan dituen aldakuntzen berri ematen dute. Segidan, bi egoera-orriotako informazioaren ezaugarri nagusiak zehaztuko ditugu:

- i) Aintzatetsitako sarreren eta gastuen egoera-orria

Egoera-orri horretan, Entitateak ekitaldian zehar bere jarduerarekin sortutako sarrera eta gastuak aurkezten dira, baina bereizita: batetik, ekitaldiko galdu-irabazien kontuan emaitza moduan erregistratutakoak eta, bestetik, indarreko araudian xedatutakoari jarraikiz zuzenean ondare garbian erregistratutako gainerako sarrera eta gastuak.

Hortaz, egoera-orri horretan hauek aurkeztu ditugu:

- a) Ekitaldiko emaitza.
- b) «Beste emaitza global bat» gisa aintzatetsi diren eta emaitzetan birsailkatuko ez diren sarreren eta gastuen zenbateko garbia.
- c) «Beste emaitza global bat» gisa aintzatetsi diren eta emaitzetan birsailka daitezkeen sarreren eta gastuen zenbateko garbia.
- d) «Ekitaldiko guztizko emaitza globala», aurreko hirurak batuta kalkulatua.

«Beste emaitza global bat» epigrafean «Emaitzetan birsailkatuko ez diren elementuak» gisa aintzatetsitako sarreretan eta gastuetan egondako aldakuntzak honela banakatzen dira:

- a) Prestazio mugatuko pentsio-planetako irabazi edo galera aktuarialak. Epealdiko irabaziak edo galerak jasoko ditu, horien eragileak hauek direnean: obligazioen balioztapenean izandako aldaketak, hipotesi aktuarialen aldaketen eta aldeen ondorioz; planari lotutako aktiboaren etekin jakin batzuk, eta aktiboaren mugaren aldakuntzak.
- b) Saltzeko eutsitako aktibo ez-korronteak eta elementu-talde besterengarriak. Epealdiko galerak eta irabaziak jasoko ditu, aktibo horien balioztapenaren ondorioz beste emaitza global batean erregistratu behar direnean eta ondoren emaitzetan birsailkatuko ez direnean.
- c) Baterako negozioetako eta elkartuetako inbertsioetako aintzatetsitako beste sarrera eta gastu batzuetan parte hartzea. Partida hori aintzatetsitako sarrera eta gastuen egoera-orri bateratuan soilik ageriko da, eta partaidetzaren metodoaz balioztatutako entitateen epealdiko galerak eta irabaziak jasoko ditu, baldin eta beste emaitza global batean erregistratu behar badira eta ondoren ez badira emaitzetan birsailkatuko.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

- d) Arrazoizko balioarekin balioztatu diren eta beste emaitza global batean aldaketak dituzten ondare-tresnen arrazoizko balioaren aldaketak. Ondare garbiko tresnetako inbertsioen arrazoizko balioaren aldaketek epealdian eragindako galerak eta irabaziak jasoko ditu, entitateak beste emaitza global batean aintzatesteko erabaki errebokaezina hartu duenean.
- e) Arrazoizko balioarekin eta beste emaitza global batean aldaketak dituztela balioztatu diren ondare-tresnen estaldura-kontabilitatearen ondoriozko irabazi edo galera garbiak. Arrazoizko balioaren estalduretan metatutako estalduraren eraginkortasunik ezak epealdian izandako aldaketa irudikatzen du. Estalitako partida ondare garbiko tresna bat da, arrazoizko balioarekin eta beste emaitza global batean aldaketak dituela balioztatua. Bi hauen arteko aldea jasoko du: «Arrazoizko balioarekin balioztatu diren eta beste emaitza global batean aldaketak dituzten ondare-tresnen arrazoizko balioaren aldaketak (elementu estalia)» partidaren erregistratutako ondare garbiko inbertsioaren arrazoizko balioaren aldakuntzarena eta «Arrazoizko balioarekin balioztatu diren eta beste emaitza global batean aldaketak dituzten ondare-tresnen arrazoizko balioaren aldaketak (estaldura-tresna)» partidaren erregistratutako estaldura-deribatuen arrazoizko balioaren aldakuntzarena.
- f) Arrazoizko balioarekin eta emaitzetan aldaketak dituztela izendatutako finantza-pasiboen arrazoizko balioaren aldaketak, kreditu-arriskuaren aldaketei egoztekoak direnak. Arrazoizko balioarekin eta emaitzetan aldaketak dituztela izendatutako finantza-pasiboen epealdiko arrazoizko balioaren aldaketak jasoko ditu, kreditu-arrisku propioaren aldaketei egoztekoak direnak.

«Beste emaitza global bat» epigrafean «Emaitzetan birsailka daitezkeen elementu» moduan aintzatetsitako sarreretan eta gastuetan egon diren aldakuntzak honela banakatuko dira:

- a) Atzerriko negozioetako inbertsio garbien estaldura (zati eraginkorrarena). Atzerriko negozioetako estalduren (iraunkorren nahiz etenen) zati efektiboko kanbio-tasaren aldakuntzen ondorioz metatutako emaitzek epealdian izandako aldaketa jasoko du.
- b) Dibisa-bihurketa. Dibisa funtzionaleko partidak aurkezpen-dirutara bihurtzearen ondorioz epealdian sortutako aldeak jasoko ditu.
- c) Eskudiru-fluxuen estaldurak (zati eraginkorrarenak). Horrelako estaldura-erlazioetan, estaldura-tresnen arrazoizko balioaren aldakuntzen zati eraginkorrak epealdian izandako galerak eta irabaziak jasoko ditu.
- d) Estaldura-tresnak (izendatu gabeko elementuak). Ondorengo elementuen arrazoizko balioan metatutako aldaketek epealdian izan dituzten aldakuntzak jasoko ditu, baldin eta estalduren osagai izendatu ez badira: aukeren denbora-balioarena, gerokoen kontratuen etorkizuneko elementuena eta finantza-tresnen kanbio-aldeen oinarritzko diferentzialarena.
- e) Beste emaitza global batean aldaketak dituzten zor-tresnak arrazoizko balioan. Tresna horiek epealdian izandako galerak edo irabaziak jasoko

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

ditu, ez badira narriaduraren edo kanbio-aldeen ondorioz gertatu. Azken horiek galdu-irabazien kontuko epigrafe hauetan erregistratuko dira, hurrenez hurren: «Arrazoizko balioarekin balioztatu ez diren eta emaitzetan aldaketak dituzten finantza-aktiboen balioa narriatzea edo (-) balioaren narriadura itzultzea» eta «Kanbio-alde (irabazi edo galera) garbiak».

- f) Saltzeko eutsitako aktibo ez-korronteak eta elementu-talde besterengarriak. Horrelako aktiboen balioztapenaren ondorioz beste emaitza global batean erregistratu behar diren eta, geroago, emaitzetan birsailka daitezkeen epealdiko galerak eta irabaziak jasoko ditu.
- g) Baterako negozioetako eta elkartuetako inbertsioetako aintzatetsitako beste sarrera eta gastu batzuetan parte hartzea. Partida hori aintzatetsitako sarrera eta gastuen egoera-orri bateratuan soilik azalduko da. Partaidetzaren metodoaz balioztatutako erakundeetatik datozen ekitaldiko galdu-irabaziak jasoko ditu, beste emaitza global batean erregistratu eta, geroago, emaitzetan birsailka daitezkeenak.

Horrez gain, aurreko ataleko partida bakoitza honela banakatuko da:

- a) Ondare garbian kontabilizatutako balio-irabaziak edo -galerak. Zuzenean ondare garbian aintzatetsitako sarreren zenbatekoa bilduko du, baina ekitaldian sortutako gastuak kenduta. Ekitaldian ondare garbian aintzatetsitako zenbatekoak partida horretan mantenduko dira, nahiz eta ekitaldi berean galdu-irabazien kontura edo aktibo eta pasiboen hasierako liburutako zenbatekora transferitu edo beste partida batean birsailkatu, b), c) eta d) letren arabera, hurrenez hurren. Banakapena aurreko ataleko b) letrari dagokionean, «Ondare garbian kontabilizatutako dibisatrukeagatiko irabaziak edo galerak» izena hartuko du.
- b) Emaitzetara transferitua. Aurretik —ekitaldian bertan izan daiteke— ondare garbian aintzatetsitako balioztapenagatiko galdu-irabazien zenbatekoa biltzen du; horiek galdu-irabazien kontuan onartzen dira (batzuetan, aurkezpen horren ondorioari «sarrera eta gastuen birziklapena» esaten zaio, eta transferitutako zenbatekoari «birsailkapenaren ondoriozko doikuntza»).
- c) Estalitako elementuen hasierako liburutako zenbatekora transferitua. Banakapen hori aurreko ataleko c) letrako partidarako aurkeztuko da soilik, eta aurretik —ekitaldian bertan izan daiteke— ondare garbian aintzatetsitako balioztapenagatiko irabazien edo galeren zenbatekoa bilduko du, baldin eta eskudiru-fluxuen estalduraren ondorioz aktiboen edo pasiboen liburutako zenbatekoan aintzatesten badira.
- d) Beste birsailkapen batzuk: Partiden artean ekitaldian egindako intsuldaketen zenbatekoa bilduko du, titulu honetako arauetan ezarritako irizpideei jarraikiz.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Egoera-orri horretako partiden zenbatekoak kopuru gordinetan erregistratuko dira, eta azkenean, dagokion irabazien gaineko zerga —emaitzetan birsailka daitezkeen elementuena zein sailkatu ezin direnena— partida bereizi batean sartuko da.

ii) Ondare garbiko aldaketen egoera-orria guztira

Egoera-orri horretan, ondare garbian izandako mugimendu guztiak aurkezten dira, kontabilitate-irizpideen aldaketetan eta errore-zuzenketetan jatorria dutenak barne hartuta. Hortaz, ekitaldiaren hasieran eta amaieran ondare garbia osatzen duten partida guztien kontabilitate-balioaren berdinkatzea jaso da egoera-orri horretan. Mugimenduak izaeraren arabera multzokatu dira kontu-sail hauetan:

- a) Kontabilitate-politikatako aldaketen eraginak eta Akatsen zuzenketaren eraginak. kontabilitate-politiken aldaketetan eta akatsen zuzenketan jatorria duten finantzetako egoera-orrietako saldoak atzeraeraginez berriro ematearen ondorioz ondare garbian gertatutako aldaketak hartzen ditu barne.
- b) Ekitaldiko guztizko emaitza globala. Lehenago adierazi ditugun eta Aintzatetsitako sarrera eta gastuen egoera-orrian erregistratu diren partida guztiak biltzen ditu.
- c) Ondare garbiaren beste aldakuntza batzuk. ondare garbian erregistratutako gainerako partidak biltzen ditu, hala nola kapitalaren gehikuntzak edo gutxitzeak, emaitzen banaketa, norberaren kapital-tresnez egindako eragiketak, kapital-tresnen bidezko ordainketak, ondare garbiko partiden arteko intsuldaketak eta ondare garbiko beste edozein gehikuntza edo murrizketa.

x) Negozio-konbinazioak

Entitate edo batasun ekonomiko bi edo gehiago entitate- edo sozietate-talde bakarrean bateratzen dituen eragiketari esaten zaio negozio-konbinazioa.

Negozio-konbinazioaren ondorioz entitate bakarra sortzen denean eta bateratutako entitate bi edo gehiagoren bazkideei partaidetzak jaulkitzen zaizkienean, aurretik zegoen entitateetako bat eskuratzailer moduan hartuko da eta entitate batek beste bat eskuratzen duenean moduan kontabilizatuko da transakzioa.

Negozio-konbinazioak kontabilizatzeko, eskurapen-metodoa aplikatzen du Entitateak. Beste erakunde bat eskuratzeari transferitzen den kontraprestazioa honako hauei dagokie: transferitutako aktiboen arrazoizko balioari, erositako erakundearen aurreko jabeekin egindako pasiboei eta Entitateak jaulkitako ondareko partaidetzei. Transferitutako kontraprestazioan, kontraprestazio kontingenteko akordio batek eragindako edozein aktiboren edo pasiboren arrazoizko balioa sartzen da. Eskuratutako aktibo identifikagarriak eta negozio-konbinazio batean onartutako pasiboak eta pasibo kontingenteak, hasiera batean, arrazoizko balioarekin balioztatzen dira, eskurapen-datan.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Eskurapenarekin zerikusia duten kostuak dagokien ekitaldiko gastu gisa aintzatesten dira.

Entitateak transferitu beharreko edozein kontraprestazio kontingente arrazoizko balioarekin jasotzen da, eskurapen-datan. Aktibotzat edo pasibotzat hartzen den kontraprestazio kontingenteari arrazoizko balioan gertatzen zaizkion aldaketak, emaitzetan aintzatesten dira, edo ondare garbiaren aldaketatzat jo. Ondare garbi moduan sailkatzen den kontraprestazio kontingentea ez da berriro balioztatzen, eta haren ondorengo likidazioa ondare garbian kontabilizatzen da.

Negoio-konbinazioaren datatik aurrera, urtebeteko epea («neurketa-epea») ezartzen da, eskuratzailerak aukera izan dezan aintzatsitako behin-behineko zenbatekoak doitzeko, negoio-konbinazioaren ondorengo lehen urteko kontuak formulatzeko unean beharrezkoak diren zenbatespenak egin ostean.

14. Bezeroaren arreta

Zerbitzu honek Caja Laboral Popular Coop. de Créditoren, Caja Laboral Gestión SGIIC SAre eta Caja Laboral Pensiones GFP SAre bezeroen kontsulta, kexa eta erreklamazioei erantzutea du helburu; horretarako, hainbat bide dituzte bezeroek.

Idazkia jasotzen denetik 2 hilabeteko epe ofiziala dago erantzuteko, baldin eta ordainketa-zerbitzuei buruzko erreklamazioak ez badira, horiek gehienez ere 15 egun baliodunetan ebatzi behar dira eta. Dena den, Entitateak ahalik eta bizkorren erantzuteko konpromisoa du hartuta; hau da, aipatutako epeak iragan baino lehen.

2019an zehar, 6.438 espediente ireki dira guztira (2018an 9.253). Horietatik, 5.584 tramitatu eta erantzun dira (2018an 6.186). 854 espediente tramitatu gabe geratu dira (2018an 3.067), aurkeztutako kexak eta erreklamazioak baztertzeko Bezeroarentzako Arreta Zerbitzuaren araudian jasota dauden zenbait arrazoi tarteko.

	2019	2018
Irekitako espediente-kopurua		
- Idatziak: liburuxka / gutuna	5.057	7.511
- Internet bidezkoak	988	1.258
- Telefono bidezkoak	3	4
- Erakunde publikoak: KIUB / gobernu autonomikoak	390	480
	6.438	9.253
Tramitatutako espediente-kopurua	5.584	6.186
Espedienteen izaera		
- Kexak	4.937	7.587
- Erreklamazioak	1.319	1.334
- Kontsultak	13	6
- Iradokizunak	13	9
- Zorionak edo eskerrak emateko gutunak	2	-
- Hainbat eskaera	148	312
- Beste batzuk	6	5
	6.438	9.253
	2019	2018
Erreklamaturako kopuruak		
- Entitatearen alde ebatzitako espedienteen zenbatekoak	1.149	1.627
- Bezeroaren alde ebatzitako espedienteen zenbatekoak:	69	44
- Entitateak kalte-ordainetan emandako kopuruak	69	44
	1.218	1.671

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Espedienteak irekitzeko arrazoiari dagokionez, jarduera-esparru hauek bereiz daitezke:

	2019	2018
Baldintza ekonomikoak	% 14	% 16
Komisioak eta gastuak	% 73	% 71
Informazioa falta da edo okerra da	% 1	% 1
Bezeroentzako zerbitzu zentralizatuak	% 3	% 3
Bulegoak, elementu objektiboengatik	% 3	% 2
Beharren estaldura	% 1	% 1
Bezeroekin harremanak izateko elementuak	% 2	% 1
Besterik:	% 3	% 5
- Arintasuna eta eraginkortasuna kutzazainetan	% 1	% 1
- Bestelakoak	% 2	% 4
	% 100	% 100

Erreklamaturako zenbatekoen ehunekoak, berriz, hauek dira:

	2019	2018
= < 10 €	% 0,05	% 0,04
> 10 <= 60 €	% 0,35	% 0,33
> 60 <= 100 €	% 0,21	% 0,12
> 100 <= 250 €	% 0,73	% 0,67
> 250 <= 1.000 €	% 36,31	% 17,28
> 1.000 €	% 62,35	% 81,56

15. Kreditu-arriskua

Aurkako alderdiak Entitateari zor dizkion kopuru guztiak edo batzuk ez ordaintzearen nahiz hitzartutako epeetatik kanpo ibiltzearen ondorioz egon daitekeen galera-arriskua da kreditu-arriskua. Gestioaren ikuspegitik, bi arrisku-mota bereizten ditugu LABORAL Kutxan: altxortegiko eta kapital-merkatuko jardueraren ondoriozkoa —finantza-erakundeak eta errenta finko pribatua— eta bezeroekiko kreditu-arriskua, inbertsio-jarduera tradizionalaren ondoriozkoa.

Azken horien harira, Kontseilu Errektoreak Eragiketa Batzorde Nagusian eskuordetu ditu arriskuei lotutako zenbateko eta figura guztien eskumenak, bai eta zenbateko-mugarik gabeko kobraezinak baimentzea ere. Batzorde Nagusiak, bere aldetik, Batzorde Delegatuan eskuordetzen ditu eskumenak, eta horrek Arriskuen Gestio Departamentuan eta Sare Komertzialean. Sareko berrespen-ahalmena arrisku-mailaren eta alerta-sistema baten arabera da; arriskuaren bolumena, produktu-mota eta eragiketaren marjina hartzen dira kontuan.

Arriskuen Area hori zuzendari nagusiaren mende dago, eta Arriskuen Gestioaren, Arriskuaren Kontrol Globalaren eta Aholkularitza Juridikoaren Departamentuak biltzen ditu. Beraz, kreditu-arriskua onartu, jarraitu eta berreskuratzeko prozesuetan efizientzia handitzea ekarri du, bai eta Entitatearen arriskuen kontrol integralean sakontzea ere.

Etxeko eta merkataritzako kreditu-arriskuari dagokionez, alderdi horiek guztiak Kontseilu Errektoreak azken eguneratzea 2020ko urtarrilaren 31n onetsi zion Arrisku-politikari buruzko eskuliburuan eta horri lotutako beste dokumentu batzuetan daude zehaztuta; hauek dira beste dokumentu horiek: Kreditu-arriskuari buruzko eskuliburua – Laburpena, eta Jardunbide egokiei buruzko eskuliburua, etxeko eta mikroenpresen, autonomoen eta ETE-en arriskuak emateari dagokionez.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Dokumentu horietan, kreditu-arriskuak eman, kontrolatu eta jarraitzearen alorreko prozedurak zehazten dira, bai eta erabil daitezkeen eredu prediktiboen, horien aldagaien, haztapenen, arriskuak berresteko eskudantzia eta irizpideen, onarpen-prozesuaren eta arriskuak arindu eta murrizteko politiken azalpena ere.

Entitateak politika, metodo eta prozedura horiei jarraipen eraginkorra egiteko ezarritako kontrol-mekanismoak Entitatean ezarri diren Arrisku Globalaren Kontrolerako Sistemetan euskarritzen dira, eta Barne Ikuskaritzako Departamentuaren ikuskapen independentean oinarritu, arriskua onartzeko eta kudeatzeko sistemen kalitatea bermatuz.

Arriskuen Gestioaren Departamentua zorroan sartutako enpresak onartu eta horiei jarraipena egiteaz arduratzen da, Enpresa Handien Arriskuen Azterketa eta ETE-en Arriskuen Azterketa sekzioen bitartez. Negozioak eta Enpresa Txikiak sekzioak, berriz, segmentu horiek onartzearen ardura du, eta Partikularren sekzioak etxeko negozioaren arriskua onartzearena.

Adiskidantzako Berreskurapenaren eta Auzi-aurrearen sekzioak, ostera, berandutze aurreko alertei lotutako protokoloak kudeatzea eta adiskidantzako konponketaren faseko (< 75 eguneko ez-ordaintzeko) eta auzi-aurreko faseko (> 75 eguneko ez-ordaintzeko) eragiketetan ahalik eta berreskurapenik gehien lortzea du helburu.

Arriskuaren Kontrol Globalaren Departamentuak barne-ereduak sortu eta mantentzea du zeregin, eta interes-tasen eta likideziaren inguruko egiturazko arriskuak eta merkatu- eta eragiketa-arriskuak neurtu eta kontrolatzea ere bai.

Bukatzeko, Aholkularitza Juridikoa arrisku-eragiketetan aholkularitza eta estaldura dokumental juridikoa emateaz arduratzen da, hala hasierako eragiketetan, nola zorraren birfinantzamendu edo berregituratze posibleetan. Berreskuratzeko auzia kudeatzea eta bezeroen eta hirugarrenen erreklamazioen aurrean Entitateari defentsa juridikoa ematea ere haren ardura da.

Eragiketen kreditu-arriskua ebaluatzeko, LABORAL Kutxak bere rating- eta scoring-ereduak garatu ditu, bezeroak (rating) eta eragiketak (scoring) bakoitzaren arrisku-mailaren arabera bereizteko. Horrela, arriskuaren onarpen errektiborako prozesuari scoring lotesleen bidez erantzuten zaio Partikularretan. Horrekin batera, gainera, ratingean oinarritutako aurrez emandako kontsumorako mailegu proaktiboak eskaintzen dira, eta bezeroak automatikoki beregana ditzake, eskura dituen kanalen bidez. Enpresen Areal, berriz, analista-gestorea binomioan oinarritutako eskemaren arabera funtzionatzen dute onarpen-prozesuek, eta bezeroak-analista binomioan oinarrituta zorreratzen dira. Erabakiak hartzeko, barne-ratinga eta berandutze aurreko alerta-eredua erabiltzen ditu analistak euskarritzat. Barneko ereduak, hortaz, oinarritzkoak dira arriskua emateari begira, eta, gainera, espero daitezkeen galera eta eragiketa bakoitzari esleitutako kapital erregulatorioa kalkulatzeko aukera ematen diote Entitateari.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Arriskuaren Kontrol Globalaren Departamentuak sortutako barruko ereduak, sistematikoki berrikusten direnak, beraz, erabakitze-prozesuetan ez ezik, datu-base integratuak eraiki eta garatzeko ere erabiltzen dira, Basileako Kapital Hitzarmen Berriaren eskakizunen barruan zorrotzasunak, espero diren galerak, kapital kontsumoa... kalkulatzeko, alegia. Bestalde, bai scoring-ereduek bai rating-ereduek partikularren eta enpresaren areetako eragiketei lotutako kostuak kalkulatzeko eta pricinga ezartzeko aukera ematen diote Entitateari.

Arriskua arintzeko eta murrizteko politikei dagokienez, helburu horrekin hainbat bide erabiltzen dira:

- Onarpen-prozesuan, onartzeko irizpideak mailegu-hartzaileen ordaintzeko gaitasunean oinarritzen badira ere —hori estimatzeko, funtsezkoak dira barne-ereduak—, bermeak dira zorrak berreskuratzeko bigarren bidea. Aintzat harturik inbertsio-jarduerarik handiena etxebizitzaren finantzaketara bideratuta dagoela, hipoteka-bermea da berme nagusia, eta eragiketen LTV erlazioa balioztatzen da zehazki. Halaber, garrantzi handikoa da abal bidezko bermea; pisu espezifiko txikiagoa dute, berriz, diru-gordailuen bermeek eta finantza-aktiboenak.
- Jarraipen-prozesuan, berandutze aurreko barne-ereduak erabiltzen ditu Entitateak. Horien bidez, ez-ordaintzei aurrea hartzen zaie, eta ez-ordaintzeak gertatzeko aukera handiak proaktibotasunez kudeatzen dira.
- Berreskurapenen gestioari dagokionez, prozedura bat dago finkatuta; horren arabera, hainbat eragilek hartzen dute parte berandutzea berreskuratzen, bezero berankorra zer fasetan dagoen aintzat hartuta. Testuinguru horretan, berreskurapena kudeatzen barruko eragileek (bulegoak, Tebankak, auzi-aurreak eta auziak) eta kanpokoek (berreskuratze-agentziek) hartzen dute parte.

Entitateak, oro har, berme errealak ondasun higiezin moduan baloratzen ditu, tasazio-balioan. Gainera, higiezinaren balioa eguneratzeko politika finkatu du, Espainiako Bankuaren arautegian ezarritako betekizunei jarraikiz.

Altxortegiaren eta Kapital-merkatuaren alorretan, finantza-erakundeekiko kreditu-arriskuari eta errenta finko pribatuari dagokienez, arrisku-politikaren azken eguneratzea 2020ko urtarrilaren 31ko Kontseilu Errektorean onetsi zen eta Entitate Nagusiak kaudimenaren eta MRELaren alorretan duen arriskuarekiko grinaren arabera muga globala ezartzen du Altxortegiaren jarduerarako. Bestalde, mugak finkatzen ditu aurkako alderdiaren arabera, erreferentziaren nahiz gestorearen ondoriozko kontzentrazioaren arabera eta herrialdearen arabera. Horretarako, mugak finkatzeko prozedura ezarri da, kanpoko ratingak eta alerta-sistema oinarri hartuta.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Ondoren, Bezeroen maileguen eta aurrerakinen aurkako alderdiगतिको 2019ko eta 2018ko abenduaren 31ko banakapena aurkeztuko dugu, «Beste finantza-aktibo batzuk» sartu gabe. Berme nagusietako bakoitzak estaltzen duen zenbatekoa zehazteaz gain, berme errealeko finantzaketan banaketaren berri ere ematen dugu, finantzaketan kontabilitate-balioak eskura dugun bermearen azken tasazioaren edo balioztapenaren zenbatekoaren gainean duen ehunekoaren arabera.

2019

	Guztira	Horietatik: higiezin bermea	Horietatik: gainerako berme errealak	Berme erreala duten maileguak. Eskura dagoen azken <i>loan to value</i> tasazioaren kopuruaren gaineko liburuetakoko zenbatekoa				
				% 40koa edo txikiagoa	% 40koa baino hand. eta % 60koa edo txik.	% 60koa baino hand. eta % 80koa edo txik.	% 80koa baino hand. eta % 100ekoa edo txik.	% 100ekoa baino handiagoa
Administrazio publikoak	769.879	17.010	-	3.629	8.246	-	-	5.136
Beste finantza-sozietate batzuk eta enpresaburu indibidualak (enpresa-jarduera finantzarioa)	23.334	5.384	162	2.449	1.673	672	490	263
Sozietate ez-finantzarioak eta enpresaburu indibidualak (enpresa-jarduera ez-finantzarioa)	2.399.051	814.086	12.959	353.500	219.626	142.557	29.747	81.613
- Eraikuntza eta higiezinaren sustapena (lurzoria barne)	44.312	37.113	-	1.532	6.212	10.547	1.687	17.135
- Obra zibileko eraikuntza	58.034	7.420	17	3.442	1.737	1.836	213	209
- Gainerako helburuak	2.296.705	769.553	12.942	348.526	211.677	130.174	27.847	64.269
Enpresa handiak	446.142	39.690	431	11.679	4.014	1.611	1.311	21.505
ETEak eta enpresaburu indibidualak	1.850.563	729.863	12.511	336.847	207.663	128.563	26.536	42.764
Gainerako etxeak	10.633.789	9.801.432	16.129	2.711.995	2.969.262	2.712.720	573.997	849.587
- Etxebizitzak	9.882.505	9.636.512	14.113	2.626.547	2.928.708	2.689.604	569.307	836.459
- Kontsumoa	427.104	32.562	839	22.647	5.522	2.562	1.004	1.667
- Beste helburu batzuk	324.180	132.358	1.177	62.801	35.032	20.554	3.686	11.461
GUZTIRA	13.826.053	10.637.912	29.250	3.071.573	3.198.807	2.855.949	604.234	936.599
PRO-MEMORIA								
Birfinantzamendu-eragiketak, birfinantzatuak eta berregituratuak	227.968	180.073	520	34.709	32.904	33.450	18.119	61.411

2018

	Guztira	Horietatik: higiezin bermea	Horietatik: gainerako berme errealak	Berme erreala duten maileguak. Eskura dagoen azken <i>loan to value</i> tasazioaren kopuruaren gaineko liburuetakoko zenbatekoa				
				% 40koa edo txikiagoa	% 40koa baino hand. eta % 60koa edo txik.	% 60koa baino hand. eta % 80koa edo txik.	% 80koa baino hand. eta % 100ekoa edo txik.	% 100ekoa baino handiagoa
Administrazio publikoak	199.449	30.472	-	1.335	14.706	1.352	-	13.079
Beste finantza-sozietate batzuk eta enpresaburu indibidualak (enpresa-jarduera finantzarioa)	21.834	2.361	-	1.127	1.234	-	-	-
Sozietate ez-finantzarioak eta enpresaburu indibidualak (enpresa-jarduera ez-finantzarioa)	2.396.718	894.476	10.841	408.932	234.405	133.236	32.777	95.967
- Eraikuntza eta higiezinaren sustapena (lurzoria barne)	61.678	53.687	-	2.449	14.529	6.819	8.164	21.726
- Obra zibileko eraikuntza	58.728	7.914	21	4.157	1.541	1.962	0	275
- Gainerako helburuak	2.276.312	832.875	10.820	402.326	218.335	124.455	24.613	73.966
Enpresa handiak	361.577	28.303	459	6.981	1.575	754	1.376	18.076
ETEak eta enpresaburu indibidualak	1.914.735	804.572	10.361	395.345	216.760	123.701	23.237	55.890
Gainerako etxeak	10.578.015	9.805.297	14.174	2.701.587	2.961.224	2.645.979	551.233	959.448
- Etxebizitzak	9.865.216	9.628.950	12.258	2.610.235	2.919.734	2.621.132	546.024	944.083
- Kontsumoa	404.934	35.975	654	25.323	5.921	2.314	692	2.379
- Beste helburu batzuk	307.865	140.372	1.262	66.029	35.569	22.533	4.517	12.986
GUZTIRA	13.196.016	10.732.606	25.015	3.112.981	3.211.569	2.780.567	584.010	1.068.494
PRO-MEMORIA								
Birfinantzamendu-eragiketak, birfinantzatuak eta berregituratuak	275.081	223.300	512	35.897	48.384	44.289	22.905	72.336

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Ondoren, 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n berme nagusiek estalita dituzten kreditu-arriskuen gehienezko zenbatekoaren xehetasuna emango dugu:

	2019							Guztira
	Higiezin bermea	Pignorazio-bermea	Beste berme erreal batzuk	Abal edo asegurdun berme pertsonala	Abalik gabeko berme pertsonala	Sailkatu gabea	Balioztape-nagatiko doikuntzak	
Bezeroen maileguak eta aurrerakinak								
Saldo erabilia	11.770.900	22.313	332.703	676.755	1.960.422	(550.861)	(253.150)	13.959.082
Bermearen balioa	25.849.241	31.257	1.408.777	676.755	83.348	-	-	28.049.378
	2018							
	Higiezin bermea	Pignorazio-bermea	Beste berme erreal batzuk	Abal edo asegurdun berme pertsonala	Abalik gabeko berme pertsonala	Sailkatu gabea	Balioztape-nagatiko doikuntzak	Guztira
Bezeroen maileguak eta aurrerakinak								
Saldo erabilia	11.373.919	19.457	350.601	673.872	1.825.511	(649.873)	(358.905)	13.234.582
Bermearen balioa	25.708.831	28.993	1.358.257	673.872	83.600	-	-	27.853.553

Hona hemen bezeroekiko eragiketak kobratzen direla bermatzeko jasotako bermeen balioa, 2019ko eta 2018ko abenduaren 31koa, berme errealak eta beste berme batzuk bereizita:

Jasotako bermeen balioa	2019	2018
Berme errealen balioa	27.258.018	27.067.088
<i>Horretan: zalantzazko arriskuak bermatzen ditu</i>	658.691	766.993
Beste berme batzuen balioa	791.360	786.465
<i>Horretan: zalantzazko arriskuak bermatzen ditu</i>	36.433	42.556
Jasotako bermeen balioa guztira	28.049.378	27.853.553

Jarraian, 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n emanda dauden finantza-bermeen balioari buruzko informazioa emango dugu:

	2019	2018
Emandako maileguen konpromisoak	962.402	990.296
<i>Horretatik: zalantzazkoen artean sailkatutako zenbatekoa</i>	6.323	5.010
Balantzeko pasiboan erregistratutako zenbatekoa (33. oharra)	-	-
Emandako finantza-bermeak	218.394	106.394
<i>Horretatik: zalantzazkoen artean sailkatutako zenbatekoa</i>	22.355	21.073
Balantzeko pasiboan erregistratutako zenbatekoa (33. oharra)	14.199	13.919
Emandako bestelako konpromisoak	324.629	314.238
<i>Horretatik: zalantzazkoen artean sailkatutako zenbatekoa</i>	10.663	10.595
Balantzeko pasiboan erregistratutako zenbatekoa	6.569	7.060

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Entitateak argibide hauek eman ditu, eraikuntza eta higiezinaren sustapena finantzatzeko, etxebizitzaren erosketak eta zorrak ordaintzeko eskuratutako aktiboak finantzatzeko eta merkatuetako finantzaketa-beharrak balioztatzen erabili beharreko gardentasunaz Espainiako Bankuak emandako gomendioei jarraituz eta Espainiako Bankuaren 2011ko azaroaren 30eko 5/2011 Zirkularrean ezarritako banakapen-ereduak aintzat hartuz:

a) Eraikuntzaren eta higiezinaren sustapenaren sektorearekiko esposizioa

Eraikuntzari eta higiezinaren sustapenari zuzendutako finantzaketa eta estaldura hauek dira, 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n:

	2019		
	Liburuetako zenbateko gordina	Berre erreal eraginkorren gehienezko zenbateko berreskuragarriaren gaineko esposizio gordinaren soberakina	Balio-narriadura metatua
Eraikuntzara eta higiezinaren sustapenera bideratutako finantzaketa (lurzorua barne) (Espainiako negozioak)	66.989	28.193	22.677
Horietatik: ez-betetedunak/zalantzazkoak	31.273	16.823	19.904
Pro-memoria:			
Aktibo kobraezinak	413.961		
Pro-memoria:	Zenbatekoa		
- Administrazio publikoei ez beste bezeroei emandako maileguak (Espainiako negozioetan)	13.056.174		
- Aktiboa guztira (negozio guztietan)	24.390.307		
- Balio-narriadura eta ez-zalantzazkoen artean sailkatutako esposizioetarako hornidurak (negozio guztietan)	65.258		
	2018		
	Liburuetako zenbateko gordina	Berre erreal eraginkorren gehienezko zenbateko berreskuragarriaren gaineko esposizio gordinaren soberakina	Balio-narriadura metatua
Eraikuntzara eta higiezinaren sustapenera bideratutako finantzaketa (lurzorua barne) (Espainiako negozioak)	106.199	50.413	44.522
Horietatik: ez-betetedunak/zalantzazkoak	70.946	35.496	43.074
Pro-memoria:			
Aktibo kobraezinak	361.586		
Pro-memoria:	Zenbatekoa		
- Administrazio publikoei ez beste bezeroei emandako maileguak (Espainiako negozioetan)	12.996.567		
- Aktiboa guztira (negozio guztietan)	22.286.991		
- Balio-narriadura eta ez-zalantzazkoen artean sailkatutako esposizioetarako hornidurak (negozio guztietan)	65.183		

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Jarraian, 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n eraikuntzarako, higiezinaren sustapenerako eta etxebizitza eskuratzeko erabilitako finantzaketaren xehakapena aurkeztuko dugu:

	Eraikuntzara eta higiezinaren sustapenera bideratutako finantzaketa. Liburuetako zenbateko gordina	
	2019	2018
Higiezinaren bermerik gabe	13.639	14.859
Higiezinaren bermearekin	53.350	91.340
Eraikinak eta bukatutako bestelako eraikuntzak	36.705	61.441
Etxebizitza	30.320	52.756
Gainerakoak	6.385	8.685
Eraikinak eta eraikitze-bidean dauden bestelako eraikuntzak	1.555	3.363
Etxebizitza	1.505	2.667
Gainerakoak	50	696
Lurzorua	15.090	26.536
Hiri-lurzoru finkatua	13.750	23.314
Gainerako lurzorua	1.340	3.222
Guztira	66.989	106.199

Etxebizitza eskuratzeko emandako kredituaren banakapena hauxe da, 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n:

	2019		2018	
	Liburuetako zenbateko gordina	Horietatik: zalantzaszkoak	Liburuetako zenbateko gordina	Horietatik: zalantzaszkoak
Etxebizitza eskuratzeko maileguak	9.630.766	183.423	9.608.398	203.302
Hipoteka-bermerik gabe	196.445	3.021	187.625	3.397
Hipoteka-bermearekin	9.434.321	180.402	9.420.773	199.905

Hauetara etxebizitza eskuratzeko familiei emandako hipoteka-bermedun kredituaren banakapenak, 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n eskura dagoen azken tasazioaren gainean arrisku osoak duen ehunekoaren arabera:

	Azken <i>loan to value</i> tasazioaren zenbatekoaren gaineko kontabilitate-balio gordina					
	2019					
	% 40koa edo txikiagoa	% 40koa baino hand. eta % 60koa edo txik.	% 60koa baino hand. eta % 80koa edo txik.	% 80koa baino hand. eta % 100ekoa edo txik.	% 100ekoa baino handiagoa	Guztira
Liburuetako zenbateko gordina	2.460.989	2.873.379	2.667.388	567.064	865.501	9.434.321
Horietatik: ez-betetzadunak/zalantzaszkoak	13.372	23.043	27.217	27.737	89.033	180.402

	Azken <i>loan to value</i> tasazioaren zenbatekoaren gaineko kontabilitate-balio gordina					
	2018					
	% 40koa edo txikiagoa	% 40koa baino hand. eta % 60koa edo txik.	% 60koa baino hand. eta % 80koa edo txik.	% 80koa baino hand. eta % 100ekoa edo txik.	% 100ekoa baino handiagoa	Guztira
Liburuetako zenbateko gordina	2.436.180	2.865.141	2.601.704	547.811	969.937	9.420.773
Horietatik: ez-betetzadunak/zalantzaszkoak	14.684	22.211	32.887	28.235	101.888	199.905

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Hona hemen zorrak ordaintzeko jasotako aktiboen xehetasuna, 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n:

	2019		2018	
	Liburuetako zenbateko gordina	Balio-narriadura metatua	Liburuetako zenbateko gordina	Balio-narriadura metatua
Eraikuntzako eta higiezinaren sustapeneko enpresetarako finantzaketetatik datozen aktibo higiezinak	329.610	223.041	362.982	225.242
Amaitutako eraikinak eta eraikuntzak	40.874	24.245	49.960	25.939
Etxebizitza	9.620	3.203	14.084	3.962
Gainerakoak	31.254	21.042	35.876	21.977
Eraikinak eta eraikitze-bidean dauden bestelako eraikuntzak	6.196	4.934	16.078	10.099
Etxebizitza	6.196	4.934	16.078	10.099
Gainerakoak	-	-	-	-
Lursailak	282.540	193.862	296.944	189.204
Hiri-lurzoru finkatua	143.419	106.173	140.503	95.247
Gainerako lurzorua	139.121	87.689	156.441	93.957
Familiei etxebizitza erosteko emandako hipoteka-finantzaketetatik datozen aktibo higiezinak	28.950	8.424	31.516	8.423
Zorrak ordaintzeko esleitutako edo jasotako gainerako aktibo higiezinak	35.326	9.846	28.663	7.405
Zorrak ordaintzeko esleitutako edo jasotako kapital-tresnak	-	-	-	-
Zorrak ordaintzeko esleitutako edo jasotako aktibo higiezinak dituzten erakundeen kapital-tresnak	113.217	70.375	93.883	64.840
Zorrak ordaintzeko esleitutako edo jasotako aktibo higiezinak dituzten erakundeentzako finantzaketa	87	1	34	1
Guztira	507.190	311.687	517.078	305.911

Segidan, 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n eraikuntzarako eta higiezinaren sustapenerako erabilitako finantzaketari lotutako bermeen balioa aurkeztuko dugu:

Jasotako bermeen balioa – Eraikuntza eta higiezinaren sustapena	2019	2018
Berme errealeen balioa	224.490	270.604
<i>Horretan: zalantzazko arriskuak bermatzen ditu</i>	87.612	141.402
Beste berme batzuen balioa	3.525	5.421
<i>Horretan: zalantzazko arriskuak bermatzen ditu</i>	486	533
Jasotako bermeen balioa guztira	228.015	276.025

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Eraikuntzara eta higiezinaren sustapenera bideratutako eragiketei emandako berme finantzarioen balioa, 2019ko eta 2018ko abenduaren 31koa, aurkeztuko dugu jarraian:

	2019	2018
Eraikuntzarako eta higiezinaren sustapenerako emandako finantza-bermeak	41.840	37.530
Balantzeko pasiboan erregistratutako zenbatekoa	2.200	3.213

8/2012 Legeak xedatutakoa betez, 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n Entitateak aktiboak kudeatzeko hainbat sozietatetan ditu eraikuntza eta higiezinaren sustapena finantzatzetik datozen aktibo higiezinak. Horien zehetasuna eta partaidetzaren ehunekoa urteko kontu hauen txostenaren I. eranskinean azaltzen da.

2019ko eta 2018ko abenduaren 31n, hurrenez hurren 511.236 eta 566.598 mila eurokoak dira sozietate horietako aktiboen esleipen-balioak. 2019ko abenduaren 31n, hurrenez hurren 511.236 eta 113.218 mila eurokoak dira sozietate horien finantzaketaren saldoa eta bazkideen kapitala edo ekarpenak (566.598 eta 93.883 mila eurokoak, hurrenez hurren, 2018ko abenduaren 31n). Saldo horiek, data horretan, 399.148 eta 70.375 mila euroko balio-zuzenketa dute, hurrenez hurren (429.220 eta 64.840 mila eurokoa, hurrenez hurren, 2018ko abenduaren 31n).

b) Birfinantzamendu-eragiketak

Entitateak onartuta dauka arriskuak berrantolatzeko politika. Horren arabera, arriskuak kudeatzeko tresna da eragiketak berrantolatzea, eta adiskidantzako berreskurapenera zuzenduta dago. Hala, birfinantzamendu-eragiketak eta berregituratutako edo berritutako eragiketak bereizten dira. Lehenengoetan, eragiketa berri bat ematen da aurretikoa ezerezteko; bigarrenetan, berriz, irekita dagoen eragiketa baten baldintza bat edo batzuk aldatzen dira.

Politika horretan, halaber, halako eragiketak berresteko ahalmenak ezarri dira, horiek ordaindu gabeko kuotak (berankorrak) izan ala ez. Ahalmen hori Arriskuen Gestioaren Departamentuak (eta bere sekzioek) izango du beti.

Zalantzaren ondoretarako, birfinantzamendu- edo berregituratze-eragiketa bakar bat ere ez da normaltzat hartuko. Hona hemen kalifikatzeko tipologia:

b.1) Zaintza bereziko arrisku normala

Zalantzazkoa eta kobraezina ez dena, baina ahuleziak dituena.

Operatiboki, gainerakoak baztertu ondoren esleituko da tipologia hori: birfinantzatzeko edo berregituratzeko eragiketa geroago zerrendatuko diren tipologiaen batean sailkatzen ez bada, «Zaintza bereziko arrisku normala» izenpean sailkatuko da.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

b.2) Zalantzakoa, berankortasunaren ondorioz

90 egunetik gorako ez-betetzeak dituzten birfinantzatutako edo berregituratutako eragiketak.

b.3) Zalantzakoa, berankortasuna ez den beste arrazoi batzuenengatik

Osorik itzuliko ote den arrazoizko zalantzak daudenean. Egoera horren aztarnak edo adierazleak aztertuko dira.

Kreditu-arriskuagatiko galera (nahitaezko zuzkidura) zenbatespen kolektibo bidez estaliko da, salbu eta «garrantzizkotzat» jotzen direnak (3 milioi eurokoak) edota faktore ez-automatikoengatik «Zalantzakoa, berankortasuna ez den beste arrazoi batzuenengatik» multzoan sailkatu direnak. Halakoetan, banaka aztertuz erabakiko da beharrezko zuzkidura.

Estimazio banakatua egiteko, ereditik lortutako zuzkidura-proposamena izango du arrisku-analistak esku artean, eta, azkenean, ereduaren proposamena eta eragiketaz duen ezagutza aintzat hartuta erabakiko du beharrezko zuzkidura.

Eragiketak birfinantzamendu-eragiketen, birfinantzatutako eragiketen eta berregituratutako eragiketen artean bereizteko irizpideak zehazten dituzten 2012ko irailaren 28ko 6/2012 Zirkularrak eta 2017ko azaroaren 27ko 4/2017 Zirkularrak egindako aldaketak betez, eta Entitateak horren harira zehaztutako politikei jarraikiz, birfinantzamendu-eragiketen, birfinantzatutako eragiketen eta berregituratutako eragiketen 2019ko eta 2018ko abenduaren 31ko xehetasunak azalduko ditugu jarraian.

2019ko ekitaldia

	GUZTIRA							Horietatik: ez-betetzendun/zalantzakoa						
	Berme errealik gabe		Berme errealarekin			Balio-narriadura metatua	Berme errealik gabe		Berme errealarekin			Balio-narriadura metatua		
	Eragiketa-kopurua	Liburutako zenbateko gordina	Eragiketa-kopurua	Liburutako zenbateko gordina	Kontuan har daitekeen berme errealaren gehienezko zenbatekoa		Eragiketa-kopurua	Liburutako zenbateko gordina	Kontuan har daitekeen berme errealaren gehienezko zenbatekoa					
					Higiezin bermea				Gainerako berme errealak	Higiezin bermea	Gainerako berme errealak			
Kreditu-erakundeak	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Administrazio publikoak	-	-	2	7.247	7.247	-	(3.344)	-	-	1	6.688	6.688	-	(3.344)
Beste finantza-sozietate batzuk eta enpresaburu indibidualak (enpresa-jarduera finantzarioa)	7	48	5	408	408	-	(33)	5	27	3	325	325	-	(31)
Finantzen alorrekoak ez diren sozietateak eta enpresaburu indibidualak (finantzen alorrekoa ez den enpresa-jarduera)	1.069	66.546	627	162.250	89.775	415	(97.975)	730	27.130	477	134.448	65.862	336	(89.171)
<i>Horietatik: eraikuntzara eta higiezinaren sustapenera bideratutako finantzaketak (lurzorua barne)</i>	4	767	53	25.563	21.221	-	(12.062)	4	767	40	15.309	13.930	-	(9.687)
Gainerako familiarak	719	7.695	1.256	117.119	98.244	5	(31.993)	451	4.861	932	91.443	75.398	-	(30.896)
GUZTIRA	1.795	74.289	1.890	287.024	195.674	420	(133.345)	1.186	32.018	1.413	232.904	148.273	336	(123.442)
INFORMAZIO GEHIGARRIA														
Saltzeko eutsitakoan artean sailkatu diren aktibo ez-korronte eta elementu-lalde besterengarri moduan sailkatutako finantzaketa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

2018ko ekitaldia

	GUZTIRA							Horietatik: ez-betetzadunak/zalantzak						
	Berme errealik gabe		Berme errealekin			Balio-narriadura metatua	Berme errealik gabe		Berme errealekin			Balio-narriadura metatua		
	Eragiketa-kopurua	Liburuetako zenbateko gordina	Eragiketa-kopurua	Liburuetako zenbateko gordina	Kontuan har daitekeen berme errealekin gehienezko zenbatekoa		Higiezin bermea	Gainerako berme errealak	Eragiketa-kopurua	Liburuetako zenbateko gordina	Kontuan har daitekeen berme errealekin gehienezko zenbatekoa		Higiezin bermea	Gainerako berme errealak
Kreditu-erakundeak	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Administrazio publikoak	-	-	10	11.221	7.184	-	(1.909)	-	-	1	6.916	5.007	-	(1.909)
Beste finantza-sozietate batzuk eta enpresaburu indibidualak (enpresa-jarduera finantzarioa)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Finantzen alorrekoak ez diren sozietateak eta enpresaburu indibidualak (finantzen alorrekoa ez den enpresa-jarduera)	1.175	73.148	763	215.598	83.143	164	(135.796)	961	31.006	584	186.930	58.398	60	(127.463)
<i>Horietatik: eraikuntzara eta higiezinaren sustapenera bideratutako finantzaketa (lurzorua barne)</i>	7	659	79	51.855	21.094	-	(29.387)	6	656	67	48.237	18.502	-	(28.362)
Gainerako familiak	915	9.461	1.497	143.530	103.834	10	(40.172)	600	6.137	1.101	109.888	73.248	2	(38.780)
GUZTIRA	2.090	82.609	2.270	370.349	194.161	174	(177.877)	1.561	37.143	1.686	303.734	136.653	62	(168.152)
INFORMAZIO GEHIGARRIA														
Saltzeko eutsitakoan artean sailkatu diren aktibo ez-korrente eta elementu-talde besterengarri moduan sailkatutako finantzaketa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Jarraian, birfinantzatu edo berregituratu ostean zalantzakoen artean sailkatutako eragiketen zenbateko gordin osoa (2019ko eta 2018ko abenduaren 31n) dago xehatuta:

	2019		
	Zenbateko gordina		
	Ondasun higiezin erabateko hipoteka-bermea	Gainerako berme errealak	Berme errealik gabe
Administrazio publikoak	-	-	-
Gainerako pertsona juridikoak eta enpresaburu indibidualak	5.604	-	3.080
<i>Horretan: eraikuntzari eta higiezinaren sustapenari zuzendutako finantzaketa</i>	117	-	-
Gainerako pertsona fisikoak	10.286	-	369
	2018		
	Zenbateko gordina		
	Ondasun higiezin erabateko hipoteka-bermea	Gainerako berme errealak	Berme errealik gabe
Administrazio publikoak	-	-	-
Gainerako pertsona juridikoak eta enpresaburu indibidualak	7.636	-	6.323
<i>Horretan: eraikuntzari eta higiezinaren sustapenari zuzendutako finantzaketa</i>	3.656	-	-
Gainerako pertsona fisikoak	8.046	-	459

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Hona hemen birfinantzamendu- eta berregituratze-eragiketak kobratzen direla bermatzeko jasotako bermeen balioa, 2019ko eta 2018ko abenduaren 31koa, berme errealak eta beste berme batzuk bereizita:

Jasotako bermeen balioa – Birfinantzamenduak	2019	2018
Berme errealen balioa	518.027	601.215
<i>Horretan: zalantza-arriskuak bermatzen ditu</i>	377.170	464.496
Beste berme batzuen balioa	44.309	52.376
<i>Horretan: zalantza-arriskuak bermatzen ditu</i>	20.481	25.237
Jasotako bermeen balioa guztira	562.336	653.591

Hona hemen 2019ko eta 2018ko ekitaldietako birfinantzamenduen eta berregituratzeen saldoaren mugimendua, lotutako hornidurak kenduta:

	2019	2018
Irekierako saldoa	275.081	304.602
(+)/(-) Epealdiko birfinantzamenduen eta berregituratzeen sarrerak/irteerak	(32.844)	2.974
<i>Pro-memoria: epealdiko galdu-irabazien kontuan erregistratutako eragina</i>	(29.665)	(8.913)
(-) Zorren amortizazioak	(25.306)	(32.825)
(-) Esleipenak	(2.036)	(4.749)
(-) Balantzeko baja (kobrazinetan birsailkatzea)	(3)	(3)
(+)/(-) Bestelako aldakuntzak	13.076	5.082
Ekitaldi-amaierako saldoa	227.968	275.081

16. Likidezia-arriskua

Likidezia-arriskuak bi definizio ditu:

- Fondoan likidezia-arriskua: Entitatea gai ez izatea egungo eta etorkizuneko aurreikusitako eta ezusteko kutzako fluxuei eta ordainketa-obligazioen ondoriozko berme-ekarpenei eraginkortasunez erantzuteko, eguneroko jardunari edo finantza-egoerari kalterik eragin gabe.
- Merkatuko likidezia-arriskua: merkatuan sakontasunik ez izatearen edo distortsioak egotearen ondorioz finantza-erakundeek posizio bat merkatuko prezioetan konpentsatu edo desegiteko gaitasunik ez izateari egiten dio erreferentzia.

Entitateak helburu estrategikotzat jo izan du, beti, likidezia; ondorioz, sistematikoki kudeatu eta kontrolatu izan du, azken 2 hamarkadetan. Testuinguru horretan, Likidezia-arriskuaren inguruko politika eta prozeduren eskuliburua du LABORAL Kutxak, Kontseilu Errektoreak onartuta. Eskuliburu horrek, Basileako Banku Ikuskaritzako Batzordearen «Likidezia-arriskua egoki kudeatzeko eta gainbegiratzeko printzipioak» (2008ko iraileko dokumentua) betetzeaz gain, hainbat likidezia-helburu ez ezik, alerta-mailak eta jarduketa-protokoloak jasotzen dituen kontingentzia-plana ere finkatzen du. Egoera horretan, aipatzekoa da, halaber, Entitateak Arriskuarekiko Grinaren Esparrua sortu zuela 2015ean. Baimentze- eta hobetze-prozesu sistematikoa ezartzen zaio, eta, bertan, likidezia-arriskuaren funtsezko adierazle batzuetarako grinaren eta tolerantziaren atalaseak jaso dira. Bestalde, Recovery Plana ere egin zuen, likidezia-krisietarako alerta-mailak eta jarduketa-protokoloak eguneratzeko.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Prozeduretan ezarritako eginkizunetan sakonduz, likideziaren kudeaketak kontrol-sistema bat du euskarri. Horren bidez, batetik, funtsezko zenbait adierazletarako mugak eta aurreko adierazleentarako edo aparteko beste batzuetarako epe ertainerako hileko likidezia-helburuak ezartzen dira eta, bestetik, muga eta helburu horiek zenbateraino bete diren sistematikoki kontrolatzen da. Muga eta helburu horiek finantzaketa-plan baten bidez kontrolatzen dira. Hilean behin eguneratzen da eta inbertitzeko moduko baliabideen, kreditu-inbertsioaren eta handizkako finantzaketaren bilakaerari buruzko aurreikuspenak jasotzen ditu —aurreikuspenok mugen eta helburuen xede diren adierazleen bilakaera zehazten dute—. Horrela, Aktiboen eta Pasiboen Batzordeak (APBk) aukera du epe ertainean adierazle horiei eta likideziari aurreikusten zaien bilakaerari buruzko informazioa eguneratuta izateko etengabe. Horri esker, agregatuen bilakaeran likidezian eragiten duten desorekak zuzentzeko ekintzak bidera ditzake APBk, behar adinako aurrerapenez. Likidezia-helburuen artean, aktibo likido erabilgarriak eta hainbat likidezia-ratio daude, LCR ratioa barne hartuta. 2019ko ekitaldia ixtean, Entitateak maila oso altua du bertan; izan ere, aise bete du arautzaileak 2018ko urtarrilaren 1erako ezarritako muga.

Zehazki, 2019ko itxieran, Entitateak honako hauek ditu:

- % 527ko LCR ratioa.
- Haircutak aplikatu ostean, 5.537 milioi euroko aktibo likido deskontagarriak (eta erabilgarriak) Europako Banku Zentralean (EBZn), ezusteko kontingentziei aurre egiteko. Zenbateko horretatik, 786 milioi euro EBZren polizan daude eskuragarri, eta 4.751 milioi euro EBZko aktibo aukeragarriak dira, pignorazioaren bidez eskuratzeko modukoak. Entitateak likidezia-maila garbi positiboari eutsi dio urtean zehar. Beste alde batetik, 2017ko martxoan Entitateak 300 milioi euro eskuratu ditu EBZren TLTRO II epe luzerako finantzaketa-eragiketen esparruan. Eragiketa horiek, ordea, ez dute likidezia-handitzerik ekarri, kolaterala pignoratuz eskuratu baitziren.
- Horrez gain, Entitateak 680 milioi euro ditu gutxi gorabehera EBZn aktibo likidoetan, haircutik gabe. Aktibo horiek ez dira deskontagarriak, baina erraz bihur daitezke likidezia.
- 1.624,9 milioi euroko saldoa, Espainiako Bankuko kontu korrontean; horietatik 187,9 milioi euro kutxa-koefizienteari dagozkio.
- % 68ko Loan to Deposits ratioa.
- Entitateak zuhertasun-politika erabili duen handizkakoen finantzaketa:
  - 1.425 milioi euroko zenbatekoa bildu du, balantze osoaren % 6koa. Kopuru horretan sartuta daude merkaturako zedulak eta EBZtik jasotako dirua eta ez daude sartuta autozorrorako zedulak, titulizazioak eta KOI finantzaketa, horien muga-eguneko fluxuak lotuta baitaude finantzatzen dituzten aktiboei dagozkiekin.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

- Finantzaketa-iturrietan dibertsifikazioa erabili du. Horrela, Caja Laboralak honako hauek ditu, ekitaldiaren itxieran: 1.125 milioi euroren hipoteka-zedulen jaulkipenak (autozorroa kanpo utzita) eta EBZtik hartutako dirua (TLTRO II), 300 milioi euro alegia (32. oharra). Bestalde, Entitateak 110 milioi euroko finantzaketa du merkatuan, hipoteka-partaidetzak titulizatzearen bidez (Entitateak berak eskuratutako bitartekak deskontatuta), bai eta KOIk bitartekotutako 6 milioi euroko finantzaketa ere. Dena den, lehen esan dugunez, ez KOI finantzaketak ez titulizazioek ez dute muga-egunear birfinantzatzeko premiarik.
- Muga-egunetan dibertsifikazioa erabili du. Horrela, hipoteka-zedulak 2020az geroakoak dira, dibertsifikatuak gainera, eta EBZtik jasotakoa 2021eko martxoan mugaeguneratzea dago aurreikusita.

Entitatearen finantzaketa-egitura honela dago banatuta:

Finantzaketa-egitura	2019	
	Miloi eurokotan	%
Bezereen gordailuak	18.662	76,51
Hipoteka-zedulak (1)	1.125	4,61
EBZtik jasoak	300	1,23
Titulizazioak (1)	110	0,45
KOI + EIB finantzaketa	6	0,03
Aktiboa guztira	24.390	

(1) Autozorroa ez da sartzen.

Handizkako finantzaketa 2020. urtetik aurrera mugaeguneratuko da, banakapen honen arabera:

Handizkako jaulkipenen muga-egunak	Miloi eurokotan			
	2020	2021	2022	>2022
Bonuak eta hipoteka-zedulak	500	625	-	-
Lurralde-zedulak	-	-	-	-
Senior zorra	-	-	-	-
Estatuak abala emandako jaulkipenak	-	-	-	-
Mendekoak, lehentasunezkoak eta bihurtgarriak	-	-	-	-
Hirugarrenei saldutako titulizazioak	16	15	14	65
EBZtik jasoak	-	300	-	-
KOI + EIB finantzaketa	2	1	1	2
	518	941	15	67

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Epe ertainerako likidezia-beharrak behar bezala estalita daude, finantzaketa-gaitasunen bidez. Horrela, bada, *haircut* aplikatu ostean eskuragarri dauden aktibo likido garbiak eta Entitatearen jaulkipen-gaitasuna aurkeztuko ditugu ondorengo tauletan:

	Milioi eurokotan	
	2019-12-31	
	Erabilia	Erabilgarria
Aktibo likido garbiak (2)	300	6.217

(2) Espainiako Bankuaren likideziaren egoera-orrietarako irizpideak (errenta aldarorra kanpo utzita).

Jaulkipen-gaitasuna	Milioi eurokotan
Hipoteka-zedulak jaulkitzeko gaitasuna	4.836
Lurralde-zedulak jaulkitzeko gaitasuna	136
Estatuak abala emandako jaulkipenetatik erabilgarri dagoena	-
	4.972

Bestalde, taula honetan Entitatearen aktiboen eta pasiboen azterketa jaso da (milioi eurokotan), Espainiako Bankuak igorritako egoera-orrien likidezari buruzko irizpideei jarraikiz, hondar-epemuga kontuan hartuta —kanpo utzi dira mugaeguneratutako saldoak, zalantzako kreditu-inbertsioa, esleituak eta kobraezinak—:

2019

AKTIBOEN ETA PASIBOEN BANAKETA MUGA-EGUNEKO TARTEEN ARABERA

	Milioi eurokotan							
	Saldoa guztira	Agerikoak	Hilabetera artekoak	1 eta 3 hilabete artekoak	3 eta 6 hilabete artekoak	6 hilabete eta urtebete artekoak	1 eta 5 urte artekoak	5 urtetik gorakoak
Sarrerak GUZTIRA	23.487	1.448	264	392	697	725	7.014	12.947
Itteerak GUZTIRA	(21.873)	(18.056)	(1.734)	(193)	(636)	(220)	(1.018)	(16)
Garbia	1.614	(16.608)	(1.470)	199	61	505	5.996	12.931

2018

AKTIBOEN ETA PASIBOEN BANAKETA MUGA-EGUNEKO TARTEEN ARABERA

	Milioi eurokotan							
	Saldoa guztira	Agerikoak	Hilabetera artekoak	1 eta 3 hilabete artekoak	3 eta 6 hilabete artekoak	6 hilabete eta urtebete artekoak	1 eta 5 urte artekoak	5 urtetik gorakoak
Sarrerak GUZTIRA	18.886	90	509	455	635	1.391	5.083	10.723
Itteerak GUZTIRA	(19.826)	(15.287)	(1.086)	(385)	(426)	(1.009)	(1.573)	(60)
Garbia	(940)	(15.197)	(577)	70	209	382	3.510	10.663

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

17. Interes-tasaren arriskua

Interes-tasetan kontrako mugimendu bat izatearen ondorioz erakundearen emaitza-kontuan eta ondare-balioan sor daitezkeen galerei dagokie interes-tasaren arriskua.

Kontseilu Errektoreak Aktiboen eta Pasiboen Batzordearen (APBren) eskutan du utzita arrisku hori kontrolatu eta kudeatzeko zeregina, eta Kontseilu Errektoreak finkatutako eta urtean behin berrikusitako mugen barruan jarduten du. Merkatuko eta kontrako egoera bateko interes-tasen artean gehienez onar daitezkeen galeraren arabera ezartzen dira mugok.

APBk sistematikoki aztertzen du interes-tasaren arriskuaren eragina, eta, kudeaketa aktiboaren bidez, merkatuko interes-tasen bilakaera kaskarrek epe ertainera galdu-irabazien kontuan izan dezaketen eragin negatiboari aurrea hartzen saiatzen da. Erabaki bat edo beste bat hartzeko, APB simulazioetan oinarritzen da. Simulazioek balantzeko eta balantzetik kanpoko egiturazko posizioak azertu eta interes-tasa ezberdinen aurrean Entitateak epe luzera izango dituen emaitzak neurtzen dituzte.

Interes-tasekiko sentikorrek diren partiden gap estatikoa bildu dugu ondoko taulan. Entitateak interes-tasen gorabeheren aurrean duen arriskuarekiko lehen hurbilpena da. Halere, gaparen berezko supostuen mugak kontuan hartuta, ez da egokia Caja Laboralak arrisku hori neurtzeko erabili izan duen teknika, aurreko paragrafoan azaldu dena.

	Milioi eurokotan								
	Balantzeko saldoa 19-12-31n	Hilabetera artekoak	1 eta 3 hilabete artekoak	3 hilabete eta urtebete artekoak	1 eta 2 urte artekoak	2 eta 3 urte artekoak	3 eta 4 urte artekoak	4 eta 5 urte bitartekoak	5 urtetik gorakoak
Aktibo sentiberak	24.009	4.884	2.920	7.375	1.581	676	1.070	1.916	3.587
Diru-merkatua	1.857	1.857	-	-	-	-	-	-	-
Kreditu-merkatua	14.264	2.597	2.905	5.757	454	362	285	221	1.684
Balore-merkatua	7.888	430	15	1.619	1.127	314	785	1.694	1.904
Pasibo sentiberak	21.862	7.708	2.027	4.190	454	13	14	28	7.427
Handizkako merkatua	2.099	670	528	505	399	(4)	-	-	-
Gainerako hartzekodunak	19.763	7.038	1.499	3.685	55	16	14	28	7.427
GAP arrunta		(2.824)	893	3.186	1.127	663	1.056	1.887	(3.840)
Pasibo Osoarekiko %-a		(% 12)	% 4	% 13	% 5	% 3	% 4	% 8	(% 16)
GAP metatua		(2.824)	(1.932)	1.254	2.381	3.043	4.099	5.986	2.146
Pasibo Osoarekiko %-a		(% 12)	(% 8)	% 5	% 10	% 13	% 17	% 25	% 9

	Milioi eurokotan								
	Balantzeko saldoa 18-12-31n	Hilabetera artekoak	1 eta 3 hilabete artekoak	3 hilabete eta urtebete artekoak	1 eta 2 urte artekoak	2 eta 3 urte artekoak	3 eta 4 urte artekoak	4 eta 5 urte bitartekoak	5 urtetik gorakoak
Aktibo sentiberak	21.303	4.844	3.486	8.602	619	1.057	291	364	2.040
Diru-merkatua	1.681	1.681	-	-	-	-	-	-	-
Kreditu-merkatua	14.123	2.694	3.044	5.874	403	304	252	225	1.327
Balore-merkatua	5.499	469	442	2.728	216	753	39	139	713
Pasibo sentiberak	19.930	6.442	1.901	4.284	96	422	22	6.763	-
Handizkako merkatua	1.764	227	526	608	4	399	-	-	-
Gainerako hartzekodunak	18.166	6.215	1.375	3.676	92	23	22	6.763	-
GAP arrunta		(1.598)	1.585	4.318	523	635	269	(6.399)	2.040
Pasibo Osoarekiko %-a		(% 8)	% 7	% 20	% 2	% 3	% 1	(% 30)	% 10
GAP metatua		(1.598)	(13)	4.305	4.828	5.463	5.732	(667)	1.373
Pasibo Osoarekiko %-a		(% 8)	(% 0)	% 20	% 23	% 26	% 27	(% 3)	% 6

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Kontratuan interes-tasa bat ezarrita duten partidak interes-tasekiko sentikorrek dira, eta, beraz, gapean jasotzen dira. Gainerakoak kanpoan geratzen dira; hau da, balioztapenagatiko doikuntzak, kreditu sailkaezina, kutxa, ibilgetua (esleituak barne), deribatuak, hainbat kontu eta periodifikatze-kontuak, Gizarte Ekintzako Fondoak, fondo bereziak, kapitala eta erreserbak, eta ekitaldiko emaitzak.

Gap horretan, sentikortzat jotako partidak dagokien denbora-tarteetan banatzen dira, ondoren adierazi ditugun irizpideei jarraikiz. Interes-tasa aldakorreko produktuak interes-tasa berrikusten (balioa handitzen) zaien denbora-tartean kokatzen dira. Bestalde, interes-tasa finkoko partidak hondar-epemugaren arabera banatzen dira. Ageriko produktueterako, saldoen aldakortasun-estimazioak kontuan hartuta, haien portaerari buruzko hipotesiak eman ditu Entitateak. Epemuga espliziturik gabeko kontu-mota bakoitzerako —ordainketarik gabeko kontuak, administratuak eta erreferentziatuak— analisi estatistikoak egin dira, kontu horien interes-tasaren eta merkatuaren interes-tasaren bilakaera aintzat hartuta.

Entitateak gainbegiralearentzat egiten dituen inpaktu-azterketen arabera, interes-tasek oinarrizko 200 puntu behera eginez gero, marjina gordina % 2,21 inguru txikituko litzateke, lehen urtean. Gainbegiraleak azterketa horiek egiteko ezarritako irizpideak hauek dira: hasierako saldoei eta balantzearen egiturari eustea, interes-tasak merkatu-igurikimenean arabera garatzea, ordainketarik gabeko eta administratutako kontu korronteetarako 5 urteko iraupena finkatzea eta merkatuko interes-tasetarako $-\% 1$ eta $\% 0$ bitarteko zorua ezartzea, hurrenez hurren agerikoen eta 20 urtekoen artean dauden epeetarako.

Balio ekonomikoaren gaineko inpaktuari dagokionez, interes-tasetako oinarrizko 200 puntuko beherakadak 82,5 milioi euroko hazkundera eragingo luke Entitatearen balio ekonomikoan, hau da, baliabide propioen $\% 4,88$ ingurukoa. Halaber, magnitude bera handituz gero, 74,3 milioi euroko hazkundera eragingo luke Entitatearen balio ekonomikoan, hau da, baliabide propioen $\% 4,40$ koa. Ondare-balioa kalkulatzeko, interes-tasaren gaparen atalean aipatutako irizpide berberak erabili dira. Testuinguru horretan, interes-tasaren arriskua erregulatzeko arau teknikoen proiektu berriak aurkeztuko dizkio EBAk Europako Batzordeari, 2020ko ekainean beranduen jota.

18. Merkatuko beste arrisku batzuk

2018ko azken hiruhilekoan munduko burtsek behera egin zuten, urteak negatiboan itxi zuen ekitaldia. Beraz, 2019. urtea aurreikuspen ilunekin hasi zen merkatuentzat. Dena den, aurreikuspen horiek hobera egin zuten laster, AEBko Erreserba Federalaren erabateko diskurtso-aldaketaren ondorioz. Hori dela eta, azkenean, 2019. urtea bikaina izan zen aktibo arriskutsuentzat, eta azpiko kategoria guztiek (eurotako likideziak izan ezik) errentagarritasun handiak izan zituzten, 2018an ez bezala; izan ere, urte hartan, inbertitzaileek ez zuten babeslekurik izan.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Paradoxikoki, aldagai makroekonomikoen bilakaerari erreparatzen badiogu, 2019ko ekitaldiaren amaieran BPGd-aren dezelerazio nabarmena ikusi dugu maila globalean: % 3ko hazkundera eta 6 hamarreneko beherakada aurreko urtearen aldean. Aurreko ekitaldian ez bezala, dezelerazioa orokorra izan zen eremu geografiko nagusietan, nahiz eta hazkunde-aldeek euren horretan jarraitzen zuten. Hala, eremu ekonomiko handietan, AEBko ekonomiaren hazkundera % 0,6 murriztu zen, % 2,3ra. Garatzeko bidean dauden herrialdeek, berriz, herrialde garatuak baino hazkunde handiagoa izan dute berriro ere (% 3,9koa, alegia, aurreko ekitaldian baino 6 hamarren txikiagoa). Alde negatiboan, berriro nabarmendu da eurogunea; hain zuzen, % 1,2ko hazkundera izan du, eta 7 hamarreneko dezelerazioa, 2018. urtearen aldean.

Faktore geopolitikoek aurreikusitakoa baino dezelerazio handiagoa eragin dute. Haien artean, aipatzekoa da AEBren eta Txinaren arteko gerra komertziala, administrazio amerikarrak eragindakoa, eta, neurri txikiagoan, Brexita. Faktore horiek urte osoan izan dute eragina, eta ziurgabetasuna sortu dute; ondorioz, inbertsio-proiektu ugari gelditu egin dira, eta munduko merkataritzak behera egin du. Zorionez, ekitaldiaren amaieran, adiskidetasunezko akordio ez-disruptiboak lortu ziren bi gatazka horietan; alabaina, ziurgabetasunak eragin negatiboa izan zuen jardueran ordurako, batez ere manufaktura-sektorean.

Egoera horren ondorioak arintzeko, erabakigarria izan da, beste behin ere, banku zentralen zeregina, bereziki FEDena. Erreserba Federalak diru-politika normalizatzeko prozesuan murgilduta itxi zuen 2018ko ekitaldia. Haren iritziz, hazkundeak handiak (% 3 ingurukoak) zirenez eta langabezia-tasak minimo historikoetatik hurbil zeudenez, ez zen beharrezkoa ezohiko diru-politikako neurriei (bere garaian krisiaren ondorioak arintzeko hartutakoei) eustea, eta, beraz, ezinbestekoa zen bere politika normalizatzeko prozesu bati ekitea, tasak igoz eta balantzea murriztuz. Prozesu horretan jardun zuen 2018 osoan zehar: 4 aldiz igo zituen tasak, eta ez zuen QE programetan erositako eta mugaeguneratutako aktiboen zenbatekoa berrinbertitu. Baina 2018ko azken hiruhilekoan burtsek behera egin zuten; orduan, FEDek berriro pentsatu behar izan zuen bere estrategia. 2019. urtearen hasieran iragarri zuen tasak ez zituela gehiago igoko (teorian gehiago igotzeko asmoa bazuen ere), 4. hiruhilekotik aurrera mugaeguneratutako aktiboak berrinbertitzen hasiko zela berriro eta, beraz, balantzearen murrizketa mugatuko zuela. Baina, horrez gain, urtearen bigarren erdialdean 3 aldiz jaitsi zuen bere interbentzio-tasa, eta, banku arteko merkatuan zeuden tentsioak arintze aldera, epe laburreko aktiboak erosten hasi zen. Hortaz, balantzea handitu egin zuen berriro, 2018ko hasieratik metatutako beherakadaren erdia baino gehiago berreskuratu arte. Zalantzarik gabe, erabateko esku-hartzea izan da.

Bestalde, EBZk diru-pizgarrien olatu berriarekin egin zuen bat. Halaber, irailean iragarri zuen gordailu-eraztasunaren tasa $-\% 0,50$ era jaitsiko zuela ($-\% 0,40$ tik), eta azken hiruhilekoan berriro ekingo ziola erosketa-programari (QE), 2018ko abenduan amaitu ondoren. Denboraldi luze baterako eutsiko ziola jakinarazi zuen; hain zuzen, tasak igotzen hasi baino pixka bat lehenagora arte.

Gainera, Txinako eta Japoniako banku zentralek ere diru-erlaxazioan lagundu zuten, urtean zehar egindako hainbat esku-hartzeren bidez.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Egoera horretan, eta aurreikusitakoa baino dezelerazio ekonomiko handiagoa izan arren, aktibo arriskutsuen merkatuek portaera bikaina izan zuten, eta horrek agerian uzten du zenbateraino diren merkatuak banku zentralen jarduketaren mendeko. Banku zentral nagusiak (FEDek) bere diru-politika tenkatu zuen urtean (2018an), burtsek behera egin zuten (urte horretan, ekonomien hazkundea 2019koa baino handiagoa izan zen). Banku zentral horrek 2019an erlaxatu egin du bere diru-politika, eta burtsek gora egin dute (ekonomien hazkundea 2018koa baino txikiagoa izan zen).

Banku zentralek merkatuetan aktiboak erosiz eta interbentzio-tasak jaitsiz egin duten esku-hartzearen ondorioz, arriskurik gabeko aktiboen errentagarritasunak txikitzen ari dira. Egoera horretan, alternatibarik ez dagoenez, inbertitzaileak nahi baino arrisku handiagoak ari dira hartzen errentagarritasun-pixka bat eskaintzen duten aktiboetan, haien balorazioak arrazoizkoak diren ala ez alde batera utzita, uste baita banku zentralek merkatuak erreskatatuko dituztela, behar izanez gero.

Baldin eta hazkunde ekonomikoa badago (oso handia ez izan arren, enpresei irabaziak apur bat handitzeko aukera ematen badie), inflazioak maila estu batean mantentzen badira (hau da, ez badago ez inflaziorik, ez deflaziorik) eta, ondorioz, banku zentralek diru-politika oso moldakorrei eustea badaukate, arriskurik gabeko aktibo askok barne-tasa negatiboetan kotizatzen jarraitzen badute, hegakortasunek txiki samarrak izaten jarraitzen badute eta abar, bere horretan jarraituko du inbertitzaileek arrisku handiak hartzeko presioak (edo pizgarriak). Seguru asko, oso iraunkorrak ez diren jokabideak eragingo ditu egoerak.

Banku zentralen laguntza nagusi zen ingurune horretan, aktibo arriskutsuek portaera bikaina izan zuten ia kategoría guztietan. Halatan, errenta aldakorreko indize nagusiek igoera orokorrekin itxi zuten, batetik bestera aldeak egon arren. Portaera erlatiborik onena, berriz ere, AEBko indizeek izan zuten (S&P500 indizeak +% 28,88koa izan zuen; Nasdaq indizeak, berriz, +% 35,23koa). Europako indizeek ondo jardun zuten oro har (Eurostoxx50 indizea +% 24,78 igo zen), IBEX35 indizeak izan ezik, hazkunde txikiagoa izan baitzuen (+% 11,82koa). Garatzeko bidean dauden herrialdeak pixka bat atzeratuta geratu ziren (garatzeko bidean dauden herrialdeetako MSC1a +% 15,42 igo zen).

Errenta finko pribatuko diferentzietan orokortutako lagapen orokorrek (kreditu-kalitaterik txarreko ezkutukoetan are handiagoak izan dira) eta banku arteko tasen kurben beharakadek errentagarritasun handia ekarri dute ia kategoría guztietan. European, inbertsio-mailako korporazioen Iboxx indizeak +% 6,3ko errentagarritasunarekin itxi du ekitaldia, high yieldak +% 10,7koarekin eta bankuen mendekoen indizeak +% 10,3koarekin. Beste alde batetik, Credit Suisseren garatzeko bidean dauden herrialdeetako korporazioen indizeak +% 13,4 egin du gora, eta JP Morganen garatzeko bidean dauden herrialdeetako gobernuenak, +% 14,4. Azkenik, inbertsio-mailako korporazioen AEBko indizeak eta Barclaysen High Yield indizeak +% 14,5eko eta +% 14,3ko igoera izan dute, hurrenez hurren.

Zor publikoko merkatuetan ere irabaziak orokorrak izan ziren. Portaerarik onena izan dutenen artean aipatzekoak dira herrialde periferikoetako merkatuak. Haietan jaitsi dira gehien barne-errendimenduaren tasak, eta, horri esker, erreferentziako indizeek errentagarritasun handiekin amaitu dute urtea. Horren adibide dira Italiako eta Espainiako zor publikoaren Iboxx indizeak, +% 10,5eko eta +% 8,6ko igoerak izan baitituzte. Bestalde, AEBko zor publikoaren merkatuak ere errealizazioak izan ditu, eta urtearen amaieran +% 6,9ko igoera izan du (Barclaysen indizearen arabera).

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Egoera horretan, arrazoizko balioarekin eta ondarean zein galdu-irabazietan aldaketak dituztela kontabilizatu diren zorroetako tituluek merkatuaren bilakaerari lotutako portaera izan dute, balioztapenagatiko doikuntzen kontuetan ageri diren gainbalioen eta minusbalioen saldoan eta finantza-eragiketengatiko emaitzetan ikusi den bezala.

19. Eragiketa-arriskua

Prozesuetan, pertsonalean nahiz barruko sistemetan gertatutako desegokitasun edo akatsen nahiz kanpoko faktoreen ondorioz Entitateak izan ditzakeen galerei buruzkoa da eragiketa-arriskua.

LABORAL Kutxak metodo estandarra erabiliz informatzen du arautzailea, hain zuzen ere, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2013ko ekainaren 26ko 575/2013 Erregelamenduan deskribatutako metodologiaren arabera.

Ikuspegi kualitatiboari begira, departamentu guztien arrisku-mapak ditu Entitateak. Arrisku horiek urtero ebaluatzen dira, eta, ondoren, arriskurik larrienak arintzeko ekintza-planak taxutzen dira.

Gaur egun, Entitateak 56 koordinatzaileko eta 28 balidatzaileko sarea du, sistemak eskatzen dituen zereginak (autoebaluazioak eta ekintza-planak) gauzatu ahal izateko.

Ikuspegi kuantitatibotik, eragiketetan galdutakoen datu-basea du Entitateak 2002tik. Galera bakoitza Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2013ko ekainaren 26ko 575/2013 Erregelamenduak zehaztutako gertaera-mota eta negozio-linea bati dago esleitura.

LABORAL Kutxa CERO (Consortio Español de Riesgo Operacional – Eragiketa Arriskuaren Espainiako Partzuergoa) taldeko partaide da. Bertan, estatuko finantza-erakunde nagusiak daude ordezkaturak, eta eragiketa-arriskuaren alorreko informazioa eta esperientziak partekatzen dira.

20. Arriskuen kontzentrazioa

Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 575/2013 Erregelamenduaren eta kaudimen-errekerimenduen ganean ondoren egin diren aldaketen arabera, arrisku handietan — baliabide propioen % 10 gainditzen dutenak dira— pertsona edo talde batekin ezin da baliabide propioen % 25 baino gehiago arriskatu. Aparteko kasu batean, esposizioek muga hori gainditzen badute, Entitateak berehala jakinaraziko die esposizioaren balioa agintaritzaren eskudunei. Egoerak eskatzen badu, dagokion mugara itzultzeko denbora-epe mugatua aitor diezaiokete Entitateari agintariak. Entitatearen arriskuak onartzeko politikak kontuan hartzen ditu muga eta irizpide horiek, eta eskakizunei dagozkien aurkako alderdiaren ondoriozko arrisku-mugak eta soberakoak kontrolatzeko prozedurak ezarri dira.

2019ko eta 2018ko abenduaren 31n, MONDRAGON taldeko kooperatibekiko arriskua, esposizio handien ondoretarako arriskuen unitate ekonomikotzat hartzen dena, bakarrik jo daiteke «esposizio handizat», baliabide propioen % 10 gainditzen du eta.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Arriskuen kontzentrazioak eta horien kontabilitate-balioak hauek izan dira, 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n, arriskuari dagokion geografia-sektorea eta aurkako alderdien motak kontuan hartuta:

2019

	Guztira (liburuetako zenbatekoa) (a)	Espania	Europar Batasuneko gainerako herrialdeak	Amerika	Munduko gainerako lurraldeak
Banku zentralak eta kreditu-erakundeak	2.262.302	1.739.147	516.220	6.376	559
Administrazio publikoak	7.878.412	7.301.564	576.848	-	-
– Administrazio zentrala	7.364.282	6.787.434	576.848	-	-
– Beste administrazio publiko batzuk	514.130	514.130	-	-	-
Beste sozietate finantzario batzuk eta enpresaburu indibidualak	324.370	275.901	20.998	5.777	21.694
Sozietate ez-finantzarioak eta enpresaburu indibidualak	2.740.081	2.722.089	15.361	1.348	1.283
– Eraikuntza eta higiezinaren sustapena	79.543	79.543	-	-	-
– Obra zibileko eraikuntza	126.660	126.657	3	-	-
– Gainerako helburuak	2.533.878	2.515.889	15.358	1.348	1.283
Enpresa handiak	561.636	552.910	8.216	177	333
ETEak eta enpresaburu indibidualak	1.972.242	1.962.979	7.142	1.171	950
Gainerako etxeak	10.642.882	10.625.929	12.693	2.649	1.611
– Etxebizitzak	9.882.505	9.866.237	12.280	2.416	1.572
– Kontsumoa	427.104	426.736	246	84	38
– Beste helburu batzuk	333.273	332.956	167	149	1
GUZTIRA	23.848.047	22.664.630	1.142.120	16.150	25.147

2018

	Guztira (liburuetako zenbatekoa) (a)	Espania	Europar Batasuneko gainerako herrialdeak	Amerika	Munduko gainerako lurraldeak
Banku zentralak eta kreditu-erakundeak	1.935.444	1.535.702	391.062	7.953	727
Administrazio publikoak	6.172.191	5.699.293	472.898	-	-
– Administrazio zentrala	5.788.533	5.315.635	472.898	-	-
– Beste administrazio publiko batzuk	383.658	383.658	-	-	-
Beste sozietate finantzario batzuk eta enpresaburu indibidualak	237.464	177.399	21.653	15.948	22.464
Sozietate ez-finantzarioak eta enpresaburu indibidualak	2.735.672	2.696.901	36.000	1.268	1.503
– Eraikuntza eta higiezinaren sustapena	95.992	95.992	-	-	-
– Obra zibileko eraikuntza	119.328	119.322	6	-	-
– Gainerako helburuak	2.520.352	2.481.587	35.994	1.268	1.503
Enpresa handiak	491.328	460.578	30.165	-	585
ETEak eta enpresaburu indibidualak	2.029.024	2.021.009	5.829	1.268	918
Gainerako etxeak	10.587.162	10.566.326	15.902	2.988	1.946
– Etxebizitzak	9.865.217	9.845.352	15.178	2.752	1.935
– Kontsumoa	404.934	404.654	235	34	11
– Beste helburu batzuk	317.011	316.320	489	202	-
GUZTIRA	21.667.933	20.675.621	937.515	28.157	26.640

- (a) Esposizioen definizioak bere baitan hartzen ditu maileguak eta aurrerakinak; zorra adierazten duten baloreak; ondare-tresnak; deribatuak (negoziatzeko eutsitakoak eta estaldurakoak); mendekoetan, baterako negozioetan eta elkartuetan egindako inbertsioak; eta emandako bermeak, balantzean edozein partidatan sartuta daudela ere.

Mailegu-hartzaileen, balore-jaukitzeen eta deribatuen eta emandako bermeen kontrako alderdiak zer herrialdetan edo autonomia-erkidegotan dauden kontuan hartuta banatuko da jarduera eremu geografikoetan.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

2019

Espainiako jarduera	AUTONOMIA-ERKIDEGOAK				
	Guztira (liburuetako zenbatekoa) (a)	EAE	Nafarroa	Madril	Gainerakoak
Banku zentralak eta kreditu-erakundeak	1.739.147	2.783	-	1.657.028	79.336
Administrazio publikoak	7.301.564	219.314	4.044	266.602	6.811.604
– Administrazio zentrala	6.787.434	-	-	-	6.787.434
– Beste administrazio publiko batzuk	514.130	219.314	4.044	266.602	24.170
Beste sozietate finantzario batzuk eta enpresaburu indibidualak	275.901	208.790	1.326	60.399	5.386
Sozietate ez-finantzarioak eta enpresaburu indibidualak	2.722.089	1.700.714	271.595	186.986	562.794
– Eraikuntza eta higiezinaren sustapena	79.543	60.157	2.658	121	16.607
– Obra zibileko eraikuntza	126.657	80.825	7.476	27.133	11.223
– Gainerako helburuak	2.515.889	1.559.732	261.461	159.732	534.964
Enpresa handiak	552.910	388.471	51.475	47.499	65.465
ETEak eta enpresaburu indibidualak	1.962.979	1.171.261	209.986	112.233	469.499
Gainerako etxeak	10.625.929	6.228.628	1.234.198	439.694	2.723.409
– Etxebizitzak	9.866.237	5.706.372	1.150.251	424.079	2.585.535
– Kontsumoa	426.736	265.282	50.992	11.626	98.836
– Beste helburu batzuk	332.956	256.974	32.955	3.989	39.038
GUZTIRA	22.664.630	8.360.229	1.511.163	2.610.709	10.182.529

2018

Espainiako jarduera	AUTONOMIA-ERKIDEGOAK				
	Guztira (liburuetako zenbatekoa) (a)	EAE	Nafarroa	Madril	Gainerakoak
Banku zentralak eta kreditu-erakundeak	1.535.702	1.427	-	1.482.474	51.801
Administrazio publikoak	5.699.293	181.935	4.753	183.476	5.329.129
– Administrazio zentrala	5.315.635	-	-	-	5.315.635
– Beste administrazio publiko batzuk	383.658	181.935	4.753	183.476	13.494
Beste sozietate finantzario batzuk eta enpresaburu indibidualak	177.399	138.282	618	31.156	7.343
Sozietate ez-finantzarioak eta enpresaburu indibidualak	2.696.901	1.685.336	250.385	193.499	567.681
– Eraikuntza eta higiezinaren sustapena	95.992	72.370	4.801	396	18.425
– Obra zibileko eraikuntza	119.322	69.768	6.524	34.463	8.567
– Gainerako helburuak	2.481.587	1.543.198	239.060	158.640	540.689
Enpresa handiak	460.578	333.664	23.568	44.632	58.714
ETEak eta enpresaburu indibidualak	2.021.009	1.209.534	215.492	114.008	481.975
Gainerako etxeak	10.566.326	6.112.025	1.236.735	497.461	2.720.105
– Etxebizitzak	9.845.352	5.735.152	1.156.318	367.091	2.586.791
– Kontsumoa	404.654	252.402	47.898	11.260	93.094
– Beste helburu batzuk	316.320	124.471	32.519	119.110	40.220
GUZTIRA	20.675.621	8.119.005	1.492.491	2.388.066	8.676.059

(a) Esposizioen definizioak bere baitan hartzen ditu maileguak eta aurrerakinak; zorra adierazten duten baloreak; ondare-tresnak; deribatuek (negoziatzeko eutsitakoak eta estaldurakoak); mendekoetan, baterako negozioetan eta elkartuetan egindako inbertsioak; eta emandako bermeak, balantzean edozein partidatan sartuta daudela ere.

Ondorengo oharretan, Entitatearen arrisku-kontzentrazioaren xehetasunak bildu dira, eragiketa-motaren, jarduera- eta geografia-eremuaren, dibisaren, arrisku-kalitatearen eta abarren arabera.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

21. Eskudirua, banku zentraletako eskudirutako saldoak eta ageriko beste gordailu batzuk

Hauxe da balantzeetako epigrafe horrek 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n duen banakapena:

	2019	2018
Eskudirua	77.325	67.318
Eskudirutako saldoak banku zentraletan	1.624.987	1.395.458
Ageriko beste gordailu batzuk	10.047	89.616
	<u>1.712.359</u>	<u>1.552.392</u>
Dibisaren arabera:		
Eurotan	1.703.783	1.540.324
Dolarretan	7.062	8.340
Franko suitzarretan	145	127
Libera esterlinatan	688	2.306
Yen japoniarretan	538	114
Beste batzuk	143	1.181
	<u>1.712.359</u>	<u>1.552.392</u>

Hurrenez hurren, $-\% 0,22$ koa eta $-\% 0,27$ koa izan da banku zentralako eta ageriko beste gordailu batzuetako eskudirutako saldoek 2019ko eta 2018ko ekitaldian lortu duten urteko batez besteko interes-tasa.

Europako Banku Zentralaren 1745/2003 zenbakiko Erregelamenduaren (EErenaren) arabera, Europar Batasuneko estatu kideetako kreditu-erakundeek araudi horretan zehaztutako pasibo konputagarrien $\% 1$ eko gutxieneko erreserba-koefizientea izan behar dute, hurrenez hurren, 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n (6.2 oharra). 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n, gutxieneko erreserben koefizientea bete behar du Espainiako Bankuko kontu korrontean eutsitako saldoaren zati batek. LABORAL Kutxak betetzen ditu indarrean dagoen araudiak koefiziente horretarako agintzen dituen gutxienekoak.

22. Negoziatzeko eutsitako finantza-aktiboak eta -pasiboak

Hauxe da balantzeetako epigrafe horiek 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n duen banakapena:

	Aktiboa		Pasiboa	
	2019	2018	2019	2018
Deribatuak	2.173	4.342	1.215	1.893
Ondare-tresnak	-	-	-	-
Zorra adierazten duten baloreak	44.317	122.275	-	-
	<u>46.490</u>	<u>126.617</u>	<u>1.215</u>	<u>1.893</u>

2019ko ekitaldian zehar, negoziatzeko eutsitako finantza-aktiboak 80 milioi euro inguru murriztu dira, batez ere estatuak eta autonomia-erkidegoek jaulkitako zorra saltzearen ondorioz. 2018ko ekitaldian zehar, «Negoziatzeko eutsitako finantza-aktiboak» epigrafeak 17 milioi euro inguru murriztu zen, batez ere estatuak eta autonomia-erkidegoek jaulkitako zorra saltzearen ondorioz.

2019ko eta 2018ko abenduaren 31n «Negoziatzeko eutsitako finantza-aktiboak eta -pasiboak» epigrafeetan dauden elementuen arrazoizko balioa eta erabilitako balioztapen-teknikak 37. oharrean sartu dira.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

«Negoziatzeko eutsitako finantza-aktiboak eta -pasiboak» multzoan sailkatutako elementuen arrazoizko balioan izandako aldaketek eragina izan dute 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n bukatutako ekitaldietako galdu-irabazien kontuan (46. oharra). Hona hemen:

	Irabaziak		Galerak	
	2019	2018	2019	2018
Deribatuak	14.538	48.469	20.540	62.188
Ondare-tresnak	408	315	423	280
Zorra adierazten duten baloreak	47.898	47.458	41.455	33.547
	62.844	96.242	62.418	96.015

Negoziatzeko eutsitako finantza-aktiboen eta -pasiboen zorroetako elementuen arrazoizko balioan izandako aldaketek 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n bukatutako ekitaldietako galdu-irabazien kontuetan eragindakoa banakatu egin dugu, arrazoizko balioa zehazteko irizpidea erabiliz, eta hauxe da banakapena:

	Irabaziak		Galerak	
	2019	2018	2019	2018
Arrazoizko balioa honela ateratzen zaien elementuak:				
Kotizazioak erreferentziatzen harturik (1. maila)	49.111	47.773	43.190	33.827
Honako hauek oinarritutako teknika baten bidez:				
Merkatutik datozen datuetan (2. maila)	13.733	48.469	19.228	62.188
Merkatutik ez datozen datuetan (3. maila)	-	-	-	-
	62.844	96.242	62.418	96.015

Hona hemen 2019ko eta 2018ko abenduaren 31ko balantzeetako «Negoziatzeko eutsitako finantza-aktiboak» eta «Negoziatzeko eutsitako finantza-pasiboak» epigrafeetako saldoen banakapena, dibisen eta muga-egunen arabera:

	Aktiboa		Pasiboa	
	2019	2018	2019	2018
Dibisaren arabera:				
Eurotan	46.452	126.602	1.177	1.873
AEBko dolarretan	38	15	38	20
	46.490	126.617	1.215	1.893
Muga-egunaren arabera:				
Hilabetera artekoak	313	117	154	50
1 eta 3 hilabete artekoak	260	157	92	131
3 hilabete eta urtebete artekoak	190	791	234	200
1 eta 5 urte artekoak	21.968	33.800	432	436
5 urtetik gorakoak	23.759	91.752	303	1.071
Zehaztu gabeko muga-egunekoak	-	-	-	5
	46.490	126.617	1.215	1.893

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

a) Kreditu-arriskua

Arriskuen kontzentrazioaren eta egun jakin batzuetan horiek zuten kontabilitate-balioaren berri emango dugu jarraian, arriskuari dagokion geografia-sektorea, kontrako alderdien motak eta tresna-motak kontuan hartuta:

	2019		2018	
	Zenbatekoa	%	Zenbatekoa	%
Geografia-sektorearen arabera:				
Estatua	37.591	% 80,86	126.267	% 99,72
Europar Batasuneko gainerako herrialdeak	8.899	% 19,14	350	% 0,28
Munduko gainerako lurraldeak	-	% 0,00	-	-
	46.490	% 100,00	126.617	% 100,00
Aurkako alderdien motaren arabera:				
Kreditu-erakundeak	1.453	% 3,13	3.202	% 2,53
Administrazio publiko egoiliarak	35.832	% 77,07	122.275	% 96,57
Beste sektore egoiliar batzuk	686	% 1,48	1.140	% 0,90
Beste sektore ez-egoiliar batzuk	8.519	% 18,32	-	-
	46.490	% 100,00	126.617	% 100,00
Tresna-motaren arabera:				
Kotizatutako obligazioak eta bonuak	44.317	% 95,33	122.275	% 96,57
Errenta finkoko beste balore batzuk	-	-	-	-
Antolatutako merkatuetan negoziatu ez diren deribatuak	2.173	% 4,67	4.342	% 3,43
Akzio kotizatuak	-	-	-	-
	46.490	% 100,00	126.617	% 100,00

Negoziatzeko eutsitako finantza-aktiboak banakatuko ditugu ondoren, kalifikazio-agentzia nagusiek emandako kanpoko kreditu-kalifikazioen arabera:

	2019		2018	
	Zenbatekoa	%	Zenbatekoa	%
A ratinga eman zaien arriskuak	36.838	% 79,24	123.632	% 97,65
B ratinga eman zaien arriskuak	8.932	% 19,21	411	% 0,32
Esleitu gabeko zenbatekoak	720	% 1,55	2.574	% 2,03
	46.490	% 100,00	126.617	% 100,00

b) Zorra adierazten duten baloreak

Segidan, 2019ko eta 2018ko abenduaren 31ko balantzeetako «Zorra adierazten duten baloreak» epigrafeko saldoaren banakapena azalduko dugu:

	2019	2018
Europar Batasuneko gainerako herrialdeetako zor publikoa	8.519	-
Espainiako/autonomia-erkidegoko zor publikoa	34.788	118.312
Kreditu Ofizialeko Institutua	-	25
Errenta finkoko beste balore batzuk	1.010	3.938
	44.317	122.275

Hurrenez hurren, % 0,997koa eta % 0,857koa izan da «Zorra adierazten duten baloreak» zorroak 2019ko eta 2018ko ekitaldietan lortutako urteko batez besteko interes-tasa.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

c) Negoziatzeko eutsitako deribatuak

Hona hemen 2019ko eta 2018ko abenduaren 31ko balantzeetako «Negoziatzeko eutsitako finantza-aktiboak» eta «Negoziatzeko eutsitako finantza-pasiboak» epigrafeetako deribatuen saldoaren banakapena:

	2019		
	Balio nozionala	Arrazoizko balioa	
		Aktiboa	Pasiboa
Mugaeguneratu gabeko dibisen salerosketa			
Erosketak	60.894	853	237
Salmentak	31.683	272	114
Baloreen, indizeen eta interes-tasen gaineko gerokoak			
Erositakoak	19.199	-	-
Saldutakoak	30.985	-	-
Baloreen gaineko aukerak			
Erositakoak	28.530	431	-
Saldutakoak	1.308.719	-	-
Dibisen gaineko aukerak			
Erositakoak	1.695	38	-
Saldutakoak	1.695	-	38
Interes-tasen gaineko aukerak			
Erositakoak	21.710	401	-
Saldutakoak	1.815	-	-
Interes-tasen gaineko beste eragiketa batzuk			
FRAk			
Finantza-trukeak	211.677	164	229
Call Money Swapak (CMSak)		-	-
Eperako beste eragiketa batzuk			
Erositakoak	473	13	-
Saldutakoak	33.264	1	597
		2.173	1.215
	2018		
	Balio nozionala	Arrazoizko balioa	
		Aktiboa	Pasiboa
Mugaeguneratu gabeko dibisen salerosketa			
Erosketak	78.790	1.199	68
Salmentak	34.954	95	338
Baloreen, indizeen eta interes-tasen gaineko gerokoak			
Erositakoak	11.200	-	-
Saldutakoak	4.600	-	-
Baloreen gaineko aukerak			
Erositakoak	57.130	682	-
Saldutakoak	1.316.078	-	-
Dibisen gaineko aukerak			
Erositakoak	1.922	15	-
Saldutakoak	1.922	-	20
Interes-tasen gaineko aukerak			
Erositakoak	19.947	722	-
Saldutakoak	1.868	-	3
Interes-tasen gaineko beste eragiketa batzuk			
FRAk	-	-	-
Finantza-trukeak	19.016	195	143
Call Money Swapak (CMSak)	-	-	-
Eperako beste eragiketa batzuk	-	1.434	1.321
		4.342	1.893

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Negoiazio-deribatuen kontratuetako zenbateko nozionalean eta/edo kontratukoan ez da Entitateak bere gain hartutako arriskua kuantifikatzen, posizio garbia tresna horiek konpentsatu edo konbinatuzetik lortzen delako.

Entitateak inbertsio-fondo eta borondatezko gizarte-aurreikuspeneko erakunde batzuei emandako bermeak —guztiak ere LABORAL Kutxa Taldeko sozietateek gestionatutakoak (ikusitako I. eranskina)—, baloreen gainean jaulkitako aukera gisa erregistratzen dira. 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n, eragiketa horien balio nominala 1.309 eta 1.316 milioi eurokoa da, hurrenez hurren. Bataren eta bestearen arrazoizko balioa 0 mila eurokoa da.

2019ko eta 2018ko abenduaren 31n negoziatzeko eutsitako deribatuen balioztapenean kontrapartida-arriskua nahiz arrisku propioa aintzat hartuta, eragina hutsala da.

Bezeroei erositako eta saldutako deribatuen balioak eta kontrapartidei erositako eta saldutako deribatuen balioak ez dute alde handirik (kasu batean eta bestean Entitatearentzat marjina sortu dutenak kontuan hartuta).

23. Beste emaitza global batean aldaketak dituzten finantza-aktiboak arrazoizko balioan

Hauxe da balantzeetako epigrafe horrek 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n duen banakapena:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Ondare-tresnak	82.898	114.366
Espainiako erakundeetako partaidetzak	16.448	30.289
Atzerriko erakundeetako partaidetzak	2.066	24.232
Inbertsio-fondoetako partaidetzak	-	-
Kapital arriskuko erakundeekiko partaidetzak	60.947	56.408
Heziketako eta Sustapeneko Fondoari atxikitako baloreak	3.437	3.437
Zorra adierazten duten baloreak	<u>658.941</u>	<u>525.912</u>
Espainiako zor publikoa	<u>162.567</u>	<u>53.014</u>
Altxorraren Letrak	-	-
Estatuaren obligazioak eta bonuak	162.567	53.014
Kreditu-erakundeek jaulkitakoak	-	-
Egoiliarak	-	-
Ez-egoiliarak	-	-
Errenta finkoko beste balore batzuk	<u>496.374</u>	<u>472.898</u>
Beste egoiliar batzuek jaulkitakoak	-	-
Beste ez-egoiliar batzuek jaulkitakoak	496.374	472.898
Zalantzaszko aktiboak	17.685	17.370
Aktiboen narriaduraren ondoriozko balio-zuzenketak	(17.685)	(17.370)
Mikro-estaldurako eragiketak	-	-
	<u><u>741.839</u></u>	<u><u>640.278</u></u>

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

2018ko abenduaren 18an, MONDRAGON Inversiones SPE S. Coop. sozietateak eta Entitateak MONDRAGON Promoción Empresarial SAre (2018an MONDRAGON Promoción Empresarial SA eta MONDRAGON Innovación SA sozietateek bat egitearen ondorioz sortu zenaren) 7.919 partaidetza saltzea adostu zuten. Partaidetzen kontabilitate-balio gordina 3.943 mila eurokoa izan da.

«Beste emaitza global batean aldaketak dituzten finantza-aktiboak arrazoizko balioan» epigrafeko elementuen 2019ko eta 2018ko abenduaren 31ko arrazoizko balioa eta erabilitako balioztapen-teknikak 37. oharrean sartu dira.

34. oharrean, 2019ko eta 2018ko abenduaren 31ko ondare garbiko «Beste emaitza global metatu bat» epigrafeko saldoa banakatu dugu. Saldo hori «Beste emaitza global batean aldaketak dituzten finantza-aktiboak arrazoizko balioan» epigrafeko elementuen arrazoizko balioan gertatu diren aldaketek eragin dute.

2019ko eta 2018ko abenduaren 31n bukatutako ekitaldietan, hurrenez hurren 103 mila eurori (2019ko emaitzetan kargatuz) eta 18.431 mila eurori (2018ko emaitzetan abonatu) baja eman zaie ondare garbiko «Beste emaitza global metatu bat – Emaitzetan birsailka daitezkeen elementuak» epigrafetik, «Beste emaitza global batean aldaketak dituzten finantza-aktiboak arrazoizko balioan» zorroan sailkatutako finantza-tresnak saltzearen ondorioz, eta galdu-irabazien kontuan aintzatetsi dira, zerga-eragina kenduta (34. oharra).

Era berean, 2019ko ekitaldian 1.567 mila eurori eman zaie baja (zerga-eragina kenduta) ondare garbiko «Beste emaitza global metatu bat – Emaitzetan birsailkatuko ez diren elementuak» epigrafetik, eta erreserbetan abonatu dira —2018ko ekitaldian 674 mila eurori, eta erreserbetan abonatu dira—, «Beste emaitza global batean aldaketak dituzten finantza-aktiboak arrazoizko balioan» zorroan sailkatutako errenta aldakorreko finantza-tresnak saltzearen ondorioz (34. oharra).

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Hona hemen 2019ko eta 2018ko abenduaren 31ko balantzeetako «Beste emaitza global batean aldaketak dituzten finantza-aktiboak arrazoizko balioan» epigrafearen banakapena, dibisak eta muga-egunak kontuan hartuta:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Dibisaren arabera:		
Eurotan	719.338	612.315
AEBko dolarretan	22.501	24.413
Libera esterlinatan	-	2.965
Franko suitzarretan	-	585
Gainerakoak	-	-
	<u>741.839</u>	<u>640.278</u>
Muga-egunaren arabera:		
Hilabetera artekoak	-	-
1 eta 3 hilabete artekoak	-	-
3 hilabete eta urtebete artekoak	-	-
1 eta 5 urte artekoak	496.374	472.898
5 urtetik gorakoak	162.567	53.014
Zehaztu gabeko muga-egunekoak	100.583	131.736
Aktiboen nariaduraren ondoriozko balio-zuzenketak	<u>(17.685)</u>	<u>(17.370)</u>
	<u>741.839</u>	<u>640.278</u>

Ondoren, «Beste emaitza global batean aldaketak dituzten finantza-aktiboak arrazoizko balioan» epigrafean 2019ko eta 2018ko ekitaldietan izandako mugimenduak erakutsiko ditugu:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Aurreko ekitaldi-itxierako saldoa	<u>640.278</u>	<u>4.563.443</u>
4/2017 Zirkularraren lehen aplikazioaren eragina (2.2 oharra)	-	(3.941.355)
Ekitaldi-hasierako saldoa	<u>640.278</u>	<u>622.088</u>
Gehikuntza/baja garbiak	50.296	37.450
Arrazoizko balioaren aldaketengatiko mugimenduak	51.580	(12.720)
Nariaduraren ondoriozko galerak (garbiak), emaitzetan kargatzekoak (54. oharra)	(315)	(6.540)
Ekitaldi-itxierako saldoa	<u>741.839</u>	<u>640.278</u>

Hurrenez hurren, % 0,431koa eta % 0,762koa izan da «Zorra adierazten duten baloreak» zorroak 2019ko eta 2018ko ekitaldietan lortutako urteko batez besteko interes-tasa.

Kotizatu gabeko hainbat sozietateren kapitalean partaidetzak harpidetuta ditu Entitateak, 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n. Horiek galdatu ez diren eta egiteko dauden ordainketak dituzte, 30 mila eurokoak alegia (ekitaldi bietan).

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

2018ko ekitaldian, Entitateak 410.000 mila euroko zenbateko nominaleko errenta finkoko jaulkipenak saldu zituen, eta 25.948 mila euroko gainbalio gordinak lortu zituen horrela. 2018ko ekitaldiko galdu-irabazien kontuko «Arrazoizko balioarekin balioztatu ez diren eta emaitzetan aldaketak dituzten finantza-aktibo eta -pasiboei kontuetan baja ematearen ondoriozko irabazi eta (-) galera garbiak» epigrafean jaso ziren (45. oharra). Era berean, Entitateak finantza-trukeen bidez desegin zuen estaldura, eta 15.983 mila euroko galera gordina izan zuen. 2018ko ekitaldiko galdu-irabazien kontuko «Estaldura-kontabilitatearen ondoriozko irabazi eta (-) galera garbiak» epigrafean jaso ziren (47. oharra).

2019ko eta 2018ko abenduaren 31n, 370 milioi euroko zenbateko nominala duen eskudiru-fluxuen estaldura bat du Entitateak, errenta finkoko hainbat jaulkipenen gainean, hain zuzen ere «Beste emaitza global batean aldaketak dituzten finantza-aktiboak arrazoizko balioan» zorroan. Kreditu-erakundeekin OTC finantza-trukeak (interes-tasa – eurogunearen inflazioa) kontratatuz egin da estaldura. 2019ko abenduaren 31n, 20.845 mila eurokoa da horien arrazoizko balioa (2018ko abenduaren 31n 13.355 mila eurokoa).

2019ko eta 2018ko abenduaren 31n, 50.000 mila euroko zenbateko nominala duen arrazoizko balioaren estaldura bat du Entitateak, errenta finkoko hainbat jaulkipenen gainean, hain zuzen ere «Beste emaitza global batean aldaketak dituzten finantza-aktiboak arrazoizko balioan» zorroan. Kreditu-erakundeekin interes-tasen gaineko OTC finantza-trukeak kontratatuz egin da estaldura. 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n, hurrenez hurren, 5.279 eta 125 mila eurokoa da horien arrazoizko balioa.

a) Kreditu-arriskua

Hona hemen «Zorra adierazten duten baloreak» epigrafeko geografia-sektoreagatiko arrisku-kontzentrazioak:

	2019		2018	
	Zenbatekoa	%	Zenbatekoa	%
Estatua	180.252	% 26,64	70.384	% 12,96
Europar Batasuneko gainerako herrialdeak	496.374	% 73,36	472.898	% 87,04
Europako gainerako herrialdeak	-	-	-	-
Munduko gainerako lurraldeak	-	-	-	-
	<u>676.626</u>	<u>% 100,00</u>	<u>543.282</u>	<u>% 100,00</u>
Aktiboen narriaduraren ondoriozko balio-zuzenketak	<u>(17.685)</u>		<u>(17.370)</u>	
	<u>658.941</u>		<u>525.912</u>	

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Zorra adierazten duten baloreen banakapena hauxe da, kalifikazio-agentzia nagusiek emandako kanpoko azken kreditu-kalifikazioen arabera:

	2019		2018	
	Zenbatekoa	%	Zenbatekoa	%
A ratinga eman zaien arriskuak	162.567	% 24,67	53.014	% 10,07
B ratinga eman zaien arriskuak	496.374	% 75,33	472.898	% 89,93
C ratinga eman zaien arriskuak	-	-	-	-
Ratingik gabeko zalantzaszko aktiboak	-	-	-	-
Esleitu gabeko zenbatekoak	-	-	-	-
	658.941	% 100,00	525.912	% 100,00

Batez ere finantza-aktibo batzuen etorkizuneko fluxuak berreskuratzeko itxaropena, burtsa-merkatuen bilakaera, errenta finkoko jaulkipen batzuen likidezia eta kreditu-arriskuaren ondoriozko diferentzialen gorakada tarteko, Entitateak narriatutzat jo zituen «Beste emaitza global batean aldaketak dituzten finantza-aktiboak arrazoizko balioan» zorroko zenbait zortresna.

b) Narriaduraren ondoriozko galerak

2019ko eta 2018ko abenduaren 31n amaitutako ekitaldietako galdu-irabazien kontuetako «Arrazoizko balioarekin balioztatu ez diren, emaitzetan aldaketak dituzten eta aldaketaren ondorioz galera edo (-) irabazi garbiak dituzten finantza-aktiboen balioa narriatzea edo (-) balioaren narriadura itzultzea – Beste emaitza global batean aldaketak dituzten finantza-aktiboak arrazoizko balioan» epigrafeko saldoaren banakapena emango dugu jarraian (54. oharra):

	2019	2018
Zorra adierazten duten baloreak	(98)	6.540
Ondare-tresnak	-	-
	(98)	6.540
Emaizten kargurako zuzkidurak		
Banaka zehaztutakoak	315	6.584
Taldean zehaztutakoak	-	-
Emaizetan ordaintzeko zuzkiduren berreskuratzeak	-	(44)
Emaizetan ordaintzeko kobraezinen berreskuratzeak	(413)	-
	(98)	6.540

Ondoren, «Beste emaitza global batean aldaketak dituzten finantza-aktiboak arrazoizko balioan» epigrafeko «Aktiboen narriaduraren ondoriozko balio-zuzenketak» ataleko saldoak 2019ko eta 2018ko ekitaldietan izandako mugimenduak erakutsiko ditugu:

	2019	2018
Aurreko ekitaldiko saldoa	17.370	10.803
Emaizetan kargatzeko/(ordaintzeko) zuzkidura/(berreskuratze) garbiak	315	6.540
Kobraezinetara intsuldatzea eratutako fondoer kargura	-	-
Beste mugimendu batzuk	-	27
	17.685	17.370

Hauxe da «Beste emaitza global batean aldaketak dituzten finantza-aktiboak arrazoizko balioan» epigrafeko «Aktiboen narriaduraren ondoriozko balio-zuzenketak» ataleko

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

saldoaren 2019ko eta 2018ko abenduaren 31ko banakapena, zehaztapenaren irizpidea erabiliz:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Zehazteko moduaren arabera:		
Banaka zehaztutakoa	17.685	17.370
Taldean zehaztutakoa	-	-
	<u>17.685</u>	<u>17.370</u>

24. Finantza-aktiboak amortizatutako kostuan

Hauxe da balantzeetako epigrafe horrek 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n duen banakapena:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Zorra adierazten duten baloreak	6.341.402	5.410.389
Maileguak eta aurrerakinak	14.429.440	13.438.213
Kreditu-erakundeak	470.358	203.631
Bezeroak	13.959.082	13.234.582
	<u>20.770.842</u>	<u>18.848.602</u>

Ondoren, 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n balantzeetako «Finantza-aktiboak amortizatutako kostuan» epigrafearen banakapena egingo dugu, dibisen eta muga-egunen arabera:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Dibisaren arabera:		
Eurotan	20.854.601	19.109.881
Dolarretan	80.181	13.350
Libera esterlinatan	86	7
Yen japoniarretan	115	45
Franko suitzarretan	50	48
Beste batzuk	-	60
Balioztapenagatiko doikuntzak	<u>(164.191)</u>	<u>(274.789)</u>
	<u>20.770.842</u>	<u>18.848.602</u>
Muga-egunaren arabera:		
Agerikoak	275.902	115.609
Hilabetera artekoak	244.882	131.468
1 eta 3 hilabete artekoak	59.049	51.656
3 hilabete eta urtebete artekoak	483.276	1.192.678
1 eta 5 urte artekoak	4.356.079	2.579.338
5 urtetik gorakoak	15.061.269	14.384.407
Zehaztu gabeko muga-egunekoak	454.576	668.235
Balioztapenagatiko doikuntza	<u>(164.191)</u>	<u>(274.789)</u>
	<u>20.770.842</u>	<u>18.848.602</u>

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

a) Zorra adierazten duten baloreak

Ondoren, 2019ko eta 2018ko abenduaren 31ko balantzeetako «Finantza-aktiboak amortizatutako kostuan – Zorra adierazten duten baloreak» epigrafeen banakapena egingo dugu:

	2019	2018
Espainiako administrazioaren zor publikoa:	6.127.737	5.237.830
Europar Batasuneko gainerako herrialdeetako zor publikoa	68.839	-
Kreditu-erakundeek jaulkitakoak	45.692	90.011
Egoiliarrak	40.723	-
Ez-egoiliarrak	4.969	90.011
Beste sektore egoiliar batzuk	10.175	-
Mikro-estaldurako eragiketak	88.959	82.548
	6.341.402	5.410.389

Ondoren 2019ko eta 2018ko abenduaren 31ko balantzeetako «Finantza-aktiboak amortizatutako kostuan – Zorra adierazten duten baloreak» epigrafearen banakapena, dibisak, muga-egunak eta ratinga aintzat hartuta:

	2019	2018
Dibisaren arabera:		
Eurotan	6.183.604	5.327.841
Dolarretan	68.839	-
Balioztapenagatiko doikuntzak	88.959	82.548
	6.341.402	5.410.389
Muga-egunaren arabera:		
Urtebete baino gutxiagokoak	314.705	934.103
1 eta 5 urte artekoak	2.249.008	1.329.292
5 eta 10 urte artekoak	474.194	1.441.322
10 eta 15 urte artekoak	3.214.536	1.623.124
Balioztapenagatiko doikuntzak	88.959	82.548
	6.341.402	5.410.389
Ratingen arabera:		
A ratingarekin sailkatutako arriskuak	6.154.876	5.327.841
B ratingarekin sailkatutako arriskuak	97.567	-
Balioztapenagatiko doikuntzak	88.959	82.548
	6.341.402	5.410.389

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Ondoren, «Finantza-aktiboak amortizatutako kostuan – Zorra adierazten duten baloreak» epigrafean 2019ko eta 2018ko ekitaldietan izandako mugimenduak erakutsiko ditugu:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Aurreko ekitaldi-itxierako saldoa	5.410.389	349.525
4/2017 Zirkularraren lehen aplikazioaren eragina (2.2 oharra)	-	3.782.064
Ekitaldi-hasierako saldoa	<u>5.410.389</u>	<u>4.131.589</u>
Erosketen ondoriozko gehikuntzak	1.788.537	1.982.000
Amortizazioagatiko bajak	(923.569)	(700.000)
Mikro-estaldurengatiko doikuntzak	6.411	36.790
Kobratutako interesak	(7.548)	(91.394)
Interesen periodifikatzeak	<u>67.182</u>	<u>51.404</u>
Ekitaldi-itxierako saldoa	<u><u>6.341.402</u></u>	<u><u>5.410.389</u></u>

Hurrenez hurren, % 1,163koa eta % 1,851koa izan da «Zorra adierazten duten baloreak» zorroak 2019ko eta 2018ko ekitaldietan lortutako urteko batez besteko interes-tasa.

Aurreko tauletan erakutsi dugun liburuetako zenbatekoak horietan sartutako finantza-tresnekin zerikusia duen kreditu-arriskuarekiko esposizioaren gorengo maila erakusten du.

«Finantza-aktiboak amortizatutako kostuan» epigrafeko elementuen 2019ko eta 2018ko abenduaren 31ko arrazoizko balio kuantifikagarria eta erabilitako balioztapen-teknikak 37. oharrean sartu dira.

2019ko ekitaldian, Entitateak estatuaren zor publikoa erosi du, eta 1.640 milioi euroko nominala du (1.982 milioi eurokoa 2018ko ekitaldian). Bestalde, 2019ko ekitaldian zehar, Entitate Nagusiak 924 milioi euroko nominala zuten jaulkipenak amortizatu ditu muga-egunean (700 milioi eurokoak 2018an); horietatik, 833 milioi euro estatuak jaulkitako bonuei dagozkie (600 milioi euro 2018an) eta 91 milioi euro kreditu-erakunde ez-egoiliarren jaulkipenei (100 milioi euro 2018an).

2019ko eta 2018ko abenduaren 31n, 425.000 mila euroko zenbateko nominala duen arrazoizko balioaren estaldura bat du Entitateak estatuaren obligazioetan, «Finantza-aktiboak amortizatutako kostuan» zorroan daudenetan. Kreditu-erakundeekin interes-tasen gaineko OTC finantza-trukeak kontratatuz egin da estaldura. 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n, hurrenez hurren, 88.001 eta 91.054 mila eurokoa zen horien arrazoizko balioa.

Era berean, 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n, hurrenez hurren 2.907 eta 2.482 milioi euroko balio nominaleko eskudiru-fluxuen estaldura bat du Entitateak errenta finkoko hainbat jaulkipenen gainean, hain zuzen ere «Finantza-aktiboak amortizatutako kostuan» zorroan. Kreditu-erakundeekin interes-tasen gaineko OTC finantza-trukeak —euroguneko interes-tasa – inflazioa— kontratatuz egin da estaldura. 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n, hurrenez hurren, 126.386 eta 35.990 mila eurokoa da horien arrazoizko balioa.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

2019ko ekitaldian zehar, arrazoizko balioa estaltzeko eragiketa berriak kontratatu ditu Entitateak, autonomia-erkidegoetako zor publikoaren eta Europar Batasuneko beste estatu batzuetako zor publikoaren gainean. Hurrenez hurren, 100 eta 64 milioi euroko zenbateko nominala dute eta «Finantza-aktiboak amortizatutako kostuan» zorroan daude sartuta. Estaldura hori egiteko, kreditu-erakundeekiko interes-tasen gaineko OTC finantza-trukeak kontratatu dira. 2019ko abenduaren 31n, hurrenez hurren 7.337 eta 2.225 mila eurokoak dira estaldura-tresna horien arrazoizko balioa.

b) Maileguak eta aurrerakinak

Hauxe da balantzeetako epigrafe horrek 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n duen banakapena:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Maileguak eta aurrerakinak		
Kreditu-erakundeak	470.358	203.631
Bezeroak	<u>13.959.082</u>	<u>13.234.582</u>
	<u>14.429.440</u>	<u>13.438.213</u>

«Maileguak eta aurrerakinak – Bezeroak» atala esleitutako kanpoko nahiz barruko kreditu-sailkapenen arabera banakatzeari eta inbertsio horietako ez-ordaintzeen tasei dagokienez, kreditu-arriskuari buruzko oharrean azaldu denez, Entitateak barruko rating- eta scoring-ereduak garatu ditu, bezeroak (rating) eta eragiketak (scoring) bakoitzaren arrisku-mailaren arabera bereizteko. Helburuak dira arriskuaren kudeaketa hobetzea eta barruko eredu horiek baliozkotzea, Basileako eskakizunen arabera kapital erregulatorioa kalkulatzeko.

2019ko eta 2018ko ekitaldiak ixtean, partikularren hipoteka- eta kontsumo-eragiketetarako scoring-ereduei eta ETE-entzako rating-ereduei buruzko informazioa du Entitateak. Dena den, Entitatearen inbertsio-arriskuaren gaineko informazio osoa emateko asmoarekin, erabaki da «Maileguak eta kobratzeko partidak» ataleko xehetasuna 2019ko eta 2018ko abenduaren 31rako zuten kreditu-kalitatearen arabera sartzea.

	<u>2019</u>		
	<u>Zenbateko gordina</u>	<u>Narriaduraren ondoriozko balio-zuzenketak</u>	<u>Liburuetako zenbatekoa</u>
Arrisku normala	13.961.789	24.435	13.937.354
Zaintza bereziko arrisku normala	253.446	37.675	215.771
Zalantzaszko arriskua	<u>503.823</u>	<u>227.508</u>	<u>276.315</u>
GUZTIRA	<u>14.719.058</u>	<u>289.618</u>	<u>14.429.440</u>
	<u>2018</u>		
	<u>Zenbateko gordina</u>	<u>Narriaduraren ondoriozko balio-zuzenketak</u>	<u>Liburuetako zenbatekoa</u>
Arrisku normala	12.889.774	24.243	12.865.531
Zaintza bereziko arrisku normala	292.884	37.398	255.486
Zalantzaszko arriskua	<u>608.336</u>	<u>291.140</u>	<u>317.196</u>
GUZTIRA	<u>13.790.994</u>	<u>352.781</u>	<u>13.438.213</u>

2019ko eta 2018ko ekitaldietan zehar, esleitutako aktibo gisa hartzeko baldintzak betetzen zituztela eta, «Finantza-aktiboak amortizatutako kostuak – Maileguak eta aurrerakinak –

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Bezeroak» epigrafetik «Saltzeko eutsitakoen artean sailkatu diren aktibo ez-korronteak eta elementu-talde besterengarriak» epigrafera eraman du hainbat partaidetzapeko sozietateri Entitatearen kreditu-hartzaileen aktibo higiezin jakin batzuk eskuratzeko emandako finantzaketak —hitzartutako baldintzak betetzeko zailtasunak zituzten eragiketa batzuen bermea ziren—; izan ere, esleitutako aktibotzat hartzeko baldintzak betetzen zituzten. Hurrenez hurren, 4.747 eta 10.509 mila eurokoa izan da birsailkapenaren zenbateko gordina. Horietatik, 8.938 eta 19.548 mila euro arrisku biziari dagozkio eta 4.191 eta 9.039 mila euro estaldura espezifikolari (31. oharra).

Ondoren, berankortasun-tasaren berri emango dugu. Hori kalkulatzeko, kontabilitatean zalantzakoen artean sailkatutako saldoen eta «Maileguak eta aurrerakinak – Bezeroak» ataleko saldoaren arteko erlazioa hartu da kontuan, balioztapenagatiko doikuntzak alde batera utzita.

<u>2019</u>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
% 3,54	% 4,48	% 4,98

b.1) Maileguak eta aurrerakinak – Kreditu-erakundeak

Hauxe da balantzeko epigrafe horrek tresnaren izaeraren arabera duen xehetasuna:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Eperako kontuak	242.128	70.072
Aktiboen aldi baterako eskurapena	-	-
Bestelako kontuak	228.230	131.991
Balioztapenagatiko doikuntzak		
Aktiboen narriaduraren ondoriozko balio-zuzenketak	-	-
Gainerakoak	-	1.568
	<u>470.358</u>	<u>203.631</u>

Hurrenez hurren, % 0,134koa eta % 3,521ekoa izan da «Maileguak eta aurrerakinak – Kreditu-erakundeak» atalak 2019ko eta 2018ko ekitaldietan lortutako urteko batez besteko interes-tasa.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

b.2) Maileguak eta aurrerakinak - Bezeroak

«Finantza-aktiboak amortizatutako kostuan» epigrafeko «Maileguak eta aurrerakinak – Bezeroak» ataleko 2019ko eta 2018ko abenduaren 31ko saldoa banakatu dugu, hainbat irizpide erabiliz:

	2019	2018
Modalitatearen eta egoeraren arabera:		
Espainiako administrazio publikoak	734.491	194.145
Kreditu komertziala	313.645	304.030
Hipoteka-bermedun zordunak	10.366.963	10.381.228
Beste berme erreal batzuk dituzten zordunak	37.762	38.888
Eperako beste zordun batzuk	1.682.307	1.589.339
Finantza-errentamenduak	190.741	195.946
Ageriko zordunak eta beste hainbat	249.471	243.008
Aktiboen aldi baterako eskurapena kontrapartidadun erakundeekin	-	-
Zalantza-aktiboak	503.823	608.336
Beste finantza-aktibo batzuk	133.029	38.567
Balioztapenagatiko doikuntzak	(253.150)	(358.905)
Sortutako interesak	10.121	8.830
Aktiboen narriaduraren ondoriozko balio-zuzenketak	(289.618)	(352.781)
Komisioak	(15.863)	(14.954)
Eskuratze-prima	30.480	-
Transakzio-kostuak (13.e oharra)	11.730	-
	13.959.082	13.234.582
Kreditu-hartzailearen jarduera-sektorearen arabera:		
Espainiako administrazio publikoak	741.179	199.449
Beste sektore egoiliar batzuk:	13.307.412	13.314.803
Nekazaritza, abeltzaintza, ehiza eta basozaintza, eta arrantza	73.529	72.409
Industriak	700.903	770.963
Eraikuntza	243.327	245.755
Zerbitzuak:	1.453.399	1.342.044
Merkataritza eta ostalaritza	675.546	672.499
Garraioak eta komunikazioak	216.235	194.501
Beste zerbitzu batzuk	561.618	475.044
Partikularrentzako kredituak:	10.651.719	10.599.224
Etxebizitza	9.614.672	9.588.997
Kontsumoa eta beste batzuk	1.037.047	1.010.227
Saillatu gabe	184.535	284.408
Beste sektore ez-egoiliar batzuk	30.612	40.668
Beste finantza-aktibo batzuk	133.029	38.567
Aktiboen aldi baterako eskurapena kontrapartidadun erakundeekin	-	-
Balioztapenagatiko doikuntzak	(253.150)	(358.905)
	13.959.082	13.234.582
	2019	2018
Eremu geografikoaren arabera:		
- Bizkaia	3.532.043	3.640.761
- Gipuzkoa	3.887.396	3.276.620
- Araba	1.444.550	1.457.689
- Nafarroa	1.495.143	1.513.228
- Sare Berria	3.853.100	3.705.189
- Saillatu gabe	-	-
- Beste batzuk	-	-
Balioztapenagatiko doikuntzak	(253.150)	(358.905)
	13.959.082	13.234.582
Aplikaturako interes-tasaren arabera:		
Interes-tasa finkoa	2.207.220	1.745.491
Euriborra erreferentziatut duen interes-tasa aldakorra	11.582.011	11.482.991
CECA erreferentziatut duen interes-tasa aldakorra	-	-
IRMH erreferentziatut duen interes-tasa aldakorra	47.208	54.619
Beste batzuk	375.793	310.386
Balioztapenagatiko doikuntzak	(253.150)	(358.905)
	13.959.082	13.234.582

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

2019ko ekitaldian zehar, Entitateak Estatuko Administrazio Orokorraren mailegu bat erosi du, 530.489 milioi euroren truke. Maileguak 2023an du muga-eguna, eta 500 milioi eurokoa da zenbateko nominala. Euriborra erreferentziazat duen interes-tasa aldakorra sortzen du. Horrez gain, Entitateak estaldura bat formalizatu du eragiketa horren eskudiru-fluxuaren gainean, interes-tasen truke bat kontratatuz, 500 milioi euroko zenbateko nozionalarekin. Estaldura-deribatuaren arrazoizko balioa 4.023 mila eurokoa da.

Hauxe da 2019ko eta 2018ko abenduaren 31ko balantzeetako «Finantza-aktiboak kostu amortizatuan – Maileguak eta aurrerakinak» epigrafeko bezeroen saldoaren banakapena, dibisak eta muga-egunak kontuan hartuta:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Dibisaren arabera:		
Eurotan	14.200.659	13.579.977
AEBko dolarretan	11.328	13.350
Libera esterlinatan	80	7
Yen japoniarretan	115	45
Franko suitzarretan	50	48
Beste batzuk	-	60
Balioztapenagatiko doikuntzak	<u>(253.150)</u>	<u>(358.905)</u>
	<u>13.959.082</u>	<u>13.234.582</u>
Muga-egunaren arabera:		
Agerikoak	275.902	115.609
Hilabetera artekoak	17.932	111.396
1 eta 3 hilabete artekoak	48.788	92.285
3 hilabete eta urtebete artekoak	178.832	167.945
1 eta 5 urte artekoak	1.920.121	1.250.044
5 urtetik gorakoak	11.317.361	11.319.964
Zehaztu gabeko muga-egunekoak	453.296	536.244
Balioztapenagatiko doikuntzak	<u>(253.150)</u>	<u>(358.905)</u>
	<u>13.959.082</u>	<u>13.234.582</u>

2019ko eta 2018ko abenduaren 31n, Entitateak ez du mendeko mailegurik erregistratuta epigrafe horretan.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

«Finantza-aktiboak amortizatutako kostuan – Maileguak eta aurrerakinak» epigrafeko saldoaren zenbateko gordinak mugimendu hau izan du 2019ko eta 2018ko ekitaldietan:

	Arrisku normala	Zaintza bereziko arrisku normala	Zalantzazko arriskua	Guztira
Ekitaldi-hasierako saldoa	12.889.774	292.884	608.336	13.790.994
Kontsezio/(Amortizazio) garbiak	1.070.014	(41.116)	(28.282)	1.000.616
Saldo gordinen arteko transferentziak	2.001	1.957	(3.958)	-
«Aktibo ez-korronteak salgai» atalerako intsuldaketa	-	-	(16.210)	(16.210)
Kobraezinetarako intsuldaketa	-	(279)	(56.063)	(56.342)
2019ko ekitaldi-itxierako saldoa	13.961.789	253.446	503.823	14.719.058
	Arrisku normala	Zaintza bereziko arrisku normala	Zalantzazko arriskua	Guztira
Aurreko ekitaldi-itxierako saldoa (*)	13.140.485	299.965	686.117	14.126.567
4/2017 Zirkularren lehen aplikazioaren eragina (2.2 oharra) (**)	-	-	3.871	3.871
Ekitaldi-hasierako saldoa	13.140.485	299.965	689.988	14.130.438
Kontsezio/(Amortizazio) garbiak	(184.365)	(26.504)	(43.967)	(254.836)
Saldo gordinen arteko transferentziak	(65.639)	19.546	46.093	-
«Aktibo ez-korronteak salgai» atalerako intsuldaketa	-	-	(31.765)	(31.765)
Kobraezinetarako intsuldaketa	(707)	(123)	(52.013)	(52.843)
2018ko ekitaldi-itxierako saldoa	12.889.774	292.884	608.336	13.790.994

(*) «Maileguak eta kobratzeko partidak – Maileguak eta aurrerakinak – Bezeroak» epigrafean sailkatutako saldoei dagokie (2.2 oharra).

(**) 4/2017 Zirkularra ezarritik, 3.871 mila euroko zalantzazko aktiboaren interesak aintzatesteari dagokio (2.2 oharra). 2018ko urtarilaren 1ean, % 100 zuzkitu dira.

2019ko eta 2018ko abenduaren 31n, aktibo ukigarrien gaineko finantza-errentamenduko kontratuak ditu Entitateak bezeroekin sinatuta, eta 13.m oharrean azaldutakoaren arabera kontabilizatu dira. Kontratu horien hondar-balioa bat dator errentamenduko azken kuotaren zenbatekoarekin, eta errentamenduaren helburu den ondasunak berak bermatzen du. 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n, honako hau da inbertsio biziaren eta hondar-balioen banakapena, finantzatutako objektu-motaren arabera:

Printzipala	2019	2018
Ekipamendu-ondasunak	44.575	44.817
Informatika-ekipamenduak	1.000	910
Materiala eta garraiobideak	61.777	62.490
Automobilak	23.470	22.759
Beste ondasun batzuk	10.253	9.517
Ondasun higigarriak guztira	141.075	140.493
Ondasun higiezinak	29.194	35.403
GUZTIRA	170.269	175.896

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

<u>Hondar-balioa</u>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Ekipamendu-ondasunak	1.532	1.451
Informatika-ekipamenduak	40	39
Materiala eta garraiobideak	6.577	6.267
Automobilak	11.497	11.946
Beste ondasun batzuk	396	382
Ondasun higigarriak guztira	20.042	20.085
Ondasun higiezinak	4.085	4.397
GUZTIRA	24.127	24.482

Saldo horietatik, 3.655 mila euro 2019ko abenduaren 31n eta 4.432 mila euro 2018ko abenduaren 31n, narriatutako aktiboenak dira, eta «Zalantzazko aktiboak» atalean sartu dira.

2019ko eta 2018ko abenduaren 31n Entitateak eginda dituen titulizazioen eta aktiboen beste transferentzia batzuen xehetasuna jaso dugu ondoren:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Balantzean erabat baja emanda daudenak:	-	-
Hipoteka-partaidetzen bidez titulizatutako hipoteka-aktiboak	-	-
<i>Pro-memoria: balantzean baja emanda daudenak</i>		
<i>2004ko urtarrilaren 1a baino lehen</i>	-	-
Balantzean oso-osorik eutsi zaienak:	496.765	550.340
Transmisio-ziurtagirien bidez titulizatutako hipoteka-aktiboak		
Hipotekarioa	496.765	550.340
Titulizatutako beste aktibo batzuk	-	-
	496.765	550.340

Aurreko ekitaldietan, aktiboak titulizatzeko hainbat programa garatu zituen Entitateak, eta IM Caja Laboral 1 ATF eta IM Caja Laboral 2 ATF titulizazio-fondoetara 900.000 eta 600.000 mila euroren hipoteka-maileguak eta enpresenak transmititu zituen. Aktiboen transferentzia horiek ez dituzte Espainiako Bankuaren 4/2017 Zirkularraren 23. arauan ezarritako baldintzak betetzen, balantzetik transferitutako aktiboei baja emateari dagokionez. Izan ere, aktiboen jabegoari lotutako arriskuak eta mozkinak atxiki eta kontrolatu egiten ditu Entitateak. Ondorioz, aurrez aipatutako fondoetara transferitutako aktibo garbiei lotutako pasiboa erregistratu da (32. oharra).

2019ko abenduaren 31n, 496.763 mila euroko saldo bizia dute aktibo horiek (550.340 mila eurokoa 2018ko abenduaren 31n). Gainera, ezin esan gabe utzi Caja Laboralak IM Caja Laboral 2 ATF fondoaren titulizazio-bonu guztiak izenpetu zituela. Horiek berme kolateral gisa erabiltzeko asmoa du Entitateak, eurosistemako kreditu-eragiketetan, hain zuzen ere.

Bestalde, 2019ko abenduaren 31n, Entitateak 25.612 mila euroko mendeko maileguak ditu emanda, Aktiboak Titulizatzeko Fondo horietarako (26.237 mila eurokoak 2018ko abenduaren 31n).

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

c) Narriaduraren ondoriozko galerak

2019ko eta 2018ko abenduaren 31n amaitutako ekitaldietako galdu-irabazien kontuko «Arrazoizko balioarekin balioztatu ez diren, emaitzetan aldaketak dituzten eta aldaketaren ondorioz galera edo (-) irabazi garbiak dituzten finantza-aktiboen balioa narriatzea edo (-) balioaren narriadura itzultzea – Finantza-aktiboak amortizatutako kostuan» epigrafeko saldoaren banakapena emango dugu jarraian (54. oharra):

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Maileguak eta aurrerakinak	(7.966)	9.014
Zuzkidurak	129.172	130.165
Aktibo kobraezinen berreskuratzeak	(5.433)	(4.178)
Gainerako berreskuratzeak	(131.705)	(116.973)
	<u>(7.966)</u>	<u>9.014</u>
Emaizten kargurako zuzkidurak	129.172	130.165
Banaka zehaztutakoak	81.256	57.719
Taldean zehaztutakoak	47.916	72.446
Emaizetan ordaintzeko zuzkiduren berreskuratzeak	(131.705)	(116.973)
Etenda dauden partida berreskuratutak	(5.433)	(4.178)
	<u>(7.966)</u>	<u>9.014</u>

Hauxe da «Maileguak eta aurrerakinak – Bezeroak» epigrafeko «Aktiboen narriaduraren ondoriozko balio-zuzenketak» ataleko saldoaren 2019ko eta 2018ko abenduaren 31ko xehetasuna:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Estaldura-motaren arabera:		
Estaldura espezifikoa	227.508	291.140
Estaldura generikoa	62.110	61.641
	<u>289.618</u>	<u>352.781</u>
Zehazteko moduaren arabera:		
Banaka zehaztutakoa	161.335	197.318
Taldean zehaztutakoa	128.283	155.463
	<u>289.618</u>	<u>352.781</u>
Aurkako alderdien arabera:		
Beste sektore egoiliar batzuk	288.536	351.670
Beste sektore ez-egoiliar batzuk	1.082	1.111
	<u>289.618</u>	<u>352.781</u>

2019ko abenduaren 31n, estaldura generikoaren saldoa 37.675 mila eurokoa da, zaintza bereziko arrisku normalekoen multzoan sailkatutako 253.446 mila euroko eragiketen balio-zuzenketagatik (2018ko abenduaren 31n, 37.398 eta 292.884 mila eurokoak, hurrenez hurren).

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Jarraian, «Maileguak eta aurrerakinak – Bezeroak» epigrafeko «Aktiboen narriaduraren ondoriozko balio-zuzenketak» ataleko saldoak 2019ko eta 2018ko ekitaldietan izandako mugimenduak erakutsiko ditugu:

	Arrisku normala	Zaintza bereziko arrisku normala	Zalantzazko arriskua	Guztira
2017ko ekitaldi-itxierako saldoa (*)	25.546	55.930	305.723	387.199
4/2017 Zirkularren lehen aplikazioaren eragina (2.2 oharra) (**)	(1.468)	3.090	12.409	14.031
Ekitaldi-hasierako saldoa	24.078	59.020	318.132	401.230
Emaitzetan kargatzeko zuzkidura garbiak	165	(21.622)	30.804	9.347
Kobraezinetara intsuldatzea eraturako fondoak kargura	-	-	(48.757)	(48.757)
Balio-zuzenketen arteko transferentzia	-	-	-	-
Beste batzuk	-	-	(9.039)	(9.039)
2018ko ekitaldi-itxierako saldoa	24.243	37.398	291.140	352.781
Emaitzetan kargatzeko zuzkidura garbiak	192	277	(5.859)	(5.390)
Kobraezinetara intsuldatzea eraturako fondoak kargura	-	-	(53.582)	(53.582)
Balio-zuzenketen arteko transferentzia	-	-	-	-
Beste batzuk	-	-	(4.191)	(4.191)
2019ko ekitaldi-itxierako saldoa	24.435	37.675	227.508	289.618

(*) «Maileguak eta kobratzeko partidak – Maileguak eta aurrerakinak – Bezeroak» epigrafean sailkatutako saldoei dagokie (2.2 oharra).

(**) 3.871 mila euroko narriaduraren ondoriozko balio-zuzenketa ere sartuta dago; 4/2017 Zirkularra ezartzearen ondorioz zalantzazko aktiboen interesen ondoriozko aktiboak aintzatesteari dagokio (2.2 oharra). % 100 zuzkituta daude guztiak ere.

2019ko abenduaren 31n 2.857 mila euro jaso ditu Entitateak kaudimengabezien amortizazio gisa (3.845 mila euro 2018ko abenduaren 31n). Zenbateko horrek galdu-irabazien kontuko «Arrazoizko balioarekin balioztatu ez diren eta emaitzetan aldaketak dituzten finantza-aktiboen balioa narriatzea edo (–) balioaren narriadura itzultzea – Finantza-aktiboak amortizatutako kostuan» epigrafeko saldoa handitzen du (54. oharra).

2019ko eta 2018ko abenduaren 31n, higiezinaren sozietate instrumentalei emandako finantzaketaren estaldura espezifikoak «Saltzeko eutsitakoen artean sailkatu diren aktibo ez-korronteak eta elementu-talde besterengarriak» epigrafean sailkatzeko eragiketa (hurrenez hurren, 4.191 eta 9.039 mila eurokoa) jasotzen du, batez ere, «Bestelakoak» atalak (31. oharra).

Galdu-irabazien kontuan aintzatetsi ez diren finantza-sarrera metatuen zenbatekoak, narriatutako finantza-aktiboenak, 56.386 mila eurokoa eta 63.806 mila eurokoa dira, hurrenez hurren, 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Hona hemen narriatutako aktiboen liburuetako zenbatekoa, narriaduraren ondoriozko balio-zuzenketak kendu gabe:

	2019	2018
Eremu geografikoaren arabera:		
- Bizkaia	104.237	128.878
- Gipuzkoa	156.234	187.618
- Araba	40.043	43.194
- Nafarroa	53.250	75.313
- Sare Berria	150.059	173.333
- Sailkatu gabe	-	-
	503.823	608.336
Aurkako alderdien arabera:		
Espainiako administrazio publikoak	6.688	6.919
Beste sektore egoiliar batzuk	496.430	600.320
Beste sektore ez-egoiliar batzuk	705	1.097
	503.823	608.336
Tresna-motaren arabera:		
Kreditu komertziala	9.104	12.215
Maileguak eta kredituak	475.657	572.944
Finantza-errentamenduak	6.724	8.299
Gainerakoak	12.338	14.878
	503.823	608.336

Hona hemen narriatutakoen artean sailkatu diren aktiboen zenbatekoen xehetasuna, antzinasunaren arabera:

	2019	2018
6 hilabetera artekoak	223.616	274.690
6 eta 9 hilabete artekoak	25.536	33.077
9 eta 12 hilabete artekoak	24.493	25.000
12 eta 15 hilabete artekoak	16.820	16.762
15 eta 18 hilabete artekoak	13.040	15.136
18 eta 21 hilabete artekoak	13.034	16.625
21 hilabetetik gorakoak	187.284	227.046
	503.823	608.336

Berreskuratzeko zailak direla erabaki delako Entitatearen balantzean baja eman zaien finantza-aktiboen saldoak, 2019ko eta 2018ko abenduaren 31koak, banakatuko ditugu ondoren:

	2019	2018
Finantza-aktiboak amortizatutako kostuan – Maileguak eta aurrerakinak – Bezeroak	563.368	534.630
	563.368	534.630

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Berreskuratzeko zailak direla erabaki delako aktibotik baja eman zaien narriatutako finantza-aktiboek mugimendu hau izan dute:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Ekitaldi-hasierako saldoa	534.630	499.294
Gehikuntzak:	56.342	52.843
Aktiboen narriaduraren ondoriozko balio-zuzenketa eta beste mugimendu batzuk	56.342	52.843
Berreskurapenak:	(5.433)	(4.178)
Printzipala eskudirutan kobratzeagatik	(5.433)	(4.178)
Behin betiko bajak:	(22.171)	(13.329)
Barkatzearen ondoriozkoak	(22.171)	(13.329)
Ekitaldi-amaierako saldoa	<u>563.368</u>	<u>534.630</u>

25. Negoziatzeko helbururik ez duten, nahitaez arrazoizko balioarekin balioztatu diren eta emaitzetan aldaketak dituzten finantza-aktiboak

Hau da balantzeetako epigrafe horrek 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n duen banakapena:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Ondare-tresnak	18.574	17.969
Inbertsio kolektiboko erakundeetako partaidetzak (*)	18.574	17.969
Zorra adierazten duten baloreak	-	9.000
	<u>18.574</u>	<u>26.969</u>

(*) 2019ko abenduaren 31n, 2.999 mila euro dira Caja Laboral Gestión SGIIC SA sozietateak gestionatutako inbertsio-fondoak. Sozietate hori Entitatearen mendekoa da % 100ean (l. eranskina).

% 0koa eta % 1,168koa izan da zorro horietako «Zorra adierazteko baloreak» atalak 2019ko eta 2018ko ekitaldietan duten urteko batez besteko interes-tasa.

2019ko eta 2018ko abenduaren 31n «Negoziatzeko helbururik ez duten, nahitaez arrazoizko balioarekin balioztatu diren eta emaitzetan aldaketak dituzten finantza-aktiboak» epigrafean dauden elementuen arrazoizko balioa eta erabilitako balioztapen-teknikak 37. oharrean sartu dira.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Hauxe da sailkatutako elementuen arrazoizko balioan 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n bukatutako ekitaldietan izandako aldaketek galdu-irabazien kontuetan izandako eragina:

	Irabaziak		Galerak	
	2019	2018	2019	2018
Ondare-tresnak	8.039	6.611	(6.487)	(8.457)
Zorra adierazten duten baloreak	1.303	524	(713)	(629)
	9.342	7.135	(7.200)	(9.086)

Bestalde, «Negoziatzeko helbururik ez duten, nahitaez arrazoizko balioarekin balioztatu diren eta emaitzetan aldaketak dituzten finantza-aktiboak» zorroko elementuek arrazoizko balioan izandako aldaketek 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n bukatutako ekitaldietako galdu-irabazien kontuan izandako eragina banakatu egin dugu, arrazoizko balioa zehazteko irizpidea erabiliz, eta hauxe da banakapena:

	Irabaziak		Galerak	
	2019	2018	2019	2018
Arrazoizko balioa honela ateratzen zaien elementuak:				
Kotizazioak erreferentziatzen harturik (1. maila)	4.942	6.340	(3.910)	(8.090)
Honako hauetan oinarritutako teknika baten bidez:				
Merkatutik datozen datuetan (2. maila)	-	-	-	-
Merkatutik ez datozen datuetan (3. maila)	4.400	795	(3.290)	(996)
	9.342	7.135	(7.200)	(9.086)

Hona hemen 2019ko eta 2018ko abenduaren 31ko balantzeetako «Negoziatzeko helbururik ez duten, nahitaez arrazoizko balioarekin balioztatu diren eta emaitzetan aldaketak dituzten finantza-aktiboak» epigrafeko saldoen banakapena, dibisak eta muga-egunak kontuan hartuta:

	2019	2018
Dibisaren arabera:		
Eurotan	9.322	18.143
AEBko dolarretan	9.252	8.826
	18.574	26.969
Muga-egunaren arabera:		
Hilabetera artekoak	-	-
1 eta 3 hilabete artekoak	-	-
3 hilabete eta urtebete artekoak	-	-
1 eta 5 urte artekoak	-	-
5 urtetik gorakoak	-	9.000
Zehaztu gabeko muga-egunekoak	18.574	17.969
	18.574	26.969

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Arriskuen kontzentrazioaren eta egun jakin batzuetan horiek zuten kontabilitate-balioaren berri emango dugu jarraian, arriskuari dagokion geografia-sektorea, kontrako alderdien motak eta tresna-motak kontuan hartuta:

	2019		2018	
	Zenbatekoa	%	Zenbatekoa	%
Geografia-sektorearen arabera:				
Estatua	5.072	% 27,31	5.534	% 20,52
Europar Batasuneko gainerako herrialdeak	4.250	% 22,88	3.610	% 13,39
Munduko gainerako lurraldeak	9.252	% 49,81	17.825	% 66,09
	18.574	% 100,00	26.969	% 100,00
Aurkako alderdien motaren arabera:				
Kreditu-erakundeak	-	-	9.000	% 33,37
Administrazio publiko egoiliarak	-	-	-	-
Beste sektore egoiliar batzuk	5.072	% 27,31	5.534	% 20,52
Beste sektore ez-egoiliar batzuk	13.502	% 72,69	12.435	% 46,11
	18.574	% 100,00	26.969	% 100,00
Tresna-motaren arabera:				
Kotizatutako obligazioak eta bonuak	-	-	-	-
Errenta finkoko beste balore batzuk	-	-	9.000	% 33,37
Antolatutako merkatuetan negoziatu ez diren deribatuak	-	-	-	-
Inbertsio kolektiboko erakundeetako partaidetzak	18.574	% 100,00	17.969	% 66,63
Akzio kotizatuak	-	-	-	-
	18.574	% 100,00	26.969	% 100,00

«Negoziatzeko helbururik ez duten, nahitaez arrazoizko balioarekin balioztatu diren eta emaitzetan aldaketak dituzten finantza-aktiboak» atala banakatuko dugu ondoren, kalifikazio-agentzia nagusiek emandako kanpoko kreditu-kalifikazioen arabera:

	2019		2018	
	Zenbatekoa	%	Zenbatekoa	%
A ratinga eman zaien arriskuak	-	-	9.000	% 33,37
B ratinga eman zaien arriskuak	-	-	-	-
Esleitu gabeko zenbatekoak	18.574	% 100,00	17.969	% 66,63
	18.574	% 100,00	26.969	% 100,00

26. Deribatuak – Aktiboko eta pasiboko estaldura-kontabilitatea

Haxe da balantzeetako epigrafe horiek 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n duten banakapena:

	Aktiboa		Pasiboa	
	2019	2018	2019	2018
Mikro-estaldurak:	106.525	148.906	254.680	157.890
Arrazoizko balioaren estaldurak	64.437	104.998	103.027	91.346
Eskudiru-fluxuen estaldurak	42.088	43.908	151.653	66.544
Kreditu-arriskuaren ondoriozko doikuntza	-	-	518	276
	106.525	148.906	255.198	158.166

Hona hemen 2019ko eta 2018ko abenduaren 31ko balantze bateratuetako aktiboko eta pasiboko «Deribatuak – Estaldura-kontabilitatea» epigrafeen banakapena, dibisak eta muga-egunak kontuan hartuta:

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

	Aktiboak		Pasiboak	
	2019	2018	2019	2018
Dibisaren arabera:				
Eurotan	106.525	148.906	252.973	158.166
Dolarretan	-	-	2.225	-
	106.525	148.906	255.198	158.166
Muga-egunaren arabera:				
Hilabetera artekoak	-	-	-	-
1 eta 3 hilabete artekoak	-	-	-	-
3 hilabete eta urtebete artekoak	18.050	4.200	2.913	19.681
1 eta 5 urte artekoak	85.191	111.713	134.676	12.447
5 urtetik gorakoak	3.284	32.993	117.091	125.762
Zehaztu gabeko muga-egunekoak	-	-	518	276
	106.525	148.906	255.198	158.166

Hona hemen 2019ko eta 2018ko abenduaren 31ko balantzeetako aktiboko eta pasiboko «Deribatua – Estaldura-deribatua» epigrafeko saldoaren banakapena:

	2019		
	Balio nozionala	Arrazoizko balioa	
		Aktiboak	Pasiboak
Interes-tasen gaineko beste eragiketa batzuk			
Finantza-trukeak	5.941.454	106.525	255.198
Akzioen gaineko beste eragiketa batzuk			
Finantza-trukeak	-	-	-
		106.525	255.198
	2018		
	Balio nozionala	Arrazoizko balioa	
		Aktiboak	Pasiboak
Interes-tasen gaineko beste eragiketa batzuk			
Finantza-trukeak	4.780.352	148.906	158.166
Akzioen gaineko beste eragiketa batzuk			
Finantza-trukeak	-	-	-
		148.906	158.166

Aktiboko eta pasiboko «Deribatua – Estaldura-kontabilitatea» epigrafeko kontratuetako zenbateko nozionalean edo kontratukoan ez da Entitateak bere gain hartutako arriskua kuantifikatzen, posizio garbia tresna horiek konpentsatu edo konbinatuzetik lortzen delako.

Segidan, Entitateak 2019ko abenduaren 31n dituen estaldura nagusien ezaugarriak eta 2018ko abenduarekiko aldakuntzak deskribatuko ditugu:

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Arrazoizko balioaren estaldurak:

- Arrazoizko balioa aldatzeko arriskurako mikroestaldurak, banaka jasota eta «Beste emaitza global batean aldaketak dituzten finantza-aktiboak arrazoizko balioan» eta «Finantza-aktiboak amortizatutako kostuan» zorroetan sailkatuta dauden zor publikoko tresna batzuen arriskutik kanpoko interes-tasan aldakuntzak egon direlako. Estaldura horien bidez, interes-tasa finkoko esposizioa interes-tasa aldakorreko esposizio bihurtzen da.

2019ko eta 2018ko abenduaren 31n, zor-tresna horiek (estaltako partidek) 639.117 eta 475.000 mila euroko balio nominala dute, hurrenez hurren (23. eta 24. oharra).

- Arrazoizko balioa aldatzeko arriskurako mikroestaldurak, banaka jasota eta «Finantza-pasiboak amortizatutako kostuan» zorroan sailkatuta dauden finantzaketako tresna (hipoteka-zedula) batzuen arriskutik kanpoko interes-tasan aldakuntzak egon direlako. Estaldura horien bidez, interes-tasa finkoko esposizioa interes-tasa aldakorreko esposizio bihurtzen da.

2019ko eta 2018ko abenduaren 31n, amortizatutako kostuko finantza-pasibo horiek (estaltako partidek) 1.025.000 eta 1.125.000 mila euroko balio nominala dute, hurrenez hurren (32. oharra). Ekitaldian ez da estaldura berririk eratu, banaka hartuta eta «Finantza-pasiboak amortizatutako kostuan» atalean sailkatuta dauden finantzaketa-tresnen gainean.

Eskudiru-fluxuen estaldurak:

- Inflazioagatik eskudiru-fluxuak aldatzeko arriskurako mikroestaldurak, «Beste emaitza global batean aldaketak dituzten finantza-aktiboak arrazoizko balioan» eta «Finantza-aktiboak amortizatutako kostuan» zorroko bonu jakin batzuen gainean. Bonu horien kupoia euroguneko inflazioari lotuta dago. Finantza-trukeak erabiltzen dira kanbio-tasa hori estaltzeko. 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n 3.277.000 eta 2.532.000 mila euroko zenbateko nozionala dute, hurrenez hurren. Ekitaldian, 967.750 mila euroko zenbateko nozionaleko mikroestaldurak eratu dira, guztira, oraingo eta etorkizuneko inflazioaren gainean (23. eta 24. oharra).
- Eskudiru-fluxuak aldatzeko arriskurako mikroestaldurak, 2019ko ekitaldian Estatuko Administrazio Orokorrari erositako eta «Finantza-aktiboak amortizatutako kostuan» zorroan sailkatutako mailegu baten gainean —interesak euriborrari lotuta ditu—. Finantza-trukeak erabiltzen dira interes-tasaren arrisku hori estaltzeko. 2019ko abenduaren 31n 500.000 mila euroko zenbateko nozionala zuten (24. oharra).

2019ko eta 2018ko abenduaren 31n negoziatzeko eutsitako deribatuen balioztapenean kontrapartida-arriskua nahiz arrisku propioa aintzat hartuta, eragina hutsala da.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Finantza-tresna batzuen balio nozionalak oinarria eskaintzen du, balantzean erregistratutako tresnekin alderatzeko; baina, ez du, ezinbestez, etorkizuneko kutxako fluxuen zenbatekoen edo tresnen egungo arrazoizko balioaren berri ematen, eta, beraz, ez du erakusten Entitatea zenbateraino dagoen kreditu-arriskuaren edo prezio-arriskuaren menpe. Tresna deribatua aldekoak (aktiboak) edo kontrakoak (pasiboak) izan daitezke, merkatuko interes-tasen gorabeheren ondorioz edota lotutako kanbio-tasen gorabeheren ondorioz.

Gorabehera handiak izan ditzakete, bai eskura dauden finantza-tresna deribatuen kontratu- edo nozio-agregatuak, bai tresnak aldekoak edo kontrakoak izateko neurriak eta, beraz, bai finantza-aktibo eta -pasibo deribatuen arrazoizko balio agregatuek.

27. Mendekoetako, baterako negozioetako eta elkartuetako inbertsioak

Hau da balantzeetako epigrafe horrek 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n duen banakapena:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Taldeko erakundeak (mendekoak):		
Balio gordina	163.462	141.098
Kotizatu gabeak	233.837	205.938
Aktiboen narriaduraren ondoriozko balio-zuzenketak	(70.375)	(64.840)
Erakunde taldeaniztunak:		
Balio gordina	-	-
Kotizatu gabeak	-	-
Aktiboen narriaduraren ondoriozko balio-zuzenketak	-	-
Erakunde elkartuak:		
Balio gordina	333	30
Kotizatu gabeak	333	30
Aktiboen narriaduraren ondoriozko balio-zuzenketak	-	-
	<u>163.795</u>	<u>141.128</u>

Atal hau osatzen duten sozietateen xehetasuna, 2019ko eta 2018ko abenduaren 31koa, memoria honen I. eranskinean dago jasota. Bertan, partaidetzaren ehunekoei buruzko argibideak eta beste datu interesgarri batzuk jaso dira.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Jarraian, «Mendekoetako, baterako negozioetako eta elkartuetako inbertsioak» epigrafeko saldoak 2019ko eta 2018ko ekitaldietan izandako mugimenduaren berri emango dugu:

	2019	2018
Taldeko erakundeak (mendekoak):		
Ekitaldi-hasierako saldoa	141.098	159.664
Eskurapenak/ekarpenak	50.359	6.799
«Aktibo ez-korronteak salgai» atale(tik/ra) intsuldatzea (31. oharra)	20.997	35.486
Erakunde taldeaniztunetatik intsuldatzea	-	-
Salmentak	-	-
Bajak	(43.457)	(61.456)
Beste batzuk	-	-
Narriaduraren ondoriozko balio-zuzenketak	(5.535)	605
Zuzkidurak (55. oharra)	5.086	15.330
Galdu-irabazietan islatu gabeko fondoak erabiltzea	3.921	12.810
«Eskudiru ez-korronteak salgai» atale(tik/ra) intsuldatzea (31. oharra)	(14.542)	(27.535)
Beste batzuk	-	-
Ekitaldi-amaierako saldoa	163.462	141.098
Erakunde taldeaniztunak:		
Ekitaldi-hasierako saldoa	-	-
Eskurapenak/ekarpenak	-	-
Salmentak	-	-
Bajak	-	-
Taldeko erakundeetarako intsuldaketak	-	-
Aktiboen narriaduraren ondoriozko balio-zuzenketak	-	-
Zuzkidurak (55. oharra)	-	-
Galdu-irabazietan islatu gabeko fondoak erabiltzea	-	-
Beste batzuk	-	-
Ekitaldi-amaierako saldoa	-	-
Erakunde elkartuak:		
Ekitaldi-hasierako saldoa	30	30
Eskurapenak	333	-
Salmentak	-	-
Bajak	(30)	-
Taldeko erakundeetarako intsuldaketak	-	-
Aktiboen narriaduraren ondoriozko balio-zuzenketak	-	-
Zuzkidurak	-	-
Galdu-irabazietan islatu gabeko fondoak erabiltzea	-	-
Ekitaldi-amaierako saldoa	333	30

2019ko ekitaldian, ISGA Inmuebles SA sozietateari egindako 2.258 mila euroko bazkideen ekarpen garbiak jaso dira (54.657 mila euroko ekarpen garbien itzulketak 2018an).

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Beste alde batetik, 2019ko eta 2018ko ekitaldietan zehar, hurrenez hurren 6.455 eta 7.951 mila euroko zenbateko garbia «Mendekoetako, baterako negozioetako eta elkartuetako inbertsioak» epigrafera intsuldatu du Entitateak (31. oharra), ISGA Inmuebles SAK sustatu eta garatuko dituen esleitutako aktiboengatik.

2019ko ekitaldian zehar, Entitateak partaidetzak harpidetu ditu Taldeko entitateetan. Horiek galdatu ez diren eta egiteko dauden ordainketak zituzten 2018ko abenduaren 31n, 8.565 mila eurokoak alegia. 2019ko abenduaren 31n ez zegoen galdatu ez den eta ordaintzeko dagoen partaidetzarik.

28. Aktibo ukigarriak

Hauxe da balantzeetako epigrafe horrek 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n duen banakapena:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
<u>Ibilgetu materiala</u>	285.230	259.324
Erabilera propioak:	267.165	244.393
Tresna informatikoak eta instalazioak	4.720	5.206
Altzariak, ibilgailuak eta gainerako instalazioak	31.997	34.336
Eraikinak	267.813	240.846
Horretatik: errentamenduen ondoriozko erabilera-eskubideak	30.098	-
Uneko obrak	-	-
Aktiboen narriaduraren ondoriozko balio-zuzenketak	(37.365)	(35.995)
Errentamendu operatiboan utzitakoak	18.065	14.931
Gizarte-ekintzari lotua	-	-
Altzariak eta instalazioak	-	-
Higiezinak	-	-
<u>Ondasun higiezinak inbertsioak</u>	39.519	38.665
Eraikinak	48.829	46.084
Landa-finkak, partzelak eta orubeak	1.311	1.349
Aktiboen narriaduraren ondoriozko balio-zuzenketak	(10.621)	(8.768)
	<u>324.749</u>	<u>297.989</u>

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Jarraian, «Aktibo ukigarriak» epigrafeko saldoak 2019ko eta 2018ko ekitaldietan izandako mugimenduaren berri emango dugu:

	Erabilera propiokoak	Errentamendu operatiboan utzitakoak	Gizarte- ekintzari lotua	Ondasun higiezinak inbertsioak	Guztira
Gordina					
2018ko urtarrilaren 1eko saldoa	502.029	20.343	2.135	62.330	586.837
Gehikuntzak	11.351	8.956	-	-	20.307
Ateratzeak	(11.654)	(4.646)	(2.135)	(4.825)	(23.260)
Intsuldaketak	(1.018)	-	-	1.018	-
Saltzeko eutsitako aktibo ez- korranteeta(tik/ra) intsuldatzea	(10.301)	-	-	1.745	(8.556)
2018ko abenduaren 31ko saldoa	490.407	24.653	-	60.268	575.328
2/2018 Zirkularren eragina (2.3 oharra)	34.544	-	-	-	34.544
2019ko urtarrilaren 1eko saldoa	524.951	24.653	-	60.268	609.872
Gehikuntzak	5.944	10.705	-	97	16.746
Ateratzeak	(16.051)	(5.512)	-	(967)	(22.530)
Intsuldaketak	468	-	-	(468)	-
Saltzeko eutsitako aktibo ez- korranteeta(tik/ra) intsuldatzea	(425)	-	-	4.430	4.005
2019ko abenduaren 31ko saldoa	514.887	29.846	-	63.360	608.093
Metatutako amortizazioa					
2018ko urtarrilaren 1eko saldoa	211.129	7.644	1.406	13.084	233.263
Zuzkidurak	10.938	5.389	26	569	16.922
Ateratzeak	(10.021)	(3.311)	(1.432)	(1.101)	(15.865)
Intsuldaketak	(4)	-	-	4	-
Saltzeko eutsitako aktibo ez- korranteeta(tik/ra) intsuldatzea	(2.023)	-	-	279	(1.744)
Beste batzuk	-	-	-	-	-
2018ko abenduaren 31ko saldoa	210.019	9.722	-	12.835	232.576
2/2018 Zirkularren eragina (2.3 oharra)	-	-	-	-	-
2019ko urtarrilaren 1eko saldoa	210.019	9.722	-	12.835	232.576
Zuzkidurak	14.421	6.367	-	551	21.339
Ateratzeak	(14.124)	(4.308)	-	(522)	(18.954)
Intsuldaketak	145	-	-	(145)	-
Saltzeko eutsitako aktibo ez- korranteeta(tik/ra) intsuldatzea	(104)	-	-	501	397
Beste batzuk	-	-	-	-	-
2019ko abenduaren 31ko saldoa	210.357	11.781	-	13.220	235.358
Aktiboaren narriaduraren ondoriozko balio- zuzketak					
2018ko urtarrilaren 1eko saldoa	(39.358)	-	-	(9.275)	(48.633)
Zuzkidurak	(77)	-	-	-	(77)
Ateratzeak	278	-	-	1.972	2.250
Intsuldaketak	3.162	-	-	(1.465)	1.697
2018ko abenduaren 31ko saldoa	(35.995)	-	-	(8.768)	(44.763)
2/2018 Zirkularren eragina (2.3 oharra)	-	-	-	-	-
2019ko urtarrilaren 1eko saldoa	(35.995)	-	-	(8.768)	(44.763)
Zuzkidurak	(1.440)	-	-	-	(1.440)
Ateratzeak	-	-	-	178	178
Intsuldaketak	(261)	-	-	261	-
Saltzeko eutsitako aktibo ez- korranteeta(tik/ra) intsuldatzea	331	-	-	(2.292)	(1.961)
2018ko abenduaren 31ko saldoa	(37.365)	-	-	(10.621)	(47.986)
Garbia					
2018ko abenduaren 31ko saldoa	244.393	14.931	-	38.665	297.989
2019ko abenduaren 31ko saldoa	267.165	18.065	-	39.519	324.749

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

2018ko uztailaren 4an, dohaintzako eskritura publikoa aurkeztu zuten Entitateak eta MONDRAGON Fundazioak, gizarte-ekintzari atxikitako ibilgetu materialeko elementu guztiei (guztira 2.135 mila euroko balio gordina eta 703 mila euroko balio garbia dutenei) baja emateko.

2019ko eta 2018ko ekitaldietan zehar, baja eman zaie hurrenez hurren 16.051 eta 11.654 mila euroko balio gordina duten erabilera propioko ibilgetu materialeko elementuei. 1.928 eta 1.355 mila euroko balio garbia zuten, hurrenez hurren. 2019ko abenduaren 31n, erabilera propioko ibilgetuko bajak 1.675 mila euroko kontabilitate-balio garbia duten 3 higiezin salmentari dagozkie, batik bat (1.015 mila euroko kontabilitate-balio garbiko 3 higiezin salmentari, 2018ko abenduaren 31n).

2019ko ekitaldian zehar, baja eman zaie 966 mila euroko balio gordina duten ondasun higiezinetakoko inbertsio-elementuei (2018an 4.825 mila euro izan ziren); batez ere garajeak eta higiezinak saltzeari dagozkie. 2019ko eta 2018ko ekitaldietan, 738 eta 306 mila euroko irabaziak (galerak) lortu dira aktibo ukigarriak saltzearen ondorioz (57. oharra).

2019ko ekitaldian, 61 mila euroko kontabilitate-balio garbiko intsuldaketak egin dira «Ondasun higiezinetakoko inbertsioak» epigrafetik «Erabilera propioko ibilgetua» epigrafera, eta 1.637 mila euroko kontabilitate-balio garbiko intsuldaketak «Saltzeko eutsitako aktibo ez-korronteak» epigrafetik «Ondasun higiezinetakoko inbertsioak» epigrafera (2018an, 37 mila euroko kontabilitate-balio garbiko intsuldaketak «Erabilera propioko ibilgetua» epigrafetik «Ondasun higiezinetakoko inbertsioak» epigrafera, hirugarrenei alokatzeari utzi zaien 2 bulegoengatik, eta 978 mila euroko kontabilitate-balio garbiko intsuldaketak «Saltzeko eutsitako aktibo ez-korronteak» epigrafetik «Ondasun higiezinetakoko inbertsioak» epigrafera).

2019ko ekitaldian zehar, 9 mila euroko zenbateko garbiko intsuldaketak egin dira «Saltzeko eutsitako aktibo ez-korronteak» epigrafetik «Erabilera propioko ibilgetua» epigrafera. 2018ko ekitaldian zehar, 6.093 mila euroko zenbateko garbiko intsuldaketak egin ziren «Erabilera propioko ibilgetua» epigrafetik «Saltzeko eutsitako aktibo ez-korronteak» epigrafera, batez ere 15 bulego ixteagatik.

Hauxe da balantzeetako «Erabilera propioko ibilgetu materiala» epigrafeko saldoaren, 2019ko eta 2018ko abenduaren 31koaren, banakapena:

	Gordina	Metatutako amortizazioa	Narriaduraren ondoriozko zuzenketak	Garbia
2019ko abenduaren 31n				
Tresna informatikoak eta instalazioak	44.315	(39.595)	-	4.720
Altzariak, ibilgailuak eta gainerako instalazioak	145.878	(113.881)	-	31.997
Eraikinak	324.694	(56.881)	(37.365)	230.448
Uneko obrak	-	-	-	-
Beste batzuk	-	-	-	-
	514.887	(210.357)	(37.365)	267.165
2018ko abenduaren 31n				
Tresna informatikoak eta instalazioak	45.220	(40.014)	-	5.206
Altzariak, ibilgailuak eta gainerako instalazioak	153.772	(119.436)	-	34.336
Eraikinak	291.415	(50.569)	(35.995)	204.851
Uneko obrak	-	-	-	-
Beste batzuk	-	-	-	-
	490.407	(210.019)	(35.995)	244.393

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

«Erabilera propioko ibilgetu materiala» atalaren arrazoizko balioa txostenaren 37. oharrean agertzen da.

«Erabilera propioko ibilgetu materiala» atalaren 2019ko eta 2018ko abenduaren 31ko saldo garbian ez da sartzen erabiltzen ez den aktibo materialaren zenbatekorik.

2019ko eta 2018ko abenduaren 31n erabiltzen diren eta erabat amortizatuta dauden «Erabilera propioko ibilgetu materiala» ataleko elementuen balio gordinak 133.890 eta 138.604 mila eurokoak dira, gutxi gorabehera eta hurrenez hurren.

2019ko eta 2018ko abenduaren 31n, Entitateak ez du aktibo materialik, ez erabilera propiokorik ez eraikitze-bidean dagoenik, titulartasuna mugatuta duenik edo zorrak ordaintzeko bermetzat eman denik. Halaber, data horietan ez dago aktibo materiala eskuratzeko hirugarrenetikiko konpromisorik.

Balantzeetako «Ondasun higiezinetakoko inbertsioak» epigrafeko saldoa, 2019ko eta 2018ko abenduaren 31koa, banakatuko dugu jarraian:

	<u>Gordina</u>	<u>Metatutako amortizazioa</u>	<u>Narriaduraren ondoriozko zuzenketak</u>	<u>Garbia</u>
2019ko abenduaren 31n				
Eraikinak	62.049	(13.220)	(10.621)	38.208
Landa-finkak, partzelak eta orubeak	1.311	-	-	1.311
	<u>63.360</u>	<u>(13.220)</u>	<u>(10.621)</u>	<u>39.519</u>
2018ko abenduaren 31n				
Eraikinak	58.919	(12.835)	(8.768)	37.316
Landa-finkak, partzelak eta orubeak	1.349	-	-	1.349
	<u>60.268</u>	<u>(12.835)</u>	<u>(8.768)</u>	<u>38.665</u>

«Ondasun higiezinetakoko inbertsioak» epigrafeko arrazoizko balioa txostenaren 37. oharrean agertzen da.

2019ko eta 2018ko abenduaren 31n errentan hartuta eta erabat amortizatuta dauden «Ondasun higiezinetakoko inbertsioak» ataleko elementuen balio gordina 1.688 mila eurokoa eta 2.145 mila eurokoa da, gutxi gorabehera eta hurrenez hurren.

2019ko eta 2018ko ekitaldietan, Entitatearen «Ondasun higiezinetakoko inbertsioak» ataletik lortutako ustiapen-sarrera garbiak 2.572 mila eurokoak eta 2.482 mila eurokoak izan dira, gutxi gorabehera eta hurrenez hurren.

Merkataritzarako lokalak edo antzekoak errentan hartzeko kontratuek zehaztuta dute muga-eguna, eta kasuaren arabera da iraupena.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Balantzeetako «Errentamendu operatiboan utzitako aktiboak» epigrafeko saldoa, 2019ko eta 2018ko abenduaren 31koa, banakatu dugu hemen:

	<u>Gordina</u>	<u>Metatutako amortizazioa</u>	<u>Garbia</u>
2019ko abenduaren 31n			
Makineria	6.654	(2.025)	4.629
Altzariak eta lanabesak	1.379	(593)	786
Eraikinak	-	-	-
Informatika-ekipamenduak	17.506	(7.044)	10.462
Mediku-ekipamenduak	802	(207)	595
Garraio-elementuak	2.000	(1.305)	695
Beste batzuk	1.505	(607)	898
	<u>29.846</u>	<u>(11.781)</u>	<u>18.065</u>
2018ko abenduaren 31n			
Makineria	5.300	(2.154)	3.146
Altzariak eta lanabesak	1.144	(314)	830
Eraikinak	-	-	-
Informatika-ekipamenduak	14.432	(5.936)	8.496
Mediku-ekipamenduak	469	(180)	289
Garraio-elementuak	2.057	(709)	1.348
Beste batzuk	1.251	(429)	822
	<u>24.653</u>	<u>(9.722)</u>	<u>14.931</u>

2019ko eta 2018ko ekitaldietan Entitateak «Errentamendu operatiboan utzitako aktiboak» ataleko errentetatik lortutako sarrerak 7.357 mila eurokoak eta 6.261 mila eurokoak izan dira, gutxi gorabehera eta hurrenez hurren. 2019ko eta 2018ko ekitaldietan, Entitateak «Errentamendu operatiboan utzitako aktiboak» epigrafeko kontzeptu guztien ustiapen-gastuak 438 mila eurokoak eta 373 mila eurokoak izan dira, gutxi gorabehera eta hurrenez hurren (49. oharra).

Entitateak errentamenduaren ondoriozko erabilera-eskubideak ditu, batez ere bulegotarako higiezinaren gainean, bere jarduera gauzatzeko.

Segidan, errentamenduaren ondoriozko erabilera-eskubideen 2019ko banakapena eta mugimendua aurkeztuko ditugu:

	<u>Lursailak eta eraikinak</u>	<u>Beste batzuk</u>	<u>Guztira</u>
2019ko urtarrilaren 1eko saldoa (2.3 oharra)	34.544	-	34.544
Gehikuntzak	-	-	-
Ateratzeak	(232)	-	(232)
Amortizazioa	(4.214)	-	(4.214)
Beste mugimendu batzuk	-	-	-
	<u>30.098</u>	<u>-</u>	<u>30.098</u>

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Ondoren, erabilera-eskubideei lotutako errentamenduaren ondoriozko pasiboen xehetasuna emango dugu; «Finantza-pasiboak amortizatutako kostuan» epigrafean daude erregistratuta:

	<u>2019-12-31</u>	<u>2019-01-01 (*)</u>	<u>2018-12-31</u>
Errentamenduaren ondoriozko pasiboa			
Errentamendu korronteen ondoriozkoa	30.428	34.544	-
Errentamendu ez-korronteen ondoriozkoa	-	-	-
	<u>30.428</u>	<u>34.544</u>	<u>-</u>

(*) 2/2018 Zirkularraren lehen aplikazioaren eragina biltzen du (2.3 oharra).

Entitateak 2019ko abenduaren 31n dituen errentamenduen ondoriozko pasiboak honela daude banakatuta, muga-egunaren arabera:

	<u>2019</u>
Urte 1era artekoak	234
1 eta 5 urte artekoak	4.994
5 urtetik gorakoak	<u>25.200</u>
	<u>30.428</u>

Bestalde, hauxe da 2019ko abenduaren 31n Entitatearen errentamenduen ondoriozko erabilera-eskubideek galdu-irabazien kontuan duten eragina:

	<u>2019</u>
Erabilera-eskubideak amortizatzearen ondoriozko gastuak	
Lursailak eta eraikinak	(4.214)
Beste batzuk	-
Errentamenduaren ondoriozko pasiboen interesen ondoriozko gastuak	<u>(888)</u>
	<u>(5.102)</u>

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

29. Zergen ondoriozko aktiboak eta pasiboak

Hauxe da balantzeetako epigrafe hauek 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n duten banakapena:

	Aktiboa		Pasiboa	
	2019	2018	2019	2018
Zerga korranteak:	1.242	2.758	9.719	854
Sozietateen gaineko zerga	682	-	-	-
BEZa	-	1.980	749	-
Ogasun publikoa zordun atxikipenengatik	560	778	-	-
Beste batzuk	-	-	8.970	854
Geroratutako zergak:	281.831	255.070	53.930	41.820
Finantza-aktiboen balioztapenagatiko doikuntzak	56.315	15.325	21.148	8.225
Higiezinak errebalorizatzea	-	-	27.752	28.565
Irekitze-komisioak	1.285	1.606	-	-
Kreditu fiskalak	177.983	186.861	-	-
Ibilgetua berrinbertitzea	-	-	-	-
Pentsioetarako eta antzeko obligazioetarako fondoak	6.916	11.257	-	-
Kaudimengabeziatarako eta bestelako horniduretarako fondoak	35.950	35.765	-	-
Ibilgetuaren amortizazioa	-	-	-	-
Partaidetzen narriadura	-	-	-	-
Finantza-pasibo propioen eta hipoteka-zedulen errebalorizazioa	-	-	5.030	5.030
Gordailuak Bermatzeko Funtza	-	-	-	-
Beste kontzeptu batzuk	3.382	4.256	-	-
	283.073	257.828	63.649	42.674

2019ko eta 2018ko ekitaldietan, irizpide kontableen eta fiskalen artean aldeak sortu dira, Entitateari aplikatzekoa den sozietateen gaineko zergaren inguruan indarrean dagoen araudi fiskalaren ondorioz. Alde horiek «Geroratutako zergen ondoriozko aktiboak eta pasiboak» epigrafean erregistratu dira, jarduera etengabeen irabazien gaineko zerga kalkulatu eta erregistratzean.

«Geroratutako zergen ondoriozko aktiboak» eta «Geroratutako zergen ondoriozko pasiboak» epigrafeetako saldoek 2019ko eta 2018ko ekitaldietan izandako mugimenduak azalduko ditugu:

	Aktiboa		Pasiboa	
	2019	2018	2019	2018
Aurreko ekitaldi-itxierako saldoa	255.070	275.402	41.820	93.450
Gehikuntzak / (murrizketak)				
Kaudimengabeziatarako eta bestelako horniduretarako fondorako zuzkidura	185	(106)	-	-
Ibilgetua berrinbertitzea	-	-	-	-
Finantza-tresnen balioztapenagatiko doikuntzak	40.990	(10.524)	12.923	(51.079)
Higiezinaren errebalorizazioa	-	-	(813)	(551)
Irekitze-komisioak	(321)	1.606	-	-
Kreditu fiskalak	(8.878)	(10.899)	-	-
Pentsioetarako eta antzeko obligazioetarako fondoak	(4.341)	(364)	-	-
Beste batzuk	(874)	(45)	-	-
Ekitaldi-itxierako saldoa	281.831	255.070	53.930	41.820

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Ekitaldia itxi eta hurrengo 10 urteetako onura fiskalen bidez konpentsatzeko aukera probablea dela egiaztatzen den heinean aintzatesten dira zerga-oinarri negatiboengatik eta konpentsatzeko dauden kenkariengatik geroratutako zergen ondoriozko aktiboak. 2019ko abenduaren 31n, Entitateak 147.300 mila euroko eta 30.683 mila euroko geroratutako zergen ondoriozko aktiboak aintzatetsi ditu, hurrenez hurren, aipatu ditugun kontzeptuengatik (157.459 mila eurokoak eta 29.402 mila eurokoak, hurrenez hurren, 2018ko abenduaren 31n). Horiek guztiak etorkizuneko ekitaldietan Entitateak sortutako zerga-onuren kontra konpentsatzea espero da, Zuzendaritzak prestatutako urteko Gestio Planetan aurreikusi denez.

Entitateak balantzean erregistratuta dauden geroratutako aktibo fiskalen berreskuragarritasuna ebaluatzen du, urtero, etorkizunean izango dituen emaitzen proiezioan oinarrituta —10 urtetik beherako berreskuragarritasuna hartzen da aintzat—.

2013ko azaroaren 29ko 14/2013 Errege Lege Dekretuak, Espainiako zuzenbidea Europar Batasuneko finantza-erakundearen gainbegiratzeari eta kaudimenari buruzko araudiaren arabera egokitzeko premiazko neurriak ezarri zituenak, Bigarren Azken Xedapenean finkatutakoarekin bat, eta Dekretu hori foru-araudian jasotzeko erabakia (Gipuzkoako Foru Aldundiaren 2014ko abenduaren 16ko 17/2014 Foru Araua) betez, zerga-administrazioari eskatzeko kreditu bihur daitezkeen zerga geroratuengatik aktiboak ditu Taldeak, 2019ko abenduaren 31n. Estimaturako zenbatekoa: 147 milioi euro (158 milioi euro 2018ko abenduaren 31n). Era berean, 2016ko ekitalditik aurrera, bihurtze hori efektiboa izan dadin % 1,5eko ondare-prestazioa eramango du lotuta, aktibo horien zenbatekoaren gainean (50. oharra).

36. oharrean jaso ditugu Entitatearen egoera fiskalari buruzko xehetasunak.

30. Beste aktibo eta pasibo batzuk

Hauxe da balantzeetako epigrafe horiek 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n duten banakapena:

	Aktiboa		Pasiboa	
	2019	2018	2019	2018
Sortutako komisioen ondoriozko periodifikatzeak	30.983	28.656	-	-
Beste periodifikatze batzuk	22.172	14.091	51.865	51.078
Izakinak - Amortizatutako kostua	385	570	-	-
Bideratzen ari diren eragiketak	813	39	2.080	300
Gizarte Ekintzako Fundoa	-	-	13.914	13.089
Beste kontzeptu batzuk	-	-	1.234	1.112
	54.353	43.356	69.093	65.579

10. oharrean adierazi denez, «Beste aktibo batzuk – Beste periodifikatze batzuk» epigrafeak 10.568 eta 14.091 mila euro biltzen zituen, hurrenez hurren, 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n, 2012ko otsailaren 3ko 2/2012 Errege Lege Dekretuan ezarritakoari jarraikiz Gordailuak Bermatzeko Funtsari egin beharreko derramarenak.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Gizarte Ekintzako Fondoa

Hona hemen 2019ko eta 2018ko abenduaren 31ko balantzeetako «Beste pasibo batzuk» epigrafeko Gizarte Ekintzako Fondoa kapituluaren banakapena:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Heziketako eta Sustapeneko Fondoa	13.914	13.089
Zuzkidura:	<u>13.914</u>	<u>13.089</u>
Aktibo materialari aplikatua	-	-
Beste inbertsio batzuei aplikatua – Beste emaitza global batean aldaketak dituzten finantza-aktiboak arrazoizko balioan (23. oharra)	3.437	3.437
Ekitaldian konprometitutako gastuak	9.485	8.591
Uneko ekitaldiko mantentze-gastuak	(9.485)	(8.591)
Konprometitu gabeko zenbatekoa	10.477	9.652
Errebalorizazio-erreserbak	-	-
	<u>13.914</u>	<u>13.089</u>

Gizarte Ekintzako Fondoko saldoak mugimendu hauek izan ditu 2019ko eta 2018ko ekitaldietan:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Ekitaldi-hasierako saldoa	13.089	13.017
Ekitaldiko soberakinaren kargura egin beharreko nahitaezko zuzkidura (4. eta 50. oharra)	10.332	9.485
Ekitaldiko mantentze-gastuak	(9.485)	(8.591)
Ibilgetuaren amortizazioa (28. oharra)	-	(26)
Gizarte-ekintzari lotutako ibilgetuaren baja (28. oharra)	-	(703)
Beste batzuk	(22)	(93)
Ekitaldi-amaierako saldoa	<u>13.914</u>	<u>13.089</u>

Kreditu-kooperatibei buruzko 13/1989 Legeak, Kooperatiben Erregimen Fiskalari buruzko 20/1990 Legeak aldatu zuenak, hauxe agintzen du, 1978ko azaroaren 3ko 2860/1978 Errege Dekretuan ezarritako banaketa-irizpideei eutsiz: gutxienez soberakin garbiaren % 10 Heziketako eta Sustapeneko Fondora bideratuko da (4. oharra).

Fondo horretara egiten diren zuzkidurak kooperatibismoa garatzera, komunitateko kultura-eta asistentzia-beharrei erantzutera eta helburu horietan lagunduko duen ibilgetua gauzatzera bideratuko dira, besteak beste. Ildo horretatik, 2018ko eta 2017ko ekitaldietako nahitaezko zuzkiduratik —9.485 eta 8.591 mila eurokoak izan ziren, hurrenez hurren—, 4.428 mila euro MONDRAGON Taldeko korporazio-erakundeak finantzatzeko eta 2.021 mila euro Heziketako eta Kooperatiba arteko Sustapeneko Fondorako izan dira 2019an (4.338 eta 1.504 mila euro 2018an).

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

31. Saltzeko eutsitakoen artean sailkatu diren aktibo ez-korronteak eta elementu-talde besterengarriak

Hauxe da balantzeetako epigrafe horrek 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n duen banakapena:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Aktibo ukigarria	167.708	202.926
Erabilera propioko ibilgetu materiala	23.565	30.031
Ondasun higiezinetak inbertsioak	-	-
Esleitutako ibilgetu materiala	568.992	627.531
Aktiboaren narriaduraren ondoriozko balio-zuzenketak	(424.849)	(454.636)
	<u>167.708</u>	<u>202.926</u>

Ondoren, «Saltzeko eutsitakoen artean sailkatu diren aktibo ez-korronteak eta elementu-talde besterengarriak» epigrafeak 2019ko eta 2018ko ekitaldietan izandako mugimenduak erakutsiko ditugu:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Banakako partidak:		
Aurreko ekitaldi-itxierako saldoa	202.926	216.314
4/2017 Zirkularraren lehen aplikazioaren eragina (2.2 oharra)	-	219
Ekitaldi-hasierako saldoa	202.926	216.533
Gehikuntzak	12.019	22.726
Salmentaren ondoriozko bajak	(11.307)	(20.088)
Narriaduraren ondoriozko zuzkidurak (58. oharra)	(27.828)	(13.409)
Aktibo ukigarrien intsuldaketak (28. oharra)	(1.647)	5.115
Aktibo kobraezinetarako intsuldaketa	-	-
Taldeko entitateetako inbertsioetara intsuldatzea (27. oharra)	(6.455)	(7.951)
	<u>167.708</u>	<u>202.926</u>
Ekitaldi-itxierako saldoa	<u>167.708</u>	<u>202.926</u>

2019ko eta 2018ko ekitaldietan, gehikuntzen saldoan Taldeko higiezinaren sozietate instrumentalei emandako finantzaketaren intsuldaketei dagozkien 8.938 eta 19.548 mila euroak jaso dira batez ere.

2019ko eta 2018ko abenduaren 31n ez dago pasiborik saltzeko eutsitakoen artean sailkatu diren aktibo ez-korronteak eta elementu-talde besterengarriak lotuta.

Entitateak arrisku arazotsuetatik (esleipenetatik, ordainean emandakoetatik...) datozen aktiboak gestionatzeko sozietate moduan erabiltzen ditu % 100 mendeko dituen ISGA Inmuebles SA eta Sociedad Gestión Activos Caja Laboral SAU sozietateak (I. eranskina). LABORAL Kutxa Taldearen politika orokorraren arabera, sustapeneko eta eraikuntzako sektoreko arrisku arazotsuetatik datozen aktibo guztiak filial horietan erregistratu behar dira. Halere, noizean behin gerta daiteke egoera zehatz baten ondorioz zuzenean Caja Laboral Popular S. Coop. de Crédito erregistratzea komeni izatea. Aktibo horien erosketa Caja Laboral Popular S. Coop. de Crédito finantzatzen du, merkatu-baldintzetan.

Entitateak eroslearentzako finantzaketarekin saldutako esleitutako aktiboak, higiezinaren sozietate instrumentaletatik datozenak izan ezik, % 43 dira 2019an (2018an % 57 izan ziren).

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

2019ko eta 2018ko abenduaren 31n, saltzeko eutsitakoen artean sailkatu diren aktibo ez-korronteen eta elementu-talde besterengarrien salmentetan finantzatu diren zenbatekoen saldo biziak (higiezinaren sozietate instrumentaletatik datozenak izan ezik) 5.384 eta 9.806 mila eurokoak izan dira, hurrenez hurren.

Beti aparteko eragiketetan egiten dira saltzeko eutsitakoen artean sailkatu diren aktibo ez-korronteak eta elementu-talde besterengariak (Entitateak besterendutakoak) erosten dituztenei Entitateak ematen dien finantzaketa eta salmenta bera. Finantzaketa merkatu-baldintzetan eskaintzen da, eta kreditu-arriskuaren egokitasunari buruzko berariazko azterketa egiten da aurrena.

Era berean, Entitatearen asmoa aktibo horiek ahalik eta lasterren (urtebete baino lehen) askatzea bada ere, merkatuaren zailtasunak direla eta nahi baino luzarago egon dira zorroan, eta, beraz, saltzeko eutsitakoen artean sailkatutako aktibo ez-korronteak eta elementu-talde besterengariak (higiezinaren sozietate instrumentaletatik datozenak bazterrean utzita) 3,70 urtez iraun dute kategoria horretan 2019ko abenduaren 31n (3,21 urtez 2018ko abenduaren 31n).

Segidan, 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n bukatutako ekitaldietako galdu-irabazien kontuko «Saltzeko eutsitakoen artean sailkatu diren aktibo ez-korronteak eta elementu-talde besterengariak» atalaren narriaduraren ondoriozko galerak xehatuko ditugu (58. oharra):

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Aktibo ukigarriak	(27.828)	(13.409)
Beste aktibo batzuk	-	-
	<u>(27.828)</u>	<u>(13.409)</u>
Emaizten kargurako zuzkidurak	(27.828)	(13.409)
	<u>(27.828)</u>	<u>(13.409)</u>

Hauxe da «Saltzeko eutsitakoen artean sailkatu diren aktibo ez-korronteak eta elementu-talde besterengariak» epigrafeko «Aktiboen narriaduraren ondoriozko balio-zuzenketak» ataleko saldoak 2019ko eta 2018ko ekitaldietan izandako mugimendua:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Aurreko ekitaldi-itxierako saldoa	454.636	497.038
4/2017 Zirkularraren lehen aplikazioaren eragina (2.2 oharra)	-	(219)
Ekitaldi-hasierako saldoa	454.636	496.819
Emaizetan kargatzeko zuzkidura garbiak (58. oharra)	27.828	13.409
Finantza-aktiboak amortizatutako kostuan – Maileguak eta aurrerakinak – Bezeroak intsuldatzea (24. oharra)	4.191	9.039
Aktibo kobraezinetara intsuldatzea eratutako fondoaren kargura	(31.312)	(22.384)
Salmenten ondoriozko bajak	(13.991)	(16.409)
Taldeko entitateekiko inbertsioetara intsuldatzea (27. oharra)	(14.542)	(27.535)
Aktibo materiala intsuldatzea (28. oharra)	(1.961)	1.697
	<u>424.849</u>	<u>454.636</u>

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Hauxe da «Saltzeko eutsitakoaren artean sailkatu diren aktibo ez-korranteak eta elementu-talde besterengarriak» epigrafeko «Aktiboaren narriaduraren ondoriozko balio-zuzenketak» ataleko saldoak 2019ko eta 2018ko ekitaldietan duen banakapena:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Banakako partidak	424.849	454.636
	<u>424.849</u>	<u>454.636</u>

32. Finantza-pasiboak amortizatutako kostuan

Hauxe da balantzeetako epigrafe horrek 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n duen banakapena:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Banku zentraletako gordailuak	296.640	297.857
Kreditu-erakundearen gordailuak	6.372	9.061
Bezeroen gordailuak	21.573.191	19.621.467
Zorra adierazten duten balore jaulkiak	-	-
Beste finantza-pasibo batzuk	328.839	281.740
	<u>22.205.042</u>	<u>20.210.125</u>

Ondoren, 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n balantzeetako «Finantza-pasiboak amortizatutako kostuan» epigrafearen banakapena egingo dugu, dibisen eta muga-egunen arabera:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Dibisaren arabera:		
Eurotan	22.176.598	20.182.378
AEBko dolarretan	27.015	25.143
Libera esterlinatan	1.109	1.505
Franko suitzarretan	24	103
Yen japoniarretan	133	162
Gainerakoak	163	834
	<u>22.205.042</u>	<u>20.210.125</u>
Muga-egunaren arabera:		
Agerikoak	15.353.768	14.735.745
Hilabetera artekoak	1.892.315	1.097.430
1 eta 3 hilabete artekoak	618.807	573.183
3 hilabete eta urtebete artekoak	2.325.546	1.856.629
1 eta 5 urte artekoak	1.466.283	1.509.650
5 urtetik gorakoak	94.917	115.570
Zehaztu gabeko muga-egunekoak	385.565	213.322
	<u>22.137.201</u>	<u>20.101.529</u>
Balioztapenagatiko doikuntzak	67.841	108.596
	<u>22.205.042</u>	<u>20.210.125</u>

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

a) Banku zentraletako gordailuak

Hauxe da 2019ko eta 2018ko abenduaren 31ko balantzean «Banku zentraletako gordailuak» epigrafeko saldoaren banakapena:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Espainiako Bankua	300.000	300.000
Balioztapenagatiko doikuntzak	(3.360)	(2.143)
	<u>296.640</u>	<u>297.857</u>

16. oharrean adierazitakoari jarraikiz, Entitateko finantzaketari eta likideziari jarraipena egiteko politika aktiboarekin bat, 2017ko ekitaldian Europako Banku Zentralak iragarritako berriazko helburuaz epe luzeagoan finantzatzeko eragiketen —TLTRO II— bigarren sortara jo zen.

2019ko eta 2018ko ekitaldietan $-0,40\%$ koa izan da Banku zentraletako gordailuek lortu duten urteko batez besteko interes-tasa.

2019ko abenduaren 31n, Espainiako Bankuak fondo publikoen bermedun kredituen sisteman Entitateari esleitutako muga 1.086.092 mila eurokoa da (1.023.476 mila eurokoa 2018ko abenduaren 31n).

b) Kreditu-erakundeen gordailuak

Hauxe da 2019ko eta 2018ko abenduaren 31ko balantzeetako «Kreditu-erakundeen gordailuak» epigrafeko saldoaren banakapena:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Eperako kontuak	6.345	9.042
Aktiboak aldi baterako lagatzea	-	-
Bestelako kontuak	15	2
Balioztapenagatiko doikuntzak	12	17
	<u>6.372</u>	<u>9.061</u>

Hurrenez hurren, $-0,45\%$ koa eta $1,135\%$ koa izan dira «Kreditu-erakundeen gordailuak» atalak 2019ko eta 2018ko ekitaldietan lortu duten urteko batez besteko interes-tasa.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

c) Bezeroen gordailuak

Jarraian, 2019ko eta 2018ko abenduaren 31ko balantzeetan «Bezeroen gordailuak» epigrafeko saldoak duen banakapena emango dugu:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Espainiako administrazio publikoak	420.046	279.613
Aktiboak aldi baterako lagatzea kontrapartidadun erakundeekin	522.932	-
Beste sektore batzuk:	<u>20.583.936</u>	<u>19.298.437</u>
Ageriko gordailuak:	<u>15.695.534</u>	<u>14.330.070</u>
Kontu korronteak	5.059.935	4.428.319
Aurrezki-kontuak	10.610.029	9.879.834
Beste batzuk	25.570	21.917
Eperako gordailuak:	<u>3.727.132</u>	<u>4.034.735</u>
Eperako ezarpenak	3.600.666	3.884.735
Beste batzuk	126.466	150.000
Aktiboak aldi baterako lagatzea	1.090.090	822.910
Balioztapenagatiko doikuntzak:	<u>71.180</u>	<u>110.722</u>
Sortutako interesak	31.714	29.629
Mikro-estaldurako eragiketak	39.466	81.093
Beste sektore ez-egoiliar batzuk	<u>46.277</u>	<u>43.417</u>
	<u><u>21.573.191</u></u>	<u><u>19.621.467</u></u>

Bezeroen gordailuek urteko batez besteko interes-tasa hau eman dute, 2019ko eta 2018ko ekitaldietan, produktuen arabera:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Ageriko gordailuak	% 0,03	% 0,02
Eperako gordailuak	% 0,11	% 0,11

2019ko abenduaren 31n, balantzeko «Eperako gordailuak – Eperako ezarpenak» atalean, 1.125 milioi euro agertzen dira erregistratuta (1.225 milioi euro 2018ko abenduaren 31n), Entitateak hipoteka-zedula bereziak jaulkitzearen ondorioz. Horiek Aktiboak Titulizatzeko zenbait Fondok harpidetu dituzte; hona hemen horien ezaugarriak:

Fondoaren izena	Ordaintze-eguna	Hipoteka-zedula Zenbateko nominala (mila eurokotan)		Muga-eguna
		2019	2018	
Cédulas TDA5 Aktiboak Titulizatzeko Fundoa	2004-11-29	-	100.000	2019-11-27
IM Cédulas 5 Aktiboak Titulizatzeko Fundoa	2005-06-15	500.000	500.000	2020-06-15
IM Cédulas 7 Aktiboak Titulizatzeko Fundoa	2006-03-31	625.000	625.000	2021-03-31
		<u>1.125.000</u>	<u>1.225.000</u>	

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Zedula bizien urteko interes-tasa nominala % 3,51 eta % 4,01 artekoa da 2019ko abenduaren 31n (% 3,51 eta % 4,12 bitartekoa 2018ko abenduaren 31n). «Beste sektore egoiliar batzuk – Balioztapenagatiko doikuntzak» epigrafean 39.466 mila euro agertzen dira 2019ko abenduaren 31n (81.093 mila euro 2018ko abenduaren 31n). Funtsean, hipoteka-zedulak arrazoizko balioan izandako aldaketei dagozkio. Aldaketok interes-tasaren arriskuaren ondorioz gertatu dira, eta, esan beharra dago, arrisku horri kontabilitate-estaldura eman zaiola, 26. oharrean azaltzen denez.

«Beste sektore egoiliar batzuk – Eperako gordailuak – Bestelakoak» atalean, 76.234 mila euroko zenbatekoa dago 2019ko abenduaren 31n (103.934 mila eurokoa 2018ko abenduaren 31n). IM Caja Laboral 1 ATF eta IM Caja Laboral 2 ATF titulizazio-fondoan bidez bonuen jaulkipenean lortutako finantzaketaren zenbateko garbia da hori. Fondo horiei hainbat mailegu atxiki zitzaizkion, eta, baja emateko baldintzak betetzen ez dituztenez, balantzean jarraitzen dute 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n (24. oharra).

Epigrafe honetan, fondo horiei ekarritako maileguen saldo bizia, 495.314 mila eurokoa (549.004 mila eurokoa 2018ko abenduaren 31n), sartu da batik bat, Entitateak harpidetu dituen 384.407 mila euroko (2018ko abenduaren 31n 410.170 mila euroko) bonuen zenbatekoa kendu ondoren.

Esan beharra dago, IM Caja Laboral 2 ATF fondoan harpidetutako bonuak berme kolateral gisa erabiltzeko asmoa duela Entitateak, eurosistemako kreditu-eragiketetan.

2009ko apirilaren 24ko 716/2009 Errege Dekretuaren 21. artikuluan eta Espainiako Bankuaren 2010eko azaroaren 30eko 7/2010 Zirkularrean ezarritakoari jarraikiz, LABORAL Kutxak hipoteka-zedulak jaulkitzen dituzenez, hipoteka-zedula eta -bonuak jaulkitzen dituzten erakundeei aplikatzeko kontabilitate-erregistro bereziari buruzko informazioa xertatu dugu, urteko kontu hauen 61. oharrean.

Jarraian, 2019ko eta 2018ko abenduaren 31ko balantzeetako «Gordailuak – Bezeroak» epigrafeko saldoaren banakapena emango dugu, dibisaren eta muga-egunen arabera:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Dibisaren arabera:		
Eurotan	21.544.747	19.593.720
Dolarretan	27.015	25.143
Libera esterlinatan	1.109	1.505
Franko suitzarretan	24	103
Yen japoniarretan	133	162
Gainerakoak	163	834
	<u>21.573.191</u>	<u>19.621.467</u>
Muga-egunaren arabera:		
Agerikoak	15.277.257	14.622.185
Hilabetera artekoak	1.891.721	1.097.430
1 eta 3 hilabete artekoak	618.448	573.183
3 hilabete eta urtebete artekoak	2.320.124	1.856.629
1 eta 5 urte artekoak	1.165.230	1.209.650
5 urtetik gorakoak	93.682	115.570
Zehaztu gabeko muga-egunekoak	135.540	36.098
	<u>21.502.002</u>	<u>19.510.745</u>
Balioztapenagatiko doikuntzak	<u>71.189</u>	<u>110.722</u>
	<u>21.573.191</u>	<u>19.621.467</u>

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

d) Zorra adierazten duten balore jaulkiak

Hauxe da 2019ko eta 2018ko abenduaren 31ko balantzeetako «Balore negoziagarriek ordezkaturako zorra adierazten duten baloreak» epigrafeko saldoaren banakapena:

	2019	2018
Ordaindukoak eta efektuak	-	-
Hipoteka-tituluak	75.000	150.000
Bihurgarriak ez diren beste balore batzuk	-	-
Balore propioak	(75.000)	(150.000)
Balioztapenagatiko doikuntzak	-	-
	-	-

Hipoteka-tituluak

2014ko abenduaren 31n, atal honetan 150 milioi euroko balio nominala agertzen zen erregistratuta, hipoteka-zedulen 2 jaulkipenen ondorioz. Europako Inbertsio Bankuak harpidetu zituen osotasunean eta 2019an eta 2020an mugaeguneratuko dira.

2015eko ekitaldian zehar, Entitateak exekutatu egin zuen Europako Inbertsio Bankutik lortutako finantzaketa kitatzearen ondorioz hipoteka-zedulen jaulkitzaileari esleitzen zaion erosteko aukera. Hortaz, 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n, kapitulu horrek ez du inolako saldirik, hipoteka-zedula horien balio nominala «Balore propioak» atalean jasota dagoelako.

2019ko ekitaldian zehar, Europako Inbertsio Bankuak harpidetutako hipoteka-zedulen jaulkipenetako bat mugaeguneratu da. Haren balio nominala 75 milioi eurokoa da, eta haren interesa 3 hilabeterako Euriborra gehi % 3,55koa.

Bestalde, 2020an mugaeguneratuko diren Europako Inbertsio Bankuak harpidetutako baloreen errendimendua interes-tasa aldakorren bidez dago zehaztuta, 3 hilerako Euriborrari % 5,50eko marjina gehituta ateratzen den balio nominala aintzat hartuz, eta hiru hilean behin ordaintzen da.

e) Beste finantza-pasibo batzuk

Hona hemen 2019ko eta 2018ko abenduaren 31ko balantzeetako «Beste finantza-pasibo batzuk» epigrafearen saldoak duen banakapena:

	2019	2018
Ordaindu beharreko obligazioak	6.416	6.721
Jasotako fidantzak	66.725	117.299
Konpentsazio-ganberak	13.937	13.136
Bilketa-kontuak	94.251	101.621
Kontu bereziak	68.133	2.608
Finantza-bermeen ondoriozko periodifikatzeak	2.335	2.368
Beste kontzeptu batzuk	77.042	37.987
	328.839	281.740

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

«Beste kontzeptu batzuk» epigrafearen barruan, Entitateak 30.428 mila euroko errentamenduagatiko pasiboa aintzatetsi du 2019ko abenduaren 31n (28. oharra), Espainiako Bankuaren 2/2018 Zirkularra, abenduaren 21ekoa, 2019ko urtarrilaren 1ean indarrean sartu ondoren (2.3 oharra).

33. Hornidurak

Hauxe da balantzeetako epigrafe horrek 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n duen banakapena:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Pentsioak eta enplegu ostean zehaztutako prestazioen bestelako obligazioak	24.700	40.204
Langileen epe luzeko beste ordainsari batzuk	-	-
Ordaintzeko dauden zergen ondoriozko prozesu-gaiak eta auziak	-	-
Emandako konpromisoak eta bermeak	20.768	20.979
Gainerako hornidurak	<u>128.391</u>	<u>127.732</u>
	<u>173.859</u>	<u>188.915</u>

Ondoren, «Hornidurak» epigrafean 2019ko eta 2017ko ekitaldietan izandako mugimenduak erakutsiko ditugu:

	<u>Pentsioak eta enplegu ostean zehaztutako prestazioen bestelako obligazioak</u>	<u>Langileen epe luzeko beste ordainsari batzuk</u>	<u>Ordaintzeko dauden zergen ondoriozko prozesu-gaiak eta auziak</u>	<u>Emandako konpromisoak eta bermeak</u>	<u>Gainerako hornidurak</u>	<u>Guztira</u>
2018ko abenduaren 31n						
Ekitaldi-hasierako saldoa	41.504	-	-	20.992	128.108	190.604
Gehikuntzak, dauden horniduren igoerak barne	12.514	-	-	15.074	15.156	42.744
(-) Erabilitako zenbatekoak	(12.590)	-	-	-	(24.347)	(36.937)
(-) Erabili gabeko zenbatekoak, epealdian berrinbertituak	(1.224)	-	-	(16.073)	(4.072)	(21.369)
Beste mugimendu batzuk	-	-	-	986	12.887	13.873
Ekitaldi-itxierako saldoa	<u>40.204</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>20.979</u>	<u>127.732</u>	<u>188.915</u>
2019ko abenduaren 31n						
Ekitaldi-hasierako saldoa	40.204	-	-	20.979	127.732	188.915
Gehikuntzak, dauden horniduren igoerak barne	-	-	-	12.275	17.965	30.240
(-) Erabilitako zenbatekoak	(14.789)	-	-	-	(30.400)	(45.189)
(-) Erabili gabeko zenbatekoak, epealdian berrinbertituak	(721)	-	-	(12.590)	(1.133)	(14.444)
Beste mugimendu batzuk	6	-	-	104	14.227	14.337
Ekitaldi-itxierako saldoa	<u>24.700</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>20.768</u>	<u>128.391</u>	<u>173.859</u>

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

a) Pentsioak eta enplegu ostean zehaztutako prestazioen bestelako obligazioak

PD 58, Sare Berria, PD 59 eta PD 60 planetara atxikitzeko borondatezko erabakien ondorioz, Entitateak etorkizuneko konpromisoak ditu bazkide batzuekin hartuta, 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n. Horrela, bada, Entitateak fondoak ditu eratuta, benetan erretiratu bitartean jarduneko langileek jasoko dituzten soldata-osagaien eta beste gizarte-zama batzuen ondoriozko konpromisoerantzuteko. Planok ezarri zirenetik bazkideek Entitateari zerbitzu emateari uzten dioten egunera bitartean sortutakoak izango dira konpromiso horiek.

Entitateak enplegu ondoko ordainketetan hartutako konpromisoen egungo balioa eta konpromiso horiek nola estaltzen ziren azalduko dugu jarraian:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Hartutako konpromisoak	24.700	40.204
	<u>24.700</u>	<u>40.204</u>
Estaldurak		
Barruko fondoak	24.700	40.204
	<u>24.700</u>	<u>40.204</u>

2019ko eta 2018ko abenduaren 31n, enplegu ondoko ordainketen ondoriozko konpromisoak estaltzeari buruzko etorkizuneko prestazio-fluxuak balioztatu dira. Horretarako, proiektatutako kreditu-unitatearena hartu da kalkulua egiteko metodotzat, eta erretiratzeko eskubidea ematen duen lehena erretiratzeko adintzat.

Hona hemen balioztapen aktuarialean kontuan hartutako hipotesi finantzario-aktuariala:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Deskontu-tasa	% 0	% 0
Kontsumo-aurrerakin gordinaren etorkizunerako hazkundea	% 0	% 0
Prestazioen hazkundea	% 0	% 0
Erretiro-adina	Ahalik eta adinik txikiena	Ahalik eta adinik txikiena

Balioztapena egiteko erabilitako KPlaren muga-eguneko estimazioa % 0,08koa da 2020rako, % 1,10ekoa 2021erako eta % 2koa 2022tik aurrera. 2018ko abenduaren 31n, % 2koa zen ekitaldi horietarako estimazioa.

Obligazioak deskontatzeko interes-tasa konpromisoaren iraupenaren (1,3 urteren) arabera zehaztu da; erreferentziako kurba kalkulatzeko, berriz, 2019ko abenduaren 31ko Euro Denominated Corporate Bonds AA kurba hartu da erreferentziazat (iturria: Bloomberg).

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

b) Gainerako hornidurak

«Hornidurak – Gainerako hornidurak» epigrafeak gastu posibleei edo galerei aurre egiteko edo abian diren erreklamazio eta auzietatik datozen erantzukizun probable edo ziurrei edo Entitatearen jardueraren ondoriozko betebeharrak erantzuteko hornidurak hartzen ditu, besteak beste, bere baitan. Epigrafe horren saldoa zenbatesteko, kalkulu-prozedura zuhur eta sendoak erabili dira, estali behar dituzten betebeharrak dakarten zalantza kontuan hartuta.

Entitatearen politika orokorraren arabera, galtzeko arrisku probablea duten legezko prozesuetarako hornikuntzak erregistratzen dira; galtzeko arriskua posiblea edo urrunekoa bada, ordea, ez da hornikuntzarik erregistratzen. Hornitu beharreko zenbatekoa kalkulatzeko, dagokion erreklamazioa likidatzeko behar izango den zenbatekoa zenbatesten da ahalik eta doien. Horretarako, besteak beste, gertaeren banakako azterketa eta barneko eta kanpoko lege-aholkularien iritzia hartzen dira aintzat, antzeko demanden ondoriozko galeren batez besteko historikoa ikusirik. Entitateari etekin ekonomikoak ekarriko dizkieten baliabideen behin betiko irteera-data betebeharrak bakoitzaren arabera izango da. Batzuetan, betebeharrak ez dute likidazio-epe finkorik eta, beste batzuetan, abian diren lege-prozesuen mende izaten dira.

Entitateak erreklamazio edo lege-prozesu bakoitzari lotutako betebeharrak zenbatetsi ditu, eta, beharrezkoa izan denean, jasotako erreklamazioetatik edo legezko prozesu judizialetatik etor litezkeen pasiboak arrazoiz estaltzeko hornikuntza egokiak aintzatetsi ditu.

c) Espainiako hipoteketarako erreferentzia-tasa

Espainiako hipoteketarako erreferentzia-tasari dagokionez, arazo prejudiziala aurkeztu da Europar Batasuneko Justizia Auzitegiaren (EBJAren) aurrean, hipoteka-maileguren erreferentzia-indizea (HMEI) deritzon erreferentzia-tasa ofizialari lotutako hipoteka-maileguren kontratuen baliozkotasuna aurkaratzeko, ustez gardentasuna falta zaielako.

Hauxe da eztabaidagai dagoen gai juridikoa: 93/13 Zuzentarauaren 4.2 artikuluan oinarritutako gardentasun-kontrola, mailegu-hartzailea kontsumitzailea den kasuetan. HMEIa kontratuaren prezioa denez eta kontratuaren helburu nagusiaren definizioaren barruan dagoenez, modu argian eta ulergarrian idatzi behar da, kontsumitzailea gai izan dadin kontratuak eragindako ondorio ekonomikoak ulertzeko, irizpide argi eta ulergarrietan oinarrituta.

Europako Batzordearen ustez, indizea gardena izango bada, haren ezaugarriak eta funtzionamendua oso-osorik azaldu behar dira, eta indize eskuragarri edo ofizialen konparazioak erakutsi. Banku-erakundeen iritziz eta Espainiako Erresumaren ordenamenduaren arabera, berriz, indize ofiziala publikoa eta gardena da, agintaritzak eskudunek gainbegiratzen dute eta, Espainian, UTBa (urteko tasa baliokidea) da prezioak alderatzeko funtsezko eta nahitaezko tresna juridikoa, horrek maileguaren prezio osoa eta finantza-zama guztia (gastuek, komisiok, indizeak eta aplikatzekoa den diferentzialak osatua) jasotzen baitu.

Arazo prejudizial hori lehen auzialdiko epaitegi batek formulatu zuen, Auzitegi Gorenak 2017ko abenduaren 14an emandako epai batean kontratu horiek baliozkotzat eman eta hilabete batzuk geroago.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

2019ko irailaren 10ean, abokatu nagusiak iritzi bat ezagutarazi zuen. Europako Batzordearen asmoen aurka, indizearen gardentasuna berretsi zuen, eta ez zuen beharrezkotzat jo haren etorkizuneko agertokirik edo zenbait indizeren arteko konparaziorik eskaintzea. Aitzitik, indarrean dagoen araudiak erregulatzen duen kontratu aurreko informazioa eman beharra dagoela azpimarratu zuen.

Gauzak horrela, gaur egun eskura dagoen informazioaren arabera, aurkako epaia egoteko probabilitate txikia dagoela jotzen da, aurrekari hauek direla eta: abokatu nagusiak ezagutarazi berri duen iritzia; Auzitegi Gorenaren aurretiko epaia; EBJAren jurisprudenzia, zeinak gardentzat jotzen dituen beste indize ofizial batzuk erreferentzia hartzen duten kontratuak, eta UTBa egotea, kontsumitzaileei nahitaez ezagutarazi behar zaiena eta ulergarri egiten duena bai zama ekonomikoa bai beste hipoteka-eskaintza batzuekiko konparazioa, edozein dela ere erreferentzia-indize aplikagarria.

Bestalde, zaila da alde aurretik zenbatestea EBJAk, abokatu nagusiaren iritziaren kontra eta Europako Batzordearen irizpideei jarraikiz, aurkako epaia emateak izango lukeen eragina. Hainbat faktoreren mende egongo litzateke eragin hori; hona hemen garrantzitsuenak: i) zer arau erabili beharko litzatekeen indize hori ordezkatzeko (hau da, nola kalkulatu beharko litzatekeen maileguaren indizea), ii) atzeraeraginez aplikatu beharko litzatekeen ala ez eta, baiezkoan (EBJAren ebazpena atzeraeraginez aplikatu beharko balitz), noiz arte eta iii), zenbat erreklamazio jarriko liratekeen, behar bezala arrazoituta, gardentasunik ezari buruz. Horrela, bada, etor litekeen edozein agertokik ez luke eragin nabarmenik izango Entitatearen kaudimenaren edo funts propioen gainean.

2019ko abenduaren 31n, 41,2 milioi eurokoa da pertsona fisikoei HMElari lotuta emandako hipoteka-maileguen zenbateko osoa (ordainketa egunean duena).

34. Beste emaitza global metatu bat

Hauxe da balantzeetako epigrafe horrek 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n duen banakapena:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Emaitzetan birsailka daitezkeen elementuak:	(107.948)	(34.848)
Estandura-deribatuak. Eskudiru-fluxuen estaldura (zati eraginkorra):	(138.336)	(30.156)
Beste emaitza global batean aldaketak dituzten finantza-aktiboak:	30.388	(4.692)
Zor-tresnak	30.388	(4.692)
Ondare-tresnak	-	-
Emaitzetan birsailkatuko ez diren elementuak	17.518	16.589
Beste emaitza global batean aldaketak dituzten finantza-aktiboak:	17.518	16.589
Ondare-tresnak	17.518	16.589
	<u>(90.430)</u>	<u>(18.259)</u>

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Ondare garbiko «Beste emaitza global metatu bat – Beste emaitza global batean aldaketak dituzten finantza-aktiboak – Zor-tresnak» epigrafeko saldoan, Entitatearen ondare garbiaren barruan sartu behar diren errenta finkoko finantza-tresna horien arrazoizko balioaren aldakuntzen zenbateko garbia biltzen da. Finantza-aktiboak saltzen direnean, aldeak galdu-irabazien kontuan jasotzen dira.

Ondare garbiko «Beste emaitza global metatu bat – Beste emaitza global batean aldaketak dituzten finantza-aktiboak – Ondare-tresnak» epigrafeko saldoan, Entitatearen ondare garbiaren barruan sartu behar diren ondare-tresna horien arrazoizko balioaren aldakuntzen zenbateko garbia biltzen da. Finantza-aktiboak saltzen direnean, aldakuntzak ondare garbiko «Bestelako erreserbak» epigrafean jasotzen dira (35. oharra).

Hona hemen 2019ko eta 2018ko abenduaren 31ko ondare garbiko «Beste emaitza global metatu bat» epigrafearen banakapena:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Aurreko ekitaldi-itxierako saldoa	(18.259)	86.023
4/2017 Zirkularraren lehen aplikazioaren eragina (2.2 oharra)	-	(77.374)
Ekitaldi-hasierako saldoa	(18.259)	8.649
Emaitzetan kargatzeko/(abonatzeko) mugimendu garbia	240	(23.140)
Salmentak eta amortizazioak	103	(18.431)
Balio-narriadurak (garbiak), emaitzetan kargatzekoak	137	(4.709)
Erreserbetan kargatuz/(abonatzuz) egindako mugimendu garbia	(1.567)	(674)
Errebalorizazio / (Minusbalio) garbiak	37.336	(3.774)
Eskudiru-fluxuen mikroestalduraren aldakuntzak	(108.180)	680
	<u>(90.430)</u>	<u>(18.259)</u>

Epigrafe honen bilakaera egoki irakurtzeko, 2019ko eta 2018ko ekitaldietan finantza-merkatuetan gertatutako inguruabarrak hartu behar dira kontuan; 18. oharrean azaldu dira.

35. Fondo propioak

Hauxe da balantzeetako epigrafe horrek 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n duen banakapena:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Kapitala	759.608	741.461
Metatutako irabaziak	-	-
Errebalorizazio-erreserbak	-	-
Bestelako erreserbak	860.082	811.076
Ekitaldiko emaitza	127.307	118.926
(Konturako dibidenduak) (4. oharra)	(34.316)	(33.565)
	<u>1.712.681</u>	<u>1.637.898</u>

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Kapital soziala lan-bazkideek, bazkide laguntzaileek, bazkide bezeroek eta elkartutako kooperatibek eginiko eta ordaindutako ekarpenez dago osatuta. Entitateko estatutu sozialen arabera (1. oharra), bazkide bakoitzaren ekarpenen zenbateko osoak ezin izango du kapital sozialaren % 20 gainditu pertsona juridikoa denean eta % 2,5 pertsona fisikoa denean. Bazkideek zor sozialetan duten erantzukizuna beraien ekarpenetara mugatuko da.

Ekitaldi bakoitzean, Kontseilu Errektoreak ekarpenei aplikatuko zaien interes-tasa proposatzen dio Batzar Nagusiari, horrek onespena eman diezaion. Kreditu Kooperatiben Legeak ezartzen duen araudiaren arabera, interes hori ezin da inoiz izan diruaren legezko interes-tasa baino 6 puntu handiagoa. 2019ko eta 2018ko ekitaldietan % 4,5koa izan da ohiko ekarpenetarako urteko interesa.

Hauek dira «Kapitala» epigrafeko saldoan 2019ko eta 2018ko ekitaldietan izandako mugimenduak:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Ekitaldi-hasierako saldoak	741.461	727.167
Aurreko ekitaldiko soberakinaren banaketatik sortutako kooperatiba-itzulkinak (4. oharra)	23.711	21.478
Uneko ekitaldiko kapital sozialari egindako ekarpenetatik kapitalizatutako ordainketak	-	-
Kapital sozialerako ekarpenak		
- Elkartutako kooperatibenak	457	1.497
- Bazkideenak eta beste batzuenak	97	1.590
Ken, bajengatiko ekarpenen likidazioa		
- Elkartutako kooperatibenak	(964)	(2.529)
- Bazkideenak eta beste batzuenak	(5.154)	(7.742)
Ageriko kapital itzulgarriko intsuldaketak	-	-
Ekitaldi-itxierako saldoak	<u>759.608</u>	<u>741.461</u>

2019ko abenduaren 31n, Lagun Aro Borondatezko Gizarte Aurreikuspeneko Erakundea da zuzenean edo zeharka Entitatearen kapital sozialean % 10etik gorako partaidetza duen erakunde bakarra; % 15,10ekoa da partaidetza (2018an % 15,21ekoa).

2013ko eta 2012ko ekitaldietan, kapital-ekarpeneko 2 jaulkipen berri egin zituen Entitateak:

- i) Lehenengo jaulkipena lan-bazkideei, bazkide laguntzaileei eta elkartutako kooperatibei zuzendu zitzaion, eta 2012ko apiriletik urrira bitarteko harpidetze-aldia izan zuen. 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n, lehen jaulkipen horretan harpidetutako zenbatekoa 35.333 eta 35.563 mila eurokoa izan da, hurrenez hurren. Lehen jaulkipen horretan, urtean % 7,5eko ordainketa finkoa lortu zen, 2015eko abenduaren 15era arte. Hortik aurrera, Entitateko Batzar Nagusiak gainerako ohiko ekarpenetarako onartu zuen tasaren pareko ordainketa ezarri zen.
- ii) Bigarren jaulkipena 2012ko abenduan abiatu zen, eta Entitatearekin lotura zehatz bat duten bezeroei zuzendu zitzaion. 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n, bigarren jaulkipen horretan harpidetutako zenbatekoa 55.753 eta 56.091 mila eurokoa izan da, hurrenez hurren. Bigarren jaulkipen horretarako, urtean % 6ko ordainketa finkoa zehaztu zen, 2014ko abenduaren 30era arte. Hortik aurrera, Entitateko Batzar Nagusiak gainerako ohiko ekarpenetarako onartu zuen tasaren pareko ordainketa ezarri zen.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Ekarpenak (sozietate-zatiak) inter vivos eskualdagarriak dira, baina baldintza batekin: ekarpena jasotzen duena bazkide izatea edo bazkide bihurtzea, Entitatearen estatutuetan ezarritako baldintzen arabera. Bestalde, mortis causa oinordetza bidez ere transmiti daitezke, eskubidedunak bazkideak badira edo bazkide bihurtzen badira 6 hileko epean. Bazkideren batek baja hartuz gero, kapital sozialari egindako ekarpenak itzultzeko eska dezakete bazkide horrek edo dagozkion eskubidedunek. Kasu horretan, behin betiko baja-egunaren osteko lehen Batzar Nagusiak onartutako balantzearen arabera zehaztuko da ekarpenaren balioa, eta, bazkide izateari utzi izanaren arrazoia arabera, gerta daiteke zenbatekoa txikitzea Kontseilu Errektoreak erabakitako ehunekoa aplikatuz. Itzultzeko epea Kontseilu Errektoreak finkatuko du; baina, gehienez ere, 5 urtekoa izango da, baja-egunetik kontatzen hasita, edo urtebetekoa, gertaera eragiletik kontatzen hasita, bazkidea hilez gero.

2005eko azaroaren 4ko 1309/2005 Errege Dekretuaren Seigarren Azken Xedapenak hainbat aldaketa ekarri zituen, kreditu-kooperatiben erregelamendua onartu zuen 84/1993 Errege Dekretuaren 10. artikuluan, eta, horien bidez, kreditu-kooperatibek aukera dute estatutuetan bazkideen kapitalerako ekarpenen itzulketa mugatzeko. Entitatearen estatutu sozialetan ezarri denez, bazkideen ekarpenak itzultzeko nahitaezkoa izango da Kontseilu Errektoreak aldeko erabakia hartzea eta itzulketa egin ondoren gutxieneko kapital soziala, baliabide propioak edo kaudimen-koefizientea behar adina estalita geratzea.

Entitatearen estatutuen arabera, 10.000 mila eurokoa da erabat ordaindu behar den gutxieneko kapital soziala.

Hona hemen «Bestelako erreserbak» epigrafearen saldoan 2019ko eta 2018ko ekitaldietan gertatutako mugimenduak:

	<u>Borondatezko erreserbak</u>	<u>Nahitaezko Erreserba Fondoa</u>	<u>Kaudimengabezia-arriskuak aurreikusteko erreserba</u>		<u>Errebalorizazio-erreserba</u>	<u>Erreserbak guztira</u>
2017ko abenduaren 31ko saldoak	147.515	623.074	-	-		770.589
4/2017 Zirkularren lehen aplikazioaren eragina (2.2 oharra)	(3.878)					(3.878)
2018ko urtarrilaren 1eko saldoa	143.637	623.074	-	-		766.711
Aurreko ekitaldiko soberakinaren banaketatik sortutako zuzkidurak	-	72.126	-	-		72.126
Bazkideen ekarpen garbiak	-	18	-	-		18
Bazkideen ordainketak	-	(29.170)	-	-		(29.170)
Intsuldaketak	-	-	-	-		-
Beste mugimendu batzuk	1.391	-	-	-		1.391
2018ko abenduaren 31ko saldoak	145.028	666.048	-	-		811.076
Aurreko ekitaldiko soberakinaren banaketatik sortutako zuzkidurak	-	80.988	-	-		80.988
Bazkideen ekarpen garbiak	-	16	-	-		16
Bazkideen ordainketak	-	(33.565)	-	-		(33.565)
Intsuldaketak	-	-	-	-		-
Beste mugimendu batzuk	1.567	-	-	-		1.567
2019ko abenduaren 31ko saldoak	146.595	713.487	-	-		860.082

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

1989ko maiatzaren 26ko Kreditu Kooperatiben 13/1989 Legeak, Kooperatiben Erregimen Fiskalari buruzko 1990eko abenduaren 19ko 20/1990 Legeak partzialki aldatu zuenak, kreditua antolatzeko oinarri berriak ezarri zizkien erakunde horiei. 1993ko ekitaldian, berriz, 1989ko maiatzaren 26ko Kreditu Kooperatiben 13/1989 Legearen garapenerako Erregelamendua onartu zen, urtarrilaren 22ko 84/1993 Errege Dekretuaren bidez. Ekitaldian eskuragarri dagoen soberakina banatzeko irizpideak 4. oharrean jaso ditugu.

Nahitaezko Erreserba Fondoa

«Nahitaezko Erreserba Fondoa» atalak Nahitaezko Erreserba Fondoaren 713.487 mila euroak eta 666.048 mila euroak biltzen ditu, hurrenez hurren, 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n. 13/1989 Legearen arabera, Nahitaezko Erreserba Fondora bideratu behar zen ekitaldiko soberakin erabilgarriaren % 50 gutxienez. 20/1990 Legeak aldatu egin zuen aurreko araua, ekitaldian Nahitaezko Erreserba Fondora bideratu beharreko gutxienez % 20ra txikitzeko. Entitatearen estatutuetan ezarrita dagoen banaketa ekitaldian erabilgarri dagoen soberakinaren % 50koa da gutxienez, eta 4. oharrean banakatu da.

Kaudimengabezia-arriskuak aurreikusteko erreserba

13/1989 Legea indarrean sartu arte, kreditu-kooperatiba kalifikatuak gutxienez ekitaldiko soberakinaren % 15 bideratu behar zuten erreserba horretara. 13/1989 Legeak eta 20/1990 Legeak, ordea, ez dute zehazten ekitaldiko soberakinaren banaketa egitean erreserbei ezer zuzkitu behar zaienik, kaudimengabezia-arriskuak aurreikusteko.

Errebalorizazio-erreserba

Aktibo materialen errebalorizazioari buruzko Espainiako Bankuaren 4/2004 Zirkularren Lehen Xedapen Iragankorren arabera, 2004ko urtarrilaren 1ean erakundeek arrazoizko balioarekin baliozta zezaketen aktibo ukigarriko edozein elementu, baldin eta aktiboak erabilera askekoak baziren, eta Entitateak bat egin zuen xedapen horrekin.

Borondatezko erreserbak

2011ko abenduaren 26an, baliabide propioen (eta batez ere erreserben) osaera soiltzeko asmoz, aztertu egin zituen Entitateko Kontseilu Errektoreak. Konturatu zen, horiek osatzeko arrazoiak eta orduz geroztik igaro den denbora ikusirik, erabilera askeko erreserbak direla «Kaudimengabezia-arriskuak aurreikusteko erreserbak», «Errebalorizazio-erreserbak», «Lehen aplikazioko erreserbak» epigrafeak eta beste batzuk. Hori dela eta, erabilera askeko erreserba horien saldoak epigrafe bakarrean bateratzea erabaki zuen lehengo Caja Laboralaren Batzar Nagusiak, 2012ko apirilaren 28an; «Borondatezko erreserbak» du izena eta guztira 88.947 mila euroko zenbatekoa biltzen du. Intsuldaketa hori 2011ko ekitaldiaren amaieran erregistratu zuen Entitateak.

2019ko eta 2018ko abenduaren 31n, epigrafe horretan erregistratutako saldoan Espainiako Bankuaren 4/2017 Zirkularren lehen aplikazioaren zenbatekoa dago sartuta.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

36. Egoera fiskala

Entitateak arautegi fiskal aplikagarriaren arabera aurkezten ditu sozietateen gaineko zergaren aitorpenak.

Gipuzkoako Kooperatiben erregimen fiskalari buruzko 2/97 Foru Arauaren arabera — 2014ko urtarrilaren 17ko 2/2014 Foru Arauak, Gipuzkoako Lurralde Historikoko sozietateen gaineko zergari buruzkoak, aldatu zuen—, bakarra da kreditu-kooperatibei aplikatu beharreko zerga-tasa, hain zuzen, % 28koa.

2019ko ekitaldian zerga horri dagozkion zenbatekoak kalkulatu dituzte Entitateko kontseilariak, baita ekitaldiaren itxieran indarrean dagoen foru-araudiaren arabera ikuskapena egiteko prest daudenak ere.

Zerga-oinarri negatiboek eta Gipuzkoako foru-araudiaren babesean sortutako kenketek 30 urteko aplikazio-muga dute.

Hona hemen 2019ko eta 2018ko ekitaldietako kontabilitate-emaizaren eta sozietateen gaineko zergaren zerga-oinarriaren berdinkatzeari buruzko informazioa:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Ekitaldiko zerga aurreko kontabilitate-emaizta (*)	149.328	139.829
Diferentzia iraunkorrak		
Gehikuntzak		
- Kengarriak ez diren gastuak	51	107
- Beste kontzeptu batzuk	-	2.561
- Ondare garbian kontabilizatutako gastuak	-	-
Murrizketak		
- Heziketako eta Sustapeneko Fondorako nahitaezko zuzkidura (50. oharra) (*)	(10.332)	(9.485)
- Kooperatiba arteko Fondo Sozialerako zuzkidura (4. oharra)	(14.227)	(12.887)
- Kapital sozialerako ekarpenengatik kontura ordaindutako interes gordin kengarriak (4. oharra)	(34.316)	(33.565)
- Nahitaezko Erreserba Fondorako nahitaezko zuzkiduraren % 50 (4. oharra)	(25.831)	(23.711)
- Ustiapenari lotutako higiezinak saltzeagatik berrinbertitutako gainbalioak	(3.653)	(10.927)
- Ezarpen bikoitzagatiko kenkariak	(14.711)	(6.788)
- Beste kontzeptu batzuk	-	-
Zergaren kontabilitate-oinarria	<u>46.309</u>	<u>45.134</u>
Denbora-aldeak		
- Uneko ekitaldian sortutakoak	<u>(10.909)</u>	<u>(2.953)</u>
- Dinamizazio Plana	(15.504)	(1.300)
- Beste hornidura batzuen zuzkidurak	659	(378)
- Irekitze-komisioak (4/2017 Zirkularra – 2.2 oharra)	(1.147)	(1.275)
- Beste batzuk	2.177	-
- Aurreko ekitaldietan sortutakoak	<u>2.906</u>	<u>1.967</u>
Zerga-oinarri fiskala	<u>35.400</u>	<u>44.148</u>
Zerga-oinarri negatiboaren konpentsazioa	<u>(35.400)</u>	<u>(44.148)</u>
Likidazio-oinarria	<u>-</u>	<u>-</u>
Kuota osoa (% 28)	-	-
Kenketak eta hobariak	<u>-</u>	<u>-</u>
Kuota likidoa	-	-
Kontuko atxikipenak eta ordainketak	<u>(560)</u>	<u>(778)</u>
Sartu / (itzuli) beharreko sozietateen gaineko zerga	<u>(560)</u>	<u>(778)</u>

(*) Zerga aurreko emaitza, galdu-irabazien kontuko «Beste ustiapen-gastu batzuk» epigrafearen barruko Gizarte Ekintzako Fondoetarako nahitaezko zuzkidura aintzat hartu gabe (50. oharra).

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Hona hemen Entitatearen galdu-irabazien kontuko «Jarduera etengabeen irabazien gaineko zergen ondoriozko gastuak edo (-) sarrerak» epigrafearen osaera, 2019 eta 2018 ekitaldietan:

	2019	2018
Kontabilitate-oinarria tasa aplikagarrian	12.967	12.637
Kenketak eta hobariak	(1.167)	(1.235)
Beste kontzeptu batzuk	(111)	16
	<u>11.689</u>	<u>11.418</u>

2019ko eta 2018ko ekitaldietan, galdu-irabazien kontuko «Jarduera etengabeen emaitzen gaineko zergen ondoriozko gastuak edo (-) sarrerak» ez ezik, ondare garbiko «Beste emaitza global bat» atalaren ondoriozko zerga geroratuak sortu edo itzuli dira, kontzeptu eta zenbateko hauen arabera:

	2019	2018
Estaldira-deribatuak. Eskudiru-fluxuen estaldura (zati efektiboarena)	(42.070)	265
Beste emaitza global batean aldaketak dituzten finantza-aktiboak arrazoizko balioan	14.003	(10.467)
	<u>(28.067)</u>	<u>(10.202)</u>

2019ko eta 2018ko abenduaren 31n, hauexek dira etorkizuneko ekitaldietan konpentsatzeko dauden aurreko ekitaldietako Entitatearen zerga-oinarri negatiboak:

	Konpentsazioaren azken ekitaldia	2019	2018
Zerga-oinarri negatiboak	2042	526.070	562.354
		<u>526.070</u>	<u>562.354</u>

2019ko eta 2018ko abenduaren 31n, hauxe da etorkizuneko ekitaldietan erabiltzeko dauden sozietateen gaineko zergaren kuotako kenkari eta hobarien xehetasuna:

	Erabileraren azken ekitaldia	2019	2018
Ezarpen bikoitzagatikoen kenkariak	2041ekotik 2048kora	11.019	10.982
% 35eko kuotaren gaineko baterako mugadun kenkariak	2038kotik 2048kora	12.127	12.603
% 70eko kuotaren gaineko baterako mugadun kenkariak	2040kotik 2048kora	7.537	5.817
		<u>30.683</u>	<u>29.402</u>

% 70eko kuotaren gaineko baterako mugadun kenkariak Entitateak I+G+i-an egindako inbertsioen ondoriozko kenkariei dagozkie, batez ere.

Entitate Nagusiko kontseilarien iritzian, aski litekeena da adierazi ditugun zenbatekoak aplikatzeko aukera emango duten onura fiskalak sortzea etorkizunean. Horregatik, kenkari, hobari eta zerga-oinarri negatibo horiek «Geroratutako zergen ondoriozko aktiboak» atalean aktibatuta dira (29. oharra).

Indarreko legeriaren arabera, zergak ezin dira behin betiko likidatutzat jo, harik eta aurkeztu diren aitortpenak aginte fiskalak ikuskatzen dituzten arte edo 4 urteko iraungipen-epaia iragan arte.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

2019ko abenduaren 31n, Entitateak agintari fiskalek ikuskatzeko ditu 2015etik 2018ra bitarteko ekitaldiei aplikagarri zaizkien zerga nagusi guztiak.

Entitateko kontseilarien aburuz, ikuskatzeko dauden eta preskribatu ez diren ekitaldietako pasiboek (baldin badaude) ez dute eragin handirik izango, 2019ko ekitaldiko urteko kontu indibidualetan. Halaber, Entitateak eginiko eragiketei aplikatzekoa den araudi fiskala modu askotara uler daitekeenez, zenbait pasibo fiskal kontingente sor litezke ikuskatzeko dauden urteetan. Hala eta guztiz ere, Entitateko kontseilarien iritziz, oso zaila izango da pasibo kontingente horiek gauzatea, eta, edozein modutan, sor lezaketen zerga-zorrak ez luke eragin handirik izango Entitatearen urteko kontu indibidualetan.

37. Balantzeko aktiboen eta pasiboen arrazoizko balioa

i) Finantza-aktibo eta -pasiboen arrazoizko balioa

13. oharrean adierazienez, «Finantza-aktiboak amortizatutako kostuan» atalekoak izan ezik, Taldearen finantza-aktiboak arrazoizko balioarekin daude erregistratuta honekin batera doan balantzean. Era berean, Entitatearen finantza-pasiboak ere arrazoizko balioan daude jasota honekin batera doan balantzean, «Ageriko kapital itzulgarria» eta «Finantza-pasiboak amortizatutako kostuan» atalak izan ezik (kontabilitatean ez baitira estaltzen).

Taula honetan laburtu ditugu jarraian adierazten diren finantza-aktiboen eta -pasiboen 2019ko eta 2018ko ekitaldi-itxieretako arrazoizko balioak, Entitateak arrazoizko balioak zehazteko erabilitako balioztapen-metodologiaren arabera sailkatuta:

	2019				
	Balantzea guztira	Arrazoizko balioa	Arrazoizko balioaren hierarkia		
			1. maila	2. maila	3. maila
Eskudirua, banku zentraletako eskudirutako saldoak eta ageriko beste gordailu batzuk	1.712.359	1.712.359	-	-	1.712.359
Negoziatzeko eutsitako finantza-aktiboak	46.490	46.490	44.330	2.160	-
Beste emaitza global batean aldatetarik dituzten finantza-aktiboak arrazoizko balioan	741.839	741.839	658.941	-	82.898
Negoziatzeko helbururik ez duten eta nahitaez arrazoizko balioarekin balioztatu diren finantza-aktiboak	18.574	18.574	7.250	-	11.324
Finantza-aktiboak amortizatutako kostuan	20.770.842	21.281.832	6.852.392	-	14.429.440
Deribatuak – Estaldura-kontabilitatea	106.525	106.525	-	106.525	-
FINANTZA-AKTIBOAK GUZTIRA	23.396.629	23.907.619	7.562.913	108.685	16.236.021
Negoziatzeko eutsitako finantza-pasiboak	1.215	1.215	597	618	-
Finantza-pasiboak amortizatutako kostuan	22.205.042	22.205.042	-	-	22.205.042
Deribatuak – Estaldura-kontabilitatea	255.198	255.198	-	254.680	518
FINANTZA-PASIBOAK GUZTIRA	22.461.455	22.461.455	597	255.298	22.205.560

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

	Balantzea guztira	Arrazoizko balioa	Arrazoizko balioaren hierarkia		
			1. maila	2. maila	3. maila
Eskudirua, banku zentraletako eskudirutako saldoak eta ageriko beste gordailu batzuk	1.552.392	1.552.392	-	-	1.552.392
Negoziatzeko eutsitako finantza-aktiboak	126.617	126.617	123.709	2.908	-
Beste emaitza global batean aldatetako dituzten finantza-aktiboak arrazoizko balioan	640.278	640.278	562.629	-	77.649
Negoziatzeko helbururik ez duten eta nahitaez arrazoizko balioarekin balioztatu diren finantza-aktiboak	26.969	26.969	7.301	-	19.668
Finantza-aktiboak amortizatutako kostuan	18.848.602	18.961.745	5.523.532	-	13.438.213
Deribatuak – Estaldura-kontabilitatea	148.906	148.906	-	148.906	-
FINANTZA-AKTIBOAK GUZTIRA	21.343.764	21.456.907	6.217.171	151.814	15.087.922
Negoziatzeko eutsitako finantza-pasiboak	1.893	1.893	1.321	572	-
Finantza-pasiboak amortizatutako kostuan	20.210.125	20.210.125	-	-	20.210.125
Deribatuak – Estaldura-kontabilitatea	158.166	158.166	-	157.890	276
FINANTZA-PASIBOAK GUZTIRA	20.370.184	20.370.184	1.321	158.462	20.210.401

Hauek dira arrazoizko balioak zehazteko erabili diren irizpideak:

1. maila: finantza-tresna horientzat jarduneko merkatuetan kotizatutako prezioak erabiltzea.
2. maila: antzeko finantza-tresnentzat jarduneko merkatuetan kotizatutako prezioak edo bestelako balioztapen-teknika batzuk erabiltzea (horietan, input esanguratsu guztiak zuzenean edo zeharka behatzekoak diren merkatu-datuetan oinarritzen dira).
3. maila: merkatu-datu behagarrietan oinarrituta ez dagoen input esanguratsuren bat duten balioztapen-teknikak erabiltzea.

Zehazki, balioztapen-teknika eta hipotesi hauek erabili dira, arrazoizko balioak zehazteko:

- Eskudirua, banku zentraletako eskudirutako saldoak eta ageriko beste gordailu batzuk. Ageriko saldoak edo epe laburrera egitekoak direnez, ulertu da horien arrazoizko balioa bat datorrela liburuetan erregistratutako balioarekin.
- Zorra adierazten duten baloreak. Zor publikoko aktiboetarako eta kreditu-erakundeek jaulkitako errenta finkoko balore jakin batzuetarako, merkatu aktiboetan argitaratutako kotizazioa hartu da aintzat (1. maila). Zorra adierazten duten gainerako baloreetarako, kanpoko balioztapen-agente baimenduek kalkulaturako prezioak erabili dira (3. maila).
- Ondare-tresnak. Jarduneko merkatuetan argitaratutako kotizazioa hartu da aintzat (1. maila), inbertsio-fondo eta arrisku-kapitaleko fondo jakin batzuetarako salbu, horietarako kanpoko balioztapen-agente baimenduek kalkulaturako prezioak erabili baitira (3. maila).

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

- Finantza-aktiboak amortizatutako kostuan – Maileguak eta aurrerakinak – Bezeroak. Erabaki da ez dagoela alde handirik horien kontabilitate-balioaren eta arrazoizko balioaren artean. Izan ere, Entitateak emandako mailegu gehienek interes-tasa aldakorra dute erreferentziatzat edo, bestela, haien muga-eguna 12 hiletik beherakoa da. Era berean, kreditu-arriskuaren zorroan dagoen kreditu-arriskuaren ondoriozko hornidura-maila kuantifikatu egin da, ezartzekoa zaion kontabilitate-araudiarekin bat, eta ikusi da nahikoa dela kreditu-arriskua estaltzeko.

Dena dela, egungo ekonomia- eta finantza-ingurunea kontuan hartuta eta finantza-aktibo horientzako merkatuak ez dagoenez, litekeena da aktibo horiek alderdi interesdunen artean trukaturik gero har lezaketzen zenbatekoa eta liburuetan erregistratutako zenbatekoa desberdinak izatea. Izan ere, balizko erosleak galerak deskonta ditzake, bai kontabilitate-araudi aplikagarriari jarraikiz sortutako eta kontabilizatutako galerak, bai egungo egoera ekonomikoak, bere iraunaldia dela eta ezohikoak, etorkizunean jarraituz gero izan litzakeenak.

- Finantza-pasiboak amortizatutako kostuan. Erabaki da ez dagoela alde handirik horien kontabilitate-balioaren eta arrazoizko balioaren artean. Izan ere, gehienek interes-tasa aldakorra dute erreferentziatzat edo, bestela, haien muga-eguna 12 hiletik beherakoa da.

Finantza-tresnen arrazoizko balioaren eta kontabilitate-balioaren artean aldea egotea hainbat arrazoiren ondorio izan daiteke:

- Tasa finkoarekin jaulkitako tresnetan, horien arrazoizko balioa merkatuko interes-tasen bilakaeraren arabera aldatzen da. Tresnaren hondar-bizitza zenbat eta handiagoa, orduan eta aldakuntza handiagoa.
- Tasa aldakorrarekin jaulkitako tresnetan, erreferentziatzko interes-tasarekiko marjina aldatu egiten bada tresna jaulki zenetik, gerta liteke arrazoizko balioa eta kontabilitate-balioa desberdinak izatea. Marjinak aldatzen ez badira, arrazoizko balioa eta kontabilitate-balioa balio-handitzeen datetan bakarrik etorriko dira bat. Gainerako datetan, zehaztuta dauden fluxuak interes-tasaren arriskuaren menpe egongo dira.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Honekin batera doazen balantzeetan 3. mailan sailkatu eta arrazoizko balioarekin erregistratu diren finantza-aktibo eta -pasiboen saldoen mugimendua azalduko dugu jarraian:

	Aktiboa	Pasiboa
Saldoa 2017ko abenduaren 31n	140.314	66
Emaitzetan erregistratutako balioztapen-doikuntzak	102.192	210
Emaitzetan erregistratu ez diren balioztapen-doikuntzak	671	-
Erosketak, salmentak eta likidazioak	(145.860)	-
Sarrera / (irteera) garbiak 3. mailan	-	-
Kanbio-aldeak eta beste batzuk	-	-
2018ko abenduaren 31ko saldoa	97.317	276
Emaitzetan erregistratutako balioztapen-doikuntzak	1.110	242
Emaitzetan erregistratu ez diren balioztapen-doikuntzak	551	-
Erosketak, salmentak eta likidazioak	(4.756)	-
Sarrera / (irteera) garbiak 3. mailan	-	-
Kanbio-aldeak eta beste batzuk	-	-
2019ko abenduaren 31ko saldoa	94.222	518

2019ko eta 2018ko ekitaldietan zehar ez da finantza-aktiboen intsuldaketarik egin balioztapen-maila ezberdinen artean.

ii) Aktibo ez-finantzarioen arrazoizko balioa

Arrazoizko balioa ez den beste irizpide batez balioztatzen diren Entitateko aktibo ez-finantzarioek balantzean duten erregistro-balioaren eta arrazoizko balioaren arteko 2019ko eta 2018ko abenduaren 31ko konparazioa egingo dugu jarraian:

	2019		2018	
	Balio erregistratua	Arrazoizko balioa	Balio erregistratua	Arrazoizko balioa
Aktiboa				
Aktibo ukigarria:				
Erabilera propiokoa eta ondasun higiezinetakoa inbertsioak	306.684	344.598	283.058	327.756
Saltzeko eutsitakoen artean sailkatu diren aktibo ez-korronteak eta elementu-talde besterengarriak	167.708	167.708	202.926	202.926

Honela zehaztu da aktibo horien arrazoizko balioa:

- Entitatearen «Erabilera propioko ibilgetu materiala» eta «Ondasun higiezinetakoa inbertsioak» epigrafeetan dauden ondasun higiezinaren arrazoizko balioak, Espainiako Bankuak ezarritako arauari jarraikiz erakunde independenteek 2012aren eta 2019aren artean emandako tasazio-balioen bidez kalkulatu denak, epigrafe horietako kontabilitate-balioaren % 85 osatzen du, 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n. Gainerako higiezinatarako, 2011ko balioztapenak (barruko tasazioak eta balioztapenak) eguneratu egin ziren. Horiei, uneko abagunea eta merkatu-itxaropenak aintzat hartuta, objektibotasunez estimatutako zuzenketa-faktore bat aplikatu die Entitateak.

Aktibo ukigarriko gainerako elementuetarako, kontabilitate-balio garbia hartu dugu, egun horietan merkatuan zuten balioaren estimaziorik fidagarriena delakoan.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

- Estatuan dauden «Aktibo ez-korranteak salgai» atalekoen arrazoizko balioa zenbatesteko, horiek berreskuratzeko aukera hartu da kontuan, Espainiako Bankuaren 4/2017 Zirkularraren IX. eranskinaren V. atalean jasotako parametroak ezarriz esleitutako ondasunaren tipologiaren arabera. 2011ko abenduaren 31n higiezinaren sustapenari lotuta zeuden aktiboaren kasuan, berriz, 2012ko otsailaren 3ko 2/2012 Errege Lege Dekretuan zehaztutako irizpideak erabili dira. Ildo beretik, aipaturiko balioa zehazteko, Espainiako Bankuaren Erregistroan inskribatuta dauden tasazio-sozietateek egindako tasazioak hartu dira input osagarritzat, 2003ko martxoaren 27ko ECO/805/2003 Ministerio Aginduan xedatutakoa betez. Bestalde, higiezinaren merkatuaren eta ziklo ekonomikoaren gaur egungo egoera ere hartu da aintzat.

Entitateak tasazio-sozietate hauek erabiltzen ditu, batez ere: Krata SA, Técnicas de Tasación SA eta Servicios Vascos de Tasaciones SA.

38. Finantza-bermeak

Epigrafe horretan bildu dira Entitateak ohiko jardunean hartutako konpromisoen ondorioz ordaintzera behartuta daudenek ordaindu ezean Entitateak berak hirugarrenen kontura ordaindu behar dituen zenbatekoak, eta hauxe da horien 2019ko eta 2018ko abenduaren 31ko banakapena:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Finantza-bermeak	218.394	106.394
	<u>218.394</u>	<u>106.394</u>

39. Emandako maileguen konpromisoak eta emandako bestelako konpromisoak

Hona hemen epigrafe horren banaketa 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
<u>Emandako maileguen konpromisoak:</u>	962.402	990.296
Hirugarrenek erabiltzeko modukoak:	962.402	990.296
Kreditu-erakundeek	5	168
Administrazio publikoen sektoreak	144.579	174.702
Beste sektore egoiliar batzuek	817.754	815.335
Ez-egoiliarrek	64	91
<u>Emandako bestelako konpromisoak</u>	324.629	314.238
Zor anotatua erostea	-	-
Ordaintzeko dauden harpidetutako baloreak	26.173	8.595
Emandako beste abal eta berrespen batzuk	133.499	129.534
Dokumentu-kreditu ezeztazekinak	11.122	14.429
Bestelako konpromiso kontingenteak:	153.835	161.680
Konpentsazio-ganberei emandako dokumentuak	153.835	161.680
	<u>1.287.031</u>	<u>1.304.534</u>

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

40. Interesen ondoriozko sarrerak

Galdu-irabazien kontuko epigrafe horrek banakapen hau du 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n bukatutako ekitaldietan:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Negoiazteko eutsitako finantza-aktiboak	710	1.012
Negoiazteko helbururik ez duten, nahitaez arrazoizko balioarekin balioztatu diren eta emaitzetan aldaketak dituzten finantza-aktiboak	60	117
Beste emaitza global batean aldaketak dituzten finantza-aktiboak arrazoizko balioan	1.981	1.776
Finantza-aktiboak amortizatutako kostuan	253.852	232.526
Deribatua – Estaldura-kontabilitatea, interes-tasaren arriskua	8.243	22.408
Beste aktibo batzuk	3	6
Pasiboen interesen ondoriozko sarrerak	<u>4.224</u>	<u>4.576</u>
	<u>269.073</u>	<u>262.421</u>

2019ko ekitaldian, hipoteka-bermedun eragiketei dagozkien 109.221 mila euro daude «Finantza-aktiboak amortizatutako kostuan» epigrafean (2018an 103.503 mila euro izan ziren).

Interesen ondoriozko sarrera gehienak Entitateko finantza-aktiboek sortu dituzte, eta amortizatutako kostuan balioztatzen dira.

Aurreko taulako Interesen ondoriozko sarrera gehienak, 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n, interes-tasa efektiboaren metodoa erabiliz kalkulatu dira.

Hona hemen Entitatearen bulegoek 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n duten kokapena lurraldeka:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Bizkaia	89	89
Gipuzkoa	66	67
Araba	29	31
Nafarroa	40	40
Sare Berria	<u>80</u>	<u>82</u>
	<u>304</u>	<u>309</u>

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

41. Interesen ondoriozko gastuak

Galdu-irabazien kontuko epigrafe horrek banakapen hau du 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n bukatutako ekitaldietan:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Negoizatzeko eutsitako finantza-pasiboak	-	-
Emaitzetan aldaketak dituzten finantza-pasiboak arrazoizko balioan	-	-
Finantza-pasiboak amortizatutako kostuan	53.105	53.251
Deribatuak – Estaldura-kontabilitatea, interes-tasaren arriskua	(45.051)	(45.343)
Beste pasibo batzuk	954	29
Aktiboen interesen ondoriozko sarrerak	<u>24.195</u>	<u>25.068</u>
	<u>33.203</u>	<u>33.005</u>

Interesen ondoriozko gastu gehienak Entitateko finantza-aktiboek sortu dituzte, eta amortizatutako kostuan balioztatzen dira.

Aurreko taulako Interesen ondoriozko sarrera gehienak, 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n, interes-tasa efektiboaren metodoa erabiliz kalkulatu dira.

Estaldura-eragiketen ondoriozko gastuen zuzenketan, hipoteka-zedulen jaulkipen batzuen arrazoizko balioa estaltzeko kontratatutako finantza-trukeko eragiketak jasotzen dira, nagusiki (32. eta 26. oharrek).

42. Dibidenduen ondoriozko sarrerak

Galdu-irabazien kontuko epigrafe horrek banakapen hau du 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n bukatutako ekitaldietan:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Negoizatzeko helbururik ez duten, nahitaez arrazoizko balioarekin balioztatu diren eta emaitzetan aldaketak dituzten finantza-aktiboak	5.712	8.208
Beste emaitza global batean aldaketak dituzten finantza-aktiboak arrazoizko balioan	1.006	3.006
Mendekoetako, baterako negozioetako eta elkartuetako inbertsioak	<u>14.394</u>	<u>6.147</u>
Erakunde elkartuetako partaidetzak	-	-
Erakunde taldeaniztunetako partaidetzak	-	-
Taldeko erakundeetako partaidetzak	14.394	6.147
	<u>21.112</u>	<u>17.361</u>

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

43. Komisioen ondoriozko sarrerak

Galdu-irabazien kontuko epigrafe horrek banakapen hau du 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n bukatutako ekitaldietan:

	2019	2018
Arrisku kontingenteengatik	2.936	2.773
Konpromiso kontingenteengatik	1.116	1.081
Atzerriko bankuetako dibisak eta billeteak aldatzeengatik	99	103
Kobrantza- eta ordainketa-zerbitzuengatik	50.267	49.945
Balore-zerbitzuengatik:	3.168	3.525
Baloreak aseguratuta eta kokatzea	-	-
Baloreak erosi eta saltzea	661	839
Administrazioa eta zainketa	1.496	1.494
Ondarearen gestioa	1.011	1.192
Banku-jarduerakoak ez diren finantza-produktuen komertzializazioengatik:	38.731	36.501
Inbertsio-fondoak	19.541	18.320
Pentsio-fondoak	19.189	18.179
Aseguruak	1	2
Beste batzuk	-	-
Bestelako komisioak	7.299	7.173
	103.616	101.101

44. Komisioen ondoriozko gastuak

Galdu-irabazien kontuko epigrafe horrek banakapen hau du 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n bukatutako ekitaldietan:

	2019	2018
Eragiketa aktibo eta pasiboetako artekari-sariak	37	32
Beste erakunde korrespontsal batzuei lagatako komisioak	4.039	4.675
Efektuak kobratu edo itzultzeengatik	3	4
Beste arrazoi batzuegatik	4.036	4.671
Balore-eragiketengatik ordaindutako komisioak	933	915
Bitartekari monetarioekin	858	872
Beste batzuk	75	43
Bestelako komisioak	1.118	1.012
	6.127	6.634

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

45. Arrazoizko balioarekin balioztatu ez diren eta emaitzetan aldaketak dituzten finantza-aktibo eta pasiboei kontuetan baja ematearen ondoriozko irabazi edo (-) galera garbiak, eta Negoziatzeko helbururik ez duten, nahitaez arrazoizko balioarekin balioztatu diren eta emaitzetan aldaketak dituzten finantza-aktiboen irabazi edo (-) galera garbiak

Galdu-irabazien kontuko epigrafeok banakapen hau dute 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n bukatutako ekitaldietan, osatzen duten partiden jatorria aintzat hartuta:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Arrazoizko balioarekin balioztatu ez diren eta emaitzetan aldaketak dituzten finantza-aktibo eta -pasiboei kontuan baja ematearen ondoriozko irabazi edo (-) galera garbiak	66	25.597
Beste emaitza global batean aldaketak dituzten finantza-aktiboak arrazoizko balioan	66	25.597
Finantza-aktiboak amortizatutako kostuan	-	-
Negoziatzeko helbururik ez duten, nahitaez arrazoizko balioarekin balioztatu diren eta emaitzetan aldaketak dituzten finantza-aktiboen ondoriozko irabazi edo (-) galera garbiak	2.142	(1.951)
Negoziatzeko helbururik ez duten, nahitaez arrazoizko balioarekin balioztatu diren eta emaitzetan aldaketak dituzten finantza-aktiboak	2.142	(1.951)
	<u>2.208</u>	<u>23.646</u>
Irabaziak	9.418	33.777
Galerak	(7.210)	(10.131)
	<u>2.208</u>	<u>23.646</u>

Bestalde, hauxe da 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n bukatutako ekitaldietan saldo horiek eman dituzten finantza-tresnen banakapena, horien izaera aintzat hartuta:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Zorra adierazten duten baloreak	666	25.492
Ondare-tresnak	1.542	(1.846)
Deribatuak	-	-
	<u>2.208</u>	<u>23.646</u>

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

46. Negoziatzeko eutsitako finantza-aktiboen eta -pasiboen ondoriozko irabazi edo (-) galera garbiak

Galdu-irabazien kontuko epigrafe honek banakapen hau du 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n bukatutako ekitaldietan, osatzen duten partiden jatorria aintzat hartuta:

	2019	2018
Negoziatzeko eutsitako finantza-aktiboak	426	227
	426	227
Irabaziak	62.844	96.242
Galerak	(62.418)	(96.015)
	426	227

Bestalde, hauxe da 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n bukatutako ekitaldietan saldo horiek eman dituzten finantza-tresnen banakapena, horien izaera aintzat hartuta:

	2019	2018
Zorra adierazten duten baloreak	6.443	13.910
Ondare-tresnak	(15)	35
Deribatuak	(6.002)	(13.718)
	426	227

47. Estaldura-kontabilitatearen ondoriozko irabazi edo (-) galera garbiak

Galdu-irabazien kontuko epigrafe horrek banakapen hau du 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n bukatutako ekitaldietan:

	2019	2018
Estaldura-deribatuak	(259.136)	(55.847)
Estalitako partidak	259.074	39.900
	(62)	(15.947)
Irabaziak	387.305	297.563
Galerak	(387.367)	(313.510)
	(62)	(15.947)

«Estaldura-kontabilitatearen ondoriozko irabaziak edo (-) galerak – Estaldura-deribatuak» epigrafean, Entitateak 2019an eta 2018an zituen arrazoizko balioko estaldura-tresnen balioztapenagatiko doikuntzak sartzan dira. Bestalde, «Estaldura-kontabilitatearen ondoriozko irabaziak edo (-) galerak – Estalitako partidak» epigrafean, arrazoizko balioa estaltzeko izendatutako kontratu horiek estali dituzten elementuen balioztapenagatiko doikuntzak sartzan dira (ikus 13.e oharra).

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

48. Kanbio-alde [irabazi edo (-) galera] garbiak

Galdu-irabazien kontuko epigrafe horrek banakapen hau du 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n bukatutako ekitaldietan:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Irabaziak	972.722	52.038
Galerak	<u>(972.221)</u>	<u>(51.495)</u>
	<u>501</u>	<u>543</u>

49. Beste ustiapen-sarrera batzuk

Galdu-irabazien kontuko epigrafe horrek banakapen hau du 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n bukatutako ekitaldietan:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Ondasun higiezinetakoa inbertsioak ustiatzeagatiko sarrerak (28. oharra)	2.572	2.482
Beste errentamendu operatibo batzuen sarrerak (garbiak) (28. oharra)	6.919	5.888
Zerbitzuak emateagatiko salmentak eta sarrerak	29.927	28.694
Gainerako ustiapen-produktuak	<u>2.167</u>	<u>2.896</u>
Zuzeneko kostuak konpentsatzen dituzten finantza-komisioak	-	2
Aseguru-entitateen kalte-ordaina	65	19
Beste produktu errepikari batzuk	<u>2.102</u>	<u>2.875</u>
	<u>41.585</u>	<u>39.960</u>

«Finantza-zerbitzuak emateagatiko salmentak eta bestelako sarrerak» epigrafean, besteak beste, Entitateak Caja Laboral Bancaseguros OBSV SLUri lagatako sare komertzialaren ondoriozko sarrerak sartu dira; 2019ko eta 2018ko ekitaldietan 26.546 mila eurokoak eta 25.091 mila eurokoak izan dira.

«Zuzeneko kostuak konpentsatzeko finantza-komisioak» epigrafean, berriz, kreditu-tresnekin zerikusia duten zuzeneko kostuak konpentsatzeko komisioen zatia bildu da (ikusi 2.2 oharra).

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

50. Beste ustiapen-gastu batzuk

Galdu-irabazien kontuko epigrafe horrek banakapen hau du 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n bukatutako ekitaldietan:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Gordailuak Bermatzeko Funtserako ekarpena (10. oharra)	26.509	24.786
Suntsiarazpen Funts Bakarra (10. oharra)	3.131	2.852
Gizarte-ekintzako fondoetarako nahitaezko zuzkidura (4. eta 30. oharrak)	10.332	9.485
Beste kontzeptu batzuk	<u>4.114</u>	<u>4.193</u>
	<u>44.086</u>	<u>41.316</u>

2019ko eta 2018ko abenduaren 31n amaitutako ekitaldietako galdu-irabazien kontuetako «Beste ustiapen-gastu batzuk – Gizarte Ekintzako Fondoetarako nahitaezko zuzkidura» epigrafean erregistratutako zenbatekoak (10.332 mila eurokoak eta 9.485 mila eurokoak, hurrenez hurren) Kooperatiben Legean eta Entitatearen estatutuetan ezarritakoari jarraikiz Heziketako eta Sustapeneko Fondora egin beharreko nahitaezko zuzkidurari dagozkio (4. oharra).

Era berean, «Beste ustiapen-gastu batzuk – Beste kontzeptu batzuk» epigrafean, geroratutako zergen ondoriozko aktiboak zerga-administrazioaren aurrean galdagarria den kreditu bihurtzearen ondoriozko ondare-prestazioaren estimazioa, 2019ko abenduaren 31koa, jaso da; 2.340 mila euroko kopurua osatzen du (29. oharra) (2.527 eurokoa 2018ko ekitaldian).

51. Administrazio-gastuak

a) Pertsonal-gastuak

Galdu-irabazien kontuko epigrafe horrek banakapen hau du 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n bukatutako ekitaldietan:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Pertsonal aktiboaren soldatak eta eskersariak	105.603	105.373
Gizarte-segurantzaren kuotak	1.528	1.371
Kaleratzearen ondoriozko kalte-ordainak	-	99
Prestakuntza-gastuak	753	1.020
Beste pertsonal-gastu batzuk	<u>522</u>	<u>643</u>
	<u>108.406</u>	<u>108.506</u>

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

2019ko eta 2018ko abenduaren 31n, Entitatearen jarduerari loturiko zerbitzuak ematearen ondoriozko ordainketak daude eta xehetasun hau dute:

	2019			2018		
	Interes hobariduna	Merkatuko interesa	Diferentzia	Interes hobariduna	Merkatuko interesa	Diferentzia
Interes-tasa txikiko maileguak	2	261	259	1	295	294

Ondoren, 2019ko eta 2018ko ekitaldietan zegoen enplegatuen batez besteko kopurua zehaztuko dugu:

	2019	2018
Zuzendariak	36	38
Buruak	407	414
Teknikariak	727	738
Administrariak	735	767
	1.905	1.957

2019ko abenduaren 31n, plantilla osoko 18 lagunek desgaitasun-mailaren bat zuten aintzatetsita (17k 2018ko abenduaren 31n).

2019ko eta 2018ko abenduaren 31n, hauxe zen Entitateko langileen banaketa, generoari begiratuta:

	Langile-kopurua					
	2019			2018		
	Emakum.	Gizonak	Guztira	Emakum.	Gizonak	Guztira
Zuzendariak	6	27	33	5	33	38
Buruak	129	274	403	129	280	409
Teknikariak	380	335	715	379	350	729
Administrariak	392	328	720	410	352	762
	907	964	1.871	923	1.015	1.938

Hona hemen Kontseilu Errektoreak 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n zuen banaketa, generoari dagokionez:

	Kide-kopurua					
	2019			2018		
	Emakum.	Gizonak	Guztira	Emakum.	Gizonak	Guztira
Kontseilu Errektoreko kideak	6	6	12	6	6	12

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

b) Beste administrazio-gastu batzuk

Galdututako kontuko epigrafe horrek banakapen hau du 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n bukatutako ekitaldian:

	2019	2018
Higiezinak, instalazioak eta materiala:	9.117	14.563
Alokairuak	212	5.152
Ibilgetuaren mantentze-lana	5.512	5.917
Argiteria, ura eta berokuntza	2.166	2.213
Inprimakiak eta bulegoko materiala	1.227	1.281
Informatika	8.629	8.896
Komunikazioak	4.813	5.504
Publizitatea eta propaganda	7.029	7.516
Gastu judizialak eta letratuenak	2.586	2.588
Txosten teknikoak	18.866	16.873
Fondoak zaindu eta lekualdatzeko zerbitzuak	1.885	1.880
Aseguru- eta autoaseguru-primak	606	681
Gobernu- eta kontrol-organoak	95	145
Langileek entitatea ordezkatzeko eta joan-etorrietan egindako gastuak	1.600	1.689
Elkarrean kuotak	304	270
Azpikontatutako administrazio-zerbitzuak	6.493	6.697
Kontribuzioak eta zergak	7.451	7.441
Beste gastu batzuk	1.505	437
	70.979	75.180

2019ko urtarrilaren 1etik aurrera Espainiako Bankuaren 2018ko abenduaren 21eko 2/2018 Zirkularra indarrean sartzearen ondorioz, Entitateak hurrenez hurren 30.098 eta 30.428 mila euroko errentamenduagatik aktiboa eta pasiboa aintzatetsi ditu 2019ko abenduaren 31n (28. oharra).

Hala, 2.3 oharrean aipatzen den bezala, Entitateak «Alokairuak» epigrafean erregistratzen ditu 12 hilabetetik beherako errentamendu-kontratuen gastuak, bai eta errentan hartutako elementua balio txikikoa (emaitza-kontuan nabarmena ez dena) duten kontratuen gastuak ere. 2019ko abenduaren 31n 212 mila eurokoak izan dira.

2019ko ekitaldian, Entitateko kontseilari eta zuzendari guztien erantzukizun zibilerako aseguru kolektiboaren prima ordaindu da, kargua betetzean egindako edo ustez egindako egintza okerrekin eragin litzaketan balizko kalteak estaltzeko. 36 mila euroko zenbatekoa ordaindu da guztira (35 mila eurokoa 2018ko ekitaldian).

Bestalde, «Beste administrazio-gastu batzuk – Kontribuzioak eta zergak» epigrafeak kreditu-erakundearen gordailuen gaineko zerga ere hartzen du 2019ko abenduaren 31n. 6.097 mila eurokoa da (5.694 mila eurokoa 2018an).

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

52. Amortizazioa

Galdu-irabazien kontuko epigrafe horrek banakapen hau du 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n bukatutako ekitaldietan:

	2019	2018
Aktibo ukigarriak (28. oharra):	21.339	16.896
Ibilgetu materiala	20.788	16.327
Erabilera propiokoa	14.421	10.938
Errentamendu operatiboan utzitakoa	6.367	5.389
Ondasun higiezinak inbertsioak	551	569
Aktibo ukiezinak	-	-
	21.339	16.896

53. Hornidurak edo (-) hornidura-itzulketak

Galdu-irabazien kontuko epigrafe horrek banakapen hau du 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n bukatutako ekitaldietan:

	2019	2018
Pentsioetarako hornidurak eta enplegu ostean zehaztutako prestazioen bestelako obligazioak (33. oharra)	(721)	11.290
Emandako konpromisoetarako eta bermeetarako hornidurak (33. oharra)	(315)	(999)
Ordaintzeko dauden zergen ondoriozko prozesu-gaietarako eta auzietarako hornidurak (33. oharra)	-	-
Gainerako hornidurak (33. oharra)	16.832	11.084
	15.796	21.375

54. Arrazoizko balioarekin balioztatu ez diren, emaitzetan aldaketak dituzten eta aldaketaren ondorioz galera edo (-) irabazi garbiak dituzten finantza-aktiboaren balioa narriatzea edo (-) balioaren narriadura itzultzea

Galdu-irabazien kontuko epigrafe horrek banakapen hau du 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n bukatutako ekitaldietan:

	2019	2018
Beste emaitza global batean aldaketak dituzten finantza-aktiboak arrazoizko balioan (23. oharra) (*)	(98)	6.540
Zorra adierazten duten baloreak	(98)	6.540
Ondare-tresnak	-	-
Finantza-aktiboak amortizatutako kostuan (24. oharra) (**)	(7.966)	9.014
Maileguak eta aurrerakinak	(7.966)	9.014
Zorra adierazten duten baloreak	-	-
	(8.064)	15.554

(*) Barne hartzen du 2019ko abenduaren 31ko aktibo kobaezinen berreskurapena; 413 mila eurokoa izan da (2018ko abenduaren 31n 0 mila eurokoa).

(**) Barne hartzen du kaudimengabezien amortizazioa eta aktibo kobaezinen berreskurapena; hurrenez hurren, 2.857 eta 5.433 mila eurokoak izan dira 2019ko ekitaldian (2018koan, hurrenez hurren 3.845 eta 4.178 mila eurokoak).

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

55. Mendekoetako, baterako negozioetako eta elkartuetako inbertsioen balioa narriatzea edo (-) balioaren narriadura itzultzea

Galdu-irabazien kontuko epigrafe horrek banakapen hau du 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n bukatutako ekitaldietan:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Erakunde elkartuetako partaidetzak (27. oharra)	-	-
Erakunde taldeaniztunetako partaidetzak (27. oharra)	-	-
Taldeko erakundeetako partaidetzak (27. oharra) (*)	(5.012)	(15.330)
	<u>(5.012)</u>	<u>(15.330)</u>

(*) Barne hartzen du kaudimengabezien amortizazioa, 74 mila eurokoa.

56. Aktibo ez-finantzarioen balioa narriatzea edo (-) narriadura itzultzea

Galdu-irabazien kontuko epigrafe horrek banakapen hau du 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n bukatutako ekitaldietan:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Aktibo ukigarriak (28. oharra)	1.440	77
	<u>1.440</u>	<u>77</u>

2019ko eta 2018ko ekitaldietako aktibo ukigarrien narriadura 2. mailako balioztapenen arabera egin da (ikusi 37. oharra).

57. Aktibo ez finantzarioei kontuan baja ematearen ondoriozko irabazi edo (-) galera garbiak

Hauxe da 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n amaitutako ekitaldietako galdu-irabazien kontuko «Aktibo ez-finantzarioei eta partaidetzei kontuan baja ematearen ondoriozko irabazi edo (-) galera garbiak» epigrafearen banakapena:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Aktibo ukigarriak saltzeagatiko irabazi (galera) garbiak	(738)	306
Partaidetzak saltzeagatiko irabazi (galera) garbiak	-	-
	<u>(738)</u>	<u>306</u>

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

58. Saltzeko eutsitakoen artean sailkatuta dauden eta jarduera etentzat har ez daitezkeen aktibo ez-korronteetatik eta elementu-talde besterengarrietatik datozen irabaziak edo (-) galerak

Galdu-irabazien kontuko epigrafe horrek banakapen hau du 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n bukatutako ekitaldietan:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Saltzeko eutsitako aktibo ez-korronteak saltzeagatiko irabazi (galera) garbiak	17.403	17.34€
Saltzeko eutsitako aktibo ez-korronteen narriaduraren ondoriozko zuzkidura (31. oharra)	<u>(27.828)</u>	<u>(13.40€)</u>
	<u>(10.425)</u>	<u>3.93€</u>

Saltzeko eutsitakoen artean sailkatu diren «salgai dauden aktibo ez-korronteen eta elementu-talde besterengarrien narriadura» atalean ez dira sartu arrazoizko balioaren gehikuntzatik (salmentaren kostuak kenduta) sortutako sarrerak.

Input gehigarri moduan 2. mailako balioztapenak hartuta egin da 2019ko eta 2018ko ekitaldietako narriadura (ikusi 37. oharra).

59. Erakunde mendeko, taldeaniztun eta elkartuekin egindako eragiketak

Hona hemen sozietate mendeko, taldeaniztun eta elkartuekin egindako aktiboko eta pasiboko eragiketen 2019ko eta 2018ko abenduaren 31ko saldoen laburpena:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Aktiboko periodifikatzeak	16.675	4.693
Bezeroen gordailuak	71.385	35.755
Maileguak eta aurrerakinak	753	33
Abalak	30.846	27.994
Kreditua, BEZ bateratua	12	-
Zorra, BEZ bateratua	97	-

Erakunde mendeko, taldeaniztun eta elkartuekin 2019ko eta 2018ko ekitaldietan egindako transakziorik nabarmenenak aipatuko ditugu ondoren:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Interesen ondoriozko sarrerak	8	5
Interesen ondoriozko gastuak	1	1
Komisioen ondoriozko sarrerak	19.526	18.542
Beste ustiapen-sarrera batzuk	28.479	27.487
Dibidenduen ondoriozko sarrerak	14.394	6.147

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

60. Bestelako informazioa

Hona hemen Entitatearen egoera-balantzetik kanpo dauden bezeroen baliabideen xehetasuna, 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Entitatearen Taldeak gestionatutakoak:	4.785.775	4.399.165
Inbertsio-sozietateak eta -fondoak	2.638.523	2.358.225
Pentsio-fondoak eta BGAEak	1.747.861	1.635.791
Aseguru-kontratuetak aurrezkiak	399.391	405.149
Diskrezioz kudeatutako bezero-zorroak	-	-
Entitatearen Taldeak komertzializatutakoak baina ez kudeatuak	<u>1.088.330</u>	<u>921.746</u>
	<u>5.874.105</u>	<u>5.320.911</u>

2019ko abenduaren 31n, 5.231.108 mila eurokoa da hirugarrenen jabetzako balore-gordailuen saldoa (4.854.781 mila eurokoa 2018ko abenduaren 31n).

Entitateak 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n lagatako «Zorra adierazten duten baloreak» atalaren lagapena 1.588.657 mila eurokoa eta 875.873 mila eurokoa da, hurrenez hurren. Zor-baloreok hirugarrenei lagatakoak dira, eta balantzeko «Finantza-pasiboak amortizatutako kostuan – Bezeroen gordailuak» epigrafean agertzen dira.

61. Hipoteka-merkatuko jaulkitzaileen eta kontabilitate-erregistro bereziaren gaineko informazioa

Txosteneko 32. oharrean adierazienez, hipoteka-zedulak jaulki ditu Entitateak. Hori dela eta, 2009ko apirilaren 24ko 716/2009 Errege Dekretuaren 21. artikuluan aipatzen den kontabilitate-erregistro berezian entitate jaulkitzaileari buruz dauden datuak erantsi ditugu jarraian, 7/2010 Zirkularrean ezarritakoari jarraikiz. Zirkular horrek hipoteka-merkatuaren hainbat alderdi garatzen ditu, Espainiako Bankuaren 2011ko azaroaren 30eko 5/2011 Zirkularrean ezarritako banakapen-mailarekin.

Era berean, eta hipoteka-merkatua eta finantza- eta hipoteka-sistemaren beste arau batzuk arautzeko 1981eko martxoaren 25eko 2/1981 Legearen alderdi jakin batzuk garatzen dituen 2009ko apirilaren 24ko 716/2009 Errege Dekretuak zehaztutakoaren arabera, Administrazio Kontseiluak adierazten du 2018ko ekainaren 30ean Entitateak prozedura- eta politika-sorta bat zehaztuta daukala, hipoteka-merkatua arautzen duen araudia beteko dela bermatzeko, eta bere gain hartzen duela ardura hori.

Politika eta prozedura horietan, besteak beste, gai hauen inguruko irizpideak sartzen dira:

Arriskuak emateko irizpideak mailegu-hartzaileen ordaintzeko gaitasunean oinarritzen dira. Gaitasun hori estimatzeko, funtsezkoak dira barne-ereduak (scoringak eta ratingak).

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Hipoteka-bermea eta abal-emaileak dira onartutako arintzaile nagusiak. Hipoteka-bermean, eragiketen LTV erlazioa (arriskua eta tasazioa) balioztatzen da, bereziki.

Eredu horiek gai dira ez ordaintzeko probabilitatea estimatzeko, eta, beraz, eskabidearen lehen kreditu-kalifikazioa esleitzeko, idatzitako datuetan eta aldagai batzuen portaera historikoetan oinarrituta. Eragiketa bakoitza kalifikatzeko, arrisku-mailarik txikienetik handienera doan eskala bat erabiltzen da, eta maila horietako bakoitzaren arabera ez-ordaintzeak izateko probabilitatea esleitzen zaio.

Ereduak aldagai batzuk aztertzen dituzte: errenta- edo sarrera-maila, ondarea edo zorpetzea, ordainketetan izandako portaera, kreditu-hartzailearen atxikimendua eta alderdi pertsonalak eta arrisku-eragiketari lotutako ezaugarri jakin batzuk.

Zehazki, aldagai-mota hauek bereizten dituzte indarrean dauden ereduak: ezaugarri pertsonalak, ez-ordaintzeen historikoa, errentak edo sarrerak lortzeko ahalmena, zorpetzea, ondare garbia, Entitatearekiko atxikimendua, eragiketaren ezaugarriak eta kredituaren estaldura (arintzaileak).

Gainera, prozedura batzuk daude, sartutako datuen gainean sisteman jasotako informazioa egiaztatzeko, bereziki gai hauetan: sarrerak, ondarea, hipoteka-bermea (higiezina tasatzearen bidez), finantzaketaren helburua, bezeroaren datu orokorrak eta bezeroaren portaeraren oinarriak.

Tasazioak egiten dira arrisku-eragiketak formalizatzeko hipoteka-berme moduan erabiltzen diren aktibo higiezinaren balioa zehazteko, eta baldintza hauek bete behar dituzte:

- Espainiako Bankuaren Tasazio Erregistro Ofizialean erregistratutako tasazio-sozietateek egin behar dute.
- ECO/805/2003 Ministerio Agindua, 2003ko martxoaren 27koa, bete behar dute.

Aktibo horien balioa maiztasun aldakor batekin berrikusten da, horien bidez bermatutako eragiketaren kalifikazioa, zenbatekoa eta LTVa (aktiboaren arriskua/balioa) kontuan hartuta. Eragiketaren kalifikazioaren araberako politikak ezartzen dira, eragiketa arazotsuak (zalantzasakoak edo esleituak), normalak edo jarraipen berezikoak diren.

a) Eragiketa aktiboak

2019ko eta 2018ko abenduaren 31n ordaintzeko dauden hipoteka-mailegu eta -kredituen balio nominala 9.983 milioi eurokoa eta 10.116 milioi eurokoa da, hurrenez hurren. Horietatik, aukeratzeko modukoak izateko ezaugarriak 7.554 eta 7.471 milioi eurok dituzte, hurrenez hurren (Errege Dekretu horren 12. artikulua finkatuta dituen mugak aintzat hartu gabe).

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Ondoren, Entitatearen hipoteka-bermedun maileguen eta kredituen balio nominala aurkeztuko dugu, bai eta araudi aplikagarrian xedatutakoaren arabera hipoteka-bonuen eta hipoteka-zedulen jaulkipen-muga kalkulatzeko aukeragarriak direnak ere:

	Mila eurokotan	
	2019	2018
	Balio nominala	Balio nominala
Maileguak guztira (a)	10.479.567	10.666.060
Jaulkitako hipoteka-partaidetzak	-	-
Horietatik: aktiboan aintzatetsitako maileguak	-	-
Jaulkitako hipoteka-transmisioen ziurtagiriak	496.763	550.339
Horietatik: aktiboan aintzatetsitako maileguak	496.763	550.339
Jasotako finantzaketak bermatzeko hipoteka-maileguak	-	-
Hipoteka-bonu eta -zedulen jaulkipena babesteko maileguak	9.982.804	10.115.721
Mailegu ez-aukeragarriak (b)	2.429.264	2.644.266
Aukeragarriak izateko baldintzak betetzen dituzte, salbu eta 716/2009 EDaren 5.1 artikuluan xedatutako muga	1.570.595	1.717.776
Gainerako mailegu ez-aukeragarriak	858.669	926.490
Mailegu aukeragarriak (c)	7.553.540	7.471.455
Hipoteka-bonuen jaulkipenak estaltzen dituzten maileguak	-	-
Hipoteka-zedulen jaulkipenak estaltzeko mailegu egokiak	7.553.540	7.471.455
Zenbateko ez-konputagarriak (d)	7.963	7.042
Zenbateko konputagarriak	7.545.577	7.464.413

- (a) Entitatearen alde hipoteka bidez bermatutako maileguetan —hipoteka-partaidetzen eta hipoteka-transmisioko egiaztagirien bidez eskuratutakoak ere kontuan hartuta— erabilia eta kobratu gabe dagoen printzipala, balantzetik baja emanda egon arren eta zenbateko horrek azken *loan to value* tasazioaren zenbatekoan duen ehunekoa edozein izanik ere.
- (b) Hipoteka-bermedun maileguak, hirugarrenei transferitu ez zaizkienak, jasotako finantzaketei lotuta ez daudenak eta hipoteka-bonuak eta hipoteka-zedulak jaulkitzeko aukeragarritzat jotzeko baldintzak betetzen ez dituztenak, 716/2009 Errege Dekretuaren 3. artikuluan zehaztutakoaren arabera.
- (c) 716/2009 Errege Dekretuaren 3. artikuluan arabera hipoteka-bonuak eta hipoteka-zedulak jaulkitzeko aukeragarriak diren maileguak, Errege Dekretu berorren 12. artikulua ezarritako zenbatekora murriztu gabe mugak.
- (d) 716/2009 Errege Dekretuaren 12. artikuluan finkatutako irizpideen arabera hipoteka-bonuen eta hipoteka-zedulen jaulkipena estaltzeko konputagarri ez diren mailegu aukeragarrien zenbatekoa.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Segidan, 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n hipoteka-mailegu eta -kredituek duten banakapena aurkeztuko dugu, zenbatekoen atributuen arabera:

	Mila eurokotan			
	2019		2018	
	Hipoteka-bonu eta -zedulen jaulkipena babesten duten maileguak (a)	Horietatik: mailegu aukeragarriak (b)	Hipoteka-bonu eta -zedulen jaulkipena babesten duten maileguak (a)	Horietatik: mailegu aukeragarriak (b)
GUZTIRA	9.982.804	7.553.540	10.115.721	7.471.455
1 ERAGIKETEN JATORRIA	9.982.804	7.553.540	10.115.721	7.471.455
1.1 Entitateak sortuak	9.920.419	7.507.099	10.046.551	7.421.395
1.2 Beste erakunde batzuetatik subrogatuak	62.385	46.441	69.170	50.060
1.3 Gainerakoak	-	-	-	-
2 DIBISA	9.982.804	7.553.540	10.115.721	7.471.455
2.1 Euroa	9.982.804	7.553.540	10.115.721	7.471.455
2.2 Gainerako dibisak	-	-	-	-
3 ORDAINKETAREN EGOERA	9.982.804	7.553.540	10.115.721	7.471.455
3.1 Normala	9.551.107	7.392.619	9.604.415	7.295.144
3.2 Beste egoera batzuk	431.697	160.921	511.306	176.311
4 BATEZ BESTEKO HONDAR-EPEMUGA	9.982.804	7.553.540	10.115.721	7.471.455
4.1 10 urtera artekoa	4.412.340	3.106.579	4.475.430	3.070.373
4.2 10 eta 20 urte artekoa	5.569.386	4.446.532	5.638.056	4.399.958
4.3 20 eta 30 urte artekoa	1.078	429	2.235	1.124
4.4 30 urtetik gorakoa	-	-	-	-
5 INTERES-TASAK	9.982.804	7.553.540	10.115.721	7.471.455
5.1 Finkoa	672.310	499.151	452.251	278.467
5.2 Aldakorra	-	-	-	-
5.3 Mistoa	9.310.494	7.054.389	9.663.470	7.192.988
6 TITULARRAK	9.982.804	7.553.540	10.115.721	7.471.455
6.1 Pertsona juridikoak eta enpresaburu indibidualak (enpresa-jarduerak) <i>Horietatik: Eraikuntza eta higiezinaren sustapena</i>	928.034	1.273	1.036.047	1.470
6.2 Gainerako familiak	55.745	-	91.714	-
	9.054.770	7.552.267	9.079.674	7.469.985
7 BERME-MOTA	9.982.804	7.553.540	10.115.721	7.471.455
7.1 Bukatutako aktiboak/eraikinak	9.930.468	7.543.947	10.044.381	7.461.367
7.1.1 Etxebizitzak	9.401.892	7.526.034	9.473.650	7.441.848
<i>Horietatik: babes ofizialeko etxebizitzak</i>	1.127.850	785.122	1.117.874	794.408
7.1.2 Bulegoak eta lokal komertzialak	298.558	15.004	321.396	16.139
7.1.3 Gainerako eraikin eta eraikuntzak	230.018	2.909	249.335	3.380
7.2 Eraikitze-bidean dauden eraikinak/aktiboak	3.381	-	7.257	-
7.2.1 Etxebizitzak	1.776	-	5.357	-
<i>Horietatik: babes ofizialeko etxebizitzak</i>	-	-	-	-
7.2.2 Bulegoak eta lokal komertzialak	1.605	-	1.900	-
7.2.3 Gainerako eraikin eta eraikuntzak	-	-	-	-
7.3 Lursailak	48.955	9.593	64.083	10.088
7.3.1 Hiri-lurzoru finkatua	26.544	5.090	28.250	5.097
7.3.2 Gainerako lursailak	22.411	4.503	35.833	4.991

- (a) Hirugarrenei transferitu ez zaizkien eta jasotako finantzaketari lotuta ez dauden hipoteka-bermedun maileguetan erabilia eta kobratu gabe dagoen printzipala, zenbateko horrek azken *loan to value* tasazioaren zenbatekoan duen ehunekoa edozein izanik ere.
- (b) 716/2009 Errege Dekretuaren 3. artikulua arabera hipoteka-bonuak eta hipoteka-zedulak jaulkitzeko aukeragarriak diren maileguak, Errege Dekretu horren 12. artikulua ezarritako zenbatekora murriztu gabe mugak.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Errege Dekretu hartako 12. artikuluan finkatutako irizpideen arabera 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n hipoteka-tituluen jaulkipena estaltzeko kontuan hartuko den zenbatekoa 7.546 eta 7.464 milioi eurokoa da, hurrenez hurren.

Balio nominalari eta eguneratuari dagokienez —azken hori Errege Dekretu horretako 23. artikuluan ezarritakoari jarraikiz kalkulatu da—, Entitateak ez du hipoteka-bonuen jaulkipenik, 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n. Bestalde, 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n zorroan dauden eta hipoteka-partaidetzen bidez edo hipoteka-transmisioko ziurtagirien bidez mugitu diren hipoteka-mailegu eta -kredituen balio nominala 497 eta 550 milioi eurokoa da, hurrenez hurren.

Aukeragarriak ez diren hipoteka-mailegu eta -kreditu guztien balio nominala 2.429 milioi eurokoa da 2019ko abenduaren 31n (2.645 milioi eurokoa 2018ko abenduaren 31n). Horietatik, 2019ko eta 2018ko ekitaldiak ixtean, 859 eta 1.718 milioi eurok, hurrenez hurren, ez dituzte betetzen 716/2009 Errege Dekretuaren 5.1 artikuluan zehaztutako mugak eta, beraz, ez dira aukeragarriak; alabaina, aukeragarriek eskatzen zaizkien gainerako baldintzak betetzen dituzte (arau horren 4. artikuluan adierazitakoak, alegia).

Hauxe da, 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n, hipoteka-bonuak eta hipoteka-zedulak jaulkitzeko hipoteka-mailegu eta -kreditu aukeragarrien balio nominalaren banaketa, hipoteka-merkatuaren ondoretarako eskura dugun azken tasazioaren gaineko arriskuaren ehunekoa aintzat hartuta:

2019ko abenduaren 31n

	Mila eurokotan					GUZTIRA
	Eskura dugun azken <i>loan to value</i> tasazioaren zenbatekotik erabilitako printzipala (b)					
	2019					
	% 40koa edo txikiagoa	% 40koa baino hand. eta % 60koa edo txik.	% 60koa baino handiagoa	% 60koa baino hand. eta % 80koa edo txik.	% 80koa baino handiagoa	
Hipoteka-bonu eta zedulak jaulkitzeko aukeragarriak diren maileguak (a)	2.426.211	2.713.017	7.686	2.406.626	-	7.553.540
- Etxebizitzaren gainekoak	2.406.907	2.701.189	-	2.406.626	-	7.514.722
- Gainerakoak	19.304	11.828	7.686	-	-	38.818

2018ko abenduaren 31n

	Mila eurokotan					GUZTIRA
	Eskura dugun azken <i>loan to value</i> tasazioaren zenbatekotik erabilitako printzipala (b)					
	2018					
	% 40koa edo txikiagoa	% 40koa baino hand. eta % 60koa edo txik.	% 60koa baino handiagoa	% 60koa baino hand. eta % 80koa edo txik.	% 80koa baino handiagoa	
Hipoteka-bonu eta zedulak jaulkitzeko aukeragarriak diren maileguak (a)	2.406.228	2.714.414	9.091	2.341.722	-	7.471.455
- Etxebizitzaren gainekoak	2.387.714	2.700.000	-	2.341.722	-	7.429.436
- Gainerakoak	18.514	14.414	9.091	-	-	42.019

- (a) 716/2009 Errege Dekretuaren 3. artikuluan arabera hipoteka-bonuak eta hipoteka-zedulak jaulkitzeko aukeragarriak diren maileguak, Errege Dekretu horren 12. artikuluan ezarritako zenbatekora murriztu gabe mugak.
- (b) Loan to value ratioa lortzeko, eragiketa bakoitzean erabilitako printzipala bermearren azken tasazioaren zenbatekoarekin zatitzen da.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Hauek dira hipoteka-bonu eta hipoteka-zedula aukeragarriak eta ez-aukeragarriak jaulkitzea babesten duten hipoteka-mailegu eta -kredituen balio nominaleko mugimenduak, 2019an eta 2018an:

	Mila eurokotan	
	Mailegu aukeragarriak (a)	Mailegu ez-aukeragarriak (b)
1 2018ko irekierako saldoa	7.300.873	3.010.861
2 Epealdiko bajak	906.385	1.088.368
2.1 Mugaeguneratutako eta eskudirutan kobratutako printzipala	16.426	14.561
2.2 Ezerezte aurreratutako	135.053	101.210
2.3 Beste erakunde batzuetatik subrogatuak	1.120	463
2.4 Gainerako bajak	753.786	972.134
3 Epealdiko altak	1.076.967	721.773
3.1 Entitateak sortuak	1.058.371	703.740
3.2 Beste erakunde batzuetatik subrogatuak	6.191	2.774
3.3. Gainerako altak	12.405	15.259
4 2018ko itxierako saldoa	7.471.455	2.644.266
1 2019ko irekierako saldoa	7.471.455	2.644.266
2 Epealdiko bajak	760.261	774.097
2.1 Mugaeguneratutako eta eskudirutan kobratutako printzipala	16.042	78.169
2.2 Ezerezte aurreratutako	152.554	109.162
2.3 Beste erakunde batzuetatik subrogatuak	1.012	219
2.4 Gainerako bajak	590.653	586.547
3 Epealdiko altak	842.345	559.095
3.1 Entitateak sortuak	833.606	534.311
3.2 Beste erakunde batzuetatik subrogatuak	3.251	2.595
3.3. Gainerako altak	5.488	22.189
4 2019ko itxierako saldoa	7.553.539	2.429.264

(a) 716/2009 Errege Dekretuaren 3. artikulua arabera hipoteka-bonuak eta hipoteka-zedulak jaulkitzeko aukeragarriak diren maileguak, Errege Dekretu berorren 12. artikulua ezarritako zenbatekora murriztu gabe mugak.

(b) Hipoteka-bermedun maileguak, hirugarrenei transferitu ez zaizkienak, jasotako finantzaketei lotuta ez daudenak eta hipoteka-bonuak eta hipoteka-zedulak jaulkitzeko aukeragarritzat jotzeko baldintzak betetzen ez dituztenak, 716/2009 Errege Dekretuaren 3. artikuluan zehaztutakoaren arabera.

Hauek dira hipoteka-bonu eta -zedulen jaulkipena estaltzen duten hipoteka-mailegu eta -kredituen saldo erabilgarriak, 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n:

	Mila eurokotan	
	2019	2018
	Printzipal erabilgarriak (a)	Printzipal erabilgarriak (a)
Hipoteka-bonu eta -zedulen jaulkipena estaltzen duten hipoteka-maileguak	32.610	32.232
- Aukeragarriak izan daitezkeenak (b)	-	-
- Ez-aukeragarriak	32.610	32.232

(a) Konprometitutako zenbatekoak (muga) ken hirugarrenei transferitu ez zaizkien eta jasotako finantzaketei lotuta ez dauden hipoteka-bermedun mailegu guztietan erabilitako zenbatekoak, edozein dela ere azken loan to value tasazioaren zenbatekoaren gaineko arrisku osoaren ehunekoak. Sustatzaileei etxebizitzak saltzen direnean soilik ematen zaizkien zenbatekoak ere barne hartzen ditu saldo erabilgarriak.

(b) Hipoteka-bonuak eta -zedulak jaulkitzeko aukeragarriak izan daitezkeen maileguak, 716/2009 Errege Dekretuaren 3. artikulua arabera.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

2019ko eta 2018ko abenduaren 31n, Entitateak ez du hipoteka-zedula biziak jaulkitzeko ordezkapen-aktiborik identifikatuta. Izan ere, egindako jaulkipenen ehunekoia jaulkipenak babesteko aukeratzeko moduko aktiboen gaitetik dago data horietan, % 15,89an eta % 18,40an, hurrenez hurren. 1981eko martxoaren 25eko 2/1981 Legearen 16. artikulua, Hipoteka Merkaturia Arautzekoak, % 80an du gehienezko kopurua ezarrita.

b) Eragiketa pasiboak

Segidan, 2019ko eta 2018ko abenduaren 31n Entitatearen hipoteka-mailegu eta -kredituen zorrotik egindako eta kolateralizatutako jaulkipenak banakatuko ditugu:

Hipoteka-tituluak	Mila eurokotan			
	2019	Batez besteko hondar-epemuga (hilabetetan)		2018
	Balio nominala		Balio nominala	Batez besteko hondar-epemuga (hilabetetan)
1 Jaulkitako hipoteka-bonuak	-		-	
2 Jaulkitako hipoteka-zedulak (a)	1.200.000		1.375.000	
<i>Horietatik: pasiboan aintzatetsiak</i>	1.125.000		1.225.000	
2.1 Zorra adierazten duten baloreak. Eskaintza publiko bidez jaulkitakoak	75.000		150.000	
2.1.1 Urtebetera arteko hondar-epemuga	75.000		75.000	
2.1.2 Urtebetetik bi urtera arteko hondar-epemuga	-		75.000	
2.1.3 Bi urtetik hiru urtera arteko hondar-epemuga	-		-	
2.1.4 Hiru urtetik bost urtera arteko hondar-epemuga	-		-	
2.1.5 Bost urtetik hamar urtera arteko hondar-epemuga	-		-	
2.1.6 Hamar urtetik gorako hondar-epemuga	-		-	
2.2 Zorra adierazten duten baloreak. Gainerako jaulkipenak	-		-	
2.2.1 Urtebetera arteko hondar-epemuga	-		-	
2.2.2 Urtebetetik bi urtera arteko hondar-epemuga	-		-	
2.2.3 Bi urtetik hiru urtera arteko hondar-epemuga	-		-	
2.2.4 Hiru urtetik bost urtera arteko hondar-epemuga	-		-	
2.2.5 Bost urtetik hamar urtera arteko hondar-epemuga	-		-	
2.2.6 Hamar urtetik gorako hondar-epemuga	-		-	
2.3 Gordailuak	1.125.000		1.225.000	
2.3.1 Urtebetera arteko hondar-epemuga	500.000		100.000	
2.3.2 Urtebetetik bi urtera arteko hondar-epemuga	625.000		500.000	
2.3.3 Bi urtetik hiru urtera arteko hondar-epemuga	-		625.000	
2.3.4 Hiru urtetik bost urtera arteko hondar-epemuga	-		-	
2.3.5 Bost urtetik hamar urtera arteko hondar-epemuga	-		-	
2.3.6 Hamar urtetik gorako hondar-epemuga	-		-	
3 Jaulkitako hipoteka-partaidetzak (b)	-		-	
3.1 Eskaintza publiko bidez jaulkitakoak	-		-	
3.2 Gainerako jaulkipenak	-		-	
4 Jaulkitako hipoteka-transmisioko ziurtagiriak (b)	496.763	220	550.340	228
4.1 Eskaintza publiko bidez jaulkitakoak	-	-	-	-
4.2 Gainerako jaulkipenak	496.763	220	550.340	228

(a) Hipoteka-zeduletan, Entitateak jaulkita eta amortizatu gabe daudenak ere hartzen dira barne, nahiz eta pasiboan erregistratuta ez egon (hirugarrenei saldu ez zaizkielako edo berrerosi egin direlako).

(b) Aktiboan erregistratutako (eta balantzean eutsitako) hipoteka-maileguei eta -kredituei soilik dagozkien hipoteka-partaidetzen eta hipoteka-transmisioko ziurtagirien zenbatekoa.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

62. Hornitzaileei ordaintzeko batez besteko epealdiari buruzko informazioa. Hirugarren xedapen gehigarria. 2010eko uztailaren 5eko 15/2010 Legearen «Informatzeko beharra»

Jarraian, 2019ko eta 2018ko ekitaldietan hornitzaileei ordaintzeko batez besteko epealdiari buruzko informazioa emango dugu, arau hauek aintzat hartuta: batetik, 31/2014 Legea, abenduaren 3koa, gobernu korporatiboa hobetzeari buruzkoa, 15/2010 Legearen, uztailaren 5ekoaren, Hirugarren Xedapen Gehigarria aldatzen duena —azken Lege horrek 3/2004 Legea aldatu zuen, abenduaren 29koa, merkataritza-eragiketetan berankortasunaren aurkako neurriak ezartzen zituena—, eta, bestetik, Kontabilitate eta Kontuen Ikuskaritza Institutuaren 2016ko urtarrilaren 29ko Ebazpenaren Xedapen Bakarra, eskatutako informazio-betebeharra betetzeari buruzkoa.

	Egunak	
	2019	2018
Hornitzaileei ordaintzeko batez besteko epealdia	19	23
Ordaindutako eragiketen ratioa	19	23
Ordaintzeko eragiketen ratioa	11	27
	Zenbatekoa (mila eurokotan)	
	2019	2018
Egindako ordainketak guztira	191.650	160.301
Ordaintzekoak guztira	2.756	2.366

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO
I. ERANSKINA
TALDEKO ENPRESETAN DITUGUN PARTAIDETZEN ETA BESTE PARTAIDETZA BATZUEN BANAKAKO XEHETASUNA, 2019KO ABENDUAREN 31KOA (Mila eurokotan adierazita)

Sozietatea	Helbidea	Jarduera	2019								
			Partaidetzaren %-a		Kontabilitate-balioa			Partaidetzapeko erakundearen datuak (*)			
			Zuzena	Zeharkakoa	Gordina	Narriadura	Garbia	Aktiboak	Ondare garbia	Zerbitzuen / salmenten sarrerak	Emaitza garbia
Mendeko erakundeak											
Seguros Lagun-Aro Vida SA (a)	Bilbo	Aseguruak	% 76	% 24	34.507	-	34.507	566.841	80.605	54.111	2.639
Seguros Lagun-Aro SA	Bilbo	Aseguruak	% 49,64	% 50,36	17.649	-	17.649	237.943	61.843	94.836	6.887
Seguros Lagun-Aro 2003 AIE	Bilbo	Zerbitzuak ematea	-	% 100	-	-	-	4.322	2.792	-	-
Caja Laboral Gestión SGIIC SA	Arrasate	Inbertsio-fondoan gestorea	% 100	-	6.280	-	6.280	14.703	9.552	20.475	1.663
Caja Laboral Pensiones G.F.P. S.A.	Arrasate	Pentsio-fondoan gestorea	% 100	-	2.500	-	2.500	3.530	2.815	3.044	166
Caja Laboral Euskadiko Kutxa Cartera SLU	Arrasate	Partaidetza-edukitzaila	% 100	-	59.673	-	59.673	70.403	62.543	6.547	6.531
Caja Laboral Bancaseguros OBSV SLU	Bilbo	Banka-aseguruetakoa operadorea	% 100	-	10	-	10	14.425	5.032	41.400	2.643
Sociedad Gestión Activos Caja Laboral SAU	Arrasate	Aktibo higiezin gestorea	% 100	-	4.970	(4.000)	970	7.323	6.882	444	(75)
ISGA Inmuebles SA	Arrasate	Aktibo higiezin gestorea	% 100	-	108.248	(66.375)	41.873	183.065	150.013	44.841	(14.277)
					<u>233.837</u>	<u>(70.375)</u>	<u>163.462</u>				

Sozietatea	Helbidea	Jarduera	2019								
			Partaidetzaren %-a		Kontabilitate-balioa			Partaidetzapeko erakundearen datuak (*)			
			Zuzena	Zeharkakoa	Gordina	Narriadura	Garbia	Aktiboak	Ondare garbia	Zerbitzuen / salmenten sarrerak	Emaitza garbia
Erakunde elkartuak											
Ategi Green Power SL	Arrasate	Energia-ekoizpena (BISG)	% 28,57	-	333	-	333	3.602	1.137	-	(30)
					<u>333</u>	<u>-</u>	<u>333</u>				

(a) 2019ko ekitaldian zehar, Entitateak partaidetzak harpidetu ditu, 2018ko abenduaren 31n galdatu ez diren eta ordaintzeko dauden partaidetzenak (27. oharra).

(*) Honekin batera doazen ondareari buruzko datuak partaidetzapeko sozietateek 2019ko abenduaren 31n zituzten finantzetako egoera-orri homogeneizatuak dagozkie.

Eranskin honek urteko kontu indibidualei buruzko txostenaren 27. oharra osatzen du, eta, beraz, berarekin batera irakurri behar da.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO
I. ERANSKINA
TALDEKO ENPRESETAN DITUGUN PARTAIDETZEN ETA BESTE PARTAIDETZA BATZUEN BANAKAKO XEHETASUNA, 2018KO ABENDUAREN 31KOA (Mila eurokotan adierazita)

Sozietatea	Helbidea	Jarduera	2018								
			Partaidetzaren %-a		Kontabilitate-balioa			Partaidetzapeko erakundearen datuak (*)			
			Zuzena	Zeharkakoa	Gordina	Narriadura	Garbia	Aktiboak	Ondare garbia	Zerbitzuen / salmenten sarrerak	Emitza garbia
Mendeko erakundeak											
Seguros Lagun-Aro Vida SA (a)	Bilbo	Aseguruak	% 76	% 24	25.943	-	25.943	547.346	64.825	56.608	3.021
Seguros Lagun-Aro SA	Bilbo	Aseguruak	% 49,64	% 50,36	17.649	-	17.649	226.467	65.493	93.375	7.062
Seguros Lagun-Aro 2003 AIE	Bilbo	Zerbitzuak ematea	-	% 100	-	-	-	3.854	2.792	-	-
Caja Laboral Gestión SGIIC SA	Arrasate	Inbertsio-fondoan gestorea	% 100	-	6.281	-	6.281	13.656	8.888	19.096	1.352
Caja Laboral Pensiones GFP SA	Arrasate	Pentsio-fondoan gestorea	% 100	-	2.500	-	2.500	3.303	2.650	2.974	44
Caja Laboral Euskadiko Kutxa Cartera SLU	Arrasate	Partaidetza-edukitzaila	% 100	-	59.673	-	59.673	61.166	61.162	-	(15)
Caja Laboral Bancaseguros OBSV SLU	Bilbo	Banka-aseguruetakoa operadorea	% 100	-	10	-	10	13.089	4.180	39.758	1.790
Sociedad Gestión Activos Caja Laboral SAU	Arrasate	Aktiho higiezin gestorea	% 100	-	4.968	(4.000)	968	7.751	7.330	1.672	836
ISGA Inmuebles SA	Arrasate	Aktiho higiezin gestorea	% 100	-	88.914	(60.840)	28.074	191.038	157.116	95.253	6.569
					<u>205.938</u>	<u>(64.840)</u>	<u>141.098</u>				

Sozietatea	Helbidea	Jarduera	2018								
			Partaidetzaren %-a		Kontabilitate-balioa			Partaidetzapeko erakundearen datuak (*)			
			Zuzena	Zeharkakoa	Gordina	Narriadura	Garbia	Aktiboak	Ondare garbia	Zerbitzuen / salmenten sarrerak	Emitza garbia
Erakunde elkartuak											
ICR Institutional Investment Management SGIIC SA	Madril	Inbertsio-fondoan gestorea	% 21,43	-	30	-	30	795	201	989	(783)
					<u>30</u>	<u>-</u>	<u>30</u>				

(a) 2018ko abenduaren 31n, Entitateak 8.565 mila euroko zenbatekoa du ordaintzeko, Seguros Lagun-Aro Vida SA sozietatean duen partaidetzagatik.

(*) Honekin batera doazen ondareari buruzko datuak partaidetzapeko sozietateek 2018ko abenduaren 31n zituzten finantzatuko egoera-orri homogeneizatuei dagozkie.

Eranskin honek urteko kontu indibidualei buruzko txostenaren 27. oharra osatzen du, eta, beraz, berarekin batera irakurri behar da.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

II. ERANSKINA

AGENTZIA-KONTRATUAK, 2019KO ETA 2018KO ABENDUAREN 31KOAK

<u>Izena</u>	<u>Helbidea</u>	<u>Identifikazio-kodea</u>	<u>Ahalmenen egilespen-data</u>	<u>Agintearen amaiera-data</u>	<u>Jarduera-eremu geografikoa</u>	<u>Ordezkapenaren norainokoa</u>
Caja Laboral Bancaseguros OBSV SLU			2013-01-01			<ul style="list-style-type: none"> - Kontu korronteko, aurrezki-libretako eta epe finkorako ezarpenetako, inbertsio-fondoetako eta pentsio- eta aurreikuspen-planetako eragiketak tramitatzea, eta horretarako behar diren agiriak sinatzea. - Entitateari kredituen eta beste arrisku-eragiketa batzuen tramiteak egitea. - Entitatearekin posta-harremana eta publikoarekin kontaktua izatea. Berak egokitzen jotzen duen moduan antolatuko du lan-moldea eta ordutegia, Entitateak agintzen dizkion arau eta jarraibideen baitan.

Ondoren, 4/2017 Zirkularra Entitatean ezartzeak duen inpaktuari lotutako banakapenak zehaztuko ditugu.

Finantza-tresnen sailkapena eta neurketa

Hurrengo taulan jaso dira, batetik, 2017ko abenduaren 31ko 4/2004 Zirkularren eta horren ondorengo aldaketen eta 2018ko urtarrilaren 1eko 4/2017 Zirkularren arteko alderaketa, 4/2017 Zirkularren errekerimendu berrien arabera birsailkatutako finantza-tresnen sailkapenari eta neurketari dagokiena (kontabilitate-balioaren narriadurarik eta eguneraketarik gabe, 2018ko urtarrilaren 1ean) eta, bestetik, liburu-tako zenbatekoa:

4/2017 Zirkularra	4/2004 Zirkularra		4/2017 Zirkularra	
	Zorroa	Kontabilitate-balioa (mila €-kotan)	Zorroa	Kontabilitate-balioa (mila €-kotan)
Ondare-tresnak	Saltzeko prest dauden finantza-aktiboak (abenduan kostuan balioztatzen zirenak ere sartuta)	179.364	Negoziatzeko helbururik ez duten, nahitaez arrazoizko balioarekin balioztatu diren eta emaitzetan aldaketak dituzten finantza-aktiboak	54.400
			Beste emaitza global batean aldaketak dituzten finantza-aktiboak arrazoizko balioan	124.964
Zorra adierazten duten baloreak	Saltzeko prest dauden finantza-aktiboak	4.384.079	Negoziatzeko helbururik ez duten, nahitaez arrazoizko balioarekin balioztatu diren eta emaitzetan aldaketak dituzten finantza-aktiboak	8.988
			Finantza-aktiboak amortizatutako kostuan	3.877.967
			Beste emaitza global batean aldaketak dituzten finantza-aktiboak arrazoizko balioan	497.124
	Muga-egunera arte eutsitako inbertsioak	349.525	Finantza-aktiboak amortizatutako kostuan	349.525
Maileguak eta aurrerakinak	Maileguak eta kobratzeko partidak	13.739.368	Finantza-aktiboak amortizatutako kostuan	13.739.368

Narriaduraren ondoriozko balio-zuzenketak doitzea, 4/2004 Zirkularretik 4/2017 Zirkularrera

Hurrengo taulan jaso da 2017ko abenduaren 31ko 4/2004 Zirkularren eta 2018ko urtarrilaren 1eko 4/2017 Zirkularren arteko berdinkatzea, 4/2017 Zirkularren errekerimendu berrien arabera finantza-tresnen narriaduraren ondorioz egin beharreko balio-zuzenketei dagokiena (zorroak birsailkatu eta gero):

	Mila eurokotan		
	4/2004 Zirkularra 2017-12-31	Narriaduragatiko inpaktua	4/2017 Zirkularra 2018-01-01
Finantza-aktiboak amortizatutako kostuan	387.199	10.160	397.359
Maileguak eta aurrerakinak	387.199	10.160	397.359
Zorra adierazten duten baloreak	-	-	-
Beste emaitza global batean aldaketak dituzten finantza-aktiboak arrazoizko balioan	10.803	-	10.803
Zorra adierazten duten baloreak	10.803	-	10.803
Saltzeko eutsitako artean sailkatu diren aktibo ez-korronteak eta elementu-talde besterengarriak	497.038	(219)	496.819
Emandako konpromisoak eta bermeak	20.992	-	20.992
	916.032	9.941	925.973

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO
III. ERANSKINA
Balantzea doitzea, 4/2004 Zirkularretik 4/2017 Zirkularrera

Segidan, 2017ko abenduaren 31ko 4/2004 Zirkularretik 2018ko urtarrilaren 1eko 4/2017 Zirkularrera bitartean balantzeak izan duen doikuntza ikusiko dugu, 4/2017 Zirkularrak sailkapenean, neurketan eta narriaduran duen inpaktua kontuan hartuta —aldatu diren balantzeko epigrafeak baino ez ditugu jaso—.

AKTIBOA	Mila eurokotan				
	4/2004 Zikularra 2017-12-31	Nomenklatura- aldaketa (*)	Sailkapenaren eta neurketaren inpaktua / Komisioak	Narriadura- ren inpaktua / Beste batzuk	4/2017 Zikularra 2018-01-01
Negoziatzeko helbururik ez duten, nahitaez arrazoizko balioarekin balioztatu diren eta emaitzetan aldaketak dituzten finantza-aktiboak		-	63.388	-	63.388
Ondare-tresnak		-	54.400	(c)	54.400
Zorra adierazten duten baloreak		-	8.988	(d)	8.988
Beste emaitza global batean aldaketak dituzten finantza-aktiboak arrazoizko balioan		622.088	-	-	622.088
Ondare-tresnak		124.964	(c)	-	124.964
Zorra adierazten duten baloreak		497.124	(d)	-	497.124
Saltzeko prest dauden finantza-aktiboak	4.563.443	(622.088)	(3.941.355)	-	
Ondare-tresnak	179.364	(124.964)	(54.400)	(c)	
Zorra adierazten duten baloreak	4.384.079	(497.124)	(3.886.955)	(d)	
Finantza-aktiboak amortizatutako kostuan		14.088.893	3.775.053	(10.160)	17.853.786
Zorra adierazten duten baloreak		349.525	3.782.064	(d)	4.131.589
Maileguak eta aurrerakinak		13.739.368	(7.011)	(f)	13.722.197
Maileguak eta kobratzeko partidak	13.739.368	(13.739.368)	-	-	
Maileguak eta aurrerakinak	13.739.368	(13.739.368)	(a)	-	
Muga-egunera arte eutsitako inbertsioak	349.525	(349.525)	(b)	-	
Saltzeko eutsitako artean sailkatu diren aktibo ez-korronteak eta elementu-talde besterengarriak	216.314	-	-	219 (g)	216.533
Zergen ondoriozko aktiboak	278.164	-	-	4.524 (h)	282.688
AKTIBOA GUZTIRA	21.766.528	-	(102.914)	(5.417)	21.658.197

(*) Espainiako Bankuaren 4/2017 Zirkularra indarrean sartzearen ondorioz.

- 2017ko abenduaren 31n «Maileguak eta kobratzeko partidak» epigrafean sailkatutako zenbatekoak «Finantza-aktiboak amortizatutako kostuan» epigrafean sailkatu dira, zorroaren izena aldatu egin baita EBZ 4/2017 Zirkularra indarrean sartu ondoren.
- 2017ko abenduaren 31n «Muga-egunera arte eutsitako inbertsioak» epigrafean sailkatutako tresnak «Finantza-aktiboak amortizatutako kostuan» epigrafean sailkatu dira, zorroaren izena aldatu egin baita EBZ 4/2017 Zirkularra indarrean sartu ondoren.
- 2017ko abenduaren 31n «Saltzeko prest dauden finantza-aktiboak» epigrafean sailkatutako ondare-tresnak «Beste emaitza global batean aldaketak dituzten finantza-aktiboak arrazoizko balioan» epigrafean birsailkatu dira, zorro horren izena aldatu egin baita EBZ 4/2017 Zirkularra indarrean sartu ondoren. Hortik kanpo daude, ordea, PIOS testa betetzeko asmoa ez duten titulu jakin batzuk, batez ere inbertsio-fondoetako eta arrisku-kapitaleko fondoetako partaidetzak, halakoak «Negoziatzeko helbururik ez duten, nahitaez arrazoizko balioarekin balioztatu diren eta emaitzetan aldaketak dituzten finantza-aktiboak» epigrafean sailkatu baitira. 12.578 mila euroko ezkutuko gainbalioak erreserbetan sailkatu dira, PIOS testa bete ez duten azken aktibo horiek birsailkatu egin baitira.
- Zorroetako negozio-ereduak berrikusi ondoren, 2017ko abenduaren 31n 3.877.967 mila euroko arrazoizko balioa zuten zor-tresnen azpi-zorro batzuk identifikatu ditu Entitateak «Saltzeko prest dauden finantza-aktiboak» epigrafean, finantza-tresnei mugaeguneratu arte zorroan eustera bideratutako gestioarekin. Horregatik, «Finantza-aktiboak amortizatutako kostuan – Zorra adierazten duten baloreak» epigrafean sailkatu dira. Aipaturiko azpi-zorroetan dauden aktibo guztiak betetzen dute PIOS testa. Egin den sailkapen berriaren ondorioz, ezeztatu egin da 95.903 mila euroko ezkutuko gainbalio gordinen aintzatespena (ezkutuko elementuei lotutako mikroestaldurako doikuntzak kendu eta gero), amortizatutako kostuan balioztatzera igaro baitira. Bestalde, 2017ko abenduaren 31n «Saltzeko prest dauden finantza-aktiboak» epigrafean sailkatutako gainerako zor-tresnak «Beste emaitza global batean aldaketak dituzten finantza-aktiboak arrazoizko balioan» epigrafean birsailkatu dira, zorro horren izena aldatu egin baita EBZ 4/2017 Zirkularra indarrean sartu ondoren. Hortik kanpo gelditu da, ordea, 8.988 mila euroko merkatu-balioa duen erreferentzia bat; izan ere, ez du PIOS testa bete eta, ondorioz, «Negoziatzeko helbururik ez duten, nahitaez arrazoizko balioarekin balioztatu diren eta emaitzetan aldaketak dituzten finantza-aktiboak» epigrafean sailkatu da. Azken aktibo horren 1.012 mila euroko minusbalio gordinak erreserbetan sailkatu dira (zerga kenduta).
- Hornikuntzak handitzeko beharri dagokio, kontabilitate-politika aldatu ondoren «Finantza-aktiboak amortizatutako kostuan» epigrafean sartutako aktiboaren balioa narriatu egin delako.
- Kreditu-komisioak erregistratzeko metodologia aldatu izanaren inpaktuari dagokio.
- «Saltzeko eutsitako artean sailkatu diren aktibo ez-korronteak eta elementu-talde besterengarriak» epigrafeko aktiboaren balio-narriadurari dagokio: 219 mila eurokoak dira.
- Narriaduraren ondoriozko horniduren hazkundearen eta komisioen zerga-eraginari dagokio.

Mila eurokotan

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO
III. ERANSKINA

PASIBOA	4/2004 Zikularra 2017-12-31	Nomenklatura- aldaketa (*)	Sailkapenaren eta neurketaren inpaktua / Komisioak	Narriaduraren inpaktua / Beste batzuk	4/2017 Zikularra 2018-01-01
Zergen ondoriozko pasiboak	93.745	-	-	(27.079)	(a) 66.666
PASIBOA GUZTIRA	20.105.428	-	-	(27.079)	20.078.349

(*) Espainiako Bankuaren 4/2017 Zirkularra indarrean sartzearen ondorioz.

a) 2018ko urtarilaren 1ean zorroak birsailkatu arte —aurreko taulan aipatu da— aintzatesten ez ziren ezkutuko plusbalioen zerga-eraginari dagokio.

ONDARE GARBIA	Mila eurokotan				
	4/2004 Zikularra 2017-12-31	Nomenklatura- aldaketa (*)	Sailkapenaren eta neurketaren inpaktua / Komisioak	Narriaduraren inpaktua / Beste batzuk	4/2017 Zikularra 2018-01-01
FONDO PROPIOAK	1.575.077	-	3.279	(7.157)	1.571.199
Bestelako erreserbak	770.589	-	3.279 (d)	(7.157) (d)	766.711
Beste emaitza global metatu bat	86.023	-	(77.374)	-	8.649
Emaitzetan birsailkatuko ez diren elementuak	-	31.068	(9.055)	-	22.013
Arrazoizko balioarekin balioztatu diren eta beste emaitza global batean aldaketak dituzten ondare-tresnen arrazoizko balioaren aldaketak		31.068 (a)	(9.055) (c)	-	22.013
Emaitzetan birsailka daitezkeen elementuak	86.023	(31.068)	(68.319)	-	(13.364)
Estaladura-deribatua. Eskudiru-fluxuen estaldurak (zati eraginkorra)	(30.837)	-	-	-	(30.837)
Arrazoizko balioarekin balioztatu diren eta beste emaitza global batean aldaketak dituzten zor-tresnen arrazoizko balioaren aldaketak		85.792 (a)	(68.319) (b)	-	17.473
Saltzeko prest dauden finantza-aktiboak	116.860	(116.860) (a)	-	-	
Zor-tresnak	85.792	(85.792)	-	-	
Ondare-tresnak	31.068	(31.068)	-	-	
ONDARE GARBIA	1.661.100	-	(74.095)	(7.157)	1.579.848
PASIBOA ETA ONDARE GARBIA GUZTIRA	21.766.528	-	(74.095)	(34.236)	21.658.197

(*) Espainiako Bankuaren 4/2017 Zirkularra indarrean sartzearen ondorioz.

- a) 2017ko abenduaren 31n «Emaitzetan birsailka daitezkeen elementuak - Saltzeko prest dauden finantza-aktiboak» epigrafean sailkatutako zenbatekoak «Emaitzetan birsailka daitezkeen elementuak – Arrazoizko balioarekin balioztatu diren eta beste emaitza global batean aldaketak dituzten ondare-tresnen arrazoizko balioaren aldaketak» epigrafean sailkatu dira, EBZ 4/2017 Zirkularra indarrean sartzearen ondorioz. Hortik kanpo gelditu dira ondare-tresnekin lotutakoak, ez baitira emaitzetan birziklagarriak eta, beraz, «Emaitzetan birsailkatuko ez diren elementuak – Arrazoizko balioarekin balioztatu diren eta beste emaitza global batean aldaketak dituzten ondare-tresnen arrazoizko balioaren aldaketak» epigrafean birsailkatu dira.
- b) 2017ko abenduaren 31n «Saltzeko prest dauden finantza-aktiboak» epigrafean erregistratuta eta «Finantza-aktiboak amortizatutako kostuan» atalean birsailkatuta dauden zor-tresnak amortizatutako kostuan balioztatzearen eragina.
- c) Inbertsio-fondoaren eta arrisku-kapitaleko fondoaren ezkutuko plusbalioak (PIOS testa betetzen ez duten aktiboak) beste emaitza global metatu batetik erreserbetara birsailkatzearen inpaktua.
- d) Hauei dagokie: kreditu-komisioak (-5.048 mila eurokoak) erregistratzeko metodologia aldatzearen inpaktuari, narriaduraren ondoriozko hornidurak (-7.157 mila eurokoak) handitzearen inpaktuari eta plusbalio garbiak (+8.327 mila eurokoak), 2017ko abenduaren 31n arrazoizko balioarekin eta ondare garbian aldaketak dituztela kategoriatik 2018ko urtarilaren 1ean arrazoizko balioarekin eta emaitzetan aldaketak dituztela kategoriara birsailkatu direnenak, intsuldatzearen inpaktuari.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

III. ERANSKINA

Segidan, kontabilitate-zifretan agregatutako inpaktuak aurkeztuko ditugu:

	Milioi eurokotan
Balantzearen gainerako eragin garbia	(81,2)
Kreditu-inbertsioaren narriaduraren ondoriozko balio-zuzenketen hazkundea	(10,1)
Esleitutako aktiboen narriaduraren ondoriozko balio-zuzenketen murrizketa	0,2
Kreditu-komisioetan egozteko dagoen sarreraren erregistroa	(7,0)
Inbertsio-zorroen birsailkapenak	(95,9)
Eraginei lotutako geroratutako zergak	31,6
Ondare garbiaren gainerako eragina (murrizketa)	(81,2)
Balioztapenagatiko doikuntzen gainerako eragina (murrizketa)	(77,4)
Erreserben gainerako eragina (murrizketa)	(3,8)

Errenta finkoko azpi-zorro batzuk arrazoizko balioarekin eta beste emaitza global batean aldaketak dituztela kategoriatik arrazoizko balioan eta emaitzetan aldaketak dituztela kategoriara eta amortizatutako kostuan kategoriara sailkatu izanak murrizketa handia eragin zuen balioztapenaren ondoriozko doikuntzetan.

URTEKO BANKU-TXOSTENA**LABORAL Kutxa Taldearen 2019ko abenduaren 31ko informazioa, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 10/2014 Legea eta 2013/36/EE Zuzentaraua betetzeko emana**

Informazio hau prestatzeko, 2014ko ekainaren 27ko Estatuko Aldizkari Ofizialean argitaratutako 2014ko ekainaren 26ko 10/2014 Legearen, kreditu-erakundeen antolamendu, ikuskapen eta kaudimenari buruzkoaren, 87. artikuluan eta Hamabigarren Xedapen Iragankorrean xedatutakoa bete dugu. Lege horrek Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2013ko ekainaren 26ko 2013/36/EB Zuzentarauaren, kreditu-erakundeen jardueran sartzeari eta kreditu-erakundeak eta inbertsio-zerbitzuak ematen dituzten enpresak zuhurtziaz gainbegiratzeari buruzkoaren, 89. artikulua transposatzen du. Zuzentarau horrek, berriz, 2002/87/EE Zuzentaraua aldatzen du eta 2006/48/EE eta 2006/49/EE —CRD IV izenez ezaguna— Zuzentarauak indargabetzen ditu.

Araudi horri jarraikiz, kreditu-erakundeek Espainiako Bankuari bidali beharko diote, eta urtero argitaratu, ekitaldi bakoitzeko informazio bateratu hau, zer herrialdetan ezarrita dauden adierazita:

- a) Jardueraren izena, izaera eta kokapen geografikoa
- b) Negozio-bolumena
- c) Arduraldi osoko langile-kopurua
- d) Zerga aurreko emaitza gordina
- e) Emaitzaren gaineko zerga
- f) Jasotako dirulaguntzak edo laguntza publikoak

Aurrekoaren ildotik, eskatutako informazio hori zehaztuko dugu ondoren:

- a) Jardueraren izena, izaera eta kokapen geografikoa

Caja Laboral Popular Coop. de Crédito (aurrerantzean Entitate, LABORAL Kutxa edo Caja Laborala), helbide soziala Arrasaten (Gipuzkoan) duen eta 2012ko azaroaren 2an eratu zen kreditu-kooperatiba da. Caja Laboral Popular Coop. de Crédito eta Ipar Kutxa Rural S. Coop. de Crédito bat eginez sortu zuten. Kooperatiba kalifikatuaren izaera du Entitateak.

Entitateko estatutu sozialen arabera, beraren jarduera ez dago inolako lurralde-eremutara mugatuta, eta bazkideen eta hirugarrenen finantza-beharrak kreditu-erakundeen berezko jardueren bidez asetzea du helburu. Xede horrekin, gainerako kreditu-erakundeek egin ditzaketan mota guztietako eragiketa aktibo, pasibo eta zerbitzuzkoak egin ahal izango ditu, bere helburu kooperatiboak sustatzeko eta ahalik eta ondoen betetzeko balio dutenak barne. Arreta berezia eskainiko die bere bazkideen finantza-beharrei, eta hirugarrenekiko eragiketa aktiboetarako legezko mugak errespetatuko ditu.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

IV. ERANSKINA

2019ko abenduaren 31n amaitutako ekitaldiko LABORAL Kutxaren urteko kontu bateratu hauen I. eranskinean, jurisdikzio bakoitzean diharduten sozietateak xehatu ditugu, haien izena, kokapena eta jardueraren izaera zehaztuta.

- b) Negozio-bolumena, arduraldi osoko langile-kopurua, zerga aurreko emaitza gordina eta emaitzaren gaineko zerga

	Negozio-bolumena (mila eurokotan)	Arduraldi osoko langile-kopurua	Zerga aurreko emaitza gordina	Emaitzaren gaineko zerga
Espainia	394.974	2.098	143.386	16.022
GUZTIRA	394.974	2.098	143.386	16.022

Informazio honen eraginetarako, 2019ko abenduko emaitza-kontu bateratuaren marjina gordina hartu dugu negozio-bolumentzat. Arduraldi osoko langile-kopuru baliokideari buruzko datuak sozietate/herrialde bakoitzeko plantillatik hartu ditugu, 2019ko ekitaldiaren itxieran.

Taldeko aktiboen etekinak, hau da, Entitate Nagusiari egotzitako emaitza garbia zati guztira dituen aktiboak, % 0,51 dira, 2019ko abenduaren 31n.

- c) Jasotako dirulaguntzak edo laguntza publikoak

LABORAL Kutxa Taldeak 2019ko ekitaldian zehar jasotako dirulaguntza edo laguntza publikoen zenbatekoa ez da nabarmena.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

KUDEAKETA-TXOSTENA, 2019KO EKITALDIKOA

Ekonomia globalak bizi duen egoera ez da batere erraza. 2019a amaitzean dezelerazioa handiagoa izan da, duela urtebete analistarik gehienek aurreikusten zutena baino. Urtearen hasieran, hazkunde globalari buruzko aurreikuspenak % 2,9an zeuden ezarrita, eta, segur aski, % 2,5era murriztuko dira, eskualde ekonomikoaren arabera.

2018ko bigarren erdiko burtsa-doikuntzen eta Erreserba Federalak interes-tasetan egindako igoeren ondorioz, tenkatu egin ziren baldintza finantzarioak. Gainera, AEBko pizgarri fiskalak gutxitu egin dira eta, urtearen lehen erdian, AEBren eta Txinaren arteko borroka komertziala gordindu egin da. Horregatik, ulergarria da espero zena baino portaera kaskarragoa izatea 2019ak.

Europaren kasuan, Erresuma Batuak Batasunetik alde egin izanak ziurgabetasun handia ekarri du, urtearen lehen erdian, kontinentearen ekonomian; eta, beste arazo batzuk ere bazituenek, jaulkipenen erregimena aldatzearekin batera, ahuldu egin da lokomotor alemaniarra. Azaldutako hori dela eta, ulergarria da banku zentralak diru-politikan egin duten orientabide-aldaketa, urtean zehar txikitu egin baitituzte interes-tasak.

LABORAL Kutxaren esparru geografikora etorri, EAEko eta Espainiako ekonomiak hazkunde-ziklo luzean daude murgilduta, eta, dezelerazioaren ondorioz hazkunde-tasak % 3tik % 2ra jaitsi badira ere, erritmoa askoz handiagoa da inguruko herrialdeetako baino, eta aukera ematen du lan-merkatuko magnitudeak hobetzeko.

2020ari begira, hazkundean hamarren batzuetako aparteko doikuntzaren bat egin beharko da uneko ekitaldiaren aldean, eta, azkenean, borroka komertziala eta Brexita egoki konpontzearen mende egongo da dena. Aurreikuspenen arabera, % 1,6ko, % 1,8ko eta % 2,2ko tasak espero dira, hurrenez hurren, Espainian, Euskal Autonomia Erkidegoan eta Nafarroako Foru Komunitatean. Hazkunde-tasa horiei esker, 2019ko batez besteko langabezia-tasak % 13,1, % 9,1 eta % 7,5 inguruan kokatu ahal izango dira, hurrenez hurren, eremu geografiko horietan. Gainera, prezioak % 1 inguru haziko dira, eta, beraz, diru-politikan ez da aldaketa handirik aurreikusten.

Merkatuan aktiboen erosketa garbiak amaituz eta 2019ko irailean edo urrian tasak handitzeko asmoa berretsiz eman zion bukaera Europako Banku Zentralak (EBZk) 2018ari. Dena delarik, aurreikusitakoa baino dezelerazio handiagoa gertatu zenez, moldatzeko neurri-sorta bat hartzea erabaki zuen 2019ko irailean; besteak beste, gordailuen interes-tasak oinarritzko 10 puntu jaitea eta -% 0,50ean kokatzea, eta tiering-sistema bat finkatzea, nahitaezko erreserba minimoen mailari 6 aldiz ere % 0an eustea ahalbidetzen baitu.

Errentagarritasunari dagokionez, interes-tasetan espero den agertokiak eta egungo ziklo ekonomiko hedakorraren akidura-seinaleek eragina izango dute, berriro, marjinetan, eta zaildu egingo dute horien murrizketa negozio-bolumen handiagoarekin konpentsatzea. Horrenbestez, kontuak kontrolatzearen (instalaturako ahalmena gehiago doituz) eta zuzkiduren bilakaeraren mende egongo dira, hein handian, emaitzak; nekez gaudituko dute egungo batez besteko ROEaren % 5.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

KUDEAKETA-TXOSTENA, 2019KO EKITALDIKOA

Kaudimenaren alorrean garrantzitsua izango da MREL eskakizuna indarrean sartzea. Horren eraginez, baliabide propio edo galerak xurgatzeko gaitasuna duten pasibo gehiago izan beharko dira, estatuan kaudimen-maila justu samarra baitu sektoreak.

Berankortasunaren alorrean, sektoreak 2019ko ekitaldia % 5 inguruko tasarekin itxiko duela aurreikusten da, eta 2020aren amaieran % 4,7ra inguratuko dela —2017an % 7,9koa izan zen—. Bilakaera positibo horretan, azken urteotan egin diren zorro-salmentak nabarmentzen dira. Edonola ere, ekonomiaren zikloak okerrera eginez gero, tasak handitu egin ahal izango dira zuzenean.

Sektorea inbertsio handiak ari da egiten, digitalizazioaren eskakizunetara egokitzeko, eta, horren ondorioz, bezero edo sarrera-iturri berriak lortzeko ez dio errentagarritasun handiagorik ematen. Alabaina, nabarmena da, bestalde, sare komertzialeko eragiketarik beste kanal batzuetara eramatearen ondoriozko efizientziaren hobekuntza. Horren harira, nabarmentzekoa da ordainketen alorreko PSD2 arautegi berria indarrean sartu izana. Horren ondorioz, beste mehatxu bat dugu orain, partaide gehiago sartuko direlako bezeroaren eragiketekin harremanetan egotea ahalbidetzen duen negozio errentagarri horretan.

Gauzak horrela eta interes-tasen aurkako agertokia gorabehera, LABORAL Kutxak errentagarritasunari eustea lortu du, gastuari eusteko politika egokiari eta bere kreditu-zorroaren kalitate handiari esker. Hala, sendotu egin du berez handia duen kaudimen-maila.

Ondoren, negozioaren zifrarik garrantzitsuenak jaso ditugu.

Aktibo osoa 24.390 milioi eurora iritsi da, hau da, % 9,44ko igoera izan du aurreko urteko itxierakoaren aldean.

Bezeroen gordailuak 21.573,2 milioi eurokoak dira, 2018ko itxieran baino % 9,95 handiagoak, batik bat ageriko kontuek izan duten 1.365,5 milioi euroko (% 9,53ko) gorakadaren eraginez. Hein batean, eperako ezarpenen epigrafeetik fondoak ateratzeagatik gertatu da, 307,6 milioi txikitu baita horren saldoa.

Maileguak eta bezeroen aurrerakinak 13.959,1 milioi eurokoak dira 2019ko ekitaldiaren amaieran. Beste finantza-aktibo batzuen aldakuntzaren eragina alde batera utzita, kreditu-inbertsio tradizionala % 3,87 handitu da, administrazio publikoei emandako finantzaketaren igoera nabarmena dela eta.

Bezeroei emandako kredituaren zalantzazko arriskuen bolumena % 17,18 txikitu da; ondorioz, «Beste sektore egoiliar batzuk» epigrafeko berankortasun-ratioa % 3,73ra jaitsi da 2019aren amaieran. Datu hori sektoreko batez bestekoa baino zertxobait txikiagoa da, gordailu-erakundeetakoa % 4,78koa baita.

Bestalde, «Beste emaitza global batean aldaketak dituzten finantza-aktiboak arrazoizko balioan» eta «Zorra adierazten duten baloreak amortizatutako kostuan» epigrafeek, hurrenez hurren, 741,8 eta 6.341,4 milioi euroko zenbatekoak dituzte. Horrela, amortizatutako kostuko zorroak % 26ko pisua du balantze osoan.

Efizientziari eta likidezari buruzko adierazleek parametro egokietan jarraitzen dute, bai termino absolutuetan bai erlatiboetan. Efizientzia-indizea, KHSFaren aurreko marjina gordinaren gaineko administrazio-gastu moduan neurtua, % 49,1ean kokatu da 2019an.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

KUDEAKETA-TXOSTENA, 2019KO EKITALDIKOA

Egiturazko likideziaren ratioa, emandako kredituen gaineko gordailuetan oinarritua, berriz, % 69,5ekoa izan da.

Kaudimenari dagokienez, Entitatearen baliabide propio konputagarriak, 2019ko abenduaren 31ko oinarri bateratuan kalkulatuak, 1.731,6 milioi eurokoak dira. CET1 (Common Equity Tier 1) ratioa, sektoreko nabarmenenetako bat, % 20,17an kokatu da, eta bat dator guztizko kaudimenaren ratioarekin.

Galdu-irabazien kontuan sarrera eta gastuen atal hauek nabarmentzen dira:

Zerga ondorengo emaitza 127,3 milioi eurokoa da 2019an, gizarte-ekintzako zuzkidura egin aurretik 137,6 milioiko irabazia lortuz, eta, beraz, gainditu egin dira Entitatearen Gestio Planeko aurreikuspenak.

Egungo interes-tasa apalek eragin zuzena dute lehen marjinetan. Halere, interesen marjina 235,9 milioi eurora heldu da, 2018ko itxieran baino % 2,81 gorago.

Dibidenduak, komisio garbiak, finantza-tresnen zorroen errebalorizaziotik eta besterentzetik lortutako irabaziak eta beste ustiapen-emaitza batzuk batuta, 119,1 milioi euro lortu dira 2019an. Horrenbestez, marjina gordina 355 milioi eurokoa da.

Kostuen atalean, Entitateak jarraitu egin du kostuei eusteko eta arrazionalizatzeko politikarekin. Horrela, administrazio-gastuak 179,4 milioi eurokoak izan dira, % 2,34 jaitsi ostean.

Narriaduraren ondoriozko galerek, hornikuntzetarako zuzkidurek eta salgai dauden aktibo ez-korranteengatik emaitzek 14,6 milioi euroko eragina izan dute emaitzetan. Gainera, esleitutako aktiboen ondoriozko hornidurak hazi egin dira eta kreditu-inbertsioagatik horniduren behar txikiagoek konpentsatu dituzte. Ildo horretan, Entitateak eutsi egin dio ohiko balioztapen-politikari.

Entitatearen arrisku nagusiei dagokienez, horien xehetasuna 2019ko ekitaldiko urteko kontuetako 15.etik 20.era bitarteko oharretan jaso da.

Azken ekitaldietako ildoari jarraikiz, interes-tasa txikiak oztopo izango dira, 2020an, kreditu-erakundeen errentagarritasunean. Beraz, funtsezkoak izango dira, alde batetik, berankortasunaren jaitsierak ekarriko duen hornidura-behar txikiagoa eta, bestetik, aktibo ez-emankorren gestio egokia.

Testuinguru horretan, Entitatearen datorren ekitaldirako aurreikuspenen arabera, interesen marjina txikitu egingo da, interes-tasen egoeraren ondorioz, eta baliabide gehiago behar izango dira Entitateari eboluzionatzen laguntzarren Plan Estrategikoan zehaztu diren proiektuak garatzeko. Ahalegin hori guztia, baina, konpentsatu egingo du, hein handian, higiezinaren negoziotik eta aseguruetatik espero den ekarpenak. Horrela, 2019an lortutakoaren pareko zerga ondorengo irabazia espero da.

Negozio-bolumenetan eta, zehazki, aktiboan, arrisku-saldoen formalizazio berrien ondorioz, kreditu-zorro gordina portzentajezko puntu batetik gora haziko da, segmentu guztietan.

Pasiboaren aldetik, hazkundera aurreikusten da; izan ere, eperako figuren eta balantzetik kanpoko posizioen jaitsiera aise konpentsatuko dira ageriko kontuen saldoaren igoerarekin.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

KUDEAKETA-TXOSTENA, 2019KO EKITALDIKOA

Zalantzazko arriskuaren bolumenak beheraka jarraituko du, berandutzean sartzen direnak gutxitu egingo direlako. Horrela, zalantza-ratioa berriro jaitsiko da hurrengo ekitaldiaren bukaeran.

Interes-tasa nulu eta negatiboak eta emaitza-kontua errentagarri bihurtzeko zailtasunak nagusi diren merkatu-ingurune honetan eta 2019ko ekitaldian zehar egindako gogoeta estrategikoaren ondoren, urratsak eman eta plan estrategikoan aurreikusitako helburuak lortzen hasteko urtea izango da 2020a. Zehaztuta dauden oinarrizko 2 zutabeak hartuko dira aintzat: batetik, Core negozioa optimizatzea, hazkunde errentagarria maximizatzeko xedez, betiere sozietate-ereduari, kaudimen-mailari eta egungo finantza-egoerari eutsita, eta, bestetik, LABORAL Kutxa eraldatzea, tresna, negozio-eredu eta gaitasun gehiago dituen Entitatea bilakatzeko, merkatu-ingurune gero eta zailago eta zorrotzago batean lehiatzen jarraitu ahal izateko.

Hornitzaileei ordaintzeko batez besteko epea 19 egunekoa izan da 2019an, 2010eko uztailaren 5eko 15/2010 Legeak, merkataritzako eragiketetan berankortasunaren aurkako neurriak ezartzekoak, gehienez finkatutako 30 eguneko epea baino laburragoa. Aintzat hartu dira, gainera, 2014ko abenduaren 3ko 31/2014 Legea, gobernu korporatiboa hobetzeko Kapital Sozietateen Legea aldatzen duena, eta Kontabilitate eta Kontuen Ikuskaritza Institutuaren 2016ko urtarrilaren 29ko Ebazpenaren Xedapen Gehigarri Bakarra. Batez besteko ordainketa kalkulatzeko, Lege horretan ezarritakoa hartu da aintzat.

2018ko abenduaren 28ko 11/2018 Legeak, informazio ez-finantzarioari eta dibertsitateari buruzkoak, arautzen du bi alderdi horien inguruan eman beharreko informazioa. Caja Laboralak, interes publikoko erakundea izanik, Kudeaketa Txosten Bateratuari atxikitako agiri gehigarri batean argitaratu du Caja Laborala Taldeari buruzko informazio ez-finantzarioaren egoera-orria, aipaturiko araudiak agindutako betebeharrei erantzuteko. Caja Laboralari buruzko informazio indibiduala agiri gehigarri horretan sartu da, kudeaketa-txosten bateratuaren ondoan, eta Gipuzkoako Merkataritza Erregistroan gordailutuko da.

Bai LABORAL Kutxak eta bai Seguros Lagun Aro osatzen duten bi aseguru-erakundeek Enpresaren Gizarte Erantzukizunaren Txostenak (EGE txostenak) aurkezten dituzte, urtean behin, nazioarteko estandarrei jarraikiz. Hain zuzen ere, hemen bildutako informazioak horietan daude xehetasun handiagoz azalduta.

Ondoren, indarrean dagoen legediaren arabera, Caja Laboraleko Gobernu Korporatiboaren Urteko Txostena aurkeztuko dugu, Kudeaketa Txostenaren eranskin gisa.

II. ERANSKINA

**GOBERNU KORPORATIBOAREN URTEKO TXOSTENA, MERKATU OFIZIALETAN NEGOZIATUTAKO BALOREAK JAULKITZEN DITUZTEN
AURREZKI-KUTXEZ EDO ESTATUKO MERKATARITZA-SOZIETATEEZ EDO ERAKUNDE PUBLIKOEZ BESTELAKO ERAKUNDEENA**

JAULKITZAILEAREN IDENTIFIKAZIO-DATUAK

Erreferentziako ekitaldiaren amaiera-data: [2019-12-31]

IFK: [F75076935]

Sozietatearen izena:

[CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CREDITO]

Egoitza soziala

[JOSE MARIA ARIZMENDIARRIETA PASEALEKUA, ZK.G., ARRASATE, GIPUZKOA]

**GOBERNU KORPORATIBOAREN URTEKO TXOSTENA, MERKATU OFIZIALETAN NEGOZIATUTAKO BALOREAK
JAILKITZEN DITUZTEN AURREZKI-KUTXEZ EDO ESTATUKO MERKATARITZA-SOZIETATEEZ EDO ERAKUNDE
PUBLIKOEZ BESTELAKO ERAKUNDEENA**

A. JABETZAREN EGITURA

A.1. Esan nor diren entitateko akziodunik edo partaiderik garrantzitsuenak, ekitaldiaren itxiera-datan:

Akziodunaren edo partaidearen izen soziala	Kapital sozialaren gaineko %-a
LAGUNARO EPSV	15,10

A.2. Adieraz itzazu, dagokionean, akziodunik edo partaiderik garrantzitsuenen artean egon litezkeen familiako, merkataritzako, kontratuko edo sozietateko harremanak (entitateak ezagutzen baditu), garrantzi txikikoak eta merkataritza-trafiko arruntak sortutakoak salbu utzita:

A.3. Adieraz itzazu, dagokionean, akziodunik edo partaiderik garrantzitsuenen eta entitatearen artean egon litezkeen merkataritzako, kontratuko edo sozietateko harremanak, garrantzi txikikoak eta merkataritza-trafiko arruntak sortutakoak salbu utzita:

A.4. Esazu estatutu, lege edo bestelakoetako murrizketarik badagoen, baloreak transmititzeko edo boto-eskubiderako. Zehazki, jakinarazi egin behar da, sozietateak merkatuan dituen akzioak eskuratzearen bidez berori kontrolatzea eragozten duten edonolako murrizketak daudenean, eta sektoreko araudiari jarraikiz konpainiaren finantza-tresnen eskurapenari edo transmisioari aplikatzekoak diren aurretiazko baimen- edo jakinarazpen-erregimenak daudenean.

Bai

Ez

Murrizketen azalpena

Kooperatiben legerian agindutakoaren arabera, bazkide pertsona juridikoak ezin du kapitalaren % 20tik gorako partaidetzarik edo boto-eskubiderik izan. Orobat, bazkide pertsona fisikoak ezin du kapitalaren % 2,5etik gorako partaidetzarik edo boto-eskubiderik izan.

B. BATZAR NAGUSIA EDO PAREKO ORGANOA

B.1. Zerrenda itzazu estatutuetan ezarrita dauden batzar nagusiaren edo pareko organoaren eraketa-quorumak.

Esan ezazu zertan ez duen antzik Kapital Sozietateen Legean (KSLan) aurreikusitako minimoen erregimenarekin edo aplikatu behar zaion araudiarekin.

Kooperatiben legerian ezarritakoari jarraikiz eta hartu beharreko erabakia edozein delarik ere, Batzar Nagusia lehen deialdian baliozki eratzat joko da, bazkideen erdia baino gehiago bertaratu edo ordezkatzat denean, eta, bigarren deialdian, bazkideen % 5 edo 100 bazkide gutxienez bertaratzat direnean.

B.2. Azal ezazu zein den sozietate-erabakiak hartzeko erregimena. Esan ezazu zertan ez duen antzik, KSLan aurreikusitako erregimenarekin edo aplikatu behar zaion araudiarekin.

Kooperatiben legeria aplikatuz, baliozki emandako botoen erdia baino gehiago behar izango da erabakiak hartzeko. Bat-egiteak, zatiketak, obligazioen eta beste balore batzuen jaulkipenak edota estatutuaren aldaketak egiteko, bertaratuta edo ordezkatuta dauden bazkideen botoen bi heren behar izango dira gutxienez.

B.3. Labur itzazu txosten honek aipagai duen ekitaldian batzar nagusiek edo pareko organoek hartutako erabakiak eta erabaki horien alde emandako botoen ehunekoak.

Ekitaldian, 2019ko apirilaren 6an egindako Batzar Nagusiak erabaki hauek hartu zituen, eta hauek izan ziren botoen ehunekoak:

- Hiru bazkide izendatzea, kasuan kasuko batzarraren akta onesteko (aho batez).
- Entitateari eta beraren talde bateratuari buruzko urteko kontuak eta kudeaketa-txostena onestea (aho batez).
- 2018ko Informazio Ez-finantzarioaren Txostena onartzea (aho batez).
- Kapital sozialerako interesak abonatzea (aho batez).
- Ekitaldiko soberakin erabilgarriak banatzea: % 10 Heziketako eta Sustapeneko Fondora, % 15 Kooperatiba arteko Fondo Sozialera, % 25 kooperatiba-itzulkinetara eta % 50 Nahitaezko Erreserba Fondora (aho batez).
- Heziketako eta Sustapeneko Fondotik % 15 bertan banatzea, % 17 banaketa orokorrerako uztea eta % 68 Mondragonen kooperatiba-erakundeak finantzatzeko eta Heziketako eta Kooperatiba arteko Sustapeneko Fondorako ekarpenetarako erabiltzea (aho batez).
- Bazkide berriek kapital sozialari egin beharreko ekarpenak eta sarrera-kuotak onestea (aho batez).
- 2019an kapital sozialerako ekarpenei abonatu beharreko interesa 2020ko Batzar Nagusiak zehaztuko duela finkatzea. Dena den, Kontseilu Errektoreak eskumena izango du zenbatekoak kontuan abonatzeko (aho batez).
- 2019ko ekitaldiko urteko kontuak ikuskatzeko Pricewaterhousecoopers izendatzea berriro (aho batez).
- Kontseilu Errektoreari baimena ematea, ordaindukoak, zedulak eta errenta finkoko beste balore batzuk jaulkitzeko (aho batez).
- Kontseilu Errektorearen zati bat berritzea (aho batez).

B.4. Adieraz ezazu ia ekitaldian egindako batzar nagusietan edo pareko organoetan egon den gai-zerrendako punturik akziodunek onartu ez dutenik.

Gai-zerrendan ez da egon bazkideek onartu gabeko punturik.

B.5. Adieraz ezazu entitatearen webgunearen helbidea, eta gobernu korporatiboari buruzko informaziora nola iristen den.

Gobernu Korporatiboaren edukira iristeko, entitatearen webgune orokorrean —www.laboralkutxa.eus— edo webgune korporatiboan —<http://korporatiboa.laboralkutxa.com>— sartu behar da eta «Gobernu korporatiboa eta ordainketa-politika» atalean klik egin.

B.6. Adieraz ezazu entitateak jaulkitako baloreen edukizailen sindikatuek, halakorik badago, bilerarik egin duten, txosten honek aipagai duen ekitaldian egindako bilerek zer xede izan duten eta zer erabaki nagusi hartu dituzten.

Ez da eratu entitateak jaulkitako baloreen edukizailen sindikaturik.

C. SOZIETATEKO ADMINISTRAZIOAREN EGITURA

C.1. Administrazio-kontseilua edo -organoa

C.1.1 Esan ezazu zein diren administrazio-organoko kontseilari edo kideen gehienezko eta gutxienezko kopuruak, estatutuetan aurreikusitakoaren arabera.

Organoko kontseilarien/kideen gehienezko kopurua	13
Organoko kontseilarien/kideen gutxienezko kopurua	12
Batzarrak edo biltzarrak finkatutako organoko kontseilarien/kideen kopurua	12

C.1.2 Bete ezazu administrazio-kontseiluko edo -organoko kideei eta haien izaerari buruzko taula hau.

Administrazio-organoko kontseilariaren/kidearen izena edo izen soziala	Ordezkaria	Azken izendapenaren eguna
TXOMIN GARCIA HERNANDEZ		2019-09-30
MARÍA LAURA RODRÍGUEZ GONZÁLEZ		2019-09-30
ELENA ZARRAGA BILBAO		2019-09-30
RICARDO PÉREZ AGUADO		2019-09-30
AINHOA GALLASTEGUI MARTÍNEZ		2019-09-30
XABIER SAGARNA ARRIZABALAGA		2019-09-30
LUIS MARIA UGARTE AZPIRI		2017-07-27
PABLO LUIS BRINGAS VÉLEZ		2017-07-27
FRANCISCO JOSÉ DEAN PUEYO		2017-07-27
ITZIAR ELGARRESTA IBARRONDO		2017-07-27
MARÍA ESTHER KORTA ERRAZKIN		2017-07-27
NAGORE LARRABEITI LIBANO		2017-07-27

C.1.3 Aipa itzazu, dagokionean, entitatearen taldeko kide diren beste erakunde batzuetan administratzaileen, administratzaileen ordezkarien edo zuzendarien karguak betetzen dituzten administrazio-kontseiluko edo -organoko kideak.

Administrazio-organoko kontseilariaren/kidearen izena edo izen soziala	Taldeko erakundearen izen soziala	Kargua
TXOMIN GARCIA HERNANDEZ	SEGUROS LAGUN ARO SA	LEHENDAKARIA
TXOMIN GARCIA HERNANDEZ	SEGUROS LAGUN ARO VIDA SA	LEHENDAKARIA

C.1.4 Bete ezazu taula hau administrazio-kontseilua eta haren batzordeak osatzen dituzten kideen kopuruari buruzko informazioarekin, bai eta azken lau ekitaldietan izan duen bilakaerari buruzkoarekin ere.

	Kontseilari-kopurua							
	2019ko ekitaldia		2018ko ekitaldia		2017ko ekitaldia		2016ko ekitaldia	
	Kopurua	%	Kopurua	%	Kopurua	%	Kopurua	%
Administrazio Kontseilua	6	50,00	6	50,00	6	50,00	3	21,00
Ikuskaritza Batzordea	2	50,00	2	67,00	2	67,00	2	67,00
Izendapenen Batzordea	2	40,00	2	40,00	2	40,00	0	0,00
Ordainsarien Batzordea	2	40,00	2	40,00	2	40,00	0	0,00
Arrisku Batzordea	4	67,00	3	60,00	3	60,00	2	40,00

C.1.5 Esazu sozietateak baduen aniztasun-politikaren bat enpresaren administrazio-, zuzendaritza- eta gainbegiratze-organoentzat, kontuan hartzen dituen, adibidez, adina, generoa, desgaitasuna eta prestakuntza nahiz esperientzia profesionala. Kontu Ikuskaritzari buruzko Legearen definizioaren arabera, entitate txiki eta ertainek genero-aniztasunari buruz ezarritako duten politikaren berri eman beharko dute gutxienez.

- Bai
- Ez
- Politika partzialak

Erantzuna baiezkua bada, azal itzazu aniztasun-politika hori, berorren helburuak, aplikatzeko neurriak eta modua, eta ekitaldian lortutako emaitzak. Adierazi egin beharko dira, halaber, administrazio-organok eta Izendapenen eta Ordainketen Batzordeek hartu dituzten neurriak, kontseilarien eta administratzaileen presentzia orekatua eta ugaria izan dadin.

Sozietateak ez badu aniztasun-politikarik erabiltzen, azaldu arrazoiak.

Iritzi independenteak eta erabaki sendoak sustatzeko askotariko ikuspuntuak eta esperientziak ekarriko dituen kolektibo bat lortzearen, entitateak aniztasunaren alorreko politiken aginduei egiten die men, administrazio-organoko kideen eta funtsezko eginkizunen titularren egokitasuna ebaluatzeari buruzko gidalerroetan eta araudian ezarritakoari jarraikiz. Ildo horretatik, profil akademikoa eta profesionala, generoa eta adina hartzen ditu aintzat, Kontseilu Errektorearen hautapen-, izendapen-, berritze- eta aniztasun-politikan eta ebaluazio- eta egokitasun-prozesuetan.

Esan beharra dago 2019ko abenduaren 31n ere gainditu egin dela ordezkartzarrik txikiena duen generorako ezarritako gutxienezko ehunekoa; izan ere, Kontseilu Errektoreko (kooperatibako administrazio-organoko gorenko) kideengan eutsi egin zaio 2017ko ekitaldian lortu zen genero-parekotasunari.

Era berean, goi-zuzendaritzako kideak hautatu, izendatu eta berritzearen alorrean, Funtsezko postuetarako ondorengotza-plana du Caja Laboralak. Bertan, ordezkatzeko diren postu kritikoak, ibilbide profesionalak eta jatorri-profilak identifikatzen dira, eta identifikatutako pertsonen garapen profesionalerako planak eta postu bakoitzerako ondorengotza-planak ezarri. Funtsezko postuak (ondorengotza-plana izateko modukoak) eta postu horietakoak etorkizunean ordezkatzeko gaitasuna duten pertsonak identifikatzeko, hainbat aldagai hartzen dira aintzat: prestakuntza, esperientzia eta ezagutza, zuzendaritzako ibilbidea, errendimenduaren historia, gaitasun eta trebetasun pertsonalak, entitatearekiko konpromisoa, potentziala eta abar.

2019an, izendapen berriak egin dira zuzendaritza-taldean, eta 2020ko urtarrilaren 1etik aurrera gauzatuko dira.

C.1.6 Bete ezazu administrazio-organoko kontseilari edo kideen ekitaldiko ordainsari agregatuari buruzko taula hau.

Ordainketaren kontzeptua	Mila eurokotan	
	Indibiduala	Taldekoa
Ordainsari finkoa	137	
Ordainsari aldakorra	30	
Dietak		
Beste ordainsari batzuk		
GUZTIRA	167	

C.1.7 Identifika itzazu administrazio-organoko kontseilari edo kide ez diren goi-zuzendaritzako kide exekutiboak, eta adieraz ezazu ekitaldian zehar horien alde sortutako ordainsarien kopuru osoa.

Izena edo izen soziala	Kargua
XABIER EGIBAR GAINZA	Zuzendari nagusia
OSCAR EGUSKIZA SIERRASESUMAGA	Arriskuen Areako zuzendaria
JOSU ARRAIZA MARTÍNEZ DE LAGRAN	Baliabideen Areako zuzendaria
IBON URGOITI URIOSTE	Negozio Garapenaren Areako zuzendaria
ADOLFO PLAZA IZAGUIRRE	Idazkaritza Nagusiko zuzendaria
NURIA AGUIRRE UNZUETA	Gestio Sozialeko zuzendaria
SUSANA ANDRÉS GORGOJO	Mendebaldeko zuzendari komertziala
JAVIER CORTAJARENA GOÑI	Ekiako zuzendari komertziala
JAVIER GORROÑO GOITIA ITURBE	Finantza Gestio zuzendaria
Goi-zuzendarien ordainketa guztira (mila eurokotan)	1.144

C.1.8 Esan ezazu batzordeko estatutuek edo araudiak administrazio-organoko kontseilari edo kideentzat agintaldi mugatua ezartzen duten ala ez.

- Bai
 Ez

C.1.9 Adieraz ezazu administrazio-kontseiluari edo -organoari formulatzeko aurkezten zaizkion urteko kontu indibidual eta bateratuak aurrez ziurtatuta dauden.

- Bai
 Ez

Zehaztu, dagokionean, administrazio-kontseiluak edo -organoak formula ditzan entitatearen urteko kontu indibidual eta bateratuak ziurtatu ditu(zt)en pertsona(k).

C.1.10 Azal ezazu, baldin badago, zer mekanismo duen administrazio-kontseiluak edo -organoak ezarrita, berak formulatutako kontu indibidual eta bateratuak auditoretza-txostenean salbuespenekin ez aurkezteko batzar nagusian edo pareko organoan.

Kontseilu Errektorearen araudiak Ikuskaritza Batzordea arautzen du, eta berari esleitzen dio finantza-informazio arautua prestatu eta aurkezteko prozesua ikuskatzeko eginkizuna. Ildo beretik, haren eginkizuna da barne-kontrolerako sistemen eraginkortasuna ikustatzea ere.

C.1.11 Kontseiluko edo administrazio-organoko idazkariak kontseilari-izaera du?

- [ ] Bai
 [ ] Ez

C.1.12 Adieraz ezazu, baldin badago, zer mekanismo dagoen ezarrita kanpoko auditorearen, finantza-analisten, inbertsioko bankuen eta kalifikazio-agentzien independentzia bermatzeko, eta azaldu legezko aurreikuspenak nola ezarri diren praktikan.

Kontseilu Errektorearen araudiak Ikuskaritza Batzordea arautzen du, eta berari esleitzen dio kontu-ikuskariekin edo auditoretza-sozietateekin harremanak lotu eta euren independentzia arriskuan jar lezaketen gaien inguruko informazioa jasotzeko eginkizuna. Independentia direla idatziz berresteko eskatzen zaie urtean behin. Zentzu horretan, kontu-auditoretzaren txostena egin aurretik, barne-auditorearen independentzia berresten duen txostena egin du Ikuskaritza Batzordeak.

C.2. Administrazio-kontseiluko edo -organoko batzordeak

C.2.1 Zerrenda itzazu administrazio-kontseiluko edo -organoko batzordeak.

Batzordearen izena	Kide-kopurua
IKUSKARITZA BATZORDEA	4
IZENDAPENEN BATZORDEA	5
ORDAINSARIEN BATZORDEA	5
ARRISKU BATZORDEA	6

C.2.2 Zerrenda itzazu administrazio-kontseiluko edo -organoko batzorde guztiak, horietako kideak eta partaide dituen kontseilari exekutibo, dominikal, independente eta kanpokoaren proportzioa. Kapital-sozietatearen egitura juridikoa ez duten entitateek ez dute beteko kontseilariaren kategoria dagokion taulan, eta, testuaren atalean, kontseilari bakoitzaren kategoria azalduko dute, aintzat hartuta, batetik, beraien araubide juridikoa eta, bestetik, horiek ikuskaritza-batzordea eta izendapenena nahiz ordainsariena eratzeko baldintzak nola betetzen dituzten.

Ikuskaritza Batzordea		
Izena	Kargua	Kategoria
NAGORE LARRABEITI LIBANO	LEHENDAKARIA	
ELENA ZARRAGA BILBAO	KIDEA	
RICARDO PÉREZ AGUADO	KIDEA	
XABIER SAGARNA ARRIZABALAGA	KIDEA	

Kontseilari exekutiboaren %-a	0,00
Kontseilari dominikalen %-a	0,00
Kontseilari independenteen %-a	0,00
Kanpoko beste batzuen %-a	0,00
Bilera-kopurua	10

Azal itzazu komisiu honek esleituta dituen eginkizunak, barne hartuta, dagokionean, legeak ezarritakoez gainerakoak, eta deskribatu berorren prozedurak eta antolatzeak eta funtzionatzeko arauak. Eginkizun bakoitzerako, adierazi ekitaldiko jarduketarik garrantzitsuenak eta nola bideratu duen legean, estatutuetan edo bestelako gizarte-hitzarmen batzuetan esleituta dituen eginkizunetako bakoitza.

Ikuskaritza Batzordearen eginkizun bereziak estatutuetan (36 bederatzi artikuluan) jasotakoak dira, hau da:

- a) Batzar Nagusian argibideak ematea, bazkideek beraren eskumeneko gaietan proposatzen dituzten arloei buruz.
- b) Kanpoko kontu-auditoreak izendatu, karguberritu edo kargugabetzeko proposamena Kontseilu Errektoreari luzatzea, Batzar Nagusiaren esanetara jartzeko.
- c) Barne-ikuskaritzako zerbitzuak gainbegiratzea.
- d) Sozietatearen finantza-informazioko prozesua eta barne-kontrolerako sistemak ezagutzea.
- e) Kanpoko auditoreekin harremanetan egotea, haien independentzia arriskuan jar dezaketen gaien eta kontu-auditoretzaren prozesuarekin zerikusia duten gainerakoen berri jasotzeko. Kontu-auditoretzaren alorreko legerian eta auditoretzako arau teknikoetan aurreikusita dauden gainerako jakinarazpenak ere jasoko ditu. Edonola ere, entitatearekiko edo hari zuzenean edo zeharka atxikitako entitateekiko independentziari buruzko jakinarazpen idatzia jaso beharko dute, urtean behin, kontu-auditoreen aldetik. Bestalde, auditoretza-araudian xedatutakoari jarraikiz erakunde horiei emandako edonolako aparteko zerbitzuei buruzko informazioa ere jasoko dute.
- f) Kontu-auditoretzaren txostena argitaratu aurretik, kontu-auditoreen edo auditoretza-sozietateen independentziari buruzko irizpena jasoko duen txostena argitaratzea, urtean behin. Txosten horretan azaldu egin beharko dira aurreko atalean aipatu diren aparteko zerbitzuak.

Era berean, Kontseilu Errektorearen Erregelamenduaren 10.3 artikulua araberak, araututako finantza-informazioa sortu eta aurkezteko prozesua gainbegiratzeaz arduratuko da, bai eta jokabide-kodeak eta gobernu korporatiboaren arauak betetzen diren gainbegiratzeaz ere.

Estatutu sozialen araberak, Ikuskaritza Batzordeak behar adina bilera egingo ditu, lehendakariak deitu edo edozein kidek eskatuz gero. Kide bakoitzak boto bat izango du, erabakiak gehiengo soilez hartuko dira eta berdinketak lehendakariaren botoak ebatziko ditu.

Batzordea osatzen duten kontseilarien kategoriari dagokionez, Nagore Larrabeiti (batzordeburua), Elena Zárraga eta Xabier Sagarna kontseilari independenteak dira (kide guztien % 75) eta Ricardo Pérez kontseilari lan-bazkidea da (kide guztien % 25). Ez dago ez kontseilari dominikalik ez exekutiborik batzordean.

Entitatean lan-bazkide gisa diharduen eta goi-zuzendaritzako eginkizunik ez duen kontseilaria da kontseilari lan-bazkidea.

Hauek dira Ikuskaritza Batzordeak 2019an zehar izan dituen esku-hartzerik garrantzitsuenak:

- Caja Laboralak argitaratutako finantza-informazioa prestatu eta aurkezteko prozesua gainbegiratu du, Barne Ikuskaritzako Departamentuaren deskarguen bidez. Egiatzapen hauek dira nabarmenenak:
  - Entitateak egindako urteko kontu indibidual eta bateratuak eta dagozkion kudeaketa-txostenak berrikustea.
  - Espainiako Bankuari bidalitako hiruhilekoko finantzeta egoera-orri publiko bateratuak berrikustea.
  - Entitateak sei hilean behin argitaratzen duen merkaturako gardentasun-informazioa berrikustea.
  - Espainiako Bankuari bidalitako baliabide propioen aitorpena sei hilean behin berrikustea.
  - Entitateak argitaratutako zuhurtziako garrantziko informazioa berrikustea.
- Finantza-informazioaren barne-kontrolerako sistema (FIBKS) gainbegiratu du, Barne Ikuskaritzako Departamentuak ezarritako berrikuspen-prozedurari jarraikiz.
- Caja Laboralak argitaratutako finantza-informazioa prestatu eta aurkezteko prozesua gainbegiratu du, Barne Ikuskaritzako Departamentuaren deskarguen bidez. Egiatzapen hauek dira nabarmenenak:
  - Recovery Plana egin eta aurkezteko prozesua gainbegiratu du.
  - Barne Ikuskaritzaren eginkizuna gainbegiratu eta ebaluatu du, haren independentzia eta eraginkortasuna zainduz eta Barne Ikuskaritzako Departamentuak egindako jardueren gaineko informazioa jasoz aldi behin.
  - Erabaki du kontu-auditorearen jarduna ebaluatu ostean kanpo-auditoretzako kontratua luza dezala proposatzea Kontseilu Errektoreari, Batzar Nagusiaren esanetara jartzeko.
- Kanpo-auditoretzaren emaitzari jarraipena egin dio, kanpo-auditoreekin bilerak egin ditu eta garrantzi bereziki jotako alderdiak aztertu eta berrikusi ditu.
- Kanpo-ikuskarrien independentzia berresten duen iritzia eman du, kontu-auditoretzaren txostenak argitaratu aurretik.
- Entitateak kanpo-auditoreekin kontratatzea proposatutako bestelako zerbitzuak ebaluatu eta, zegokienean, onetsi egin ditu.

Esan ezazu Ikuskaritza Batzordeko zer kontseilari izendatu diren beraien kontabilitateko, auditoretzako edo bietako ezagutzak eta esperientzia aintzat hartuta, eta adierazi batzorde horretako lehendakaria zer datatan izendatu den.

Esperientziadun kontseilarien izenak	ELENA ZARRAGA BILBAO RICARDO PÉREZ AGUADO
Lehendakaria izendatzeko data	2019-01-04

Izendapenen Batzordea		
Izena	Kargua	Kategoria
ITZIAR ELGARRESTA IBARRONDO	LEHENDAKARIA	
PABLO LUIS BRINGAS VÉLEZ	KIDEA	
TXOMIN GARCIA HERNANDEZ	KIDEA	
FRANCISCO JOSÉ DEAN PUEYO	KIDEA	
MARÍA ESTHER KORTA ERRAZKIN	KIDEA	

Kontseilari exekutiboen %-a	0,00
Kontseilari dominikalen %-a	0,00
Kontseilari independenteen %-a	0,00
Kanpoko beste batzuen %-a	0,00
Bilera-kopurua	10

Azal itzazu batzorde honek esleituta dituen eginkizunak, barne hartuta, dagokionean, legeak ezarritakoez gainerakoak, eta deskribatu berorren prozedurak eta antolatze eta funtzionatzeko arauak. Eginkizun bakoitzerako, adierazi ekitaldiko jarduketarik garrantzitsuenak eta nola bideratu duen legean, estatutuetan edo bestelako gizarte-hitzarmen batzuetan esleituta dituen eginkizunetako bakoitza.

2016ko apirilaren 26ko Kontseilu Errektoreak erabaki zuen Izendapenen Batzordea eta Ordainsarien Batzordea formalki bereiztea eta Kontseilu Errektorearen Erregelamenduko 11. artikulua aldatzea.

Izendapenen Batzordearen zeregin bereziak Kontseilu Errektorearen araudian (11.b artikuluan) daude jasota; hauek dira:

- Kontseilu Errektoreko postu hutsak hornitzeko hautagaiak bilatu eta gomendatzea, Kontseilu Errektoreak edo Batzar Nagusiak onets ditzan.
- Kontseilu Errektorearen ezagutzen, gaitasunaren, aniztasunaren eta esperientziaren oreka ebaluatzea eta izendapen zehatz baterako behar diren eginkizunak eta gaitasunak deskribatzea, bai eta lanpostua betetzeko aurreikusitako dedikazioa balioztatzea ere.
- Aldian behin (urtean behin gutxienez), Kontseilu Errektorearen egitura, tamaina, eraketa eta jarduketa aztertzea eta egin beharreko aldaketak gomendatzea.
- Aldian behin (urtean behin gutxienez), Kontseilu Errektorearen eta bertako kideen egokitasuna aztertzea eta ondorioak Kontseilu Errektoreari jakinaraztea.
- Aldian behin, Kontseilu Errektoreak goi-zuzendaritzako kideak hautatu eta izendatzeko jorratzen duen politika berrikustea eta gomendioak ematea.
- Kontseilariak eta Funtsezko Langileak Hautatzeko eta horien Egokitasuna Ebaluatze Prozedurari buruzko Eskuliburuan esleituriko eginkizunak.
- Kontseilu Errektorean ordezkariarik txikiena duen sexuarentzako ordezkari-tza-helburua finkatzea eta helburu horretara iristeko orientabideak lantzea.

Erregelamenduaren arabera, Izendapenen Batzordeak behar adina bilera egingo ditu, lehendakariak deitzen badu, bere kabuz edo edozein kidek eskatuta. Kide bakoitzak boto bat izango du, erabakiak gehiengo soilez hartuko dira eta berdinketak lehendakariaren botoak ebatziko ditu.

Batzordea osatzen duten kontseilarien kategoriari dagokionez, Itziar Elgarresta (batzordeburua) eta Esther Korta kontseilari independenteak dira (kide guztien % 40), Pablo Luis Bringas eta Francisco José Dean kontseilari lan-bazkideak dira (kide guztien % 40) eta Txomin García kanpoko kontseilaria da (kide guztien % 20). Ez dago ez kontseilari dominikalik ez exekutiborik batzordean.

Entitatean lan-bazkide gisa diharduen eta goi-zuzendaritzako eginkizunik ez duen kontseilaria da kontseilari lan-bazkidea.

Kanpoko kontseilari esaten zaio gainerako kategorietan sartzeko baldintzak betetzen ez dituen kontseilariari.

Hauek dira Izendapenen Batzordeak 2019an zehar izan dituen esku-hartzerik garrantzitsuenak:

- Kontseilu Errektoreko eta Zuzendaritza Nagusiko kideen eta funtsezko eginkizunen titularren egokitasuna etengabe aztertzea eta Kontseilu Errektorearen ezagutzen, gaitasunaren, aniztasunaren eta esperientziaren oreka ebaluatzea.
- Kontseilu Errektoreak goi-zuzendaritzako kideak hautatu, izendatu eta ordezkatzeko jorratzen duen politika berrikustea.
- Egokitasun-azterketa egin ostean izendapenak proposatzea.
- 2019an izendatutako goi-zuzendaritzako kideak hautatu eta izendatzeko prozedura nola aplikatu den aztertzea.
- Kontseilu Errektorearen hautapen-, izendapen-, berritze- eta aniztasun-politika eguneratzea.
- Kontseilari berriak izendatzeko hauteskunde-prozesua koordinatzea.
- Kontseilu Errektorera hautagaien egokitasuna ebaluatzea eta Kontseilu Errektorera gomendioen txostena egitea.
- Barne-prozeduretan CNMVren 1/2019 Gida Teknikoa ezartzea, Izendapenen eta Ordainsarien Batzordeei buruzkoa.
- Kontseilariak eta Funtsezko Eginkizunen Titularrak Hautatzeko eta horien Egokitasuna Ebaluatzeko Prozedurari buruzko Eskuliburua eguneratzea.
- Kontseilu Errektorera prestakuntza-ekintzak proposatzea.

Ordainsarien Batzordea		
Izena	Kargua	Kategoria
MARÍA ESTHER KORTA ERRAZKIN	LEHENDAKARIA	
PABLO LUIS BRINGAS VÉLEZ	KIDEA	
TXOMIN GARCIA HERNANDEZ	KIDEA	
FRANCISCO JOSÉ DEAN PUEYO	KIDEA	
ITZIAR ELGARRESTA IBARRONDO	KIDEA	

Kontseilari exekutiboan %-a	0,00
Kontseilari dominikalen %-a	0,00
Kontseilari independenteen %-a	0,00
Kanpoko beste batzuen %-a	0,00
Bilera-kopurua	8

Azal itzazu batzorde honek esleituta dituen eginkizunak, bai eta berorren antolamendurako eta funtzionamendurako prozedurak eta arauak ere. Eginkizun bakoitzerako, adierazi ekitaldiko jarduketarik garrantzitsuenak eta nola bideratu duen legean, estatutuetan edo bestelako gizarte-hitzarmen batzuetan esleituta dituen eginkizunetako bakoitza.

2016ko apirilaren 26ko Kontseilu Errektoreak erabaki zuen Izendapenen Batzordea eta Ordainsarien Batzordea formalki bereiztea eta Kontseilu Errektorearen Erregelamenduko 11. artikulua aldatzea.

Ordainsarien Batzordearen zeregin bereziak Kontseilu Errektorearen araudian (11.c artikuluan) daude jasota; hauek dira:

- Entitatean aplikatu beharreko ordainketa-politika orokorra Kontseilu Errektoreari proposatzea eta Kontseilu Errektoreak ordainsarien inguruan hartu beharreko erabakiak prestatzea, baita entitatearen arriskuan eta arriskuen gestioan eragiten dutenak ere.
- Kontseilu Errektorea informatzea identifikaturiko kolektiboko zuzendarien ordainsari-politikari buruz; kontseilarien (izaera horregatik ordainsaririk jasotzen badute), zuzendari nagusiaren eta antzekoen ordainsari-politika orokorrari buruz; eta eginkizun exekutiboak dituzten Kontseilu Errektoreko kideen gainerako kontratuzko baldintzei buruz.
- Ordainsari-politika aplikatzearen inguruko urteko ebaluazio independentea (barnekoa edo kanpoko) egiten dela bermatzea.
- Entitatean ezarritako ordainsari-politika betetzen dela zaintzea eta, aldi behin, identifikaturiko kolektiboko zuzendarien, kontseilarien (izaera

horregatik ordainsaririk jasotzen badute), zuzendari nagusiaren eta antzekoen ordainsari-politika berrikustea.

- Indarrean dagoen legeriak eta estatutu sozialek finkaturiko gainerako eginkizunak betetzea, baita Kontseilu Errektorearen erabakiz esleiturikoak ere.

Erregelamenduaren arabera, Ordainsarien Batzordeak behar adina bilera egingo ditu, lehendakariak deitzen badu, bere kabuz edo edozein kidek eskatuta. Kide bakoitzak boto bat izango du, erabakiak gehiengo soilez hartuko dira eta berdinketak lehendakariaren botoak ebatziko ditu.

Batzordea osatzen duten kontseilarien kategoriari dagokionez, Itziar Elgarresta (batzordeburua) eta Esther Korta kontseilari independenteak dira (kide guztien 40%), Pablo Luis Bringas eta Francisco José Dean kontseilari lan-bazkideak dira (kide guztien 40%) eta Txomin García kanpoko kontseilaria da (kide guztien 20%). Ez dago ez kontseilari dominikalik ez exekutiborik batzordean.

Entitatean lan-bazkide gisa diharduen eta goi-zuzendaritzako eginkizunik ez duen kontseilaria da kontseilari lan-bazkidea.

Kanpoko kontseilari esaten zaio gainerako kategorietan sartzeko baldintzak betetzen ez dituen kontseilariari.

Hauek dira Ordainsarien Batzordeak 2019an zehar izan dituen esku-hartzerik garrantzitsuenak:

- Kontseilu Errektorearen ordainsari-politikari buruzko txostena egitea, Batzar Nagusian onesteko.
- Kontseilu Errektoreari ordainsari-proposamen ezberdinen berri ematea.
- Identifikaturiko kolektiboari 2018ko ekitaldiko ordainketa aldakor indibiduala (OAla) aplikatzeko proposatzea.
- Identifikaturiko kolektiboarentzako 2019rako OAlaren helburuak formulatzeko proposatzea.
- 2019ko ekitaldirako Ordainsari Aldakor Indibidualaren araudia proposatzea.
- Identifikaturiko kolektiboaren osaera zehaztea eta VIII. eranskina aurkeztea.
- Ordainsari-politikaren urteko txostena egitea, Kontseilu Errektoreak onesteko.
- Caja Laboralaren ordainsari-politikan Higiezin Kredituko Kontratuen Legeak (HKKLak) duen eragina aztertzea.
- Barne-prozeduretan CNMVren 1/2019 Gida Teknikoa ezartzea, Izendapenen eta Ordainsarien Batzordeei buruzkoa.

Arrisku Batzordea		
Izena	Kargua	Kategoria
ELENA ZARRAGA BILBAO	LEHENDAKARIA	
NAGORE LARRABEITI LIBANO	KIDEA	
LUIS MARIA UGARTE AZPIRI	KIDEA	
TXOMIN GARCIA HERNANDEZ	KIDEA	
AINHOA GALLASTEGUI MARTÍNEZ	KIDEA	
MARÍA LAURA RODRÍGUEZ GONZÁLEZ	KIDEA	

Kontseilari exekutiboen %-a	0,00
Kontseilari dominikalen %-a	0,00
Kontseilari independenteen %-a	0,00
Kanpoko beste batzuen %-a	0,00
Bilera-kopurua	7

Azal itzazu batzorde honek esleituta dituen eginkizunak, bai eta berorren antolamendurako eta funtzionamendurako prozedurak eta arauak ere. Eginkizun bakoitzerako, adierazi ekitaldiko jarduketarik garrantzitsuenak eta nola bideratu duen legean, estatutuetan edo bestelako gizarte-hitzarmen batzuetan esleituta dituen eginkizunetako bakoitza.

Arrisku Batzordearen zeregin bereziak Kontseilu Errektorearen araudian (11 bis artikuluan) daude jasota; hauek dira:

- Kontseilu Errektoreari aholku ematea, entitatearen egungo eta etorkizuneko arriskuarekiko joera orokorrari eta arlo horretarako estrategiari buruz, eta laguntzea estrategia hori aplikatzen eta entitateari eragiten dioten edo eragin diezaioketen arriskuak gestionatu, gainbegiratu eta murrizteko politika zehatzak zaintzen.
- Egiaztatzea bezeroei eskainitako aktiboen eta pasiboen prezio-politikak aintzat hartzen dituela entitatearen enpresa-eredua eta arrisku-estrategia. Bestela, hori ordezkatzeko plan bat aurkeztea Kontseilu Errektoreari.
- Kontseilu Errektoreari aholku ematea, entitatearen arrisku guztiak gestionatu eta gainbegiratzeko.
- Kontseilu Errektoreari aholku ematea, *stress test*aren inguruan eta arriskuen alorrean kapitalaren plangintza egiten.
- Arriskuak gestionatzeko eta barne-antolamenduaren eraginkortasunerako baliabide egokiak esleitzen direla zaintzea.
- Kontseilu Errektorearen eta erakundearen artean arriskuen inguruko informazio-kanal eraginkorrak daudela zaintzea, eta batzordeak berak eta Kontseilu Errektoreak arriskuei buruz jaso beharreko informazioaren izaera, kopurua, formatua eta maiztasuna zehaztea, Kontseilu Errektorearekin batera.
- Aktiboen balioztapena, kredituen kanpo-kalifikazioen erabilera eta arriskuei buruzko barne-ereduak ikuskatzea.
- Ordainsari-politika eta -jardunbide arrazoizkoak ezartzen laguntzea. Aztertzea ea ordainketa-sisteman aurreikusitako pizgarrien politikak aintzat hartzen dituen arriskua, kapitala, likidezia eta irabazien probabilitatea eta aukera.

Erregelamenduaren arabera, Arriskuen Batzordeak behar adina bilera egingo ditu, lehendakariak deitzen badu, bere kabuz edo edozein kidek eskatuta. Kide bakoitzak boto bat izango du, erabakiak gehiengo soilez hartuko dira eta berdinketak lehendakariaren botoak ebatziko ditu.

Batzordea osatzen duten kontseilarien kategoriari dagokionez, Elena Zárraga (batzordeburua), Nagore Larrabeiti eta María Laura Rodríguez kontseilari independenteak dira (kide guztien % 50), Ainhoa Gallastegui kontseilari lan-bazkidea da (kide guztien % 17), Txomin García kanpoko kontseilaria da (kide guztien % 17) eta Luis Mª Ugarte kontseilari dominikala da (kide guztien % 17). Ez dago kontseilari exekutiborik batzordean.

Entitatean lan-bazkide gisa diharduen eta goi-zuzendaritzako eginkizunik ez duen kontseilaria da kontseilari lan-bazkidea.

Kanpoko kontseilari esaten zaio gainerako kategorietan sartzeko baldintzak betetzen ez dituen kontseilariari.

2019ko jarduerari dagokionez, Arrisku Batzordeak honako hauek egin ditu bere eginkizunen baitan:

- Arrisku guztien segimenduaz eta kontrolaz arduratu, Aktiboen eta Pasiboen Batzordearen (APBren) hiruhilekoko deskarguen bidez.
- Arriskuen gaineko eskuliburu eta politiketako aldaketak aztertu eta balidatu.
- Arrisku-mota bakoitzerako mugen eta eskumenen eguneratzea aztertu eta balidatu.
- 2018ko Kapitalaren Autoebaluazio Txostena (KAT) aztertu eta balidatu.
- *Recovery Plana* aztertu eta balidatu.
- Arriskuarekiko Grinaren Esparrua (RAF), grinaren urteko deklarazioa (RAS) —jarraipena eginez— eta *stress testing*aren metodologia eta agertokia aztertu eta balidatu.
- Formalizatutako eragiketen prezioek eragiketaren kostua gaintzen dutela kontrolatzeko eragiketa aztertu eta balidatu, IX. eranskinari jarraikiz.
- Ordainsari-politikaren proposamena aztertu eta baliozkotu.
- Plan Estrategikoa aztertu eta balidatu, arriskuei dagokienetan.

D. ERAGIKETA LOTUAK ETA TALDE BARRUKO ERAGIKETAK

- D.1. Zerrenda itzazu entitatearen edo berorren taldeko entitateen eta akziodunen, bazkide kooperatibisten nahiz jabetza-eskubideen titularren edota entitatean pareko izaera duen beste edozeinen artean egindako eragiketak.
- D.2. Zerrenda itzazu entitatearen edo berorren taldeko entitateen eta administratzaileen nahiz administrazio-organoko kideen edo entitateko zuzendaritzako kideen artean egindako eragiketak.
- D.3. Zerrenda itzazu talde barruan egindako eragiketak.
- D.4. Zehaztu itzazu zer mekanismo dauden ezarrita entitatearen edo berorren taldearen eta kontseilarien edo administrazio-organoko kideen nahiz zuzendarien arteko interes-gatazkak antzeman, zehaztu eta konpontzeko.

Hainbat bazkideren edo hirugarrenen mesedetan Caja Laboralaren interesak urratzen dituzten Batzar Nagusiaren eta Kontseilu Errektorearen akordioak aurkaratzeko aukera eskaintzen du legeak, eta aplikagarriak dira, halaber, gerta litezkeen interes-gatazken inguruko arau berezi hauek:

a) Arrisku-politikari buruzko eskuliburuaren 8. atalari jarraikiz, eta irizpide orokor gisa, Kontseilu Errektoreko kide guztiek, zuzendari nagusiak, horien senitartekoek (bigarren mailaraino) eta lotutako sozietateek planteatutako arrisku-eragiketa guztiek berrespen zentralizatua beharko dute, eta Kontseilu Errektoreak onartu eta berretsi beharko ditu. Espainiako Bankuaren 2/2016 Zirkularraren, gainbegiratzeari eta kaudimenari buruzkoaren, 35. arauan ezarritako muga eta baldintzak gainditzen dituzten kasuetarako, baimena eskatu beharko zaio Espainiako Bankuari, eta, bestela, jakinarazi egin beharko dira berehala.

b) Aurreko a) letran zehaztutako arrisku-eragiketen inguruko Eragiketa Batzorde Nagusiaren eta Kontseilu Errektorearen akordioetarako, geroago aipatzen diren baldintzak bete beharko dira. Hauek dira baldintzok:

- Akordioa isilpeko bozketaz hartu beharko da, gaia gai-zerrendan behar bezain argi sartu ostean.
- Kontseilari guztien bi herenen aldeko botoa beharko da, gutxienez, erabakia hartzeko. Eragiketaren edo zerbitzuaren onuraduna kontseilaria edo haren senitartekoren bat bada, kontseilaria interes-gatazkan dagoela ulertuko da eta ezingo du bozketan parte hartu.
- Isilpeko bozketa egin eta emaitza aldarrikatutakoan, egokia izango da hartutako erabakiarekiko zalantzak edo desadostasunak jasotzea.

Baldintza horiek berak bete behar dira Caja Laboralak beste entitate batzuekin dituen betebeharrak edo eskubideak eratu, eten, aldatu, berritu edo iraungi behar direnean ere, kargu haiek edo beraien senitartekoak entitateotan nagusiak, kontseilariak, administratzaileak, goi-mailako zuzendariak, aholkulariak edo oinarrizko kideak direnean eta kapitalean % 5eko edo gehiagoko partaidetza dutenean.

Kontseilariak izendatzeko, egokitasun-eskuliburuan ezarritakoa bete behar da; hau da, aitorpen bat sinatu behar da, Caja Laboralaren interesekiko etengabeko edo egiturazko gatazkarik ez dagoela adierazteko, ezinbestekoa baita kontseilariaren egokitasuna bermatzeko. Egoera hori egiaztatu egin behar da urtean behin; dena den, egokitasunari eragin diezaiokeen edozein egoera gertatzen bada, kontseilaria arduratuko da Caja Laboralari berehala ezagutarazteaz, eta bera izango da ez jakinaraztearen edo berandu jakinaraztearen ondorioz entitateak jasaten dituen kalteen erantzulea.

E. ARRISKUAK KONTROLATU ETA GESTIONATZEKO SISTEMAK

E.1. Azal ezazu entitatearen Arriskuen Kontrol eta Gestio Sistemaren irismena.

Arriskuen Gestio Sistemak funtzionamendu integrala du, eta Arriskuen Arean zentralizatuta dago kreditu-arrisku tradizionala onartu, jarraipena egin eta berreskuratzearen erantzukizuna, bai eta interes-tasaren, likideziaren, merkatuaren eta eragiketen arriskuak neurtu eta kontrolatzeko lanak ere.

Arrisku guztiak modu zentralizatuan kudeatzen dira, eta Aktiboen eta Pasiboen Batzordea (hilean behin bilduta) eta, eragiketa-arriskuaren kasuan, Eragiketa Arriskuaren Batzordea (hiru hilean behin bilduta) arduratzen dira horretaz. Salbuespenak dira altxortegiaren eta kapital-merkatuaren arriskua, berariaz Altxortegi Departamentuan eskuordetzen baitira, eta kreditu-arriskua, bulegoiei edo Arriskuen Areari dagozkion aginpideetan.

Hiru hilean behin gutxienez, Eragiketa Arriskuaren Batzordeak arrisku guztien kontrolari buruzko informazioa helarazten die Arrisku Batzordeari eta Kontseilu Errektoreari.

E.2. Azal ezazu entitatean zein organo arduratzen diren Arriskuen Kontrol eta Gestio Sistema sortu eta betearazteaz.

Kontseilu Errektorea. Administrazio-organoa gorena da, eta entitateak bere gain hartzen dituen arriskuak zaindu eta gainbegiratzearen azken erantzulea. Bere eginkizunak aurrera eramateko, Kontseilu Errektoreko kidez osatuta egoten den Arrisku Batzordearen laguntza izaten du, eta Arriskuen Batzorde Nagusian ere hartzen du parte. Arriskuen kontrol zorrotza eta deskargu sistematikoa egiteko eskatzen dio Eragiketa Arriskuaren Batzordeari.

Zuzendaritza Nagusia. Kontseilu Errektoreak eskuordetuta, arrisku-politikak ezartzeaz arduratzen da. Arriskuen eginkizuna banatu egin du gestio komertzialaren eta arriskuak hartzearen artean.

Arriskuen Areak, Eragiketa Arriskuaren Batzordeak zehazki, arrisku guztien kontrolari eta segimenduari buruzko informazioa helarazten die, hiru hilean behin, Arrisku Batzordeari eta Kontseilu Errektoreari, arreta berezia jarriz ezarritako muga eta prozeduren betetze-mailari.

Aktiboen eta Pasiboen Batzordea. Interes-tasaren, likideziaren, merkatuaren eta kredituaren arriskuak kudeatzeaz arduratzen da, betiere Kontseilu Errektoreak finkatutako muga barruan. Eragiketa Arriskuaren Batzordeak hilean behin sortzen du arriskuen jarraipenari buruzko informazioa, eta batzorde horretan hartzen dira likideziaren, interes-tasaren eta merkatuaren arriskuei buruzko erabakirik garrantzitsuenak.

Eragiketa Arriskuaren Batzordea. Eragiketa-arriskua kontrolatzen du. Hiru hilean behin ematen du eragiketa-arriskuaren jarraipenari buruzko informazioa.

Arriskuen Area. Partikularren eta enpresen kreditu-arriskua onartzeaz, jarraitzeaz eta berreskuratzeaz arduratzen da, eta kreditu-arriskuaren barruko ereduak eraiki eta mantentzeaz, bai eta likideziaren, interes-tasaren, merkatuaren eta eragiketaren arriskuak neurtu eta kontrolatzeaz ere.

Arriskuaren Kontrol Globalaren Departamentua. Hierarkiari begira Arriskuen Arearen mende dago eta funtzionamenduari begira Arrisku Batzordearen mende. Arrisku guztien ikuspegi orokorra ematen du, berak neurtu eta kontrolatzen baititu guztiak. Horrela, bada, departamentu hori arduratzen da kreditu-arriskua onartzeko eta jarraipena egiteko eta interes-tasaren, likideziaren, merkatuaren eta eragiketaren arriskuak neurtzeko eta kontrolatzeko barruko ereduak sortzeaz. Aktiboen eta Pasiboen Batzordea, Arrisku Batzordea eta Kontseilu Errektorea informatzen ditu.

Arriskuen Gestioaren Departamentua. Arriskuen Arearen mende dago. Etxeko eta merkataritzako kreditu-arriskua gestionatzeaz arduratzen da: arriskua onartzeaz, jarraipena egiteaz eta egoera irregularrak adiskidantzako eta auzi-aurreko faseetan berreskuratzeaz. Kobraezinak berresten hartzen du parte, eta zenbateko jakin baterainoko aginpidea du.

Aholkularitza Juridikoaren Departamentua. Arriskuen Arearen mende dago. Arrisku-eragiketei laguntza eta estaldura dokumental juridikoa ematen die, eta merkataritza-sareko auzien gestioari ere bai.

Altxortegiaren eta Merkatuaren Area. Finantza-erakundeekiko eta errenta finko pribatuarekiko kreditu-arriskua, merkatu-arriskuak, epe laburreko likidezia-arriskua eta APBn hartutako erabakien ondoriozko posizioak gestionatzen ditu.

Araudia Betearazteko Departamentua. Araudia betearazteari lotutako alderdiak kontrolatzeaz eta jarraitzeaz arduratzen da. Entitateko area eta departamentuak koordinatzen ditu.

Bulego-sarea. Partikularren eta enpresen kreditu-arriskua onartzeko prozesuaren lehen fasea da, eskuordetuta dituen ahalordeez mugatua; horiek entitatearen arrisku-politika osatzen duten *scoring/rating*, alerta eta eskumenen mailen araberakoak dira. Arriskua onartzeko prozesuak txikizkako sarearen aginpideak gainditzen baditu, Arriskuen Areak berretsi beharko du.

Barne Ikuskaritza. Aseguratzeko eta kontsultatzeko eginkizun independente eta objektiboa du. Ikuspegi sistematiko eta diziplinatua eskaintzen du, arriskuen gestioko, kontrolako eta gobernamentuko prozesuen eraginkortasuna ebaluatu eta hobetzeko.

E.3. Aipa itzazu negozio-helburuetan eragin dezaketen arrisku nagusiak.

Partikular eta enpresekiko negozio tradizionalako kreditu-arriskua (kontzentrazio-arriskua barne), egiturazko interes-tasaren arriskua, likidezia-arriskua, altxortegiaren eta kapital-merkatuaren arriskuak (arrisku subiranoa eta aurkako alderdiaren, herrialdearen, kontzentrazioaren eta merkatuaren arriskuak), eragiketa-arriskua, arautze-arriskua, ospe-arriskua eta negozio-arriskua.

E.4. Adieraz ezazu entitateak baduen arriskuarekiko tolerantzia-mailarik.

Kontseilu Errektoreak Arriskuarekiko Grinaren Esparrua (RAF) erabiltzen du, batik bat, helburu estrategikoak lortzeko bere gain har dezakeen arrisku-mota eta -maila ezarri, gestionatu eta kontrolatzeko. RAFari esker, entitatearen estrategia finkatzen duten pertsonak kontzientzia osoz onartzen dituzte estrategia horri dagozkion arriskuak.

Gobernantzari dagokionez, Arriskuaren Kontrol Globalaren Departamentua arduratzen da RAFaren inguruko guztiak gestionatzeaz, beharrak aurkitzeaz, tartean diren area guztiak koordinatzeaz eta Aktiboen eta Pasiboen Batzordeari/Arrisku Batzordeari/Kontseilu Errektoreari proposamenak aurkezteaz. APBk eta Arrisku Batzordeak funtsezko eginkizuna dute proposamenak aztertu eta gainbegiratzen, onetsi dezan Kontseilu Errektorera bideratu aurretik.

Arriskuarekiko Grina ezartzeko, arriskuak bereganatzeko gaitasuna hartzen du kontuan entitateak, eta alderdi hauek begiratzen ditu batez ere:

- Entitateak arriskuak bereganatzeko duen gaitasun finantzarioa (kapitala eta likidezia).
- Negozioaren testuingurua: egoera makroekonomikoa, arautze-arriskuak...
- Entitatearen arrisku-kultura.
- Arrisku-mota bakoitzak berezkoa duen arriskua.
- Arrisku-mota bakoitza bereganatzeko prestakuntza-maila eta trebetasuna.

RAFak metrika-egitura bat ezartzen du, errentagarritasunaren, kaudimenaren, likideziaren eta entitateak gestionatzen dituen arrisku-moten inguruan. Lehen mailan, funtsezko adierazleak daude eta, bigarrean, lehenengokoak garatu edo osatzen dituztenak. Lehentasuneko dimentsioen artean sartzen dira errentagarritasuna, kaudimena eta likidezia, dimentsio horien inguruko CORE adierazle lehen mailan, alegia. Metrika horiei guztiei helburuak esleitzen zaizkie, bai eta behaketa- eta tolerantzia-atalaseak ere, entitateak bere gain har dezakeen arrisku-maila, hau da arriskuarekiko abertsioa, zehazteko.

Bere helburu estrategikoak lortzeko, arrisku-profil ertain-txikian jardun nahi du entitateak. Arriskuarekiko Grinaren Deklarazioan (RASean) zehazten da profila. Arrisku-politika zuhurrarekin koherenteak diren behaketa- eta tolerantzia-atalaseak ezartzen ditu RASak, entitateari estres-egoeretan ere kapitalizazio- eta likidezia-maila lasaietan eusteko asmoarekin. Entitateak jarraipena egiten die adierazle horiei, eta jarduketaprozedura bat du ezarrita atalaseak gainditzen direnerako.

E.5. Adieraz ezazu zer arrisku gauzatu diren ekitaldian.

Interes-tasaren arriskuari dagokionez, inoiz ez da gainditu Kontseilu Errektoreak ezarrita duen eta APBk kontrolatzen duen muga.

Merkatu-arriskuarekin, soberakoak bat-batean sortutakoak dira, hau da, mugak murriztearen ondoriozkoak, ez posizioa handitzeak eragindakoak. Kasu horietan, kontrol-sistemek egoki funtzionatu dute. APBk soberako horien berri izan du, eta posizioari eutsi ala ez erabaki du.

Likidezia-arriskuaren alorrean ez da tentsio-egoerarik sortu. Entitatearen likideziaren jarraipen sistematikoari, aurreikuspenekiko desbideratzeen azterketari eta hilean behin eguneratutako finantzaketa-planari esker, denbora nahikoz aurreikus daitezke epe ertainera egon litezkeen kontrako inpaktuak, eta aukera dago behar diren neurri zuzentzaileak garatzeko.

Kreditu-arriskuari eta partikularren eta enpresen segmentuetako eragiketei gagozkiola, kreditu-hartzaile batekiko arriskuak estamentu bateko eskudantziak gainditzen dituen, goragoko eskudantziak dituen hurrengo estamentura bideratzen da irizpena. Finantza-erakundeekiko eta korporazio handiekiko eragiketetan, entitatearen arriskuen gestioaren esparru barruan gauzatu da jarduerak. Esan beharra dago araudiak arrisku handietarako finkatutakoak baino muga nabarmen txikiagoak dituela ezarrita entitateak.

Eragiketa-arriskuan, berriz, entitatearen jardueraren ondorioz nahitaez sortzen diren eragiketa-galerak txikitu egin dira, atal kualitatiboan ezarrita dauden kontrolei esker. Galera errepikariak identifikatu ostean, entitateak ekintza-planak ezartzen ditu, berrituz gerta ez daitezkeen, eta, dagokionean, etorkizuneko beharrei erantzuteko hornidurak egiten ditu.

Ospe-arriskuari dagokionez, ez da gertatu publizitate negatibo nabarmena sortu duen egoera berririk.

E.6. Azal itzazu, batetik, entitatearen arrisku nagusiak gainbegiratzeko eta horiei erantzuteko planak eta, bestetik, entitateak zer prozedura erabili duen administrazio-kontseiluak erroka berriei erantzuten diela bermatzeko.

Hiru hilean behin, arrisku-mota guztien bilakaerari eta, bereziki, RASaren adierazleei buruzko argibideak ematen dizkie Eragiketa Arriskuaren Batzordeak Arrisku Batzordeari eta Kontseilu Errektoreari. Adierazle horietakoren bat eremu anbar edo gorrian sartzen bada, Arriskuarekiko Grinaren Esparruan jasota dagoen prozedura aktibatzen da. Besteak beste, ezartzen du epe laburrean Arrisku Batzordea eta Kontseilu Errektorea jakinaren gainean jarri behar direla, atalasea zenbaterainoko larritasunez gainditu den aintzat hartuta. Horiek ekintza-plan bat eskatu ahal izango dute, adierazlea berrituz eremu berdera itzul dadin.

Bestalde, Barne Ikuskaritzak zehazten du entitatearen arriskuak barruan nola gainbegiratu. Arriskuen gestio- eta kontrol-prozesuen eraginkortasuna ebaluatu eta hobetzea da haren zeregina.

Azal itzazu arriskuak kontrolatzeko eta gestionatzeko sistemak osatzen dituzten mekanismoak, finantza-informazioa emateko prozesuari (FIBKSari) dagokionez.

F.1. Entitatearen kontrolaren arloa

Azal itzazu, ezaugarri nagusiak aipatuz, hauek gutxienez:

F.1.1 Zer organok edo funtzioak dituen ardura hauek: (i) FIBKS egoki eta eraginkor bat izatea, (ii) ezartzea eta (iii) gainbegiratzea.

Caja Laboralak barne-kontrolko mekanismoak ditu ezarrita, entitateari buruz eta bere taldeari buruz merkatuetan argitaratzen den finantza-informazioa osoa, fidagarria eta egokia dela bermatzeko. Prozesu hori indartu egin zen 2014 ekitaldian, Finantza Informazioaren Barne Kontrolerako Sistema —aurrerantzean FIBKS— berriaren bidez.

Caja Laboralaren Etika eta Jokabide Profesionalaren Kodearen 3.6 «Informazioaren fidagarritasuna» atalean, gobernu-organismoak eta horiek FIBKSaren alorrean dituzten zereginak daude jasota:

-Caja Laboraleko Kontseilu Errektorea arduratzen da FIBKS egokia eta eraginkorra ezarri, mantendu eta ziurtatzeaz, eta merkatuan entitateari nahiz beraren taldeari buruz argitaratzen den finantza-informazioa osoa, fidagarria eta egokia izango dela kontrolatu eta bermatzeaz.

-Zuzendaritza Kontseiluaren eta Barne Ikuskaritzako Departamenduaren ardura da merkatura helarazitako finantza-informazioaren fidagarritasuna une oro bermatzeko beharrezkoak diren kontrol-prozedura eraginkorrak diseinatzea eta ezartzea. Helburu horrekin, nahikoa giza baliabidez eta baliabide materialez hornituko du entitatea, eta finantza-informazioa prestatzearen arduradunei beharrezko prestakuntza eskainiko die, dagozkien zereginak bete ditzaten.

Ikuskaritza Batzordearen eginkizuna da FIBKSak ondo funtzionatzen duela gainbegiratzea, finantza-informazio arautua prestatu eta aurkezteko prozesuan zehar. Bereziki, legezko errekerimenduak eta oro har onartutako kontabilitate-printzipioak zuzen erabiltzen direla ikuskatzen du. Zeregin horretan, Barne Ikuskaritzako Departamenduaren laguntza du. Arriskuak gestionatu eta kontrolatzeko sistemak (horien artean FIBKSa) zuzen diseinatu eta ezarrita daudela gainbegiratzen laguntzen dio Ikuskaritza Batzordeari, eta behar bezala eta efizientziaz funtzionatzen dutela egiaztatzen du.

Azkenik, Finantzen Areako zuzendaritzaren mendeko Plangintzako eta Gestio Kontrolko Departamentuak arriskuak gestionatu eta kontrolatzeko sistemak diseinatu eta ezartzen laguntzen du, batez ere merkatuetara igortzen den finantza-informazioa prestatu, aurkeztu eta osatzeko prozesuari dagokionez.

F.1.2 Elementu hauek badauden, batez ere finantza-informazioa sortzeko prozesuari dagokionez.

Honako hauez arduratzen diren departamentu eta/edo mekanismoak: (i) antolamendu-egitura diseinatu eta gainbegiratzeaz, (ii) erantzukizun- eta aginte-ildoak argi eta garbi zehazteaz, lanak eta zereginak behar bezala banatuz, eta (iii) entitatean horiek egoki hedatzeko behar adina prozedura izateaz.

Erakundearen egitura diseinatu eta aztertzea Antolamendu Departamentuari dagokio, eta baita lan horretarako area bakoitzak dituen baliabide-premiak aztertzea eta berrikustea ere. Berrikuspen hori antolamendu-egitura egokitzeko premia sortzen denean egiten da zerbitzu zentraletako area eta departamentuetan, eta, bertan, ez da beharrezko plantilla erabakitzen soilik, unitate bakoitzaren egitura ere balidatzen da.

Halaber, bulegoen sare komertzialean bulego bakoitzaren lan-karga neurtzen da, hilean behin eta berariaz diseinatutako aplikazio informatiko bat erabiliz. Informazio hori Zuzendaritza Nagusiari, Gestio Sozialeko Zuzendaritzari —giza baliabideak— eta Sare Komertzialeko Zuzendaritzari helarazten zaie, baliabideen gainean beharrezko doikuntzak egin ahal izateko.

Bestalde, Antolamendu Departamentua arduratzen da jarduketa-arlo bakoitzaren erantzukizun- eta aginte-ildoak zehazteaz. Jarduketa-arlo bakoitzean egingo diren zeregin eta lanak ere departamentu horrek zehazten ditu, eta area bakoitzaren gordailuan argitaratu.

2015ean, Antolamenduaren eskuliburua onetsi genuen, erakundeko eginkizunetarako gordailu bakarra, eta, 2016an, langile guztien eskura dagoen intranet korporatiboan argitaratu genuen, entitatearen organigrama orokorrarekin batera.

Jokabide-kodea, onespren-organoa, hedapen- eta instrukzio-maila, sartutako printzipio eta balioak (adieraziz eragiketa-erregistroari eta finantza-informazioaren prestakuntzari buruzko berariazko aipamenik badagoen), ez-betetzeak aztertzeko organoa eta ekintza zuzentzaileak eta zigorrak proposatzeko.

Entitateak Etika eta jokabide profesionalaren kodea du. Berorren azken eguneratzea 2015eko ekainean onartu zuen Kontseilu Errektoreak.

Etika eta jokabide profesionalaren kodeak finantza-informazioaren fidagarritasunean aintzat hartu beharreko alderdiak ditu jasota bere 3.6 atalean; hauek nabarmentzen dira:

-Caja Laboralak bere finantzeko egoera-orri eta horietan eragin nabarmena izan dezaketen gertakari buruzko finantza-informazio fidagarri, zehatz, osatu eta egokia emateko erantzukizuna du.

-Finantza-informazioa indarreko balioztapen-printzipio eta -arauen arabera osatzen dela bermatzeko taldean ezarrita dauden prozedurez gain, lan-bazkide eta enplegatu guztiek arretaz bete behar dituzte informazioa erregistratu eta tratatzeko eginkizunak, informazio hori erabiliko baita taldearen finantza-informazio publikoa osatzeko.

-Erantzukizun horren ezarpena bereziki garrantzitsua da, taldearen finantzeko egoera-orriak egiteko behar diren datu eta txostenei dagokienez. Izan ere, beharrezkoa da horiek egoki erregistratu eta interpretatzea, kontabilitateko saldo, transakzio edo kontingentzia bakoitzari dagozkion balioztapen-irizpideak egoki ezartzen direla bermatzeko.

2015eko ekainean, Delituei aurrea hartzeko eta erantzuteko eskuliburua eta dagokion Zigor-kodea betetzeari buruzko politika onetsi zituen Caja Laboralak, eta, horrela, garbi utzi zuen arauak eta estandar etikoak errespetatzeko borondatea. Asmo horrekin, gainera, arlo penalean bete beharreko printzipioen esparrua ere finkatu zuen. Eskuliburu horren arabera, Etika Batzordeari dagokio bai Etika eta jokabide profesionalaren kodean ezarritako printzipioak, oro har, zaintzea, bai ikuspegi penaletik legez kanpokoak izan daitezkeen jokabideak jagotea.

Bestalde, balore-merkatutako Jokabideen Barne Araudia ere badu Caja Laboralak. Azken eguneratzea 2018ko maiatzean onetsi zuen Kontseilu Errektoreak, eta hauei aplikatzen zaie: entitateko Kontseilu Errektoreko kideei, taldeko sozietateen administrazio-kontseiluetako kideei eta entitateak balore-merkatuaren alorrean gauzatzen dituen jarduera eta zerbitzuekin zuzenean edo bereziki lotutako pertsoneri (zuzendariak izan ala ez) edo kutzari buruzko informazio garrantzitsua maiz edo ohituraz eskura izaten dutenei.

Salaketen Kanala, Ikuskaritza Batzordea jakinaren gainean jartzeko finantzeko eta kontabilitateko gorabeherak gertatzen direnean eta erakundearen jokabide-kodea betetzen ez bada edo jarduera irregularrak sumatzen badira; izaera konfidentzialekoak diren ere jakinarazi beharko da.

Delituei aurrea hartzeko eta erantzuteko eskuliburua onetsi zela eta, salaketen kanala Etika Batzordeak gestionatzen du. Barne Ikuskaritzako zuzendaria partaide da batzorde horretan.

Salaketen Kanal hori eskura dute taldea osatzen duten sozietateetako bazkide, enplegatu eta administratzaileek. Haren funtzionamenduaren araubidea entitateko Delituei aurrea hartzeko eta erantzuteko eskuliburuan dago jasota. Kanal horren bidez, Etika Batzordea jakinaren gainean jartzen da, Etika eta jokabide profesionalaren kodea edo Zigor-kodea betetzeari buruzko politika betetzen ez direnean, indarreko legediaren eta barne-araudiaren aurkako eragiketak eta portaerak daudenean eta garrantzia izan lezaketen irregulartasunak antzematen direnean, batez ere finantzen eta kontabilitatearen alorrean.

Delituei aurrea hartzeko eta erantzuteko eskuliburuan, kanalaren hedadura, edukia eta erabilera dago jasota, eta salaketaren konfidentziasuna bermatzen du.

Bestalde, Ikuskaritza Batzordeak informazioa jasotzen du, aldian behin, barne-ikuskaritzak egindako lanez, barne hartuta erakundeko jarduketa irregularrekin zerikusia dutenak ere.

Prestatzeko eta eguneratzeko aldian behingo programak, finantza-informazioa prestatzeko eta berrikusteko eta FIBKSA ebaluatzeko zereginak dituzten langileentzat; kontabilitate-arauak, auditoretza, barne-kontrola eta arriskuen gestioa behinik behin sartu behar dira.

Entitateak prestakuntza-plan bat du ezarrita, finantza-informazioa prestatzen eta berrikusten zuzenean esku hartzen duten langileek beren funtzioak betetzeko beharrezko trebakuntza eta gaitasun profesionalak dituztela bermatzeko. Xede horrekin, indarreko arautegi-eskakizunen berri jasotzen dute horiek etengabe.

Entitateko prestakuntza-sailak prestakuntza-jarduera eta -programak kudeatzen ditu, eta egindako ikastaro guztien eta haien ezaugarrien erregistro eguneratua mantentzen du. Finantza-informazioa prestatu eta berrikusteko prozesuan parte hartzen duten departamentuek prestakuntza jaso dute kontabilitate-arauei, auditoretzari eta finantza-arriskuen gestioari eta kontrolari buruz. Gainera, araudietan gertatzen diren aldaketan eguneraketak etengabe jasotzen dituzte.

Prestakuntza-saioak presentzialak eta onlinekoak izaten dira eta barruko nahiz kanpoko prestatzaileek ematen dituzte

F.2. Finantza-informazioaren arriskuak ebaluatzea

Azaldu, gutxienez:

F.2.1 Arriskuak (errorearena eta iruzurrarena barne) identifikatzeko prozesuaren ezaugarri nagusiak:

- Prozesua badago eta dokumentatuta badago.

Entitatearen zuzendaritzak «Committee of sponsoring organizations of the treadway commission» (aurrerantzean COSO) entitateak ezarritako nazioarteko estandarren arabera garatu du FIBKSa. Estandar horietan bost osagai finkatzen dira, barne-kontrolako sistemen eraginkortasuna eta efizientzia oinarritzeko:

- Jarduera horien guztien jarraipena egiteko kontrol-giro egokia sortzea.
- Entitateak bere finantza-informazioa prestatzean izan litzakeen arrisku guztiak ebaluatzea.
- Arriskurik larrienak arintzeko beharrezko kontrolak diseinatzea.
- Informazio-zirkuitu egokiak finkatzea, sistemaren ahultasunak edo eraginkortasunik ezak antzeman eta jakinarazteko.
- Kontrolak monitorizatzea, egoki funtzionatzen dutela eta denboran eraginkorrak direla bermatzeko.

Horrela, finantzetako egoera-orrietan eragin nabarmena izan dezaketen arriskuak identifikatzeko prozesuaren ardatza izaten da finantza-informazioa sortzeari lotutako gestio-prozesu kritikoak identifikatzea eta arrisku horiek gauzatzen diren finantzetako egoera-orrien areak edo epigrafeak zehaztea. Prozesuak eta areak analizatzeko prozesuan, hauek hartzen dira kontuan: eragile kuantitatiboak (saldoa eta xehetasun-maila) eta eragile kualitatiboak (prozesuen automatizazio-maila, eragiketen estandarizazioa, kontabilitatearen konplexutasun-maila, aurreko ekitaldiarekiko aldaketak, identifikatutako kontrol-ahultasunak eta abar).

Finantza-informazioaren barne-kontrolako arriskuak antzeman eta ebaluatzeko prozesua dinamikoa da, etengabeko eboluzioa du denboran zehar eta unean-unean islatzen ditu taldearen negozioaren egoera, horri eragiten dioten arriskuak eta horiek arintzeko kontrolak. FIBKSaren kontrolen eraginkortasuna ebaluatzeko, arriskuak identifikatzeko prozesu hori hartzen da oinarri, antolamenduko eta taldeko negozioetako aldakuntzak aintzat hartuta eta materialtasun-mailari, gertatzeko probabilitateari edo kontrol horiek estaltzen dituzten arriskuen balizko eragin ekonomikoari erreparatuta.

- Prozesuak finantza-informazioaren helburu guztiak (existitzea eta gertatzea; integritatea; balioztapena; aurkezpena, banakapena eta alderagarritasuna; eta eskubideak eta betebeharrak) betetzen dituen, eguneratzen den eta zer maiztasunekin eguneratzen den.

Prozesua diseinatzeko, CNMVren kotizatutako erakundeen finantza-informazioari buruzko barne-kontrolaren dokumentuan agertzen den finantza-informazioko helburu guztiak hartu dira kontuan (existitzea eta gertatzea; integritatea; balioztapena; aurkezpena, banakapena eta alderagarritasuna; eta eskubideak eta betebeharrak).

Aurreko atalean adierazienez, kuantitatiboak eta kualitatiboak dira FIBKSaren diseinuan sartutako arrisku-mota guztiak antzemateko erabili beharreko irizpideak, eta argitaratutako finantza-informazioaren gaineko errore- eta iruzur-arriskuen identifikazioa ere hartzen da aintzat.

Area materialak eta prozesu nabarmenak gutxienez urtean behin identifikatzea dago aurreikusita, eta finantza-informaziorik berriena erabiltzea. Ebaluazio hori egingo da, halaber, aurretik identifikatu ez diren eta finantza-informazioan erroreak azaleratzen dituzten egoerak gertatzen direnean, eta eragiketetan aldaketa nabarmenak gertatzen direnean eta, horien ondorioz, arrisku berriak identifikatzen direnean. Horien artean sar daitezke taldearen egituraren aldaketak eskatzen dituzten egoerak, besteak beste: bateratze-perimetroaren edo negozio-lerroen aldaketak eta beste gertaera aipagarri batzuk.

- Bateratze-perimetroa identifikatzeko prozesurik badagoen, kontuan hartuz, besteak beste, sozietate-egitura konplexurik, erakunde instrumentalik edo asmo bereziko erakunderik badagoen.

Prozedura bat dago kontsolidazio-perimetroa identifikatu eta eguneratzeko, eta Esku-hartze Departamentua da erantzulea. Hiru hilean behin, departamentu horrek partaidetzapeko sozietateen inbentarioa gainbegiratzen du, aldaketarik badagoen ikusteko, eta, hala bada, finantza-informazio bateratua lortzeko sistemetan sartzeko.

- Prozesuak bestelako arrisku-mota batzuen —eragiketen gainekoak, teknologikoak, finantzarioak, legezkoak, fiskalak, osperei buruzkoak, ingurumenekoak...— eraginak aintzat hartzen baditu, finantzetako egoera-orriei eragiten dieten heinean.

Aurreko puntuetan aipatuenez, ezarrita dauden kontrol-estandarren eta metodologiaren ondorioz, aintzat hartzen dira beste arrisku-mota batzuen eraginak ere (merkatu-arriskuarenak, eragiketa-arriskuarenak, arrisku teknologikoarenak, finantza-arriskuarenak, lege-arriskuarenak, ospe-arriskuarenak eta beste edozein izaeratako arriskuenak), finantza-informazioan eragina izan dezaketen heinean.

Eragiketa-arriskuari dagokionez, Caja Laboralak eredu bat du berori gestionatzeko. Horren barruan, arriskuak (barruko eta kanpoko iruzur-arriskua, arrisku teknologikoa, eragiketa-arriskua, negozio-praktiken arriskua eta kalte-arriskua) eta horiek arintzeko kontrolak identifikatzen dira, eta horien balorazio kuantitatiboa egin. Eredu hori Eragiketa Arriskuaren Batzordeak gainbegiratzen du zuzenean, eta informatika-aplikazio batean eta politiken, prozeduren eta erabiltzaileen hainbat eskuliburutan dago euskarrituta. Barne Ikuskaritzarena da eragiketa-arriskuen balioztapena eta horiei esleitutako kontrolak gainbegiratzearen ardura.

- Entitateko zer gobernu-organok gainbegiratzen duen prozesua.

Arriskuak eta kontrolak identifikatzeko prozedura gauzatzearen arduraduna Plangintzako eta Gestio Kontroleko Departamentua da, Finantzen Arearen mendekoa. Prozedura gainbegiratzeko ardura, berriz, Ikuskaritza Batzordeak du, Barne Ikuskaritzako Departamentuaren bidez.

F.3. Kontrol-jarduerak

Azal itzazu, ezaugarri nagusiak aipatuz, hauek gutxienez:

- F.3.1 Balore-merkatuetan argitaratu beharreko finantza-informazioa eta FIBKSaren deskribapena ikuskatzeko eta onesteko prozedurak, arduradunak nor diren zehaztuta. Finantzetako egoera-orrietan ondorio materialak sor ditzaketen transakzio-mota guztien jarduera- eta kontrol-fluxuei buruzko dokumentazio deskribatzailea (iruzur-arriskuei buruzkoa barne). Dokumentazio horretan, gainera, kontabilitate-itxierako prozedura eta iritzi, estimazio, balioztapen eta proiektzio nagusien berrikuspenak islatu behar dira.

Merkatuetan argitaratzen den taldeari buruzko finantza-informazioa berrikusi eta baimentzeko prozedurak Finantzen Areako zuzendaritzak abiatzen ditu, berrikuspena eginez. Urteko kontu indibidual eta bateratuak Barne Ikuskaritzako Departamentuak berrikusten ditu, Kontseilu Errektoreak formulatu aurretik. Ikuskaritza Batzordeak informazioa irakurri eta Finantzen Areako eta Barne Ikuskaritzako arduradunekin eta kanpo-ikuskatzaileekin eztabaidatzen du, Kontseilu Errektoreari bidali aurretik.

Finantzetako egoera-orrietan eragin materiala izan dezatekin transakzioekin lotura zuzena duten jarduera eta kontrolei dagokienez, entitateak area eta departamentuen berariazko prozedura-eskuliburuak ditu ezarrita, bai eta finantza-informazioari buruzko kontrol-areenak ere. Eskuliburu horiek areek eurek egiten dituzte, eta Kontseilu Errektoreak onetsi.

Hauek sartzen dira prozeduretan: organigrama eta prozesuan inplikaturako eginkizunak, ukitutako sistemak eta prozesuaren deskribapena. Bestalde, arrisku- eta kontrol-matrizeek arlo hauek zehazten dituzte, besteak beste:

- arriskuaren deskribapena
- kontrol-jarduera
- kontrolaren sailkapena: funtsezkoa/estandarra
- kontrolaren kategoria: prebentziozkoa/detektatzekoa
- metodoa: eskuzkoa/mistoa/automatikoa
- kontrola euskarritzen duen sistema
- kontrolaren eragilea eta arduraduna

- kontrolaren maiztasuna
- kontrolaren ebidentzia

Ondoren, entitatearen finantza-areei lotutako prozesu nabarmenak zehaztu dira (zeharkako prozesuak eta negozio-prozesuak bereiziz); horietarako aurretik aipatutako dokumentazioa dago:

Zeharkako prozesuak:

- kontabilitate-itxiera
- bateratzea
- gestio fiskala eta legezkoa
- kontrol informatiko orokorrak
- iritziak eta estimazioak Negozio-prozesuak
- kreditu-inbertsioa
  - ematea
  - jarraipena eta berreskurapena
- finantza-tresnak
- Zorra ordaintzeko jasotako aktibo higiezinak

Aipatu dugun dokumentazio deskribatzaileak hauek hartzen ditu barne:

- Identifikatutako prozesuetako bakoitzean parte hartzen duten areen eta departamentuen xehetasuna.
- Hasiera-hasieratik prozesuarekin zerikusia duten jardueren prozedurei, kontrolei eta egiaztapenei buruzko finantza-informazioa nola sortu adierazten duen deskribapena.
- Prozesu bakoitzean parte hartzen duten sistema informatikoen identifikazioa.
- Entitatearen finantzetaiko egoera-orrietan eragin materiala duten arrisku nabarmenen identifikazioa.
- Kontrolen identifikazioa eta deskribapena, eta aurretik antzemandako arriskuekin lotzea.

Caja Laboralaren kontabilitate-itxieraren prozedura mekanizatuta dago, eta kontabilitatea automatikoki egiten da, entitateko aplikazioen bidez. Lehen prozesu hori gauzaturakoan, Esku-hartze Departamentuak berrikusi egiten du informazioa, alderatuz bai aurreko hileko datuekin, bai aurreikusitako kupuruekin, hileko balantzearen eta emaitza-kontuaren itxiera balidatzeko.

Filialen kontabilitate-itxiera dagokion entitateak egiten du, higiezinaren sustapeneko sozietate batzuen izan ezik, azpikontrataturiko hirugarren batek egiten baitu. Filialen informazioa jasotakoan, Caja Laboraleko Esku-hartze Departamentuak berrikusi egiten du, baterakuntza-prozesua egiteko.

Urteko kontuetan aipatuenez, zenbait aktibo, pasibo, sarrera, gastu eta konpromiso balioztatze erabili diren estimazioak Entitate Nagusiko eta partaidetzapeko erakundearen goi-zuzendaritzako kideek egin eta administratzaileek berretsi dituzte. Urteko kontu horietan, entitateak iritziak edo estimazioak egiteko aukera ematen duten arlo nagusien nondik norakoak islatzen ditu, eta taldeak horien guztien inguruan aurreikusitako funtsezko hipotesiak zehaztu. Ildo horretatik, estimazio nagusi horiek honako hauek hartzen dituzte kontuan:

- Zenbait finantza-aktibo narriatzeagatik galerak.
- Aktibo materialeko eta aktibo ukiezineko elementuei aplikatutako balio-bizitza.
- Baterakuntzako merkataritza-fondoaren balioztatzea.
- Merkatu arautuetan kotizatu ez diren zenbait finantza-aktiboren arrazoizko balioa.
- Horniduretan eta pasibo kontingenteetan espero den kostua eta bilakaera.
- Aseguruengatik pasiboak kalkulatzeko erabilitako hipotesiak.
- Enplegu ondoko ordainketen ondoriozko pasiboak eta konpromisoak kalkulatzeko erabilitako hipotesi aktuarialak.
- Kreditu fiskal aktibatuen berreskuragarritasunaren bilakaera.

Horrez gain, Caja Laboralak iritzi eta estimazioak egiteko politika orokorra ezarria du, FIBKSaren barruan. Aintzat hartu beharreko alderdi guztiak eta iritzi eta estimazioak prestatu eta berrikusteko erantzukizunak zehazten ditu politika horrek.

F.3.2 Finantza-informazioa osatzeko eta argitaratzeko prozesu nagusiei dagokienez, entitateko informazio-sistemen barne-kontrolerako politikak eta jardunbideak (besteak beste, eskuratzeko segurtasunari, aldaketen kontrolari eta jarduketari, jarraitutasun operatiboari eta funtzio-bereizketari buruzkoak).

Caja Laboralak informazio-sistemak erabiltzen ditu, bere eragiketen erregistroa eta kontrola egokiak izan daitezen, eta, beraz, horien funtzionamendu egokiaren mende dago.

Entitateak Segurtasuneko Arau Multzo (SAM) bat du onetsita; derrigorrezko eskakizun korporatiboak jasotzen dituen dokumentu-multzoa da. Bertan, segurtasun-domeinu bakoitzeko helburua zehaztasun handiz finkatzen duten politikak eta segurtasun-areak bakoitzean ezarri beharreko kontrol bereziak definitzeko estandar korporatiboak daude jasota. Segurtasuneko Arau Multzoa entitate osoan aplikatu daiteke, eta zehaztuta ditu eginkizunak eta horiek betearaztearen arduradunak.

Gainera, Segurtasun Batzordea sortu da. Entitatearen SAMEan zehaztu diren segurtasun-praktiken zuzeneko arduraduna da.

Badira informazio-sistemen segurtasunaren alorreko arauak eta prozedura eguneratuak ere. Erakundearen baliabide eta datuak aldatzeari, galtzeari, ez eskuratu ahal izateari eta baimenik gabe tratatu edo atzitzeari buruzko gidalerro tekniko eta antolamenduzkoak ezartzen dituzte.

Ezarritako aldaketak erregistratu eta gestionatzeko eman behar dituen urratsak arautzeko prozedura ere zehaztu eta formalizatu du entitateak. Bestalde, garapen berrietarako eta daudenak mantentzeko probetarako prozedura eta metodologia ditu. Entitateko informazio-sistemako garapen berrietan edo hobekuntzetan informazioaren segurtasunari lotutako baldintzak sartu behar dira, horietan dagoen informazioaren eskuragarritasuna, konfidentzialtasuna eta integritatea bermatzekotan.

Caja Laboralak hondamendietan erantzuteko eta berreskuratzeko plan bat du ezarrita, eta langileei jakinarazi, berrikusi eta eguneratu egiten du aldian behin.

Laburbilduz, Kontrol Orokor Informatikoen Prozedura erabiltzen du Caja Laboralak. Finantza-informazioa osatu eta argitaratzearen inguruko prozesuak euskarrizten dituzten informazio-sistemen barne-kontrolerako oinarriak finkatzen ditu.

- F.3.3 Hirugarrenei azpikontratutako jardueren gestioa gainbegiratzea helburu duten barne-kontrolerako politikak eta prozedurak. Aditu independenteen esku utzitako ebaluazio, kalkulu edo balioztapenei dagokienez, finantzetako egoera-orrietan edonolako eragin materiala izan dezaketen alderdiak.

Entitateak hirugarrenek gauzatutako jarduera jakin batzuk berrikusten ditu aldizka, finantza-datuak osatzeko prozesuan garrantzia izan dezaketenak edo datuen fidagarritasuna zeharka kolokan jar dezaketenak, alegia. Orain arte entitateak ez du kanpora atera finantza-informazioaren eragin nabarmena duen prozesurik. Halere, entitateak aditu independenteen txostenetara jotzen du, finantzetako egoera-orrietan eragin materiala izan dezaketen jardunbideak balioztatzeko.

2019ko ekitaldian, hirugarrenei emandako jarduerak, aditu independenteen balioztapen eta kalkuluekin lotuak, hauek izan dira: esleitutako higiezinaren eta Caja Laboralaren kreditu-zorroko eragiketak bermatzeko higiezinaren tasazioak eguneratzearen alorrekoak.

Entitateak kontrolak ditu ezarrita, tasazio-sozietateen jarduerari lotutako arriskuak arintzeko. Eragiketez arduratzen diren departamentuek gauzatzen dituzte kontrol-eginkizunok, eta baloratzaileren independentzia eta balioztapenen kalitatea bermatzea dute helburu. Bestalde, Barne Ikuskaritzako Departamentuak laguntzen dio, ezarritako prozeduren eraginkortasuna egiaztatzen.

F.4. Informazioa eta komunikazioa

Azal itzazu, ezaugarri nagusiak aipatuz, hauek gutxienez:

- F.4.1 Batetik, kontabilitate-politikak finkatzeko, eguneratzeko eta interpretazioen inguruan sortutako zalantzak edo auziak bideratzeko funtzioa (kontabilitate-politiken area edo departamentua), antolakundeko eragiketa-arduradunekin etengabeko harremanak izanez. Bestetik, kontabilitate-politiken eskuliburu eguneratua, entitateak jarduteko erabiltzen dituen unitateek eskura izango dutena.

Esku-hartze Departamentuak identifikatzen, finkatzen eta jakinarazten ditu entitateko eta sozietate filialetako kontabilitate-politikak, eta berak erantzuten die sozietate filialek eta entitatearen negozio-unitateek kontabilitate-gaiez egiten dizkioten galderei.

Entitateak darabilen kontabilitateko eskuliburuan, finantza-informazioa prestatzeko arauak daude zehaztuta eta azalduta, bai eta arau horiek entitatearen eragiketa zehazketan (adibidez, sozietate filialetarako baterakuntza-paketeetan) aplikatzeko modua ere. Dokumentu horiek, transakzio-mota bakoitzean aplikatu beharreko arauak berariaz aipatzeaz gain, transakzio-mota bakoitzera egoki doitzeko nola interpretatu ere azaltzen dute.

Aldian behin eguneratzen dira dokumentuok, eta egindako aldaketa edo eguneratze garrantzitsuak aplikagarri zaizkien sozietateei jakinarazten zaizkie.

Baterakuntza-paketeak taldeko sozietate filial bakoitzak egin behar ditu, eta Esku-hartze Departamentua arduratzen da partaidetzapeko sozietate horiek taldeak ezarritako kontabilitate-politikak betetzen dituzten gainbegiratzeaz. Departamentu horrek, filialen informazioa aztertu eta berrikusi ondoren, egoki deritzen zuzenketak egiten ditu.

Finantzetako egoera-orrietan eragina duen aldaketarik gertatzen bada finantza-informazioari buruzko araudietan, Esku-hartze Departamentuaren ardura da kontabilitate-arauak berrikusi, aztertu eta eguneratzea. Era berean, departamentu hori arduratuko da aldaketak eta eguneratzeak jakinarazteaz, hala entitateko negozio-unitateei nola filialei.

Entitateak eta bere taldeak aplikatzen duten kontabilitateko finantza-informazioaren esparruak hauek hartzen ditu barne: (I) Europar Batasunak onartutako finantza-informazio nazioarteko arauak eta (ii) Espainiako Bankuaren 2017ko azaroaren 27ko 4/2017 Zirkularra.

F.4.2 Finantzetako egoera-orri nagusiei, oharrei eta FIBKSari buruzko finantza-informazioa formatu homogeen bidez eskuratzeko eta prestatzeko mekanismoak, entitateko edo taldeko unitate guztiek ezar eta erabil dezaten.

Finantza-informazioa egiaztatzeko datuak osoak, zehatzak eta egokiak direla eta dagokien unean eta moduan jakinarazten direla bermatzeko kontrol-neurriak daude. Finantza-informazioa bateratu eta prestatzeko prozesua zentralizatuta dago, entitatetik.

Prozesuan zehar, sozietate filialek jakinarazitako finantzetako egoera-orriari buruzko baterakuntza-paketeak input gisa erabiltzen dira, ezarritako jarraibideen eta formatuen arabera, eta eskatutako gainerako finantza-informazioarekin beste horrenbeste egiten da, bai kontabilitateko harmonizazio-prozesuan, bai ezarrita dauden informazio-beharrak estaltzeko. Sozietate filialek emandako finantza-informazioa Esku-hartze Departamentuak berrikusten du.

Esku-hartze Departamentuak kontrol jakin batzuk egiten ditu, sozietate filialetatik eta negozio-unitateetatik jasotako finantza-informazioaren fidagarritasuna eta tratamendu egokia bermatzeko. Nabarmentzekoak dira baterakuntza-idazpenak egoki egin diren egiaztatzekoak, aurrekontuen gainean lortutako emaitzetan gertatutako aldaketen gainekoak eta Espainiako Bankuaren egoera-orrietan (balantzeko partidak eta emaitza-kontua lotzen dituztenetan) egindakoak.

F.5. Sistemaren funtzionamendua gainbegiratzea

Azal itzazu, ezaugarri nagusiak aipatuz, hauek gutxienez:

F.5.1 Ikuskaritza Batzordeak FIBKSa gainbegiratzeko gauzatutako jarduerak eta ia entitateak barne-ikuskaritzarik baduen, besteak beste batzordeari laguntzeko barne-kontrolleko sistema (FIBKSa barne) gainbegiratzen. Orobat, jakinaraziko da ekitaldian FIBKSari egindako ebaluaketak zer irismen duen, ebaluazioaren arduradunak zer prozedura erabiltzen duen emaitzak jakinarazteko, entitateak baduen neurri zuzentzaileak zehazten dituen ekintza-planik eta finantza-informazioan horien eragina aintzat hartu den.

Ikuskaritza Batzordeak, Barne-ikuskaritzako zerbitzuak gainbegiratzeaz gain, sozietatearen finantza-informazioa eta barne-kontrolleko sistemak osatu eta aurkezteko prozesua gainbegiratzen du. Jarduera horiek Barne Ikuskaritzako Departamentuan eskuordetzen ditu.

Barne Ikuskaritzako Departamentuak lau atal ditu bere eginkizunak egoki betetzeko:

finantza-unitateen ikuskaritza, bezeroak gestionatzeko unitateen ikuskaritza, urruneko ikuskaritza eta ikuskaritza informatikoa. Bestalde, hauxe da beraren zeregin nagusia: barne-kontrolleko beharrezko neurriak ezartzea, finantza-informazioaren fidagarritasuna eta prozeduren eta gestioaren eraginkortasuna bermatzeko, barne- eta kanpo-arau aplikagarriak betetzeko eta entitatearen ondarea babesteko.

Bestalde, entitatearen Etika eta jokabide profesionalaren kodeak ezartzen duenez, Zuzendaritza Kontseiluaren eta Barne Ikuskaritzako Departamentuaren ardura da merkatura helarazitako finantza-informazioaren fidagarritasuna une oro bermatzeko beharrezkoak diren kontrol-prozedura eraginkorrak diseinatzea eta ezartzea.

Bere helburua lortzeko, Barne Ikuskaritzak berrikuspen programatuak egiten ditu, arriskuak kontrolatzeko ezarrita dauden sistemetan, barne-prozedura operatiboetan eta une bakoitzean aplikatzekoak diren barne- eta kanpo-araudien betetze-mailan.

Garrantzi berezikotzat jotako prozesuen berrikuspina bere urteko jarduketaren sartzen du Barne Ikuskaritzako Departamentuak, guztiak hiru urteko epean berrikusita izateko helburuarekin. Garrantzi berezikotzat jotako zenbait arlo edo prozesu kanpo uzten ditu; besteak beste, kontabilitate-itxieraren prozedura, iritzi eta estimazioak berrikustea eta informazio-sistemen gaineko kontrol orokorrak, horiek urtean behin ebaluatzen baitira.

2019eko ekitaldian FIBKSari egin zaizkion berrikuspenean eta ebaluazioan honako hauek egin dira:

- Kontabilitate-itxierako eta baterakuntzako zeharkako prozesuen berrikuspena. Caja Laboralak argitaratutako finantza-informazioa prestatzeko eta aurkezteko prozesua gainbegiratzea.
- Zuzkidura eta pasibo kontingente garrantzitsuak kalkulatzeko erabilitako iritzi eta zenbatespenen berrikuspena.
- Kontrol orokor informatikoen zeharkako prozesuaren berrikuspena.
- Kreditu-inbertsioaren negozio-prozesuaren berrikuspena.

Bestalde, jarraipena egin zaio aurreko ekitaldietan gauzatutako berrikuspenetan eman ziren hobekuntza-gomendioen ezarpenari.

2019an egin den FIBKSaren berrikuspenaren eta ebaluazioaren emaitza Ikuskaritza Batzordeari aurkeztu dio, aldian behin, Barne Ikuskaritzako Departamentuko zuzendariak.

F.5.2 Eztatanda-prozedurarik badagoen. Prozedura horren bidez, kontu-auditoreak (auditoretzako arau teknikoetan xedatutakoari jarraikiz), barne-auditoretzako funtzioen arduradunak eta gainerako adituek urteko kontuak berrikusteko prozesuetan edo unean uneko bestelako jardunbideetan zehar lortutako informazioa helaraziko diete goi-zuzendaritzari, Ikuskaritza Batzordeari edo entitateko administratzaileei. Jakinaraziko da, halaber, ekintza-planik ote dagoen, behatutako ahultasunak zuzentzeko edo arintzeko.

Ikuskaritza Batzordea ekitaldi bakoitzean birritan biltzen da, gutxienez, kanpo-ikuskariekin.

- Behin, urteko auditoretzarako behin-behineko bisitaren ondoriozko atariko lana bukatzen denean. Kanpo-auditoreak ondorioen berri ematen du bertan.
- Beste behin, urteko kontuen formulazioari ekin baino lehen. Bertan, egindako auditoretzaren azken ondorioak aurkezten ditu kanpo-auditoreak.

Kontu-auditoreak zuzeneko sarbidea du goi-zuzendaritzan eta barne-ikuskaritzako zuzendaritzan, eta horiekin bilerak egiten ditu, aldian behin, lanerako beharrezko informazioa lortzeko eta antzemandako ahultasunak lantzeko.

Kanpo-auditoreak barne-kontrolari eta kontabilitateko prozedura administratiboei buruz osatutako memoranduma, barne-kontrolako sistemaren eta horiei lotutako arriskuen gainean hobekuntza-iradokizunak jasotzen dituena, Zuzendaritza Kontseiluari eta Ikuskaritza Batzordeari aurkezten zaie, eta, ondoren, entitatearen Kontseilu Errektorearen esanetara jartzen da. Agiri horretan, gomendio bakoitzari Zuzendaritza Nagusiak egindako iruzkinak ere jasotzen dira, bai eta, dagokionean, ahultasunak konpontzeko erabilitako ekintza-planak edo neurriak ere.

Amaitzeko, kanpo-auditoreak emandako gomendioen garrantziaren arabera, hartutako neurrien jarraipena egiteko lanak ere jasotzen ditu Barne-ikuskaritzako urteko planak.

Barne Ikuskaritzak egindako lanen emaitzari dagokionez, departamentuko zuzendariak Ikuskaritza Batzordeari eta, garrantziaren arabera, Zuzendaritza Kontseiluari aurkezten dizkie txostenak, ikuskatutako arearekin kontrastea egin ostean. Gainera, txostenetan proposatutako gomendioen ezarpen-mailaren jarraipena egiten du.

Bestalde, Barne Ikuskaritzako Departamentuaren zuzendaritzak eskatuta, Ikuskaritza Batzordea hiru hilerik behin biltzen da, gutxienez, bere erantzukizunetako bat betetzeko, alegia: zuzendaritzaren lan nagusiei buruzko xehetasunak jasotzeko.

F.6. Bestelako informazio garrantzitsua

-

F.7. Kanpo-auditorearen txostena

Azalduko du:

F.7.1 Merkatuetara helarazitako FIBKSaren informazioa kanpo-auditoreak gainbegiratu duen. Hala bada, entitateak haren txostena aurkeztuko du eranskin gisa. Bestela, arrazioen berri eman beharko du.

Entitateak ez du beharrezkotzat jo merkatuetara helarazitako FIBKSaren informazioa kanpo-auditoreek gainbegiratzea.

G. BESTE ARGIBIDE INTERESGARRI BATZUK

Entitatean edo taldeko sozietateetan gobernu korporatiboaren gaineko alderdi nabarmenen bat badago txosten honen gainerako ataletan jaso ez dena eta sartzea komeni dena informazio osatuagoa eta arrazoituagoa izateko entitatearen edo beraren taldearen gobernuaren egiturari edo jardunbideari buruz, azal ezazu labur-labur.

Atal honetan sartu ahal izango da, halaber, txostenaren gainerako atalekin zerikusia duen beste edozein informazio, argibide edo ñabardura, garrantzitsua bada eta errepikakorra izan ezean.

Zehazki, adieraziko da entitatea Espainiakoaz bestelako legeria baten mende dagoen gobernu korporatiboari dagokionez, eta, dagokionean, eman beharrekoa den eta txosten honetan galdatzen denaz bestelakoa den informazioa ere sartu beharko da.

Entitateak jakinarazi ahal izango du, halaber, bere borondatez printzipio etikoen edo jardunbide egokien alorreko nazioarteko, sektorekako edo beste arlo bateko bestelako kodeei atxiki zaien. Hala bada, kode horren eta atxikitze-dataren berri emango du entitateak.

1.- Informazio honek «A. Jabetzaren egitura» atala osatzen du:

Caja Laboraleko bazkide diren kooperatiba eta horien merkataritza-sozietate gehienak Mondragón Corporación Cooperativaren parte ere badira. Caja Laborala ere partaide duen korporazio hori askatasunez elkartutako kooperatiben elkartea da. Kooperatibok lankidetzeta-balioak partekatzen dituzte eta elkarrekin jardunez lehiarako abantailak lortzea dute helburu.

Caja Laboralak aurreko ekitaldiko soberakinen % 15eko dirulaguntza (zergak eta kapitalerako interesak ordaindu ondoren) ematen die, urtero, MONDRAGON Inversiones S. Coop. sozietateari eta MONDRAGON Fundazioari —biak ere MONDRAGON korporazioko partaide diren edo bertan bazkidegata dauden kooperatibek osatzen dituzte—. Zenbateko hori Kooperatiba arteko Fondo Sozialetik (KFStik) kentzen da.

2.- Informazio honek «C.1.6 Kontseilarien ordainsariak» atala osatzen du:

Kontseilari lan-bazkideek ez dute ordainsaririk jasotzen Kontseilu Errektoreko kide izateagatik, entitateko langile diren aldetik gauzatzen duten jardunagatik jasotakoaz aparte. Kontseilu Errektoreko gainerako kideek ere ez dute ordainsaririk jasotzen Kontseiluko kide izateagatik.

Caja Laboralak konpentsatu egiten du lehendakariaren lana; hau da, zehaztutako prozeduren bitartez, ordaindu egiten dio, kreditu-erakundeentzat zehaztutako araudiaren esparruan Caja Laboralean ezarrita dauden ordainsariei buruzko irizpideak aplikatuz.

Gobernu korporatiboaren urteko txosten hau entitateko administrazio-kontseiluaren batzarrak onetsi du, data honetan:

2020-02-28

Adieraz ezazu zein kontseilarik edo administrazio-organoko kidek eman duen aurkako botoa edo abstentzioa, txosten hau onestearen gainean.

Txosten hau aho batez onetsi da.

CAJA LABORAL POPULAR COOP. DE CRÉDITO

Entitateko Kontseilu Errektoreko kideek adierazi dute, batetik, urteko kontu hauek egiteko kontabilitate-printzipio aplikagarriak erabili direla eta zehaztasunez erakusten dutela Entitatearen ondarearen, finantza-egoeraren eta emaitzen irudia, eta, bestetik, honekin batera doan kudeaketa-txostenak zorrozki aztertzen duela Entitateak 2019ko abenduaren 31n amaitutako ekitaldian izan dituen bilakaera eta emaitzak.

Ondorioz, Caja Laboral Popular Coop. de Crédito (Entitateko) Kontseilu Errektoreko kideek 2019ko abenduaren 31n amaitutako ekitaldiari dagozkion kudeaketa-txostena eta urteko kontu indibidualak formulatu dituzte, 2020ko otsailaren 28an. Urteko kontuetan honako hauek sartzen dira: 2019ko abenduaren 31n amaitutako ekitaldiko txostena, balantzea, galdu-irabazien kontua, aintzatetsitako sarreraren eta gastuen egoera-orria, ondare garbiko aldaketen egoera-orria eta eskudiru-fluxuen egoera-orria. Ados daudela erakusteko, guztiek orri hau sinatu dute, eta Kontseilu Errektoreko idazkariak dokumentu horietako orri guztietan sinatu du, identifikatu ahal izateko.

Txomin García Hernández jauna (Lehendakaria)	Luis M. Ugarte Azpiri jauna (Lehendakariordea)	Ricardo Pérez Aguado jauna (Idazkaria)
Elena Zárraga Bilbao andrea (Kidea)	Ainhoa Gallastegui Martínez andrea (Kidea)	Xabier Sagarna Arrizabalaga jauna (Kidea)
Francisco José Dean Pueyo jauna (*) (Kidea)	Nagore Larrabeiti Libano andrea (Kidea)	María Esther Korta Errazkin andrea (Kidea)
Pablo Luis Bringas Vélez jauna (Kidea)	Itziar Elgarresta Ibarrondo andrea (Kidea)	María Laura Rodríguez González andrea (Kidea)

(*) *Francisco José Dean Pueyo jaunak ez ditu 2019ko ekitaldiko urteko kontuak sinatu, Kontseilu Errektorea egin zen egunean laneko bajaran zegoelako, medikuak agindutako aldi baterako ezintasunagatik.*

2020ko ekainaren 22a

Caja Laboral Popular Coop. de Crédito
 Jose Maria Arizmendiarieta pasealekua, zk.g.
 20500 - Arrasate
 Gipuzkoa

Caja Laboral Popular Coop. de Créditoren Kontseilu Errektoreari

Jaun-andre estimatuok:

2019ko ekitaldiko emaitzen soberakina banatzeko proposamen hau adostu zuen Caja Laboral Popular Coop. de Créditoren Kontseilu Errektoreak, 2020ko otsailaren 28an egindako bileran:

Mila eurokotan

Banaketa:

Kapital sozialera egindako ekarpenen ondoriozko ekitaldiko soberakin gordina aplikatzearen kontura banatutako interes gordinak	34.316
Nahitaezko Erreserba Fondoa	51.662
Heziketako eta Sustapeneko Fondoa (*)	-
Itzulkin kooperatiboak	25.831
Kooperatiba arteko Fondo Soziala	15.498
	<hr/>
	127.307

Ekitaldiko emaitza

(*) Heziketako eta Sustapeneko Fondorako zenbatekoa nahitaezko minimoari dagokio, eta 10.332 mila eurokoa da.

Proposamena 2019ko abenduaren 31n amaitutako ekitaldiko urteko kontu indibidual eta bateratuen txostenaren 4. oharrean ere agertzen da. Kontuok Kontseilu Errektoreak formulatu zituen aipatutako bileran, eta, 2020ko martxoaren 9an, gure auditoretza-txostenak eman genizkien; aldeko iritzia jaso zuten biek.

Honekin batera doan eranskineko dokumentazioan ageri denez, soberakina banatzeko hasieran adostutako proposamena aldatzea erabaki du Kontseilu Errektoreak, 2020ko maiatzaren 29ko bileran. Hauxe da proposamen berria:

Mila eurokotan

Banaketa:

Kapital sozialera egindako ekarpenen ondoriozko ekitaldiko soberakin gordina aplikatzearen kontura banatutako interes gordinak	34.316
Heziketako eta Sustapeneko Fondoa (*)	-
Kooperatiba arteko Fondo Soziala	51.662
Nahitaezko Erreserba Fondoa	25.831
Itzulkin kooperatiboak	15.498
Borondatezko Erreserba Fondo Banagarria	<hr/>
	127.307

Ekitaldiko emaitza

(*) Heziketako eta Sustapeneko Fondorako zenbatekoa 10.332 mila eurokoa da.

Testuinguru honetan berresten dizuegu, sinatze-unean proposamen berria ezagutu izan bagenu erabaki horrek ez zukeela aldatuko gure auditoretza-iritzia (2019ko abenduaren 31n amaitutako ekitaldiko Caja Laboral Popular Coop. de Creditoren urteko kontuen eta Caja Laboral Popular Coop. de Créditoren eta horren mendeko sozietateen urteko kontu bateratuen gainean 2020ko martxoaren 9an eman genituen auditoretza-txostenetan jasotakoa).

Idazki hau emaitzen soberakina banatzeari buruz Batzar Nagusiari egoki irizten badio onesteko helaraziko zaion proposamena aldatzeko erabakiari buruzkoa da soilik. 2020ko martxoaren 9az geroztik, auditoretza-txostenak eman genituenetik alegia, ez dugu inolako auditoretza-prozedurarik abiarazi, ez kontu horiez, ez data horren ostean gertatu diren egitateez.

Caja Laboral Popular Coop. de Créditoren Kontseilu Errektoreak eskatu digulako doakizu gutun hau; hain zuzen ere, Caja Laboral Popular Coop. de Créditoren Batzar Nagusiari informazioa bidali ahal izateko, 8/2020 Errege Lege Dekretuaren 40.6.bis artikuluko errekerimenduei jarraikiz, eta ez da beste ezein helburutarako erabiliko.

PricewaterhouseCoopers Auditores SL

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'José Antonio Simón Maestro', written over a horizontal line.

José Antonio Simón Maestro

EMAITZA APLIKATZEKO ETA ERRESERBAK BANATZEKO PROPOSAMENA, 2019KO EKITALDIKO URTEKO KONTUEN TXOSTENEAN JASOTA DAGOENA ETA HURRENGO BATZAR NAGUSIARI EGOKI IRIZTEN BADIO ONESTEKO HELARAZIKO ZAIONA, ALDATZEARI BURUZ KONTSEILU ERREKTOREAK EMANDAKO JUSTIFIKAZIOA

1. Dokumentuaren helburua

Dokumentu hau Caja Laboral Popular Coop. de Créditoren (LABORAL Kutxaren) Kontseilu Errektoreak prestatu du, helburu honekin: emaitza aplikatzeko eta erreserbak banatzeko proposamenaren, 2019ko ekitaldian itxitako urteko kontu indibidual eta bateratuen txostenean, sozietatearen Kontseilu Errektoreak 2020ko otsailaren 28an osatu zuenean, jasota dagoenaren, aldaketa justifikatzea. Emaidza aplikatzeko eta erreserbak banatzeko proposamen berria Batzar Nagusira bideratuko da, egoki irizten badio onesteko.

Ondore horietarako, 2020ko martxoaren 17ko *8/2020ko Errege Lege Dekretuaren, COVID-19aren eragin ekonomiko eta sozialari aurre egiteko premiazko neurri ezohikoei buruzkoaren, 40.6 bis artikuluan* jasota dagoenez, urteko kontuak eginda dituzten eta Batzar Nagusia xedapen hori indarrean sartu ostean deitzen duten merkataritza-sozietateek aukera izango dute urteko kontuen txostenean agertzen den aplikazio-proposamenaren ordez beste bat erabiltzeko, baldin eta administrazio-organoak ziurtatzen badu COVID-19agatik gertatu dela. Bestalde, emaitza aplikatzeko proposamen berriarekin batera, kontu-auditorearen idazki bat bidali beharko da: ziurtatu beharko du sinatze-unean proposamen berria ezagutu izan balute ez zuketela beren auditoretza-iritzia aldatuko.

8/2020 Errege Lege Dekretuaren 41.3 artikuluan aurreikusitakoari jarraikiz, emaitza aplikatzeko proposamen berria, aldaketa justifikatzeko txosten hau eta kontu-auditorearen idazkia urteko kontuen osagarri gisa argitaratu behar dira LABORAL Kutxaren webgune korporatiboan (www.laboralkutxa.com).

Horren arabera, eta COVID-19aren osasun-krisiak eragindako ezohiko egoera dela eta, emaitza aplikatzeko eta erreserbak banatzeko proposamenaren aldaketa justifikatzeko txostena idatzi du Kontseilu Errektoreak.

2. Aldaketaren justifikazioa

COVID-19aren osasun-krisiak eragindako ziurgabetasuna eta nazioarteko erakundeek eta arauemaileek argitaratutako aurreikuspenen arabera izango dituen ondorio ekonomiko eta sozialak direla eta, erabaki da emaitza aplikatzeko eta erreserbak banatzeko proposamena aldatzea.

LABORAL Kutxaren Kontseilu Errektorearen iritzian, finantza-zuhurtasunaren ikuspegitik eta Espainiako Bankuak dibidenduak ez banatzeko eman duen gomendioa betetzearren, komeni da 2019ko abenduaren 31n itxitako ekitaldiko emaitza aplikatzeko proposamena, Kontseilu Errektoreak 2020ko otsailaren 28an formulatutako urteko kontuen txostenean jasotakoa, aldatzea.

Ondore horietarako, Kontseilu Errektoreak beharrezkotzat jo du Kooperatiba Arteko Fondo Sozialerako ekarpena egin ordez zenbateko bera Borondatezko Erreserba Fondo Banagarrian sartzea. Aldaketa-proposamen hori Batzar Nagusiari helaraziko zaio, egoki irizten badio onesteko.

Emitza aplikatzeko proposamena aldatzeak ez dio eragiten LABORAL Kutxak 2019ko abenduaren 31ko urteko kontu indibidual eta bateratuetan erakutsitako ondare-egoerari, ezta beraren gestioaren jarraitutasunari buruzko ebaluazioari ere. Horrenbestez, Kontseilu Errektorearen ustetan, ez dago urteko kontu horiek berriro emateko premiarik.

3. Proposatutako aldaketa

LABORAL Kutxako Kontseilu Errektoreak gaur egindako bileran erabaki du urteko kontu indibidual eta bateratuen txostenean jasota dagoen emitza banatzeko proposamena beste honekin aldatzea eta hurrengo Batzar Nagusiari helaraztea, egoki irizten badio onesteko:

	<u>Mila eurokotan</u>
Banaketa:	
Kapital sozialera egindako ekarpenen ondoriozko ekitaldiko soberakin gordina aplikatzearen kontura banatutako interes gordinak	34.316
Heziketako eta Sustapeneko Fondoa (*)	-
Kooperatiba arteko Fondo Soziala	-
Nahitaezko Erreserba Fondoa	51.662
Itzulkin kooperatiboak	25.831
Borondatezko Erreserba Fondo Banagarria	15.498
	<hr/>
Ekitaldiko emitza	127.307
	<hr/>

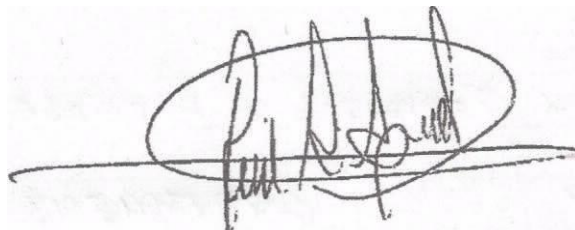
(*) Heziketako eta Sustapeneko Fondorako zenbatekoa 10.332 mila eurokoa da.

4. 2019ko kontu-auditorearen idazkia

Azkenik, 8/2020 Errege Lege Dekretuaren 40.6 bis artikulua harira, Kontseilu Errektorearen erabakia eta justifikatzeko txosten hau kontu-auditoreari bideratuko zaizkio, dagokion idazkia sor dezan, ziurtatzeko sinatze-unean proposamen berria ezagutu izan balu ez zukeela aldatuko 2020ko martxoaren 9ko auditoretza-txostenean jasotako iritzia.

Txosten hau Kontseilu Errektoreak sortu eta onetsi du, bere egoitza sozialean, 2020ko maiatzaren 29an egindako bileran.

Arrasaten, 2020ko maiatzaren 29an

Sin.: Ricardo Pérez Aguado
Kontseilu Errektoreko idazkaria